5

Notatki dyktowane do Historyi Filozofii

ad 1um. [illegible]
Różnica filozofii od innych Nauk, np. Filozofii Natury od Nauk przyrodzonych. — Filozofii od Teologii — Logiki i Psychologii doświadczalnej od Logiki właściwej — i Psychologii filozoficznej. — od Nauk w ogólności na doświadczeniu opartych.

§1.

~~Historya Filozofii jest prawdziwą [illegible] histo-~~ rya ~~myśli, rozwijającą się w następstwie wieków i ludów~~ — [Myśleniem odróżnia się człowiek od zwierząt. im potężniej wzbija się myśl tem silniej występuje pierwiastek człowieczy —] Jeżeli umiejętności tem się różnią od filozofii że w nich najwyższy oprócz myślenia pierwiastkiem inne ~~[illegible]~~, jako: wzgląd [?] uczucie, imaginacya, doświadczenie i t.p.; we filozofii zaś tych pierwiastków nie ma — ona cała zbudowana jest na myśli — wtedy i jej historya jest Historyą myśli rozwijającej się w następstwie wieków i ludów.

§2.

W Historyi filozofii ród ludzki okazuje się być całością, niby jedna osoba duchowa nie umierająca nigdy, zdobycz uczyniona przez jedno pokolenie spada puścizną na następne. Myśl ~~zdobyta przez jeden wiek staje się własnością następnego~~ która nie przestaje na tem dziedzictwie ale go przerabia, przemienia a tak doskonalszy [?] nowego powstania rozkazuje [?] go następcom, i tak idzie ta praca bez końca — duch nie spoczywa nigdy ale przedmiot ten we nieskończoności [?] bo sam jest nieskończonym — Przedstawienie tej pracy, i tego szeregu następstw [?] jest rzeczą Historyi filozofii.

§3.

Z tego znać że filozofia każdego pokolenia obejmuje w sobie prace wszystkich poprzednich, wraz z własnym dorobkiem swoim. Z tego mówi [?] wszystkie w systemacie każdego znajdują się kategorye odpowiednie czasom ~~[illegible]~~ znajdują się kategorye odpowiednie dni [?] i oddziały odpowiednie stopniom ~~rozwijającej~~ i epokom które przebyła Filozofia w kolejach wieków — a tém samem stan [?] wyczytywa

ad. §2 stąd znać że wszelki [?] wiek [?] istoty między systematami — filozofii wszystkich stanowią filozofię — Duch sam [illegible] zdobywa — H. F. jest dobyciem [illegible]. Zkąd jej różnica od innych historyi — np. Historyi nauk przyrodzonych — tutaj przedmiot od wieków ten sam nie zmienia się, historya tutaj jest jedynie historyą coraz zupełniejszej świadomości coraz większej znajomości o nim, wskazuje błędy i poprawki, tutaj człowiek wynajduje, odkrywa [i umysł coraz więcej lepiej odkrywa] w prawdzie w przedmiocie danym. — W Historyi filozofii zaś zmienia się duży [?] — tutaj duch sam tworzy a zatem ten przedmiot, a przedmiot ten, że filozofia jest tem czem jest duch —

że przykład Historyi Filozofii jest zarazem wykładem systematu spotrzeszącej nam Filozofii

§ 4.

Widzimy iż Hist. filozofii nie jest ogłaszaniem zbiorowem [illegible] zdań – przypadkowych które przeobraziły wiarę – który H. Fii czytający [illegible] i niepotrzebne wiadomości – nie że to [illegible] dla zdobywania prawdy –

ad § 4.

– Uwagi że Histor. F. są zebraniem niedorzeczności obłędów [illegible] – którzy zarzucają że ten jest Histor. Fii odkryje iż nie ma uzdrawiania [illegible] [illegible] na ludzi napadnie [illegible] i rzeczy niepotrzebnych –

Mniemania nawet niegdzie nie mają wartości bo tutaj nie o to chodzi co mniemano być prawdą ale o to co jest prawdą – w Relig. w Teologii nie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wiele [illegible] [illegible] [illegible] jeno wiele –

Piłat pytał się Chrystusa co jest prawda? to [illegible] że nie wierzy ale [illegible] [illegible] [illegible] – czas [illegible] – zwątpienie o wszelkiej [illegible] który przygotował świat do niewoli Tiberiusza Klaudiusza i Caligulów etc.–

§ 5.

Zmiana filozoficznych systematów wywiera wrażenie jakoby dowód że żadna nie jest prawdziwą. Ale te zmiany są właśnie warunkiem filozofii i jej życia –

Historya Fii jest rozwojem filozofii – jest rozwojem rozumu – człowiek z natury jest rozumny. wszakże jest rozum – ale w wielu rzeczach [illegible] jako [illegible] jest rozum – ale właściwie powołaniem jest by się dowiedział a co nim jest rozum, że w jego wszystkie jest [illegible] natura która zarazem [illegible] [illegible] [illegible]. ~~aby się~~ Ducha powołaniem jest aby się o sobie dowiedział aby nie tylko był tem czem jest ale aby wiedział czem jest, aby tem był przez się – Na wschodzie człowiek jest w prawdzie rozumnem jestestwem ale nie ma wiedzy tego że nim jest, i dla tego jest w niewoli [wyłącznie] rzeczy, wszystkimi [illegible] [illegible] [illegible] dla tego [illegible] [illegible] [illegible] niewolni –

ale te rozum [illegible], w tok człowieka, rozwijając się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – to co nadaje [illegible] nadaje filozofii, to co nadaje Histor. Fii [illegible] jej wzrost –

ad. 5. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] systemat filozofii były [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] jest zostem [illegible] ale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] albo [illegible] [illegible] albo jako [illegible] albo etc.

Wyrosłe te [illegible] – [illegible] [illegible]–

§. 6.

Ale właśnie dla tego iż duch istotnie jest rozumny, że duch ten żyje więc wznieść się rozwija, a właśnie się na zewnątrz — natura nie jest duchem, nie też jest spełnione prawami rozumu, rozum jest na zewnątrz — natura jest w niewoli, więc bez wiedzy [illegible] prawd — duch nas doskonali się w swoich [illegible] — to doskonalenie się w czem nie jest jak wyraz do samo-nie woli własnej istoty, [illegible] Doskonaleniem własnej istoty ducha jest ducha samego — To rozwijanie się ducha [illegible] stanowi ~~jest~~ Historyą filozofii.

§ 7.

Rozumny że w duchu przemieszkuje rozum tworzy wszechświat [illegible] z idea-[illegible]. Idea nie jest abstrakcyą z treścią bez treściwą — ale ma w sobie [illegible] pełną rozmaitości, a te rozmaitości objawiają się jako coraz wyższe ogniwa idei — te ogniwa coś wyrażane przez rozum istoty, epoki przez rozum zgłębiana ~~to~~ w Historyi fil. — Tak rozwój Historyi fil., jest objawieniem się rozumu wszechwiednego, który istniał przed stworzeniem światów — a tak nam stawia wskazówki ~~[illegible]~~ [illegible] zapewnia jaśniej ~~nam~~ że *przepatrując* [illegible] mądrości rządzącej światem —

§. 8.

Znaczy tedy w pochodzie historyi fil. ~~bo~~ jest wyrażeniem rozumu dobija się coraz wyższych prawd. [illegible] a tak wszystko w porządku samej tej Historyi jakoby

uważ[illegible] wszech[illegible] [illegible] rozumny —
Ta nie ma przypadkowości — [illegible]
rozumie dla niego każda filozofia [illegible]
[illegible] winna — bo każda z tych form
jest jedynie jednem ogniwem całości
gdy [illegible] [illegible] to [illegible] [illegible]
ogniwa to filozofię, [illegible] [illegible]
[illegible] — Ale rozumie [illegible] [illegible]
[illegible] każda z tych form jest konieczną
[illegible] — bo [illegible] [illegible] [illegible] najlepszy —
a [illegible] [illegible] w każdą najlepsze
filozofia jest rozumną poprawnie
[illegible] to [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] tylko [illegible]
forma, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] to
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] jednem [illegible] [illegible] —

Porównanie historyi filozofii
ze samą filozofią.

§ 9.

[illegible] [illegible] [illegible] każdemu
[illegible] [illegible] jest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filozofii [illegible]
[illegible] [illegible] to nam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] filozofach [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
(Thales — [illegible] [illegible] Thales [illegible]
[illegible] [illegible] jest [illegible] —

Jest [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] —

Pochód [illegible] do [illegible]
Fenomenologii —

Jest to metamorfoza myśli —
Metapsychosis Filozofii —

Absolutyzm [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
— [illegible] absolutum pojęcia — Chemia

Herbart —
Absolutna [illegible] — [illegible]
— [illegible] — Recherches de l'Absolu —

Notatki do Historyi Filii

Podział Histor. Filii

§1.

Filozofia rzeczywiście dopiero zaczyna się z Grekami. wschodnie [illegible] nie [illegible] Filozofii —
Ma 3 Epoki. Iª od Thalesa 600 lat przed Chr. aż do neoplatońskiej szkoły (Plotinus) 3cie stulecie [illegible] z filozofią Chrześcijańską [illegible] nowoplatoń[skiej] — Epoka ta trwa 1000 lat i kończy się z wędrówką narodów i upadkiem Państwa R.
II Epoka średnich wieków — trwa [illegible] około 1000 lat —
III od wojny 30letniej — Baco Verulam — Cartesius — do naszych czasów — nie pełne trzy wieki —

§2.

Określenie Filozofii

Mówiliśmy o naszym [illegible] — mówiąc o niej [illegible] aby wyjaśnić dla czego nie mówiemy [illegible] o filozofie — Tutaj wszystkie pojęcia [illegible] z Religijnemi wyobrażeniami — Greckie wyobrażenia o Bogach [illegible] do [illegible] z niemi filozofo[wać] nie mogą [illegible], bo one są uosobione, nie mogą [illegible] zapomnieć [illegible] filozofiam — [illegible] Jehovah — a co dopiero Bog Chrześcijański — i dla tego [illegible] Religia, dla [illegible] Chrześcijan [illegible] filozofia — Bóg Chrześcijański nie [illegible] Bogi, [illegible] osobowe, [illegible] Chin, Egiptu nie są osobowe, [illegible] filozofiami, [illegible] dla tego tutaj [illegible] Religia [illegible], dla tego [illegible]
[illegible] nie ma —
Wyobrażenie o bóstwie u Greków, [illegible] Chrześcijan nabiera charakteru osobowego, indywidualnego, dla tego tutaj jest pojęcie osobowości [illegible], [illegible] nie [illegible] pojęcie bóstwa jest [illegible] rozpływające się, [illegible] nie ma [illegible] jest [illegible] —

[illegible] nie [illegible]

[illegible] —

Dobrze robią że [illegible]

20000
100

Z gruchotaniu wszelkiej jednostkowości indy-
widualności – jest właściwie przyczyną owej
bezimienności – która w poezji oriental- [alias]
nej stanowi też przymioty — jednostkowość
że poeta osobna bez względu na mistrzo-
wności a wtedy te jednostki – co [illegible]
i jałowo — (albo jak u Żydów albo
jak u Chin. cyklów –

Przykłady ciekawe o zgruchotaniu
indywidualności – Dowiedzieć Ram[illegible] –

przykłady jak się uważają

Są to wspomnienia dziecinne i kolebka
jest on wschodem geogr. i wschodem
ducha ludzkiego —

Filozofia Chin.

Liczenie czasów – na miliardy – stara cywilizacja
rolnictwo – technika – formalizm – ograniczenie
jest – wszystko pod przepisaniem – brak
wewnętrznej tyranii – despotyzm bez klucza
Kong = Fu = Tseu czyli Confucius – 500
przed Chr. – nie prawodawca moralny –
[illegible]
Księgi 5 – King – 1sza Y = King znaki symbo-
liczne – 2ga Szu-King histor. Prawda. 3 Schi-
King = pieśni – 4 Chun-Sieou (kroniki państwa Lu)
5 Li = Ki – ceremoniały –
Confucius [illegible] chciał uczyć na swoim zgroma-
dził wszystkich – [illegible] król [illegible] odpychał
[illegible] jego, odszedł od niego i oddał się nauczaniu
[illegible] – (anegdoty – [illegible] o owocach [illegible] Schem. 5)
[illegible] um. w. 478.
• Pomimo radzono się co jeszcze
Przykłady: [illegible] człowieka. – [illegible]
[illegible] nie [illegible] mu go nie [illegible] do
[illegible] [illegible] pochodzi [illegible]
niego, [illegible] [illegible] [illegible] od [illegible] [illegible]
[illegible] jak [illegible] [illegible]
[illegible] serca, i [illegible] woli [illegible] [illegible]
mu a [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible]! –
Etyczna strona Konfucjusza jest nauka
moralna – spekulacji tam nie ma
[illegible] pochodzi od Fohi – [illegible]
ów Y = King pochodzi od Fohi – [illegible]
— Yang —— Yin pierwsze jest doskonałe
[illegible], drugie niedoskonałe
pierwsze – [illegible] z [illegible]
Kombinacje – ═ ═ ═ ═
[illegible] pierwsza figura [illegible] doskonała
— [illegible], [illegible]
drugiej [illegible] [illegible] stała, i [illegible]

Schem. 2
Księgi gruntowe – formy towarzyskie
[illegible] stare –

Kultura –
wypalenie [illegible] –

[illegible] wewnętrznym [illegible]

Mojżesz i Zoroaster –

te kreski — wszystkie się stykają — co razem 8 kombina-
cyj ☰ ☱ ☲ i td. potem z tych
wynaczy 64 kombinacyj — pierwszy znak
znaczy niebo — Kin 2-gi czysta woda Tui, 3ci
ogień Li, czwarte grzmot Cen, 5-ty wiatr
Sun etc — Składanie nie mające
myśli — nie ma wielkiej mądrości —
Konfucius jest w Chinach z wielkim

poszanowaniem —
Oprócz tego jest osobna sekta należąca
Do osobnego systematu którego założycielem
jest. Lao-Tse starszy od Konfucjusza.
Sekta ta nazywa się Tao-Tse — oddająca
filozofii swojéj — posiadającą którą
do ona przez umie kraj, na ciało —
można nadprzyrodzonym mocy się uwolni
w niebo — wolno latać — nie umiera
nigdy — zwolennicy jéj posiadają się
Lao-Tse jest taki samo co Budha.
Lao-Tse jest takim o najważniejszym
warto wspomnieć o przystającą —
wstępie bo go często przystając wodzi
których nazwał poprzednik — poprzedniej wodził
swoistość — dwoistość wydzieliła trójka
a trójca — natura wydała całą

Jeszcze wyobrażenia Chińczyków —
Związek we się nie tworzy — nie mieli
nigdy prawdziwy instytucji ewoluowanej
Tien niebo uważane jest za
pastwę wielkiego co jest — jest ogólnem
ale nie Thin daje prawa natury tylko
cesarz Chiński — Cesarz jest synem
niebo — tylko przyjaciel się modli
obłoki, ognie — Żyd się klaszcze
na Chiny też się te owe przez czyny
ludzkiej, a ludzie wtedy cesarz cześć
ku porządku czynami swojemi — stąd
bałwochwalstwo dla cesarza — to przyczyni
się całe ciemnota sobie tego się wewnątrz
nie ma ale wzmógła się — palenie
złotych papierków —

Nima mniemania o Bogu
Bóg ten jest abstrakcyjny

rozumieją światło —
Cesarz opiekunem ojcem — podczas
przez zmartwychwstanie się ukazać.

Porównać.
1. [illegible] dla [illegible] 2. dla [illegible]
3 posłuszeństwo dla cesarza — 4. [illegible]
[illegible] — 5 prawość [illegible]
[illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible] Chińczyki [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] —

Jndowie —

Dawniej mówiono o ich ogromnej [illegible], [illegible] że ale potem [illegible] że ich chronologie wszystko nie ma żadnego znaczenia — [illegible] [illegible] — [illegible] —

Chcąc Indów [illegible] [illegible] — Alexander W. Gymnosofistę —

Początek religii i filozofii jest [illegible] — ogólny [illegible], [illegible] [illegible] — ale te [illegible] [illegible] w [illegible] — [illegible] Najwyższa prawda mądrość jest [illegible] [illegible] jako [illegible] [illegible] tym ogólnym [illegible], robił odosobnienie [illegible] od [illegible] modlitwa, [illegible] [illegible], [illegible] się [illegible] —

Księgi najstarsze Indów są Vedas — jest ich 4.

1. Riik albo Richveda — chwała na [illegible] bogi zajmuje 10,000 słokas — słokas jest wiersz [illegible] [illegible] miary (16 zgłosek)
2 Yajurveda — oddziałów 86 — o obrzędach [illegible] [illegible] przez ofiarnic,
3. Samaveda — pieśni — [illegible] [illegible] ale [illegible]
4 Atharvan — albo Atharveda zajmuje około 700 pieśni do bogów —

[illegible] na [illegible] przedmiotach [illegible] fantazja indyjska do [illegible] [illegible] [illegible] wyłączając [illegible] [illegible] [illegible]; po to [illegible] [illegible] [illegible] nowemu [illegible] — podobnie [illegible] magnetyczną — [illegible] —

W [illegible] wszystko, [illegible] fantazja — jest [illegible] Indów — [illegible] na [illegible] ale [illegible] [illegible] (... 38). — [illegible] fantazji ale nie [illegible] —

[illegible] nie ma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ nie [illegible] [illegible] przez naturę kasta porównanie — 1 Brahmany 2 Kszatrya (wojownicy) 3 [illegible] — 4. Sudras. [illegible] religijne

Sanskryt —

Wedy mi cię ubrani ani nie spisano przez
pożegu i z tego samego autora ani lit
w poznym i tym samym czasie — Kapłani
ji opatrowali pomnożali i adnimowali

Zarazy ich Religii — Brahm zobiłowanie
ogół — bezwiedomości — raz, bogów, świata
ludzi — Brahm albo Athma —
Brahma objawia się w trzech postaciach

Trimurtis —
1 Brama, siła płodzenia najwyższy pier-
wiastek — jemu odpowiedni wszystko ogniowi
wszystkich celów uznany — on jest panem
a stwórcą stworzeń — cztery twarze cztery
rzeczy by oddawał moc i wiedzę, by
rozjaśniający trzyma berło, wznieś
piersiami (wiadomości), a twarz rodzą,
rozwarte otwarte — oznacza i sama
golów ogni i dobrodziejstwa wszy-
stworzeniom, — barwa jego czerwona [illegible]
niby słońce — Małżonka jego
Wada [illegible]-rozum — Brama przedłużył
z kwiatu Lotos —

2 Vischnu — objawienie jego postacią
powietrze i woda — jest duch przeni-
kania — to jego używa to jest dzieła
jaszczy — na orle siedzi — gdy burza
wodnem przechodzi te Wisznu-
wdzięcznie na górę Meru, Raj i ostrogo-
wiły idzie na górę Meru, Raj i ostrogo-
wym obrodziły jako jednego, kaza
dziwna niby drzemiąc przez cztery
miesiące — w tych chwilach widzimy
używanie liści figowym, w nocy
się nad wodą a trzymając nogę
w ustach niby wiedząc i inne
porażające — symbol $\triangle$ ∇

3) Siwa (oświęcany) trzecie objawienie
się Brahma – nazywa się jeszcze Rudra
– opanowująca – Mahadewa czyli wielki
Bóg – Siwa wogóle oznacza ogień i jako
ogień wszystko niszczy i rodzi – dwojaki
bo patrzy w niebo, a ziemię, w piekło-
jem to Mahadewa najważniejszym opie-
ry – symbol △
Te bóstwa przybierają incarnacya-
-ocieleniają się w różnych kształtach –
Lecz prócz tych religijno filozoficznych nauk
mają one się jeszcze wiele, szkół – najważniejsze
ny wiele, w tym względzie są Sancya i Nyaya
o te nam głównie chodzi)
(Początek Nyaya świat dał Gotama
Colebrook angielski dał znać o nim
– Nyaya podług niego zawiera
rodzaj Logiki podobniej do Arystotelesowej
wszystkie systemata religijne
filozoficzne Indów tę samą mają
tendencyę jak można dostąpić szczęśli-
wości wiecznej tak przed śmiercią jako
po śmierci – Wedas podają nadto do
tego celu, tych Sancya nie uznają za
dostateczne – środkiem jest przeto obacz. 325.
Ogólnie mówiąc jest aby się cofnąć
w siebie, zapomnieć siebie w tym Brahma
wtopić w niego, w tym „ja" stając się
Brahm – drogą do celu są ułatw-
posłuszeństwo i modły. Krasicki Hroni 373
Sancya
Dla nas Sancya mają osobliwe znacze- ile ona łatwiej może
nie jako rodzaj filozofii – zostawmy
przyczynę trójbóstwa, owo Trimurti

Tłumaczenie –

Jest to twórczość bezwiedna – i tu także rozumie
się takiej twórczości przeciwstawić porządek, nega
cya jest twórczym twórczem jest [illegible]
niszczeniem – Ta wiadomość o tej twór-
czości najdawniejszy pomysł w Platonie
i Arystotelesie – pomysł ten był [illegible]
[illegible] – Kant go mówi [illegible]
a Hegel doprowadził do najściślejszego

znaczenia –

Warto wspomnieć o niektórych zasadach
[illegible] – Powiada: w pojętności jest [illegible]
który należy do [illegible], np. mowa,
[illegible], namiętność i to uważa jest
mowę tylko ożywiającą i posiadającą
w sobie prowadzi do władzy [illegible]
[illegible] podać lub nabrania
[illegible] w obrazie – następnie [illegible]
bez porównania [illegible]
[illegible] – następnie [illegible]
[illegible] w organach [illegible]
[illegible] [illegible]
Ta mowa naturalna [illegible] jest [illegible]
[illegible] właściwej [illegible]
[illegible] albo jest [illegible]
[illegible] – [illegible]
Następnie [illegible] się w [illegible]
[illegible] logik. formalnej niż [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ i
[illegible] ~~[illegible] [illegible]~~ –
~~[illegible] [illegible] na [illegible]~~

Teorya a [illegible] o [illegible] – Powiada: [illegible]
u [illegible] tak ma powstanie [illegible]
[illegible] do prawdy – jak [illegible] [illegible]
jest [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

albo też Ktatwa do Bajadera — bierze to...
... cudzysłie, które się okaże, ...
i cofa się — ... się widzi — potem się
... cofa a Natury i ... — prawdy
że ani jeden ... ani ... co ... , ani
... — ... jest ... — i
... się ... i ... (&
... ... na jawie (?) — jak ...
... wolny i ...
Filozofia Nyaya — ... jest
jak Godama i ... jest ...
... ... nawet ...
nauki Godamy ... jego Logik
formalny o ... dowodów — ...
... — ...
1. ... — 2 zasada — 3 dowód — ...
4. ... (...) ...
5 ... ...
... ... jak ... ...
Wszystko ... ...
... od ... — ...
od abstrakcji — ...
do ... ...
... ... abstrakcji ...
... ... indywidualność, ... i
... — ... ...
... ... przedmiotowość, a ...
... ...
przedmiotowość — abstrakcja ...
... się ma — Bo ...
a przedmiotowość ... ...
U nas chodzi o to ...
... przedmiotowość i przedmiotowa
... ...
i ... ... — w
... ani ...
ani ... ...

...

... przedmiot
... ...

albo raczej jedno tak ~~[illegible]~~ ona
jak i drugie, że nie są one [illegible]-
ch wszechwiedzy. W nas więc właśnie
powiedzieć [illegible] występujące ogól-
nie [illegible] łączą się [illegible]-
[illegible] tam nas one nie-
znane gasną, rozpływają się [illegible]-
[illegible] — Łopną — —

Przypis we Tenom dr. T.

Indye co [illegible] marzeń wszystkich, [illegible]
nych pokornych [illegible] pełne naj-
grubszej [illegible], Indye utonęły
w niewoli myśli i w niewoli wszelkiego
[illegible] a przejdźmy do innych [illegible]
~~i w [illegible]~~

Buddaizm i Lamaizm

Blisko lat 2000, według innych 1000 wedle
innych 900 lat przed Chr. urodził się
Budha, niby 9te wcielenie Wisznu
by [illegible] kasty, i zmieść ~~[illegible]~~ [illegible]
w dobrych — Budha opuszcza niebo i
[illegible] Dambera Sogar i wstępuje
w Indyi, kiedy w [illegible] promień
[illegible] barwnego słonecznego obejmuje [illegible]
[illegible] Królowej Maha-Maja, i [illegible]
się jako Budha. Jako królewicz [illegible]
da-remno wychowanie. — Mając lat
30 postanowił w wielkiej [illegible]
pustelnikiem [illegible]
[illegible] się [illegible] duchów = [illegible] i mówią
przez [illegible] do najwyższego prze-
[illegible] — tam [illegible]
[illegible] — po [illegible] postano-
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] noc [illegible] dni
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] noc
[illegible] [illegible] duchów [illegible]

pomnożenie bo w nim [illegible] – Najlepsze dusze wstępują na najwyższy stopień niebios, stają się oświeconymi. bogiem [illegible] stopnia jest spoczynek [illegible]. Ponad 45 lat uczył – a umarł lat 80 [illegible] – przypominam, że religia jest starsza [illegible] lat na ziemi. przez [illegible] się [illegible] Buddha [illegible] Chatrija –

Buddaizm ogarnął mnóstwo bardzo rozmaitych ludów Cejlon, Indye, tylko przez Birmanów, Siam, Anam [illegible] Pelebaicka, z [illegible] [illegible] i Mongolskim. Należ do niego – Buddaizm jest religią najwięcej rozumnych na naszej ziemi – [illegible] religia Buddy ~~Foe~~ jest zarazem [illegible] Chińskiego – Albowiem religia [illegible], religia Buddy jest jedna [illegible] – Buddha nazywa się [illegible] [illegible] Fo(o)e –

Nicestwo jest tutaj [illegible] religia [illegible] – [illegible] do nicestwa, dla tego nazywa się [illegible] „[illegible]” [illegible] – Dobre to jest [illegible], [illegible] co jest nicestwem. – Co się [illegible] jest to, co jest nicestwem [illegible] jest dobre Nicestwo jest [illegible] – Kto chce [illegible] [illegible] nie chce [illegible], nie [illegible], w tym [illegible] [illegible] religia nie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible] się z nicestwem [illegible] Duch [illegible] [illegible] Buddy, [illegible] – a [illegible] się [illegible] [illegible] człowieka – [illegible] — ....

Tak nas [illegible] nie [illegible] [illegible] legenda w d. XII

Widać z tego jak [illegible] wszystkie [illegible] nie lekko [illegible] z Brahmanizmu. Buddaizm [illegible] na nicestwie

Lamaizm różni się od czystego Buddhaizmu
albo jest tłumaczeniem jego, jego wypełnieniem — znajdu-
jemy go w Tybecie i Mongolii — natomiast
w Chinach i Japonii, oraz w [illegible] potężnej
Indów, w południowej Azyi —
Lamanaczy tytuł w Tybecie najwyższy jest
Dalai-Lama (najwyższy Lama) jest [illegible]
jest [illegible] Tybetańczykiem albo bogiem. w ciele —
[illegible] jest [illegible] — [illegible]
gdy umiera Lama to czas umiera a [illegible]
przechodzi w innego w ciele w dziecię-
— przechodzi [illegible] [illegible], [illegible].
widzi [illegible] oblicze i tak przyjmuje
hołdy, miłość i pochwały, [illegible]
głowy — [illegible] go otacza — [illegible]
rzesze na głowie [illegible] i [illegible]
[illegible] do grobów — Dawniej potęga jego
swoją i [illegible] kolor
była ogromna, dziś cesarz chiński [illegible]
go pod opiekę wziął, otoczywszy go [illegible]
[illegible] nim w władzy politycznej [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] to [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Oprócz Dalai-
Lamy, [illegible] jest Bogdo-Lama
w północnej Tybetu — Trzeci główny Lama
znajduje się w Japonii i nazywa się
Dairi — Japonii jest ten sam,
o mniejszym Lamie o Lamance
[illegible] Schandra-
[illegible] [illegible]
[illegible] tych Lamów ~~[illegible]~~ była prze-
[illegible] [illegible] [illegible]
władzy politycznej, [illegible] [illegible]
[illegible] mają ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] w pokoju, [illegible] [illegible]
[illegible] woli —

Widzieliśmy że Budha jest wcieleniem się Wisznu w tym Budhaizmie jest tem samem dziwniej mi się występującym ~~[illegible]~~ należy do filozofii religii Indów i ogólności. — Właśnie tamże zdział, wszystkie rzeczy i otrzymał sadzi co należy do Bramaizmu a co do Budaizmu — Bramaizm liczy przed sobą, [illegible] Budaizm [illegible] mniej [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] wspomniona Pisma zarazem Budaizmu mają [illegible] 100 tomów [illegible] [illegible] — liczb zmian w [illegible] nauk [illegible] mają pochodzenie szczególnie [illegible] cyfry — (arab. zafar) Algebra (arab. al jabro, [illegible] wszystkie —

Persowie —

Chiny i Hindostan jak i Egipt [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] i Persowie, [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] i [illegible], dwoistości [illegible] się na [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] wyobrażenia [illegible] dwoistości światła i ciemności [illegible] [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] jest w [illegible] [illegible] Zend-Avesta, objaśnił Europie [illegible] Anquetil du Perron — [illegible] 1771. a w 1776 wydał ją w tłum. niem. Kleuker. — 1781. [illegible] a w 1789 [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] wydał Burnouf. Vendidad ~~[illegible]~~ [illegible] 1830. — Fragmens o religii w Paryżu 1829. —

Zoroaster [illegible] — podobno [illegible] — [illegible] panowanie jego Władcy [illegible] współczesnego z Dariusem Histaspisem (522.–486 przed Chr.) — co jednak nie jest do prawdy podobnym — gdyż w takim razie widzielibyśmy więcej o nim, — [illegible]

prawdopodobniej uważają że żył na 70
lat przed Cyrusem. – jego nauce poddane
było państwo Daniszów i Kserxesów także
stałem zdarzeniu się zgubieniu co go do
upadku doprowadziło
Zoroaster wziął założenia starej Religii,
przechowanej przez Magów, wprowadził ją
do patriarchalnej czystości i dodał w tem
myśli swoje – Jego obecna powieść wykłady
z [illegible] narzeczeniu się w perskiej gawęda
cała – Za czasów Sokratesa zaległa prawie
Persja, a dziś nawet po krańcach mała
garstka [illegible] których zachowują
w południowej Persji [illegible]
ta wiara – Ognio-czcicieli – Miasto Balkh zwa-
ne [illegible] – ogień buchający z ziem-
nafty – [illegible] ale uważają go
ale oni nie czczą ognia
jako symbol czystości –

Nie przedstawia czysto jedyności pierwszeń
Zervane akerene [illegible]
dobrego – Akerene wydał Ormuzda i
Ahrimana
ze [illegible] potęga dobrego – i Ahrimana potęgę
złego Ahriman. [illegible]
ciemności – Oba te potężne [illegible] –
[illegible] w [illegible] państwach – [illegible]
ze [illegible] – [illegible]
walce [illegible] dla [illegible] siedem duchów –
geniusze Amszapanos! – a Ahriman
siedem duchów Erżdews potwory. dranku
– [illegible] Ahriman zatruwa ziemię – Rodzą
się ludzie – Ahriman i [illegible]
[illegible] owoc [illegible] –
[illegible] Ahrimana
ale i to nie [illegible] walka [illegible]
do celu bo w [illegible] walka [illegible]
w [illegible] prowadzi go do najczystszej
czystości – – [illegible] przyjdzie czas
[illegible] na ziemię – Ahri-
[illegible] i [illegible] ludzie
[illegible] się [illegible] – i [illegible] ludzie
[illegible] ten owoc [illegible]

[illegible] nie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] –

między dniem istotnym, między światłem   Ahur.
a ciemnością — Po ukończeniu tworzeń 12,000
lat Ahriman ta częścią, tak samo jak
Ormuzd, stworzył najgorszego potwora oparł
dotknięciem — a wszystkie ...
... i zmarzniętym ... dotknięcia

Uwagi. (Zl. Ph. d. R. I 330) [illegible], Phil.
der. Gesch. 275.)

I w nieznanym duch Indów, otrzymały, ...
... stoss nowego ... — ...
duchowy ... — Ponowne
mają te świadomość że ogół — prawda ogólna
jest podstawą świata. U indów jest równie
ogół zapomnienie celem wszystkim mądro-
ści, ale 1o tej prawdy nie dochodzą
nad ludzki ale jedynie Brahmany
2o u indów zapomnienie celem, zosta-
je
Dzenie indywidualności jest zarazem
ogólne ... jest ... powrót
Ke — U persów podmiot się, osta-
nie ludzki w wszystkiem dobrze-
2m człowiek tak jak ... jest ...
celu ... dochodzą ... prawdy
ogólnej — ta prawda nie jest wszędzie
mięso ... prosta, ...
... — Prawda że te jedności
te ogólne podstawa nie jest jeszcze
nigdy sama ideą, ale jest
światłem, nie jest ~~...~~ ... — Brahm wszystko ... jest ... ...
~~...~~ tedy jest ani rzeka jak Ganges ... pusta, ...
u Indów, nie góra święta, nie
Brahmanem ani Lama nie jest
nawet istotą więcej nie jest
ogólnie, ~~...~~ ..., ale jest światło-
światło w nie ... się ... ...
ale jest ... ..., ... od Brahm.,
... ma potrzeb i samo przez się
się objawia — +

światło ma tutaj znaczenie dobrego, prawdy – ale to jest tutaj jeszcze abstrakcyjne – nie ma jeszcze powiedzianego co jest dobrym? – Tutaj o tyle tylko jest oznaczone dobro, że nie jest złem – złe jest koniecznie składem dobrego – Dobrego by nie było bez złego. My atoli wiemy iż złe jest właśnie odcięciem, oddzieleniem od idei od ogólnej prawdy, ale właśnie że jest odstępstwem nie ulega ~~[illegible]~~ idei, i któryma iż nie może, nie ma w sobie istoty żywotnéj – Parsowie do tego nie doszli – u nich mniemanie jest o przyszłości po 12000 latach – w nich nie ma jeszcze tego przekonania, iż to pogodzenie, że odbywa się w piersiach człowieka, że jest obecne i żywe w duchu jego. Oni te dwoistości kładą poza całym przez ~~[illegible]~~ światem – Ten wielki dualizm jest u nich nie przezwyciężony, bo u nich jeszcze nie ma przezwyciężenia dwóch odwrotności – jest to podobnie jak nasz dogmat tym – albo – albo (aut aut) – dualizm wiedzy ~~[illegible]~~ [illegible] i [illegible] nie prawdziwe – [illegible] jest rozwiązaniem się bez końca – Tutaj nie ma jeszcze [illegible], ani prawdy – polityki, ani samotności – tylko [illegible], [illegible] o dobro [illegible], [illegible] przez [illegible], [illegible] napawać. Zd †

Tajemniczości, drzewo poznania dobrego i złego – wzięte z [illegible] – [illegible] dobre [illegible] stworzony swoje – Tłomaczenie ogólne duchów stan [illegible] – tego nie ma w Persji –

† [illegible] bywają [illegible] bo u nich jest [illegible] światło – a także człowiek ma ducha dobrego około siebie – te duchy nazywają się Ferver – i te duchy czytają [illegible] ~~[illegible]~~ pieśni o chwale [illegible], [illegible] – –

W Indyach warunki urabiania
w Persyi, przebywania
się ściągle — Chaotyczność
tutaj ducha nie unosi się
jesze nad wodami.
chaos —
w rozwoju zaś
widzimy ducha oddzielonego
wciąż od [illegible] —

Egipt.

Duch zagadki

W Persyi światłości i ciemność, dobre i
złe trwają w swej odrębności, pojednanie
ich jest przyszłością nie jest obecnem —
tutaj nie ma jasnie nie ma przedmio-
towości — Przedmiotowość na tem zależy
aby odróżnić się do czego obcego, swego
od siebie a przecież w tem odróżnieniu być
w sobie, my odróżniamy się od treści
naszej ale zarazem wiemy że ta treść
jest nasza — tutaj przedmiot i przedmiot
ani się tak odróżnia jak Aryman i
Ormuzd — które stanowi rozdwojone jest
abstrakcyą — dopiero w Egipcie zaczyna
się pojednanie dwóch odrębności.
ale to pojednanie się nie jest jeszcze
zupełne jest dopiero tworzeniem się
tutaj dopiero jest początek przedmioto-
wości — tutaj warunki są
[illegible] — Tutaj to jest dopiero zadanie
i cała historya Egiptu się ciągle rozwija
aby to zadania rozwiązać — rozwiązanie
ani to jest zagadką, dla tego też potworem
Egiptu stanowi jest Sfinx zagadka.
Duch się rodzi z zwierzęcego ciała — wnętrze
tu jest na połowę — tak sfinx, tak
tworzy z połowy nad ziemią z połowy
w ziemi — tutaj zaś duch się
z połowicą zwierzęcą — Tutaj
mumia wydaje brak przez ucho
dziś ciemności —

Tłumaczenie.
Rodzica jest przedmiotem wszelkiego
subjectum w zdaniu w gramatyce —
najwyższym przedmiotem a naszej pełności jest
Bóg —
ostatni nad przed Grekami przed
wielkim filozofy —

Literatura.

Saltanglill — uwagi nad systematem fone-
tycznym hyroglifów Londyn 1828 —
Spohn i Seyfarth de lingua et literis
veterum aegyptiorum. Lipsk 1825.
Kosegarten: de prisca Aegyptiorum
literatura Weimar 1828.
Jabłoński Pantheon Aegyptiorum
Ffort 1750.
Champolion l'Egypte sous le Pharaons
1814.
Champolion Description de l'Egypte
pendant l'expedition de l'armée
française 1809 - 25 vol. i to
jest w Bibl. U. J.
Aegyptens Stelle in der weltgeschichte
Bunsen Hamb 1845. 5 Bücher — takie w B. U. J.
i dopiero niem. w Wrocławiu
Lepsius Berlin — Królewski

Tu cały kraj i lud jest zagadką —
i tajemnicą

Egipt sam jest sfinxem
olbrzymim.

Pismo jest hieroglyficzne — bo nie
nadzwyczajnego dźwięku [głośnego] Ducha — bo duch
nie przyszedł do świadomości ustno-
nej. Dla tego tutaj ani na pomnikach
narodowych wielu dzieł pisanych
~~[illegible]~~ bo właśnie Egipt nie był
jeszcze tej pierwszej z natury jak
ludzi papierowie, ale pismo niewszy-
kie ducha wrogiego jest pomnikiem
greki, jest epoka przejścia — Po
zamiast dzieł mamy świątyni, ziemia
skamieniał w przybytkach [illegible];
nie ma porządku budowli bo takie
zawarcie potrzeba człowieka
wiadomego ciała, tutaj są tylko
mieszkania dla Bogów, Bogowie jeszcze
nie zagościli — Że to dzięki odkryło
Dane — [Angielski uczony Tomasz Young
odkrył w obrazie hieroglifów napisów
w greckim tłumaczeniu a tak wyczytał
słowa Berenice, Kleopatra, Ptolo-
meus — a tak odkrył że część
z tych hieroglifów są fonetyczne
a Champollion młodszy odkrył
że fonetyczne hieroglify pomieszane
są z pomieszanymi znakami. Ukra-
szeniami obrazowemi o
Lecz ani te budowle, ten duch
skamieniały Egiptu, ani hieroglify nie
wytłumaczą zagadki Kraju tego —
On jeszcze jest krajem cudów — ...
Herodot mając mówić o Egipcie
powiada „Teraz będę rozpowiadał nowe
Ka

Tutaj się potrzebne
działo się rozłożenie na fonetyczne
część fonetyczna i dźwięki
i [illegible] hieroglify.

o Egipcie, bo mieści więcej w sobie cudów niż jakikolwiek inny kraj – a trudno zostan... je opisać" –

Nie atoli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] to myśl [illegible] Egiptu [illegible] [illegible] [illegible] na naturę kraju samego – [illegible] Egiptu [illegible] [illegible] jak ta natura jest to [illegible] [illegible] [illegible] przyrodę [illegible] kraju – Bo [illegible] [illegible] nie ma – [illegible] kraju [illegible] [illegible] [illegible] kraju [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Egipcie [illegible] kraju – (Rapsodia [illegible] Egipcie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – 80 stop – a w [illegible] [illegible] 100 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

— [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1/4 mili [illegible] a 1/8 [illegible] –

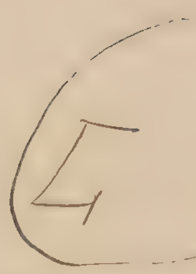
[illegible] [illegible] o dwie mile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Egiptu [illegible] – Piramidy – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]

[I]

Pomijamy więc naturę kraju tego albo raczej przypominamy sobie co o niej przed chwilą mówiliśmy – List.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

varem robrać nie chcą bez kullico
Stuki – 1500 iub nadaemis; 1500 pud
cumis varem 3000 – 12 dwudzieści – Kancele
prióre
Tali nilay enventarz dni. agiej funmuslo
starożegipskich – wiele tmba alobi adrownie
carsy starych faraonow – Ptolomeusz
czyli epoka grecka – i formuje epoka
rzymska – –
Zwłaszcza pism egipskich wyjawszy
papiruszy nie nie zostało – z whomll.
i Pseblo ale klarbem jest stary Cerwadol
Clemens z Alexandryi, Eusebius –

Jeografia

historya Egiptu nam znana nie, wiz
wagus wedrz bila, z tego nam widzimy
wmiankę umortes faraonów – najpierw
Karkuty, Theby, Tubramme. potem Memfis
i Król Menes potem najpierw hord Cavalli.
[illegible] Egipcyan
Królz [illegible]
Do bardzo partu [illegible] hord irsuk
Data się żydom [illegible]

z Lehr.

Od

Rejestra królów –

Scortkis który [illegible] się w dalekie
Inszyć, i się szydie jak to widać w patacu
Osymandiasa w Tebach (uży–) – budowniczy
[illegible] – nowe napady hord etiopskich
[illegible] – narod na 12 królestw
wiem anarchia – [illegible] Psametych stają się
Zatyrgunt
~~opano~~ dłotu rolle 636 Psametych stają się
panem całego Egyptu [illegible]
wyrowni – panem Necho (Cerwadol) –
anasis
ar do Psamenita Kambises 525 – a w roli
332. alexander W. – 30 oclavianus zrym

Lepsius –

czyli z państwem rzymskiem. –
Wewnętrzna historya jest niepewna i pełna
bam –
Urzędnicy społeczni siedem klast. bez
one jaw nie ca lak [illegible] jak wszyscy
[illegible] jako lud pasterski
Klasy pasterskie [illegible] wolałe
Od rumioch – Rolnictwem trudnili
się i inne klasy. lo–

Grecy chwalą rozumne urządzenia społeczne Egipcyan, Pytagoras urządził małe kółko uczniów swoich według ludowego ideału, Plato urządził według społeczności - a to mu się nie udało - tak w Ameryce [illegible] ze prostej ani udały się bo [illegible] i nie da opasać obręcza -

~~Co~~

Religia i pojęcia filozoficzne -

Najważniejsze bóstwa Ozyris i Izys - Ozyris mamy wielkości - On zarazem jest [illegible] rozgrzewającym słońcem. - Siostra jego i małżonka uosobiona jest Izis, ziemia egipska, którą Ozyris uważony przez własnego brata Tyfona i [illegible] - Ozyris umiera - Izis go szuka - Ozyris umarł, ale [illegible] - on zarazem umarłych. Wraz [illegible]

Każdy egypcyanin nawet chłopi podlegają [illegible] sądowi po śmierci - apis, ibis, krokodyl,

Tyfon znaczy duch pustyni, piasek i [strachu on [illegible] od Ozyrisa -] morze - Przypomni czy tutaj - [illegible] [illegible] - [illegible] [illegible] się nabrzmiewa - [illegible]

~~[illegible]~~

Wtedy wszystkich znaczenie [illegible] odnoszona [illegible] przez [illegible] - a słowa wyrzucone przez nich - Sądy umarłych. - Balsamowanie dla ciała balsamowanie - [illegible] pochodzi [illegible] [illegible] - Balsamowanie mają wszystkie [illegible] można [illegible] - ale nie zmarłych - [illegible] pochodzi albo [illegible], albo [illegible] oddając [illegible], albo wracają do Matki ziemi. społecznej wszystkich [illegible] — ✝ Herodot wyraził [illegible] wszystkich ludów Egipcyanie pierwsi mówili o [illegible] nieśmiertelności - Sła[illegible] Katakomby i [illegible] -

(z Listu) —

✝ Pojęt przeciwne naturze człowieka by [illegible] przeradzone oddawał się [illegible] przyjęte w którem umiłał dać —

Tor i piramidy ogromne przybytki świeci
Widzieliśmy w formy egipskiego ducha nie
doszły jeszcze do wolnej swobody, pozostały
i w jej opuściły kształty, nie pewno wspię-
trzeszy jeszcze pojmowaniu stopni – Tu już nie
ma dwóch abstrakcji nie przeciwnych
Ormuzda i Arimana, albo nie ma tej
już dzikiej fantazji, winnej mazi
indów – ale nie ma tej jeszcze pełnej
kształtów estetycznych jak u greków
gdzie już wyzwolił się z przez gdzie już
człowiek we własnej postaci stanie
bogów, gdzie fantazja stanęła na
równi z naturą i najczystszą jej
wyżyn. – Tu kaźni Egipcie jest epoka
przejścia samopoznania, się, rozgarnia
niepewności, rozwinęła, jest wiekiem
bez granic, ulenie się i umocowanie
się samowolne znak natury
byłe przewyższenie, bo już władz
byłe nad naturą jest ogarnięcie się
nad nią – Ale

Powiedzieliśmy już o ogromne prace
około grobów ze złożonym świadectwem
tej walki człowieka z naturą, najdroższe
my podobne świadectwo w budowaniach
ich religijnych. bo i świątyniach
i Pałacach – nowy pałace a
kładziemy je ponad grobów
religijnych, bo król nie ...
nie religijne – Znajdziemy
je osobliwie w olbrzymich budowlach
starej stolicy Teb (dziś – potem
Theby – Heliopolis
i Memnona –

Co znaczy więc to silnie się [illegible] całego [illegible] przez wszystkie wieki, co znaczy to [illegible] dla myśli i te wieki z panowaniem kultury i religijnych i filozoficznych pojęć z natury kraju.

Patrzmy [illegible] się do podmiotowości należy tej się odnieść do przedmiotu, a jednak tej przytomnym całym w przedmiocie, i nie tracić siebie — trzeba wolnie [illegible] przedmiot — trzeba się tej zarazem podmiotem przedmiotem — a ten zaś [illegible] tej [illegible] odrębności [illegible] lecz tak jak tutaj widzimy, [illegible] [illegible] odrębności, tak duch [illegible] podmiot [illegible] siebie pogodzić, jako podmiot jako ogół zamykający odrębność jako [illegible] w sobie, jako całość, jako jedność [illegible] człowiek jest i sobie [illegible] Bogiem — Egipt [illegible] odrębności — mądrość [illegible] rozwinięta ale nie doszedł jeszcze do utworzenia podmiotowości, nie wszystko w nim [illegible], i Egipt, to sobie nie nadaje mu położenia, nie ego [illegible] wewnętrzna przez tej się wznieść ze [illegible], nie [illegible] natury do przeważania natury obrany wznosi jego nad naturą [illegible] nad [illegible] — lecz wkrótce dla nich [illegible] tego, że nie mają jeszcze całej kultury ducha ludzkiego, nie ten wszystkim mądrością badania [illegible], nad naturą

F

a jak duch tutaj nie wzniósł się w respektowaniu nad naturę więc też potęgi natury są tutaj deifikowane, [illegible], [illegible] częstokroć też się [illegible] – [illegible] [illegible] jako hieroglifów – [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] hieroglify – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] Bóg ma odwrotność w sobie, [illegible] przemyślenia. Dla tego [illegible] nie jest [illegible], ale abstrakcyjny [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible]. [illegible] nie w sobie [illegible], [illegible] jest abstraktem, [illegible] [illegible] jest [illegible], [illegible] Bóg [illegible] [illegible], to jest [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] dla [illegible], F

E Bóg jest wszystkiem, wszystko w sobie obejmuje, obejmuje nie tylko i śmierć –

F [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – i [illegible] –

Dla tego też dotykamy się na [illegible] [illegible], nie [illegible] [illegible] [illegible] duchowa – stąd też ta walka [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] i [illegible] – E

Uważmy [illegible] duch ma mimo [illegible] [illegible] w sobie odwrotność, a najogromniejszą odwrotnością, nie być jest być albo nie być – nie być to jest śmierć, [illegible] [illegible] i śmierć i [illegible] [illegible] – On w sobie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ale tutaj jest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] odwrotność nie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible] [illegible] [illegible], i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ale on jest [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ogólnego [illegible], [illegible] ogólniejszy, [illegible] nie [illegible] [illegible] – To jest [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – E tutaj śmierć [illegible] [illegible] na [illegible] Boga [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] – dla tego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ale nie ma władzy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Boga –

ile właśnie gdy pojęcie opiera się pełni
nierozdzielne [illegible] — ono [illegible]
pojęcie Eleatów rozbija się w niezliczoną
[illegible] w Atomy —
Jeśli też z jednej strony nie [illegible]
[illegible] nie ma [illegible] jakości
[illegible] się — gdy [illegible]
[illegible] się, [illegible] i [illegible] 219
[illegible]
[illegible] — bo [illegible]
[illegible]
[illegible] —
Ztąd dalsze wnioski — gdy te atomy,
mają [illegible]
materyi — gdy jakości jak nie ma [illegible]
[illegible]
atomach — nie mogą [illegible]
[illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible]
[illegible] mechanicznym [illegible]
[illegible]
[illegible] —
Ale zatem nie tłomaczy jakich [illegible]
do atomu [illegible] — bo
[illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] Arystoteles — [illegible]
[illegible]
[illegible] —
Porówn. z Empedokl. — [illegible]
[illegible] — oba [illegible]
[illegible] Heraklita z [illegible]
[illegible] Eleatów [illegible]
[illegible] wowe [illegible]
[illegible]
Empedokles 4 Elementa i [illegible]
[illegible] — Atomistów [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible]
ale [illegible] lepiej [illegible]
[illegible] przypadkowi — choć Demokr. [illegible]
[illegible] —

Ale Atom. pod względem filozoficznym
niższości szczególnie nie Emp. — bo
1° Emp. opiera się na pierwiastkach, rów-
nych — tak Atom. te pierwiastki równe
uważają jako pochodne — ale nawraca ~~i wracają~~
do Eleatów [illegible] i [illegible] —
[illegible] [illegible] te [illegible] a się na [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] —
2 Emp. odrzuca siły poruszające od
elementów poruszanych. ~~At. [illegible]~~ [illegible]
[illegible] ruchu — At. zaś twierdzą, że sama
[illegible] i [illegible] jest [illegible] [illegible]
ruch i [illegible] —
4. Emp. [illegible] [illegible] różnice
na dwa stany [illegible] [illegible]
w At. to jednorodnym [illegible] — bo
[illegible] to jest [illegible] się [illegible] —
[illegible] w [illegible] — a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
— i [illegible] [illegible] [illegible] Emp. 13
[illegible] nie [illegible] elementa, choć element
więcej [illegible], więcej prze-
[illegible] [illegible] filozoficzni
[illegible] [illegible] pod [illegible] [illegible] jest —
[illegible] [illegible] atom. [illegible] [illegible] ono
[illegible] [illegible] [illegible] 19, a [illegible] [illegible] —
[illegible] potrzeba [illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] które [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —
a. [illegible] niedostatki [illegible] że [illegible]
[illegible] — to jest 1. ograniczenie się [illegible] —
[illegible] natury [illegible] [illegible]. B. [illegible] —
[illegible] [illegible] metody —
dyalektycznej metody —
b. Ale oprócz tego —
1. niedostatki w [illegible]
[illegible] się — [illegible] [illegible]
natury mają się [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Ale te [illegible] nie [illegible]
[illegible] aby [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] jednak [illegible] [illegible]
[illegible] mają [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aby [illegible] ?
[illegible] [illegible] [illegible]

223. Ale więcej jest mowa o tem ustalonego nad prawidłowy, i w tem natu[r]a, ład, ruch, i całość. — bo dajemy nato się już za wrzenie. Jeśli pozwolenie harmonię ustanawiało, widzimy iż cały ten realny materyalizm. Dosnosi do tego, chcemy Platona Greckiego, kończąc się na Platonie, wtenczas dosięga swojego naj[...] [...] najpotężniej, a każdy [...] — i widzą to też — on sam [...] [...] swego, a ten jest pierwszy Anaxagoras —

Leżenie gdy ostateczna — Religia — Rewol. a [...] dla czego? bo one ostateczne.

Anaxagoras —

Pochodzenie, urodzeniem jest Grecem [...] Anax. [...] jego [...] [...] [...] wrzącej [...] [...] [...] nie [...], nie [...] w tem [...] [...] do [...] — nie podobnie [...] [...] prawdę [...] [...] [...] [...] [...] [...] —

Anax. rozni się od Empedokl. i Platon.
1. naukao Nous —
2. Homoomerye —
Niech tu rzecz pierwsza — Co jest Nous? Anax. prawdę [...] To jest [...] najmniej [...] wszystkie [...] [...] [...] [...] nie [...] [...] — [...] i [...] [...] nad wszystkiem —

definicye —

Ostatecznie tutaj [...] [...] [...] [...] [...] — Ponad [...] [...] —

Duch

Anax. [...] [...] Nous [...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] Nous [...] [...] [...] [...] formy,

radczej czegoś coby poruszało nad
materyą. Duch tutaj jest przyczyną
ruchu. Anaxagoras powiada że ~~[illegible]~~ wir.
Nous wiecznie porusza materyą, a
tym ruchem oddziela materyą pierwotną
jednorodną, a zatem pierwszy poruszający
[illegible], i tutaj wtedy poruszające

Heraklit i Dem.

[illegible], i [illegible] [illegible] a) ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] Heraklita i Demokryta,
albo mistyczne potęgi [illegible]

mistyczne potęgi

i mitologii.

Gdy przeważała poruszająca jest tylko
Nous, a nie jego siła ~~[illegible]~~ porządkująca
[illegible] (?) od jego [illegible] obecny —
[illegible] wszystko [illegible] [illegible]
[illegible] jest poruszający [illegible] naturą,
[illegible] jest prawdą [illegible]
myśleniu jest prawdą, Platon ~~[illegible]~~ twierdzi,
lubo Arystoteles i Platon (?) [illegible] nauk.
[illegible] nie przeprowadził nauki. cel
[illegible] celu, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i on pojęcie celu wprowadził
[illegible] jeśli powiada że myślenie ~~[illegible]~~ rzeczy
[illegible] w naturze [illegible] [illegible], że myślenie
jest bezwzględnym celem natury
[illegible] widzimy, w przeważaniu ruchu
[illegible] jest to duch, że z myślenia
[illegible] [illegible] go na to wywiera
[illegible] [illegible] jak na siły —
[illegible] [illegible] te Homeo-
[illegible] [illegible] [illegible] (?)
[illegible] Nous?

wyznaje ducha nad naturą

Cóż jest podstawą czyli [illegible]?
Przypuszczą że Homeomerye są pierwotne
~~[illegible]~~ Anax. twierdzi że nic aby nie
[illegible] — w[illegible] [illegible] [illegible] by
nadto że nic nie powstało ostatecznie z
nieskończonego [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
pierwotnem, ale [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
siły, składającej strony na elementa..
na pierwiastki.

Trzy generacye podzieliły się szkołę [?]. El. początek Xe. — wykształcenie [?] Parmenides — uczniowie Zeno i Melissus —

† Xenophanes §

Nie wiemy zupełnie o czasie urodzenia jego — to pewne że był współczesny z Pyth. — ur. się w Kolophonie w Azyi — około roku 536. p. J. Chr. miał udać się do Elei, a potem nawet [illegible] całej szkoły — stąd uważa się [?] za twórcę całej szkoły [?] — Wszystko bardzo wątpliwe. Z wszystko [?] nie wiemy czy był on uczniem [?] — jak [?] pisał pierwo[?] filozofia Jońska i Pytha. — Ale dożył się bardzo późnego wieku bo 100 lat — miał być bardzo ubogim [illegible] dowodem [illegible] pochować w [illegible] — Napisał księgę o naturze — bo poezya dawniejsza [?] nie proza.

Koło [illegible] powiedzieć [?] szkoły [?] Eleackiej [illegible] mamy źródeł bezpośrednich —

Mówi [?] Xenophanes „Wszystko jest jednem a Bóg jest tym jednym — a Bóg jest niezmienny — niezmienny — bez końca [illegible] † [illegible] Xenophanes przypisując prawdzi[?] najwyższą [illegible] nie mając [illegible] i [illegible] że co jest [illegible] ~~[illegible]~~ wyznają, [illegible] mają przyczynę [illegible]

Filozofia pierwsza [?] do Europy — Elea w Phocis pochodzi —

§ Ile mamy bardzo pewnych wiadomości — a te co mamy z [illegible] wiele bo [illegible] — [illegible] zebrał Brandis Commentationes eleaticae i Karsten Philosophorum graecorum veterum reliquiae — dalej ~~Simplicius~~ De Xenophane Zenone et Gorgia [illegible] Simplicius — [illegible] tyle źródeł [illegible] Xenoph. [illegible] metodycznie [illegible] fragmentów jego [illegible] — ale co te źródła w prawdzie [illegible] te zasady i dowody ale podaje je jako pochodzące od [illegible] — Bo ~~jeszcze to~~ co jedni przypisują Xenop. [illegible] przypisuje Zenonowi lub Melissusowi †

† Tak Arystoteles zbiera te naukę [illegible]

Xenomena [?]

że się nawiedzają jakoby coś bytu umierają-
jących i odmiennego — widzimy że Xeno-
phanes pojął prawdę ową więcej
jako wiarę jedno bez rozumu w całości
jako gdy chce istnienie ± Ztego
widzimy że ten myśl [istnienie] czysta zaś
się we Ziemi — to ona się przewraca wszędzie
a wbrew mężów, wbrew Leukipposowi
Greckim — Ale Xenofanesowi jako
Bóg jest to co my nazywamy w
języku najwyższą istnością, najwyż-
szą istotą — Jako abstrakcyą [illegible] jako przeciw czemu —
[illegible] wrażą ta każdy i wszystko co posiadają
że jest Bóg nad nad nami umiejętny
ale o nim nic widzi nie
mówimy, jako l'Etre suprême
Rewolucji francuskiej — i istotnie jest tam
[illegible] — Ten bardzo wyrażenie
[illegible] pseudofilozof — nadzieja ojców
się a swojej mądrości — [illegible]
wyrażajmy — w parnasiem pisać może
co istotnie się — [illegible], tuż apo-
[illegible] promiactwa, i [illegible] —
[illegible] —) —

Oczywiście że Eleatów jest i blisko
[illegible] a tę zasadę — uważamy jako
rozumieją Xenoph. — Gdyby jakiś
był powstawał to by musiał powstać
z innego bytu jeszcze przed nim istniejącego
bo co pierw nie istnieje i dopiero
powstać ma nie może
[illegible] przyczyną [illegible]
nie może być przyczyną stawania
[illegible] —

od której my najpierwsze
nasz światło — i inaczej
istnieniu [illegible]
pod Modelem [illegible]
fantazyi, [illegible]
myśl —

jest to filozofia
[illegible] —
[illegible]
przez [illegible]
[illegible] —
[illegible]
[illegible]
bez [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] —
[illegible] —

Jest więc koniecznem że co powstało
powstało z innego dawniéj istnieją-
cego bytu — owoż więc konieczne poprzedniej-
2. Jeśli zaś tak jest więc ten nowy pow-
stający byt albo jest równy albo
nierówny temu pierwszemu z któro-
go powstał —
a. Jeśli ten zrodzony, drugi, nowy,
byt jest równy pierwszemu, więc nie
ma powstania nowego co było to jest.
nic powstać nowego — nic nie stawa-
nia —
b. Jeśli zaś ten drugi, zrodzony, byt
nie jest równy pierwszemu, który go
powstał to ~~by~~ ten drugi pochodzący
byłby albo większy, albo lepszy, albo
mniejszy od pierwszego z którego
się rodził — ~~albo [illegible]~~ ale
w każdym razie wtenczas to czem
ten drugi byłby przewyższa pier-
wszy nie miałoby powodu, i byt powstały
pierwszym byłby bez powodu, co
jak się rzekło jest niemożliwe —
± Gdyby zaś to powstało z tej
nie było odwrotnie strony, gor-
sze, od mniejsze od poprzedniego,
toż w tem, nie byłby powstał by
z byłego — brak istnienia powstały
z istnienia co równie jest niemo-
żliwe —
Dzieje tedy wiodą że nic
nie powstaje nic nie niknie
bo wszystko tego co rzecz jest
przejście jednego w istnienia w
drugie a tego przejście
nie ma

± Za pierwsza nie nadto
by nie wiele
nic by nie powstało
toż i także powstaniu
nie ma nic nie
rodzi się —

a ruch jest poruszeniem się wpół albo
w pełności albo w próżni, a pełnia
jest niepodobną, bo rusza się tam nic
[illegible] gdzie coś jest, ~~a w próżni~~ a w próżni ‡
nie, bo próżnia jest nicestwo jest nie-
[illegible] ruch nie ma ‡

Następnie Xenoph. trzyma się umie-
mania i powiada że umieraniem wiedzy
[illegible] i wiemy jest jedynie
mniemaniem (mnie-mam)
co jest nie jest wiem pewnie ‡
Na tych zdaniach oparł się sceptycyzm
a Sextus Emp. przywodzi ich wiersz
mówiąc –

"Nikomu nie zaświeciła wiedza jasna,
i nikt nie pojmie co orzekam o
ruch świata Kole!
Bo gdyby nawet czemkolwiek się [illegible]
wyrzekł najściślejszą prawdę
nie widziałby on, co wyrzekł usta
jego –
~~bo wiemy jest [illegible]~~
bo do wszystkich przylepło [illegible]
zawsze mniemanie!"

Tak mówiąc [illegible] filozof [illegible] kolwiek
– ale już [illegible] nie [illegible] nie może
jak Parmenides [illegible] ukazać
wszystko inne za <u>nic</u> [illegible] – Tak samo
[illegible] kiedy [illegible]
Tak [illegible] [illegible] <u>[illegible]</u>
<u>nie</u> [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

Stąd też wracać się najmocniej
powracać myśl kiedy [illegible]
[illegible] mówiąc
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] –
Uczniowie Homera [illegible]
w [illegible]
[illegible]
Kradzież –

Ten sceptycyzm porównywa
człowieka i prawdę do ludzi
co idący [illegible]
przez [illegible] złoto i przechodzą
do [illegible]
[illegible]
myśląc [illegible] złote, ale
[illegible] i z radości

Parmenides –

Później urodzony, i głowną jest
szkoły Eleackiej i [illegible]
[illegible] Elea-
[illegible] Xeno-
Diogenes L. [illegible]
phanesa, i Anaximandra [illegible]
[illegible] Pytagorejczyk [illegible] Parme-
nides

do Ulubioń ~~Filozof~~ do Xenophanesa — Ark.:
albo zupełnie coś innego. Xenof.

~~Bo~~ A jeden — jedyny — włada Bóg, on i nad ludźmi, i nad
Bogów Bogiem najwyższym!

ani on ~~ciałem~~ podobny śmiertelnym — ani im podobien duchem!

~~On~~ Cały jest słyszeniem, istnieniem — pojmowaniem, poznaniem istnie-
~~Nad~~ On światów wszechwiecznych panuje bez trudu! nia! —

Panuje jej samym umysłem rozumu;
nieskalany, niezmienny, jest sam jedynie czystym rozumem;
Ludzi podległe jedności — A jeśli kto wszechmocą ~~jest~~ rozumna jest!
Ale też ~~najjaśniejsi~~ nikt jeszcze nie zbadał, ani jej ~~kiedyś~~ pojmie
zbada kiedyś, ~~co~~ ani pojmie
~~co~~ co łączy o Bogach, co o ... ownich świętów koło!

Bóg gdyby ~~iżeby~~ nawet i ... wszystko doczerpnął ... jedynie
tobie by widać to by nadeszło, lecz to cudzym jedynie
mniemaniem.

Wnet i ja czytam rozumem który umiałem sercami
a mój drogi — i zbłądziłem się w mnogie lata
obłędem chodząc po ścieżkach zawodnych,
i zwątpiony badania, zgłębiania trudami
już miałem się cofnąć, bo gdzie mi się duchem
zwrócić, ujrzałem wszystko co jest, rozpuszczone
w jedności która jest wszechwieczna — bo wszystko
co jest, tylko by spłynęło w jedną w jedność Przyrody.

Lecz śmiertelni marzą ~~o bogach~~ podobnie [o]bie z rodzonych im Bogach
o Bogach otulonych szatą ziemską, ziemskim ciałem,
i mówiących mową człowieczą! — nad Bogów w dziejach
Przecież gdyby jednak miały i woły i lwy, i konie by ~~swoje~~ lepiły ~~bogów~~
~~z Ilurowiec, a lwy, bo ... postaci Bogów~~ koni lub wołowe
postaci —

D. Ar. II (9). Ueton. Ŝ. X. Pawunmd.　　II

Dolki sieurca gwadiste grobozty — sprawdliwoś —

Huchaj! parte przecownetrsny radia jedem powiorte,

wor mój samatk — a powiorte do głebokiej owej

wrach slawnej (odłudnej) doliny

powiorte ~~do bożego gościńca~~ gościńcem bożem do wielkiste go

światłowej stolki!

Talk ukrzyżdłony padoią przkazywater.

przeciwonie (bezwieśne) —

~~a wiodły drogę~~

a prowadził drzwice (myły) wskazywały

Drogi (dławiła) ~~bagnata~~ dymiaca się od

rozpalona

w piastach kół!

~~gdy to błędne kołysało się~~ zalanym światłu kolei w ~~kolejach~~.

a koła błedne, wiecem ~~błądały~~ jasnej

~~Drogą~~ (oko) świeciły przez obliczem (czy) zlelios

przy spiszyło, kamień, opuszcziony nocny ciemność

(ocny) + przy — przyby teli

i wysłapiłoty na jamość, i potęga wielkiszy

podwiotyły rastone ponury —

tam ~~bramy~~ Dnia i nocy tajemnicze bramy

one ~~w~~ jemu nie mają progi, a jemu trzymają je

~~pieczęcią~~ odmyśla cioowe

A kluczy ich stroni ~~piętro~~ rewoła ich nieublane

~~i palce~~ i karząca Dike!

do kuni ~~tej~~ bram pruowiły petne spokoje i ciosy

z niebiańskie drzwice! by odsknęły ~~zaraz~~

bram zapory —

wtedy ogromem potrzne ziewnęły

podwoje ~~zdrowa~~

zelazem okute

a dziewicą powiewać dopędziły
i bramę zamknęli i wóz!
Lecz bogini przyjęła mnie łaskawie,
prawicę prawicy podając — i rzuciła
okiem!
tutaj
Kto dziewicę, sprowadzony bożym za
przeciw nieśmiertelnych woźnicom
~~Kto dziewicę~~ ~~coś zagoa~~ do coś przybył
w świątynie mieszkanie moje
w świątynie witam cię!
Kto dziewicę witam cię!
Wnak nie losy zawistne sprowadziły
cię oblewam, ta lecz mnie drogą, co tak
z dala od ścieżek śmiertelnych,
— lecz wiodła Themis i Dike!
Lecz też zanurzyć się ~~w prawdy tajemnicach~~
do dna tajemnic wszech ~~wiecz~~ prawdy, co ~~jest pewna~~
~~a~~ umiera co też: prawdy sądzenie? —
~~a co~~ i a ~~czemu ufać nie~~ bo co jest za
śmiertelnych mnie mamić, tym — ani jednym.
zaufać ~~nie można~~ nie wolno!
Od tych ~~prac~~ dróg zawodnych wstrzymuj
Lecz odwróć badania, daleko nie najmniej — ~~drogę~~ ~~w dopytaniu~~
~~nie~~ chroń je by nie poszła
tłumu
i nie powierzaj się oczom, nie zaufaj ~~dawne~~ twojego
słuchu dźwiękom;
ani wieciom języka kłamliwym
i ~~słuchu języku~~ bo myśli ~~jest~~ zostawia się
drogą — z umiejętnie
przez za obadaniem
wraz z ... rozumu

które jest ci ogłaszam
Rozpoczynam więc! badającego 21
zachować naukę moją!
Duże prowadzę drogi [illegible] rozumnego
badania –:
Że światło samo ma istotę nie
że światło niczem [illegible] jest [illegible]
To przybytek prawdy!, ~~prawda~~
w nim urodzi prawda! :
Drugie jest że nie jest koniecznem
światło – a że nieistotnie jest
[illegible] – to jest drogą prostą [illegible]
[illegible] nie [illegible]
[illegible] nie zawsze [illegible]
dosięgnąć złotaste –
– – – Rozmyślenia same
jest światłem!
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] chwieją
[illegible] [illegible] o światłem
[illegible] i nie [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
a bledni chorzy ~~[illegible]~~ [illegible]!
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] świętowi
Dalej [illegible] [illegible] które
[illegible] –

Parmenides

Eine hohe hehre Gestalt — gestammt von einer edlen Familie
in Elea ab — hört den Xenophanes, Anaximander, steht viel
mit den Pythagoreern um — er war jünger als Xenophanes
aber älter als Zeno — aber doch ihr Zeitgenosse — nach Diogenes
Laertius blühte er um 504–501 in der 69 Olympiade —
am wichtigsten ist seine Reise nach Athen — mit Zeno — wo
Plato ihn mit Sokrates sich unterreden ~~läßt~~ läßt — im Theätet
läßt Plato den Sokrates sagen — „ich habe Bekanntschaft mit
dem Manne (nämlich mit Parm.) gehabt, und schöne Reden
von ihm gehört, als ich noch ganz jung und er sehr alt
war — diese Reise scheint 457 — und da Sokrates erst 469)
geboren wurde so scheint er erst 8 Jahre gehabt zu
haben also war er wirklich zu jung um mit Parmenides
umzugehen — Parmenides stand auch in Elea
sehr hoch im Ansehen — er hatte seiner Vaterstadt begründete
Rechte gegeben in einer bestimmten

Plato in seinem Parmenides
legt ihm die erhabenste Dialektik in
den Mund die es je gegeben —. Vieles wird
dabei vom Parmenides ~~gesagt~~ gesprochen
was gewöhnlich dem Xenophanes beigelegt
wird — —

~~Auch Das~~
Sextus Empiricus und Simplicius haben
uns die bedeutendsten Fragmente aus dem
Gedichte des Parm. aufbehalten denn
auch Parm. trug seine Phil. als Gedicht
vor — Das erste lange Fragment ist ein allegorischer
Eingang zu seinem Gedichte von der Natur.
Dieser Eingang ist majestätisch, und reizt
eine heftige feurige Seele die nicht
um das Innere der Wahrheit zu
erfassen —

Zeller

ci był uczniem od Xenophanesa 19.
a starszy od Zenona – żył około
około 501 przed Z Chr. – W Platonowym
dyalogu „Parmenides" wspomina Sokr.
iż go widział w młodości swojej
[illegible] Sokrates ur. 469 p. Chr
[illegible] na to się zgodzić [illegible]
nie trzeba [illegible] Plato [illegible] Par-
dyalogu
menidesa dyalektykę [illegible]
[illegible] kiedykolwiek była ‡

Jeśli X. powiada że z niczego się
[illegible] nie rodzi – to Parm. już czyni
odróżnienia między istnieniem
a nicestwem, ~~uważając~~ w nim
[illegible] się [illegible] ale dopuszcza
bez między jego

Parm. rozwinął filozofię swoją
wyłożył [illegible] – jest to wstęp
do pieśni o Przyrodzie. Tu
wstęp jego pełen majestatu uroczego
iście [illegible] gwałtownej
Która [illegible] żaden [illegible]
[illegible] wszechmocy –
Kładziemy tutaj [illegible] też
pieśni i wstępu jej

Zagadnienie [illegible] się cała [illegible] jego.
co dalej Bogini objaśnia jest dopuszcz-
[illegible] [illegible] poniżej [illegible] –
[illegible] już poprzednio wyłożo-
ny – [illegible]
[illegible] przez [illegible] –
[illegible] jest wedle bogini dwojaka
[illegible] myśli – Prawdy
1. Wiedza myśli – Prawdy
2. Mniemanie to jest prawda
jak ją ludzie pojmują

‡ Znaczenie tego filo. [illegible] [illegible] [illegible] uważa się na ten [illegible] że od idei teologicznej idzie filo. [illegible] do idei [illegible] myśli – że [illegible] prosto uważał za myśl istnienie [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] Eleatów [illegible] do [illegible] [illegible] – [illegible] to [illegible] w Xenophanesie, ale w nim niezrozumiałe, bo u niego ten [illegible] jeszcze jest uosobiony jako Bóg. [illegible] Parmenides [illegible] [illegible] [illegible] istnienie, [illegible] samo istnienie, [illegible] prosto, ale samo tylko istnienie [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] myśli, [illegible] [illegible] [illegible] Parm. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] między [illegible] i myślą —

obacz Arist. – Rixner I Tom.

co ... tego drugi myślenia prawdy i
on [illegible] oderwać pojęcia rozumowe
od spostrzeżeń zmysłowych – a do pojmowania
istnienia nie zmysły ale jedynie rozum pro-
wadzić może – Rozumujmy tedy tak.
Co jest to ma istnienie – co nie jest to nie ma
istnienia – co nie jest o tem nawet myśleć
nie można, bo jest myśleniem ~~bo o czem myślimy to już jest dla~~
~~czemś, przedmiotem [illegible] [illegible] – [illegible]~~
~~myślimy, myślimy o czemś o przedmiocie~~
~~a tedy ten przedmiot jest w myśli~~
~~[illegible], myśl [illegible] staje się tym przed-~~
~~miotem~~ – Powierzchownie zdawać [illegible]
by się i to cale rozumowanie jest bez
~~podstawy~~ – o treści – ale [illegible] [illegible]
[illegible] i istnieniu [illegible] nie [illegible]
[illegible] – że jest [illegible] bo [illegible]
[illegible] [illegible] by ~~[illegible]~~ powstać było
z niczego, więc go ~~[illegible]~~ musiało być [illegible]
wprzódy, ale że nie istniało
[illegible] ani nie jest ani niebyło

bytoby [illegible]
nie [illegible]
ale [illegible]
nie [illegible]

– Podobnie co istnieje nie istnieje
obok siebie – nie ma wielości
– nie ma podzielności istnienia
bo wtedy [illegible] istnienia, ponadto
[illegible] byłoby to próżnię, niczem, a
~~[illegible]~~ ale próżni nie ma
bo próżnia jest niczem, a nic nie
istnieje – Z tego powodu wszystko jest
[illegible] podobny – bo wszystko [illegible]
[illegible] gdzie [illegible] co jest, [illegible]
gdzie nic nie ma, ale nie ma
niczego [illegible] nicestwo
być, bo nicestwo samo nie istnieje

~~ma~~ nie ma bo podobnie wszyscy ziemianie mają pięć zmysłów, nie wszyscy jest tedy doskonałe jednostki – Tak wszystkie istnieje, myślenie i myślenie jest jedno, jest jednością –

Dalej posiada i istnienie jest prawo jest konieczność i ograniczone jest konieczności wtedy – Bez wagi niewiększej wagi ile się ujmie, ale bez mocy tej ograniczony, ale tylko konieczność może tylko ± – Dlatego też istnienie samo w sobie ich ograniczone i istnienie samo w sobie jest do koła (porówne jest podobne jest do koła (porówne ... bardzo doskonałe)

widzimy tedy i tutaj ... od tego co jest myślenie, co jest uwolnieniem i wyobrażeniem – ... nie jest prawda – ... o prawdzie ... filozofii ... jest ... rozwinięcie –

To ograniczenie powinno tedy być ... w tym ... prawo i jest ... a ... nie ... prawo ...

Tej prawdzie ogólnej ... ... i posiada że ona ... ...

jest nas owa prawda się nie do [illegible] [illegible] wiadomo — [illegible] nam [illegible] z tym wszystkiem z jego pism — ‡

Zeno.

Zeno z Elea — najmłodszy z Eleatów, jest polubiony od Parmenidesa był i podobno od niego za syna przyjęty. — Plato wspomina iż z całej Grecji schadzili się do niego mówić po naukę, a co więcej i [illegible] [illegible] umiał zastosowania i mogę [illegible] w Atenach wolał obrać swoje skromne miasto Elea — [illegible] [illegible] które [illegible] nie jest dowodem [illegible] własnej woli [illegible] [illegible] wyprawy polityczne wolał [illegible] [illegible] nie [illegible] [illegible] [illegible] przeciwnej [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] najotworniej [illegible] [illegible] — nie [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible] przeciwników [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przeciwnika [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] i był w moździerzu — zgruchotany —

[illegible] filozofii jest [illegible] [illegible] jest wyrobiona [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] jest [illegible] [illegible] Eleatów

‡

widzimy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przeciwko — [illegible] [illegible] Parmenides mówił że ~~[illegible]~~ jedno w brew wielości tem [illegible] [illegible] przy konieczności żądania aby [illegible] [illegible] wyobrażenie o wielości — Dążył tu Zeno Parm. więc [illegible] wprowadzić to wyobrażenie w pewnych zasadach [illegible] pojęcia a następnie [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] istnieniu i nieistnieniu — Lecz to nie [illegible] [illegible] [illegible] bo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wyobrażenie o nieistnieniu [illegible] jedynie tylko istnienie istnieje — Bo do wyobrażenia [illegible] nieistnienie samo musiało by być nieistnieniem nie mogło by być; bo sam ~~[illegible]~~ Parmenides [illegible] istnienie a myśl ‡ jedno i toż samo — [illegible] Parm. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] o [illegible], [illegible] Zeno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — on nie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

Jedynie prawda jest [illegible] [illegible] jest jedno — nie [illegible] ~~[illegible]~~ wielości [illegible] dowodzi że [illegible] nie istnieje, a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wyobrażeniom o wielości — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

Takie jest drugie stanowisko [illegible] filozofii — aby tą sprzeczność pogodzić [illegible] dwie drogi bo albo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wielości, ignorować ją a razem [illegible] od istnienia [illegible] — z tą drogą poszedł Zeno — albo [illegible] [illegible] wielości przyjąć, wprowadzić ją w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jego pojęcie — tą drogą poszedł Melissus — ale Melissus właśnie [illegible] co ma [illegible] ‡ [illegible] [illegible] od Eleatów, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Str. 149. [illegible] Zenona nie [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] energią przeciw [illegible] wyobrażeniom [illegible] naukę [illegible] tak [illegible] [illegible] [illegible] wyobrażenie właśnie na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie mogły — Jeśli tu w Mel. jest [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] Jonów, tak Zeno [illegible] drogę [illegible] podmiotu [illegible] Zeno prowadzi do pojęcia podmiotu które samo zostaje na placu jako jedyna prawda, i ruch tej jaźni jako formalna dyalektyka sofistycznej Refleksyi — a więc [illegible] [illegible]: Bo [illegible] [illegible] jest ogólne istnienie które się nie [illegible] w zjawisko, a tem samem

Masa jestno [illegible], nie ten [illegible] rozumowanie, myślenie musiało się i niej [illegible] w tej [illegible] mistrza jest Zeno – ‡

Wykładając tutaj zasady jego filozofii wykładam je według jego własnych słowami, ale tak dzisiejszy przykład rozumowania jego —

1. Zeno kładzie te zasadę jedności pojmuje Boga – ale to my nie rozumiemy jest Bogiem – Bo jest jest własnie jedynem potęgą nad wszystkie inne nie jest nad wszystkiemi innemi – [illegible] mówi być tylko jeden – [illegible] bo nie miał-by więcej jak bo nie [illegible] żad niemi nie być [illegible] potężniejszy – nie [illegible] geno –

[illegible] się nie [illegible] jest nowe [illegible] [illegible] albo równiej jak być [illegible] jest równa albo nie równa [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible] równa [illegible] powstało –

jest nierówne [illegible] nowa jest albo potężniejsze od dawniej jest albo mniej potężne – w pierwszym razie przewagę nowej powstaje z tego co nie było – to jest z niczego jest mniej – jeżeli [illegible] [illegible] jest mniej potężne nie [illegible] jest mniej potężne [illegible] przewyżka potęgi w dawniejszym nie [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] zamienić się w nie – co także [illegible] nie może

‡ Te dyalektyczne [illegible] [illegible] jest u X. i Parm., w Zenonie atoli [illegible] i odwrotnie – [illegible] więcej jest [illegible] i myślami ⊕

ΔΔ okazuje się bezistotnem, ~~[illegible]~~ pusta, abstrakcya, bez rzeczywistości – zjawiska uważane są za płód naszego wyobrażenia, nie nie mają istoty pod sobą, są jedynie jawem – a tak cała przyroda [illegible] tak-że [illegible] jak to co wszystko przebywa ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ nikłem i złudne – [illegible] [illegible], [illegible]. i [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] jest gruntem [illegible] —

⊕ O Zenonie mówić jeszcze będzie my przy Sofistach bo on [illegible] [illegible] [illegible]. – Co się tyczy stosunku Z. do Parm. a) Pod względem [illegible] Z. nie nic dodał do nauki [illegible]. owszem wiele rzeczy opuścił. b) pod względem formy doskonalił – a to przez doprowadzenie [illegible] do ostateczności –

ad A. – [illegible] Xenoph. przyjmuje [illegible] [illegible] teologiczne – ale to jest [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] przyjmuję [illegible] równie i to ~~[illegible] [illegible]~~ [illegible] Diog. L. – to [illegible] [illegible]. bo kto [illegible] i [illegible] przeciw [illegible] tak [illegible] [illegible], kto [illegible] [illegible] zaprzeczał, nie mógł [illegible] nie w sobie [illegible] aby to co [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] –

ad 6. że dowód wyprowadził ze zmiany [illegible] [illegible] – on zaprzeczał [illegible], [illegible], [illegible] – porównywał: [illegible] Parmenidesa [illegible] [illegible] jest [illegible] do [illegible] jedności – a [illegible] przyjmuje [illegible] [illegible] Cousin powiada że Z. [illegible] przeciw [illegible] – [illegible] od [illegible] la pluralité à l'extravagance ~~[illegible]~~ [illegible] philosophique Zenon d'Elée
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Skoro uważamy się iż co jest jest odwieczne m, iż Bóg jest wszechistny — oczywisto m jest jest —

Gdy Bóg jest jeden, nie jest wzniesiony ... sam, nie ma ... , ... powód jest ... , ... wszystko — Bóg ma formę ... (!)

Bóg ani jest zapoczątkowany ani nie jest w spoczynku.

nie jest w spoczynku — w spoczynku jest brak ruchu — ale brak jest niczym, jest negacją —

w płaszczu — ... jest w tym ... około ... jest drugi, do ruchu ... potrzebne ... Bóg ... jest jeden nie ma ... , nie ... nie ma — ...

... w ... jest ... właściwie nazwij Metafizyką — ... w dowodzie o jedności Boży — ... do tych ... rezultatów ... Metafizyce ... rzeczywistości ... ograniczony ... a ... Metafizyk. ...

... około ... — ... Konsekwentnie bo ... nowej ...

myśl Boża nie jest nie

że tylko pono się kręcą —

Zeno w dyalektyce widząc że
wszystko od P. i X. [illegible]
stronę przeciwną odwrotnej tym
sprobował że twierdzy drugą od-
wrotność; i dowodzę jest a tym
samym jest właściwa w tamte
nie jest prawdziwe — Takowe
dyalektyka atoli nie jest
prawdziwe — bo nie tylko
trzeba błąd rzeczy okazać, do-
wodzeniem że jest sprzeczności
jest prawdziwe, ale na [illegible]
tej rzeczy wypada okazać [illegible]
jest fałszywa i błędna —
Trzeba trzeba [illegible]
tej lub pozorne, ale trzeba
ją rozwinąć i rzeczy samej [illegible]
zgnieść — tak one sama się
rozwinie i [illegible]

Takie postępowanie [illegible]
gdy dowodzi że nie ma ruchu — nie
przeczy on w prawdzie ruchu
[illegible], ale to [illegible]
[illegible] że ~~nie~~ [illegible]
[illegible] — Tych sprzeczności
~~[illegible]~~ dowodzi —

Jego dowód przekonany —
Zenon [illegible] ma dojść do [illegible]
jakiś [illegible], [illegible]
[illegible]
[illegible]

ale nie do potrzeb, mówi do potrzeb
tej potrzeby, a potem mówi do potrzeb
tej chwili i także [illegible]
— dał ludzi, nigdy [illegible]
[illegible]—
Rzecz bardzo ważna—
Diogenes cynik w Synopy
na ulicy dowodził, że świat
porusza się, [illegible]
[illegible] — jeden jego przyjaciel
przyszedł w podobnej rzeczy.
— [illegible] go wyśmiał Dyogenes.
[illegible] się jeśli i rozumowa-
[illegible] dowody do tego rozumowa-
nia [illegible]— [illegible]

Bayle mówi [illegible]
[illegible] une doctrine
qui [illegible] monde — [illegible]
[illegible] — ale [illegible]
[illegible] —

[illegible] i [illegible] pro-
[illegible] punkto [illegible]
[illegible] tylko [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]—
Rzecz jest [illegible] dwoch [illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible] praktyczni,
[illegible] a [illegible] praktyczni
[illegible] [illegible] praktyczni
[illegible] praktyczni [illegible]
ale [illegible] praktycz
[illegible] [illegible]
— bo [illegible] i [illegible]
[illegible] niepodzielnie, podzielnie

Jestżeby przestrzeń równie jak czas 26
bez ciągłości, jako i krótkości, —
ale w tym właśnie się myli, [illegible] przykład
ze żółwiem przestrzeń jako krótko i nie
skończoności, w której jedna od drugiej [illegible]
a rozpoznaje w ciągłości —

[illegible] tutaj jeszcze z [illegible]
o innych dowodach późniejszych — [illegible]
o dowodzie tym, że najszybszy Achilles
i Achilles wolniej nie dogoni
zostaje się od [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] strone —

ob. Uegl. str. 320.

[illegible] dowod jest [illegible] jest
[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] nowego [illegible]
ale [illegible] w ten [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

~~[illegible]~~ Melissus

[illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] wiadomo
na [illegible] w towarzystwie Parmenidesa
nullum
— przeciw zdaje się [illegible] [illegible]
Aristoteles X ksiąg. Parm. przypisuje
do mogę należy do Melissusa [illegible]
formie poetyckiej, a zatem to jest
wyrobione —

Rzut oka na szkołę

Eleacką —

Zasadą główną Eleatów jest tedy
zaś i prawdą jest ~~tylko~~ jedno.
wszystko inne jest [illegible] [illegible]

A nam przypomina Kanta – który
powiada iż my poznajemy jedynie zja-
wiska – dowatk jest też i różnica
Eleaci uważają iż wszystko co jest w świecie
zmiennego nie ma prawdy w sobie że
jest kłamliwem pozorem – Kanta zaś
powiada iż świat cały taki jest, jak
prawdy – choć my uważamy się ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ograniczeni iż bezwzględnemu, i wobec
tego w świecie nie ma w całe
[illegible] jest też u Kanta o tym mowa nie wie
[illegible] naszej myśli –
[illegible] Kanta nawet myślenie to
[illegible] nie warto – osobliwie po
[illegible] – Arystoteles powiada iż
[illegible] nie lepsi jak wobec innych
pełne – także od których [illegible]
myślą jest o tym [illegible]
lepszy od wobec – a jest [illegible]
[illegible] od nich wyższe jako dzieł
tylko [illegible] myśli –
Eleacka szkoła ma swoich
następców.
1. Sofistów którzy zarzucali zasady
eleatów o wielkiej mnogości rzeczy, i
o naszej wiedzy o rzeczy rzeczy,
2. do Leucippus owszem dalej
[illegible] Eleatów –
Nadoradzał [illegible] wprowadzał
Heraklita –

4. Heraclitos

Uwaga ogólna o porządku —
widzieliśmy iż Eleaci pierwsi
uchwycili myśl jako pojęcie wnęt
rzne — że nie przedmiot lecz rozumo
— u Eleatów atoli dyalektyka rozumo
wania, tej nich myśl jest w przedmio
cie, wypadało go teraz odkazać
przedmiotowej, jako nich samo istnie
nie znowu jego to uczynił Heraclit
Dyalektyka może być rozumowaniem
powierzchownem, wówczas jest
subjektywnem zdaje albo 2. dyalektyka
mająca prawdę w sobie
bo sama jest rozumowaniem,
rzeczą a myśl naraz, a
3° nakoniec dyalektyka objektywna
sama w sobie istnienia —
dyalektyka ogarnąć Hera[clit].

Żywot. Urodził się około roku
500. — w Ephesus — pozostało
w pismach jego myśli wiele, i porzę[dek]
głęboka — radość melancho[lijna]
ta — ład w charakterze ita
został go około wnosząc
czego się uczył Demokryta,
od Heraclita to pociąga się
osobno się filozofów za
sprawą publicznej.

[illegible] i których byli ludzi publiczni
Pitagoras wtedy rad[illegible] publicznie
Któż przeciwnicy mędrców – niby
'Arystokracyę rozumu – Heraklit
gdy do umysłu się pogardzając
sprawami publicznemi – Jest wtedy
pouczali [illegible] który go brali – aby
nie pogardzał [illegible] –
a jego pogarda powstała z przekonania
o [illegible] zebrania i nie mogąc
[illegible] – Miał on przyjaciela Hermo-
doros – [illegible] niepopularne [illegible] –
[illegible] Ephezjanie [illegible] na wygnanie
[illegible] z powodu iż nikt
między [illegible] nie pozwolił być
najwięcej [illegible], nikt nie pozwoli
celowania mężem nad innymi – Diogenes
Laertius powiada [illegible] że to
powodu Ht. rzekł, że wszyscy
Ephezjanom godziłoby się na [illegible]
[illegible]"
Ephezjanie wezwali go do spólności
rządów, on widząc że dana ktoś
[illegible] prawo do rządzenia
[illegible], widząc w [illegible]
[illegible] nie [illegible]
ani rozumu [illegible] od niej
zachowując brata swojemu
tron--

Darwin – Drug Lamb

Spethras i Bulis –

Plato i Dyonizius.
Heraclitus i Darius.
Voltaire i Frydrych W.

Dyana w E. –

Wtym czas Król przesłał owo
Król Królów – władca Kaltheu...
Darjusz zasiadając
milionów pisał do mnie – Korespon
dencyą tę rachował nam D. L. – Darius
powiada, „iż Księga jego o świecie jest
pełna potęgi – lecz iż wielu miejscach
i ciemna iż tego co napisane atoli nie
objęmie utrzymy ... ...
... ...
greckiej !! – ... ...
a ... ... – Na list
ten odpowiedział Heraclit – wielce
mnie ... ..., a ... ... prawdy,
... ..., ...
własnego ... ...
mojego – Ja raz ... ...
... ... o
świecie, ...
... ... wszystkich
... ...
dostojności – ... ... "
... ... –
... własnego ... ...
Księga moja ... ...
Dyany w E. (cud świata) ... ...
Dyany ... ...
... ...
... ...
w Poesis philosophica ...
... ...
... ... Europy (...
... ...
... ... Schle
... – i Kreuzer ... ...
... ... mojej –
... ...
... ... –

Cicero – przeczy istotnie, a raczej
odgadnął – ale filozofa bardzo mniej
domagając trudności w rozumieniu Hera-
klita powiada, że on naumyślnie
tak ciemno pisał. – to zawsze tak
filozofii że [illegible] Cicerona –
(filologowie niemieccy a wielkiej liczby
[illegible] ich wcale [illegible]
że Cicero chociaż [illegible] Ateny
nie rozumiał dobrze po grecku) –
(filozofia mająca [illegible], która
[illegible] umysłu – ona trudna dla
tego to, co każda głowka nie ro-
zumieją z niej –

Jak on wyprowadził ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] to nazywano go ciemnym
[illegible] można dopatrzyć się rozumienia
[illegible] chciał się [illegible]
do niego [illegible] – Aristoteles już
[illegible] trudności te pochodzi
[illegible] interpunkcji, nie wiedzieć
[illegible] czy wyraz [illegible] do
poprzedniego czyli do następnego
zdania – Sokrates powiada że
co rozumiał z tego, który jest
wyborne rozumie tedy i [illegible] już
doskonałe czego nie rozumiał, choć
wymaga delijskiego pływaka (Delos, wymownego –)
Hegel ~~[illegible]~~ mówiąc że wymagał że
nie ma zdania u Heraklita którego
by nie był przyjął w swojej Logice.
(nauce Logiki)

Trudności. [illegible]

[illegible] [illegible] od [illegible]
[illegible]
[illegible]

Schleiermacher
Herakleitos der Dunkle
von Ephesos – Museum
d. Alterthumswissenschaft I.
1808.

[illegible] jest [illegible]
już wątpliwości

4.

Ed. Zeller, 154 I

1. Pytanie – Jonowie – forma ... ale liczba ... powinna ... pierwotna ...

2. Powtarza pytanie ... jak – ...

3. 3. ... – ...

... polemika filozoficzna ...

4. ... Eleatów – nie stawanie się

... strona 348.

... omnis negatio est determinatio – ... jak ...

Filozofia Heraklita

1. Ogólna zasada – nigdzie świat ... – Jedność i ... jest ... – Eleaci mówili ... istnieje, a nic nie istnieje. (...) ...

Heraklit ... przechodzenia istnienia do ... stawanie – wszystko co istnieje ... stawanie się jako ... jest jedności istnienia ... jako ... stawanie się jako ... na ... negacyę w ... Tu się ... Heraklitosa jako ... – ... – Jakto ... od Jonów w których ... ma – ...

W tej ... istnienie i ... w których ... jest ... negacyę ... istnieje, wszystko jest ... jako ... że i na negacyę na ... – ... – A tak ... jest ... ... że ... dowiód ... Zeno w ... –

... negacyi ... jest ...

Filozofia –

Jonowie ... – ... do ... idealnego, do ... przedmiotu, ... –

[illegible] zastosowania do [illegible].—

[illegible] ogólne [illegible] [illegible] od mianowicie
co jest [illegible] rozpoczęcia,
natury (bardzo [illegible] [illegible] [illegible]) jakkol-
wiek [illegible] [illegible] natury — jest
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wszakże
[illegible] [illegible] [illegible] natura [illegible]
[illegible] [illegible] — Jeżeli powiadają
[illegible] [illegible] jest ogień, [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] jest —

Natura to jest [illegible] [illegible] w obrazach melodramatu —

a. Abstrakcja.— Czas — czas jest stawa-
nie [illegible] [illegible] jest [illegible]
[illegible] [illegible] — Czas jest obraz
stawania się — Czas jest [illegible] etc.
[illegible] jest — Czas jest [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], a [illegible]
[illegible] — ([illegible] z [illegible]
[illegible] moje)

[illegible] [illegible] [illegible]

b. [illegible] nasze [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] jest ogień — [illegible] [illegible]
jest ogień — Ogień jest [illegible]
[illegible] co jest a stawaniem się — tego
co nie jest. — Ogień jest [illegible]
[illegible], i [illegible] wszystkiego —

† Dalej przypis

następuje proces ten tak [illegible] iż
jak [illegible], [illegible],
i jedności tych [illegible]. Niena-
wiść i pożarcie, rozdwojenie dzieje się
i zjednoczenie †
Że mijają one niezrozumiałe,
np. zmiana Ognia na morze, które
jest potopem ziemi oraz bliskie
rzeczy — Za to orientalne obrazy
dają tradycje do rozmyślania —
~~Pewne~~ brało mianowicie widzimy
przeobrażania się następujące —
Ogień jest dzieje, dzieje (zwolna) umierając daje
wodę, woda umierająca daje się
ziemią albo inaczej mówiąc ~~[illegible]~~ raz,
z wody, a z tej ognie i dzieje-
się woda, albo też takie kółko prze-
mienień — Bo kosmiczna dziedzina
wody była nie jak chwalona
przez mędrców, jak wszechświat
ogniem który raz gaśnie i raz
się rozpala —
Tak tedy ~~[illegible]~~ wyrażenie [illegible] kiedy
mające znaczenie. [illegible]
[illegible] najdoskonalsze dzieje jest
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] doskonale — ale [illegible]
[illegible], [illegible] ognia, [illegible]
[illegible] ogniska przeobrażające
się —
Heraklit pierwszy pojął

Że te przeobrażenia
nie-[illegible] ale [illegible]
[illegible] jak [illegible]
[illegible] [illegible] — !

natura spekulacyjna, posiadając jak każdy proces –

Człowiek wierzy że owe tyle [illegible] [illegible] swobodnie, które nie ma [illegible], — Konieczność jest [illegible] [illegible] jest to [illegible] się do [illegible] [illegible] — że Konieczność jest środkiem [illegible] [illegible] się [illegible]

Konieczność

Słownik świata tej Konieczności do [illegible] [illegible] —

Poezja i [illegible] [illegible] nie jest prawdą, że „wszystkie są [illegible] [illegible] bo mają [illegible] [illegible] [illegible] — Rozum jest najważniejszy [illegible] prawdy ale nie [illegible] [illegible] rozum ale rozum [illegible], rozum ogólny, który [illegible] rytmem [illegible] — przez [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] co jest –

Rozum ogólny ma formę obecności [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] nie ma tam jest [illegible], w [illegible] nie [illegible] słownik [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ale pojęcia obraz –

! z psychologii

Ale [illegible] [illegible] [illegible] jak się [illegible] „
że [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „
[illegible] [illegible] w [illegible] rozumie ;
[illegible] trzeba nam [illegible] [illegible] „
Którego rozumu — [illegible] [illegible] [illegible] „
[illegible] ogólny twój rozum — [illegible] „
[illegible] jest rozumem — [illegible] rozum „
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „
rozum [illegible] [illegible] — ten Logos „

[illegible]

!

Lekcya 10 Stycznia 850.

Gdy zaś myślimy wspólnym rozsądkiem
prawdziwie, gdy osobno błądzimy" Ogromne
słowa...—

Możemy przytoczyć jeszcze kilka ~~[illegible]~~ słów
Heraklita — Tak powiada: „Ludzie
to śmiertelni bogi, a bogi to nieśmiertelni
ludzie — ~~[illegible]~~ Bogowie gdy umierają stają
się ludźmi, a gdy ~~[illegible]~~ ludzie
umierają stają się Bogami — Roślina
jest uśpioną myślą nad naturą
a to uśpionymi się budzi przez mnie
— Prawda co Sokrates powiedział
że wszystko ~~[illegible]~~ co nam zostało
po ~~[illegible]~~ Heraklicie jest doskonałe, a
co nam zginęło zapewne równie
by to wyborne — Ustępujemy jednak
Heraklitowi tam, że zacha-
wał dla potomności to co jest
najlepszem —

Empedokles — Leucippus
Demokritos.

1. Empedocles: około 460 p. J. Ch.
Urodził się w Sycylii w Agrigencie — Lecz
mówią, że pomimo tego
się do Włoch bo w [illegible] greckiej
nie ma jeszcze filozofii. I on oto-
czony, powiada, sławą o cudowności
jak Pyt. — [illegible]
a uspokajał [illegible], oni
opanowali umysły [illegible]
przyjaźni [illegible], [illegible]
przyjął, ale [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] —

jak o nim przed tak ..., o ...
... ... — Po ... ...
ze Etny ... przyjaciół ... ...
... nie ... ... i podał —
Ale ... przy padek ... ...
ten Etny wyrzucił ... ...
Co miał to ... dowodem i ...
w Etnie ... otworzył ... —
... on ... ...
~~...~~ ... w ... ...

~~2.~~ Do tej ... rozumieniu ...
... ...
... ...
wyraża.

Witam was przyjaciele – mieszkańcy
grodu wspaniałego, u ... !
Jam dla was odtąd nie śmiertelnym
Bogiem, Jam dla was jest bóg nieśmiertelny
przez jakich ...
Je chodzi ... ... [2]
... [3] zielonemi wieńcami
Gdy wchodzę w miasta kwitnące
... mi oddają mnie, mnie
składają ...
... Kobiet
Tysiąc ... drogi,
pytając o zbawienną drogę,
... błagając, !
I wróży pytając, o wielkich ...
Ale ja nie ..., o ... ...
... ...
... ... ~~...~~! rady! —
... ...
... ...
i ... ...
... o ... ...
... ... — ... ...
...ami —

Der Ursprung dieser Fabel scheint in einem Gedichte zu liegen, worin sich mehrere Verse finden, die allein genommen sehr viel Anmaßung enthalten. Er sagt: O ihr Freunde, die ihr die große Burg am gelben Akragas bewohnt, in trefflichen Werken Euch übend, seyd gegrüßt! Ich bin Euch ein unsterblicher Gott, und kein sterblicher Mensch mehr. Ich gehe umher von allen geehrt, wie ... Diademen bekränzt und grünenden Kronen, — Wenn ich in blühende Städte komme werde ich eben so ... ~~in~~ ~~von~~ Männern und Weibern geehrt. Es folgen mir Tausende, fragend ~~an den Weg~~ welcher Weg zu ... des Heil; andre bedürfend der Weissagungen, andre ... mannigfaltiger Krankheiten der Rede erkundend —

Empedokles

Posłuchaj mowy mej; poświęconej o wszech mocy żywiołów;

Zeus i Hera (światło i powietrze) są dawcami światłości ~~[illegible]~~
i radości mnogiej żywota! —

Aidoneus i Nestis (ziemia i woda) ~~gorące płacze [illegible]~~ łzy gorzkie, bolesne płacze
~~[illegible]~~ spadłe w nieśmiertelnych oblicze! —

Lecz nienawiść a rozdwojenie wyrwało jedności
z ~~ołtarzy [illegible]~~ ...! —
2 Czasu zamętu tych,
A tymczasem przyjaźń ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ rozesłała
potęgi swoje w nieskończony świat;

Znać ja wam nie prawię ~~[illegible]~~ przepowiedni — ~~[illegible]~~
wewnętrznych myśleń ~~[illegible]~~ natchnionej!, z głębi ducha mojego!
Ja wam nie ~~[illegible]~~ obnażę z głębi ~~duszy [illegible]~~ wzwanie [illegible] te pytania;
A dzisiaj kto rozwiązanie [illegible] wam zwiedzi?
Czem jest stanie jedności z wielu?
Czem stawanie wielu z jedności?
Boć zaprawdę ~~[illegible]~~ [illegible] nieśmiertelnych zadanie!
Boć zaprawdę jest [illegible] ona wyjawi
gdy miłość opływa, gdy miłość miłuje, przytomnieje
~~w [illegible]~~! —
a cóż jedności w zatamowanie, gdy jedności w rozstaje;
już i tedy wracają ~~[illegible]~~ zapomnienia ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ jedności — straconej
A miłości, a stawanie nie [illegible] w wiekuiście.
nie [illegible] w niej! —
—
A wiedzcie jedności przyjaźni a rozdwojenie nienawiści:
A patrzcie [illegible] najdziecie jestestwo bez ~~[illegible]~~ miłości
[illegible] dwojga światło [illegible] ~~[illegible]~~
Patrz w słońce! ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ zimno z ciemności
w wodzie w niej brata ~~[illegible]~~

Spójrzyj na ziemi ~~ogromie~~, rozlało się co złote i silne!
Bo miłość i nienawiść jak ~~wszech~~ mocarna wszystko
co było, co jest, co będzie kiedyś!

~~Owych i kwiaty rodzinne~~

~~Owych~~ ~~i kwiatów wonne rodziny~~

Owych i kwiatów wonne rody rozkwitu na kochanków
dwoje pomocą ich miłosnej wzajemne -
Od mrówki, tej [illegible] niestrudzonej przypasującej mon-
Owych i Rzeszy samo co istnieje żyje, a nakoniec ~~tej~~ najmniejszym
kwieciu ~~całe~~ chwała ~~[illegible]~~, tej na wszystkim
podlegają prawom!
Bo jednak jak ~~[illegible]~~ wszechświata istota ~~wszechobecnie~~ i jedno ich pomocnik
prawdziwie i drogi, a powszechności całe
jedno, tylko i jedno samo
jak na oni tej niosąc lecący gry!

Emp. miał Pythagorejczyków
za nauczycieli, ale nauki jego
nie mają takiej filozofii. –
Filozofia jego w ogólności dotknięta
się we wtórnikach do nas, nie ma
wiele wagi –
Pamiętajmy tylko że on jest wtór
połączeniem Jończyków eleatów i
Heraklita –
1. on pierwszy uporządkował cztery
żywioły nazywając je elementa.
te nie powstają nigdy, mają wieczne
nie, a wszystko co powstaje rodzi
się z kombinacyi tych czterech żywio-
łów – wszystko zmienia, odnawia się
i jako zmiana ulega –
2. Oprócz tych czterech potrzeba
nam jeszcze potęgi, aby tych żywio-
łów, które są martwe do ruchu po-
[illegible] jak on [illegible]
on ani [illegible] ani [illegible]
jak Eleaci, ani [illegible] raz od
razu znajduje się [illegible]
w Materyi wszelkiej – Te potęgi
jest dwie, to jest dwie potęgi
jest to [illegible]
[illegible] jest attrakcja
repulsio, druga attrakcja.
[illegible]
[illegible]
[illegible] dwie potęgi [illegible]
[illegible] –
Któremu [illegible] tego jak on stara się
[illegible] Eleatów i Heraklita
[illegible]
z Eleatami [illegible] Heraklitem
[illegible], a z Heraklitem [illegible], z Eleatem po-
[illegible]
[illegible], a z Heraklitem [illegible]
jest, a z Heraklitem, [illegible]

± zu den drei Feuer, Luft, Wasser
noch die Erde hinzugesetzt, und
sie als die Principien der Welt
gemacht – diese seyen es die
immer bleiben, und nicht
werden, sondern nur nach
dem Mehr oder Weniger verei-
nigt und geschieden, in
Eins zusammengehen, und aus Einem
kommen –
Ausser diesen realen Principien kommen
noch zwei ideale hinzu, nemlich
Freundschaft und Feindschaft. –
±

± potęga przyciągająca
[illegible] –
[illegible]

1 Grudnia 853.

Atomistyka.

Leucippus i Demokritos.

nie ... Emp. ... około 460 pr. Ch. Pierwszy atomista Leucippus. Demokr. ... jest przedstawiciel ... szkoły ato- mistów a Demokritos jego przyjaciel ...

Żywot Leucippusa. — O tem niewiele ... wiemy — nawet nie pewnie gdzie ... z Abdery ... z Elea ... Peloponez ...

Stosunek atomistów do Emp.

U Empedoklesa widzimy ...

...

Atomy i nicestwo ...

...

...

7 L. przyjmuje atomy ...

...

Atomy ...

...

... uchwała —

~~[illegible] powiązł.~~

El.

ℊ przerwanie się jedności w owym, gdzie przedtem się [illegible] nie rozstają, czem jest, przestaje się [illegible] istnienie El. [illegible] się Her. ale to u niego jest rzadziej przestawanie się —

ⵜ istnienie odróżnia się od nieistnienia a odróżniwszy się wraca do siebie, odpycha się od niego, a tem jako jednostka oddziela się od drugiego a tem samem określona – [illegible] nie ma tego co u Heraklita jest stawanie to jest ani istnienie ani nieistnienie

Postęp wśród Eleatów i Heraklita ℊ

E. powiadają że istnienie jest, a nieistnienie nie jest, a gdy nieistnienie nie jest, stawanie się, więc według E. nie ma racji, stawania się, zmiany itd. – ~~Heraklit zaś istnienie jest i nieistnienie jest, jest tedy jedno to samo~~ ~~Rozróżnienie istnienia~~ [illegible] ~~[illegible]~~ na [illegible] ~~[illegible] Leucypa~~

U El. tedy jedno jest, a ten jeden jest istnieniem – u Heraklita nieistnienie nie jest zaprzeczone, jedności istnienia i nieistnienia nadaje – proces – stawania się – ℊ ~~o Eleat.~~ a Leuc. wyodrębnia (trwający) odrębności, istnienia w [illegible] odróżnia; ⵜ to odróżnianie właśnie zatem nadaje się przeciwieństwo Eleatów z Heraklitowymi – Leuc. powiada że jednostka, istnienie odrębne się od swojej negacji, od tego co jest odwrotne a tem sposobem samo [illegible] określona (jest wszystko – bo negacja tylko [illegible] jakości zależna od ograniczenia od [illegible]) —

Krytyka Hegla tedy wielki postęp w Leucypie ale że atomistyka nie zostanie gdy się zastosuje do wszystkich [illegible] natury – Bo jeśli atomy są jednakowej jakości, i [illegible] nie się składają w bryły, i [illegible] to [illegible] jakości? [illegible] z relacji od kombinacji atomów, czyli jest ~~ab czyli~~ abc, czyli bac czyli cab, czyli acb cba, czyli bca itd.

czyli one 2° dość cięż- kis, pionowo i poziomo

I. wedle [illegible] Uthalle – ale te atomy th.

w zupełnej obojętno – ale wiecej te równy

nie mają konstrukcyji w sobie, tak jak nie mam

mówić, o kształcie, porządku, o pionowym lub

poziomym położeniu – I

Są to niby molekuły francuskie, a przeciw

atomy dzisiejsze fizyków i chemików –

Descartes wprowadził je do francuzy. te

wyobrażenie nie wyglądają by ułudowaty

dusz. – One tworzy atomy są najdziej

do uczuć atomy, ich kształtem, ich punktem

wyobrażeniem – ciała niebieskie – dzisiejsze

Astronomie – ratują się stoiczem raimie

myśla – (Anaximandros.) – materyalizm –

Demokritos.

On wszystkowo przyjął uczytem Leucippa

ale tego o filozofii jego to tak mówić

nie będziemy – żył około 470. przed Chr. w

mieście Abdera w Tracyi – (wtedy Pacanów

mieście Abdera) Cała Grecya śmiała się z abderi

tanów tudzież) Cała Grecya śmiała się z [illegible]

głów – (Rewolucya o cieniu osła – a feyenka

Numery – o ab Hegar dmuszy dachem na

Kretę) – obdarowany kształkiem majątkiem ze

600,000 etyp. odwiedził Włochy północne

Egipt, (Indye ale to niepewne do

prawdy) – Znajdziemy się Filozofem – cały

swój majątek obrócił na podróże, był tak

pogardzany od mowa – ale za to – on nie mi

pogardził – Powiadają mowie że on się pro-

pogardził – Powiadają mowie że on napisał 500

czytał kiego swoje, a ona danowali mu za to 500

Talentów (przez ~~1,000~~ blisko 800 etyp) – mieć

drewi do 100 roku –

I Atomie –

atomy nie są niemi niemożliwym a

przeciw niemożliwe – a materyalne

a przeciw ideałne – O materyi powie

same ciała tym razem –

Atomy tylko nie posiadają żadnej

nowości co najgł. atomy do tego tak

Demokritos

owe potrzeba się – on przyjmie

konieczność przerwania – to jest

owe głuche – nie rozumiał

ruchy –

siły w kształcie lakki

nie nie jest –

Anaxagoras.

Anaxagoras.

Tu raz pierwszy obrazek, czemu świadczy
Rozum jest ~~pierwszym~~ uznany za pierwo-
ciną wszechrzeczy – Anaxag. jest pierwszym
filozofem właściwej Grecji – choć urodzo-
ny w Małej Azji, w Jonii, w Clazomeno
(500.) przenosi się do Aten, wszystkie
przyjaźnią Peryklesa Ateny zgromadza –
mocą intel. – filozofii, on Anax. i
jest jedną z najpiękniejszych gwiazd
w tym czasie wielkie, kiedy
wolności słońce świeci. Wielkość owa
Aten co pierwszym [illegible]
świeci – Opuszcza [illegible] Peryklesa
staje się jego przyjacielem –
On uważał się nie mniejszym poznaniem
[illegible] jest badanie nieba. – [illegible] –
on opuścił ojczyznę swoją [illegible] posiadł
po [illegible] swoim [illegible], a gdy mu
zarzucano że zapomina o ojczyźnie
swojej – rzekł wskazując na niebo
o nie – ja mówię że za nadto myślę
o ojczyźnie mojej!.. On zgoła
myśleniu poświęcał zupełnie życie to
z ojca [illegible], a tylko [illegible]
[illegible] które go pchało do badania do
myśli, ale zupełnie [illegible] szkoła która
z Małej Azji przeniosła się
do rozwoju [illegible] ~~[illegible]~~ jego – [illegible]
[illegible] Peryklesa (walka jego) [illegible]

F: a nie wdając się w sprawy polityczne oddał się cały umysłowo-ściom

[illegible] się wiele do ~~[illegible]~~ najpalniejszej
w nim czynności — O tym Hermotimusie ~~[illegible]~~
przypowiadają że umiał chodzić w [illegible] dni
jego [illegible] i adequata [illegible]
że [illegible] — [illegible] jego w chwili
tego humoru [illegible] go [illegible] [illegible]
[illegible] że to [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tego [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] więcej
[illegible] — [illegible] to był [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] w ten [illegible]
[illegible] [illegible] utworzył.
[illegible] do Anaxagorasa —
[illegible] [illegible] się z [illegible].
[illegible] [illegible] w towarzystwie [illegible]:
Peryklesa — [illegible] [illegible]
[illegible] — Atena i [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] w Atenach [illegible] się [illegible].
[illegible] — On go [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible]
że [illegible] [illegible] — ! — [illegible]
[illegible] na śmierć ~~[illegible]~~ — [illegible]
[illegible] do [illegible] [illegible] Pe-
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
Perykles [illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] Anax. od [illegible]
[illegible] — Perykles [illegible] [illegible]
[illegible] wojsko [illegible], [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ powetował sobie
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] go [illegible] —

Porównanie Lacedemonu
i Aten

D. 19go Grudnia 1853, 3ci raz zaczęty od [illegible] 10 Paźdz. — 4ty [illegible] dzień [illegible] (d. 19 Listop. 851 oryginał zaczęty d. 19go [illegible])

[illegible] Phidiasa —

a tak niby [illegible] i [illegible] równowaga. — A tak niby wyrównała się [illegible] Anaxagoras był już w późnym wieku — [illegible] [illegible] oskarżony, [illegible] od [illegible] Perikles — [illegible] Anaxagoras [illegible] w Lampsaku [illegible] umarł około r. 428. mając około 70 lat —

Stosunek Anaxagorasa do poprzednich kierunków.

1.° U Heraklita wszystko co [illegible] jest [illegible] jeszcze wszystko jest [illegible] nie ma nic stałego, trwałego — u Empedoklesa i u Atomistów prawda jest jedności tego wszystkiego co [illegible], [illegible] ich spólne — ale w tem sposób [illegible] w Empedoklesa jedności tego [illegible] spólne [illegible], a u Atomistów abstrakcyjne atomy [illegible] się [illegible] — Atomiści kładli jedność Atomy to jest abstrakcyjne zasady [illegible] drogę [illegible] Anaxagorasowi który za jedność [illegible] właśnie [illegible] to jest myśl —

Wytłumaczymy się lepiej —

27.

Anaxag. tak samo jak i poprzednicy
Empedokl. i Atomiści ~~...~~ poczytani ~~...~~ absolutne
prawdę że wszystko jest tylko złączeniem
się rozłączeniem, - ale samo się ten od
atomistów i innych nie ma powodu tego
połączenia się rozłączenia, nie tłumaczy
tej siły która sprawia zmiany, - owego
to ~~...~~ powodu tego Anaxagoras
przypisywał jako motor sprawie
tych zmian, myśl inteligencyi -
~~...~~ νοῦς (Nus)

„Nous jest czystym bez cierpienia, nie
łączony - niezmieszany, posiadający sam
w sobie" tak się wyraża Anaxago-
ras -

Odróżnienie w Log. ~~...~~ od prawdy to
stanowiło - Anaxagoras -

Poprzednicy tedy przypuścili że atomy -
się mają się do siebie, w sobie się łączą
rozkładają i tak składają świat - ale
brakowało tutaj właśnie tej potęgi
która je łączy w sobie i rozdziela, owej
samej że jest nadmierni (może za wielka
mi jest potęga, która to wszystko spra-
wia, która ma się do niej jako cel do
owej, która ma się do niej jako cel do
środka, że potęga jest jednością ale
(pewnie o mniejszych i pokarmu - wiele
przyjęli zmienne jest potęga w i to
rozum sprawiła w zarazem porządku
które je nazywajemy dla ciebie
zastosowało - i przyłożono
dla ciebie —)

jak to teleologia.
(słusznie zapatrywanie się na celowość. +

2. Obok tego pierwiastk. ogólnego
Nous, Anax. przypuszcza jako 2go =
homoomerie, pierwiastki ciał, (niby
nasiona), które bardzo różne od
siebie, — Ruchem zaś tym sprawionym
powstaje że ciałka podobne do siebie
homoomerie jednoczą się z sobą
np. cząstki, które mięsem zostaną, cząstk.
łączą się z sobą tworząc mięso, cząstk.
złota jednoczą się z sobą tworzą
[illegible] złoto — itd. — Tak więc
Anax. posiada i z początku
wszystko było pomieszane razem,
ni było ani [illegible], ani [illegible]
nie było, albowiem ani [illegible]
wszystko było pomieszane z sobą;
Tylko Nous nie było pomieszany,
Jak też Emp. przypuszcza tworz.
ży. atomiści wiele atomów równie
ży. [illegible] z sobą, kształtem, tak
i z Anaxagorasa jak wiele pierwiastk.
i samo to sprawia posiada rzeczy
homoomerie powstają —
homoomerie nie są powstałe —
— z początku Chaosu i po-
mieszane Nous utworzył wszystko
co było —
[illegible], iż [illegible] nowo
[illegible] [illegible] —

+ w wszystkim mają jakiś cel
przez Nous nadany,
a może zapytać kto [illegible]
i [illegible], że [illegible] [illegible]
Ruchy tylko mają [illegible] [illegible]
[illegible]-celowy ~~[illegible]~~
ze wszystkie same dla siebie
a [illegible], jak [illegible] [illegible]
jak [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
określa [illegible] [illegible] [illegible]
sobą, określa i nam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] —

Tak uczył wolo też nasi Chemi-
ści złoto, wodór, węgiel, fosfor
[illegible] itd. — [illegible] —

Zdaniem moim leży różnica pomię-
Anax. od Heraklita — Heraklit przyjmuje
przemianę ale ta w samej rzeczy, prze-
tworzenia — uważa, iż pierwiastki nie
[illegible] [illegible] i dwojakim [illegible]
[illegible] przemianę rzeczy, przemiana
[illegible], np. [illegible] [illegible] woda ro-
[illegible], [illegible] — [illegible] te prze-
miana się na ziemię — [illegible] to [illegible]-
[illegible] w dyspozycji — i w tem to [illegible]
[illegible] brał więcej Heraclitos — Tak
i ta filozofia jest [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] materię [illegible]
i od chopnie do chopnie a tak.
[illegible] i o tej to mówi Hl. —

3° Człowiek myśli do Nous do
Homeomerii — Stworzenie [illegible]
[illegible] — Wyrażał się że Anax.
[illegible] jak to myśl on [illegible]
[illegible] — i tej materji a [illegible] -
[illegible] ale o tem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible]. Anax. [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] na pomoc [illegible]
a materji porządek [illegible].
jest to w [illegible] Deus ex machina
([illegible] [illegible] [illegible], [illegible].
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] —) —

Skąd uwagi Platona. Sokratesie
że tę mieć Akademię, i jest —
Porównajmy co o tem mówi Sokr.
we Phedonie, — jest to cała scena
w więzieniu Sokratesa przed śmier-
cią —

Sokr. „Gdym razu jednego czytał u[?] pisma
Anax., obaczył iż on uważa Rozum
za władcę świata i najpierwszy powód
jest — ucieszyłem się widzeniem tą władcą
i uważałem przez chwilę jako rozum
władnie toż rządzi tak wszystkim
rzeczy ~~władnie~~ urządził i urządza
jak najdoskonalej ~~f....~~ się star-
[illegible] Uradowałem ~~tości~~ się sumienia
za nalazł w Anaxag. nauczyciela
według ~~....~~ pragnienia mego mi-
... podziwiałem się tego co nam Anax.
[illegible] ... f jest ... lub
atległy. Ale ujrzałem, że jest ... że
cel, rozumiejąc się jako ... to
że tłumaczy ... jako ... niebędzi
przywodził ... przyczyn, przez
rozumu — szukał zaś ... -
nie, obiecuje, słowa, Kirie ...
gorszy. — Nadzieja ta ... nie
była droga ... nie była ...
... co lubi
w ... ucieszenia przez
udałem się teraz do czytania przez
jego — ale nauka ... opadła
... przeklęta. Nadzieja — Rozu-
mu ... ucałowań
widział ... ...
wspomagał myśli (mego rozumu) —
... swojej — ... rzeczy
... Homeomerji ...
pomogli niej ... ...
rola — Nous za ... ...
kiedy nie ma potrzeby, tylko ...
... machina —

~~Z tom. Album Literackiego i Posiedzeń domowych~~

~~Ser. [illegible]~~

[illegible] wiązywani niedoskonałemu Anaxa-

[illegible] ~~tak~~ stronnicy, zarówno przed naszemi

[illegible] przykładem. — Anaxagoras tak postępuje

[illegible] kiedy ktoś radził mu i Sokrates wziął

[illegible] czyni rozumnie, a przecież [illegible]

[illegible] co czynić sam stronnictwa iż ja dla

[illegible] tutaj widzę i mam kosę i [illegible]

[illegible] powodów iż gdy Alexowi uważ-

[illegible] lepiej aby mnie i [illegible]

[illegible] że lepsze uważa [illegible] wyciąć

[illegible] bo [illegible] gdyby [illegible]

[illegible] kosę [illegible] i [illegible] ~~[illegible]~~

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]-

[illegible] ~~[illegible]~~ lub i [illegible] gdyby nie

[illegible] [illegible] i [illegible],

[illegible] [illegible] już [illegible] się [illegible]

[illegible] mojej". —

[illegible] tu pod [illegible] chory [illegible]

[illegible] tu pod [illegible] powodu [illegible],

[illegible] [illegible] Nous, a przy-

[illegible] najbliższe [illegible] ± — [illegible]

[illegible] przykładów tu pod [illegible]

[illegible] niedoskonały i [illegible]

[illegible] rozumnej, osobowej [illegible], wypływające [illegible]. —

[illegible] Nous świata. —

[illegible] Anaxagorasa nie

[illegible] Ateńczyk

[illegible] w [illegible]

[illegible] [illegible] —

± [illegible] powszechnej [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] —

Chelsea d. 17 Stycznia 850, [illegible]

B. odczyt drugi:

Sofiści – Sokrates i Sokratycy.

Teraz już w [illegible] rozpoczyna się
Fidiasz i [illegible] w Grecji [illegible].
Już to jest Anaxagoras w Atenach
[illegible] ale tam doszedł [illegible]
swojego – nie odrzucił tedy [illegible]
[illegible] w [illegible]
i ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] –
Astronomia [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] –
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Athen
[illegible] o [illegible] i [illegible] [illegible] Athen
[illegible] w [illegible] a [illegible]
[illegible] Parthenon – [illegible] –
[illegible] [illegible] w [illegible]
[illegible] [illegible] do [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible] do [illegible] [illegible]
[illegible] Athen ([illegible]) [illegible]
[illegible] [illegible] do Parthenon
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nad miasto nad [illegible]
[illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] o [illegible]
do [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Europy – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] –

Wzgardzonych a pełnych grup ich
zbudowanych wśród tych kolumnady
i tak autorowie arcydzieł tam. Ma-
larstwa Polygnotus, Panainos i ~~Mikon~~
Mikon — urządzający sceny wielkie
malowane epopeje z walki prze-
szłości. Później [illegible] podniesiono
dzieła [illegible] [illegible]
nowe — a [illegible] te obrazy i
[illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — ([illegible] [illegible]
2012 [illegible] [illegible] [illegible] ~~25,000,000~~
15 milionów etc. — Dziś [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i
[illegible] [illegible] do [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], charakterystyczne! [illegible].

I [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] 14,000 ([illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] ~~[illegible] [illegible]~~
[illegible], [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible], organ, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Nauki nie były tak jasno [illegible], nie było też ludzi [illegible] [illegible], [illegible] jednego gatunku [illegible] na [illegible] jednego gatunku, [illegible] to [illegible] [illegible] nie [illegible] [illegible] —

Skąd to nauka nie była [illegible] one [illegible] się [illegible] ludzie a [illegible] też [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible], [illegible] Sofokles [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] od [illegible] [illegible] też [illegible] [illegible] [illegible] swojego [illegible] [illegible] (proces Sofoklesa — [illegible]) nie [illegible] [illegible] [illegible] historyk [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie był [illegible] [illegible] nie [illegible] [illegible] przez 15 lat — Thucydides [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Herodot [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible] —

Albo weźmy Pindara – ! mowa
jego tak miała, tak złotem utkana –
ione tak wołana prosiatka
całej Grecji, jak to. Centaurze
Hellady – Ram jego gdzie się zjawił
w Delphach świątyni nie opuszczał pythyjskiej
[illegible] [illegible] [illegible] a złoty [illegible]
a [illegible] radości poprowadził go wzniósł
i wstał i wznieciał ku koroni wawrzynem
wszystkie prawie tez jej panie, rozpłakał
– Jon, upad swoje [illegible] – wyzwolił
którą i dla wszystkie ~~[illegible]~~ zerwał się piersie
– a [illegible] gardło, wznawia [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], a [illegible] [illegible]
a [illegible], [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
<u>[illegible] Rozum</u> [illegible] [illegible]
– a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a na Koniec [illegible] [illegible]
– [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] – Ale! [illegible] [illegible] ofiarami.
[illegible] – [illegible] nawet [illegible]
[illegible] Delfski – zapomniał
[illegible] Afrodyta, do [illegible]
[illegible] – [illegible] Rozum
[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]
Appollo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ofiary [illegible] ~~[illegible]~~ Rocz–
Tej [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] –
A <u>phidias</u> ! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mu [illegible] [illegible] [illegible], jak za
czasów Periklesa, – <u>Pandarida</u>
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Roczo –

[illegible] Homera o Jowiszu [illegible] 28.
[illegible] i jednem brwi ruchem [illegible]
wstrząsa ziemię i [illegible] posa-
dził, natchnął w nim pomysł do
olbrzymiego posągu. Zewsza-
[illegible] ten posąg boskiej woli
[illegible] sam mistrz [illegible] patrzał
na to dzieło swoje, pełne majestatu
pełne wzniosłości, powagi pełne.
[illegible] niebiańskiej [illegible] co [illegible]
w nim padł na kolana przed
tym cudem niebiańskim —
(Boski [illegible] [illegible] kości słoniowej
zawarty, [illegible] [illegible] złotem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] naturalnej [illegible]) —
Lud umiał cenić chwałę artysty
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 30
Phidias [illegible] Athen [illegible]
[illegible] [illegible], mistrz chciał [illegible]
[illegible] wyryć jej ~~[illegible]~~ imie
[illegible], lud zezwolił lecz gdy Phidias
[illegible] [illegible] i marmur kazał [illegible]
[illegible] przytoczył i marmur [illegible] [illegible]
[illegible], lud zezwolił nie chcemy! [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]! — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Peryklesa i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], w budowlach
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ogromnych i [illegible] [illegible] [illegible]
Perikles [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] przetrwał [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible]

między dachami i wydatkami – Perykles
~~sam~~ sam chciał to sam się tą świetnością
– tą samą rzeczą, mówił – wszystko to
trochę nadto – Dobrze mówił Perykles
się ja moim majątkiem – ale nato
na każdym posągu, na każdej budowli
kazał położyć moje imię – lecz zaraz
widział że ja to wykrzyknął a nie
aż – wszyscy krzyknęli by powiedzieć
przedtem a wtedy wszędzie się w
Atenach wszędzie pomniki
jeśli o piękność chodzi – (prawie
nie zdarzyło się z wyjątkami) –
trzeba było nad tłum niezwyczajnie
zacnych i zasłużonych ludzi – kto
wszystkim stawiano posągi – a
posągi zwykle piękne były, wszystkie
ulice i place i ogrody były zaludnio-
ne posągami – tak iż było pełno
i mówiono w dowcipie że [illegible]
w Atenach jedna [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] – ‡

~~Na drodze tego w [illegible] piękności [illegible]~~
~~[illegible] do [illegible] się [illegible]~~

A Grecja może zawsze nie [illegible]
kiem, bez gracji ale była [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible],
chen, była to piękność cała,
muzyki widomej –

‡ A muzyka była także wszystkich niemal
w pieśniach – Sokratesowi w marzeniu ~~[illegible]~~
jednym [illegible] się [illegible] który [illegible]
go do muzyki – on się jął filozofii bo
filozofię uważa się jak najwyższą
między muzyk. Bo muzyka jest
wewnętrzną harmonią uczonych –
a do tej powodu właśnie filozofii.
Więc Plato uważa muzykę za główny
czynnik wychowania. W niej wybitnie
harmonia przebywa się w duszy
I muzyka i pieśń nie miały złotej
ery a starożytna Hellada napa-
wała się zachwyceniem –
Ton pamięć! Ton muzyka
przypomnijmy sobie geniuszów
Sofoklesa, Pindara, Eschylesa
Perykles – i ten
cały nasz olbrzymi twór –

Stąd nic dziwnego, że w Olympie był
wrzask i [illegible] był wrzask — odtąd
Grek ~~Plutarch~~ Plato nam powiada, że [illegible]
[illegible] chciał przejść [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a drugi Grek Plutarch powiada, iż
w [illegible] Indiach powiadano, że Bogów
[illegible] [illegible], [illegible]
ale przecież w najczystszej [illegible]
[illegible] przecież radości i nadziei,
[illegible]. nic nie mógł nic nie
[illegible] radosnego jest [illegible]
[illegible], nie ma widowiska
tak miłych, jak religijne obchody,
ofiary i tańce na cześć Bogów
[illegible] — [illegible] gdy się [illegible]
[illegible] bliskie Bogów już [illegible]
[illegible], szczęśliwi, a radości drugiej
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]
jest —
Grecy pozostali [illegible] [illegible] do
[illegible] — stan [illegible]
[illegible], [illegible] formy
[illegible] było [illegible] [illegible] —
[illegible] już nie jest w Azyi
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] w Naturze [illegible] nie
ma ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ Natury.
Grecy [illegible] też [illegible]
[illegible] —

Ale ta aktywność greków nie może
być nazwana tylko naczynną jak u
nas. – Ale moc...

Kto nie ma wiary a wiedzi
o niebie jest lepszym wiary
o Kolorach

[illegible]

Od Talesa tedy [illegible] stało się [illegible] Ale [illegible] rozpoczyna [illegible] [illegible] Ale — zapominajmy wszakże tedy [illegible] [illegible] — [illegible] zarazem w [illegible] w ręce [illegible] — przeszły [illegible] Grecki, [illegible] [illegible] [illegible] o upadku [illegible] [illegible] [illegible] filozo- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

Sofiści —

Stosunek sofistów do Anaxagorasa

Anaxag[oras] wziął rozum za pierwiastek ~~[illegible]~~ chociaż nie rozwinął tej [illegible] jako [illegible] rozum, a z tego rozumo- [illegible] [illegible] [illegible] — Sofiści [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] rozumowanie [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] — [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ rozumu [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] — że [illegible] [illegible] jest [illegible] — [illegible] tego wszystkiego [illegible] jest. — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rozumu tedy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wszystko [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], jest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Ta nie [illegible] rozumie [illegible]-

[illegible] sofiści [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nowo odkryty robaczek lub owa [illegible], altero pielgrzymstwo ma więcej wartości niż rozum —

Wszelkie tedy sofistów wywody jako płynne i chwiejące się, jak [illegible] — wszystko jest przemijającem —

Zwyczajnie sofistyczne jest przemyślenie [illegible] — ale nie [illegible] ani dwa [illegible] — sofista się przyznawać nie wielce ważne — sofista który dowodzi nazywany matacze który dowodzi [illegible] że coś jest prawdą [illegible] [illegible] i narażając — [illegible] — stąd też sofistyka nie ma nic [illegible] i tak [illegible] ale on sam jest sofistą [illegible] on [illegible] i w prawdzie [illegible] że co [illegible] [illegible] — on [illegible] posiada [illegible] lub owa forma [illegible] jest najlepsza a nie [illegible] że to [illegible] [illegible] — co więcej [illegible] — nie uważa że on sam to [illegible] [illegible] jego [illegible] [illegible] — [illegible] nieto samo [illegible] [illegible] albo posiada [illegible] — ale on [illegible] [illegible] prawdy — ale [illegible] dowodzi że one same [illegible] się nie ta prawda —

Dlatego sam jest niby [illegible] sofistyki, [illegible] jako coś prawdy [illegible] [illegible] i w [illegible] [illegible], a [illegible] [illegible] [illegible], tak sofistyka [illegible] [illegible] — prawdy przyjęto

Czem jest język
czem ogół?
czem [illegible]?

[illegible] sofistyki? [illegible] potrzeba to co się [illegible]?

i sofiści chełpili się za [illegible] mowić to tak to owak mówić za [illegible] [illegible] —

[illegible] wszystko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ogóły i [illegible] [illegible] prawdy [illegible] — [illegible] [illegible] do prawd [illegible] — [illegible] — [illegible] ograniczenia — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sentencji, maxym [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nosi) [illegible] [illegible] [illegible] nimi [illegible] —

postawują się swoją stroną, a tak-
dowodzi że za niemi, że przeciw-
nie, okazują iż każda prawda
szczegółowa ma wiele stron a którą-
ją uważać można — Zofiści
uważali iż mogą uważać
o tej samej rzeczy, a zarazo
innej, nie tej [illegible] rzeczy drugą
raz nie układa — i bardzo samo
bo tylko prawda bezwzględna
jest zawsze jedna i ta sama —
Tak też Sofiści uważając iż
rozumem tę rzecz całkowitą
[illegible] w potężności;
[illegible] wyrażają za drogą
niczyją [illegible]
stron — a także [illegible]
[illegible] oświata w Grecyi —
[illegible] iż [illegible]
[illegible] stron, [illegible]
samej rzeczy [illegible]
[illegible] rzeczy [illegible]
jest rzeczy [illegible] —
oświaty — każdy człowiek [illegible]
[illegible]
[illegible] w tej samej
[illegible]
rzeczy — [illegible] Sofiści, oni
oświaty w Grecyi [illegible]
[illegible]
[illegible]
Oni byli tem czem [illegible]
18 wieku we Francyi — ale jest
[illegible] Sofistów [illegible]
wzrost z [illegible]
~~[illegible]~~
~~stron [illegible]~~
~~ale [illegible]~~

Oświata, [illegible]
[illegible]?

Jeżeli zaś prawda jest iż duch
jest właśnie ogółem tych szcze-
gółowości na które się rozbił
[illegible], wiernie iż mimo
[illegible] swojej [illegible]
prawdy ducha, oni ~~[illegible]~~ atoli
[illegible] iż te szczegółowości
nie za prawdę ale [illegible]
iż właśnie ogół ich jest prawdą.
[illegible] iż oni [illegible]
mogli [illegible] swój
potężny [illegible]
[illegible] na świat Chrz-
[illegible] jest duch [illegible]
[illegible] szczegółowości,
[illegible]

Jakoż istotnie dla tego że Sofiści wykazali zasady, że jakby są tylko szczegółami ogólnów, istotnie dla tego mogli wskazać ważne strony (dobre rzeczy) - dla tego właśnie byli nauczycielami wykształcenia ogólnego - i wzmocnienie, a wzmocnienie tych bytu w których warunkiem jest moralno [illegible] gromadzone [illegible] chociaż też o poznaniu rzeczy ogólnych - (rozwolnić) - o [illegible] ciągle [illegible] ~~ale~~ Otóż jest dobra strona sofistów że wykazali że [illegible] prawdy ~~u tych~~ poznanie [illegible] które są szczegółowe, ale oni nie wznieśli się do ogólności (retoryka, dyalektyka, dramat, tragedia).

Wspominam tutaj o dwóch mniej wiodących sofistów -

1. ~~Protago~~
(B) I Protagoras.

Urodził się [illegible] [illegible] miasto co o nim [illegible] [illegible] w Abderze - [illegible] [illegible] publicznie [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przez cały dzień się [illegible] [illegible] jeśli [illegible] [illegible] [illegible] siłą się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wyprawiając się te zabawy

Dysputa o imputacyi moralnéj
imputacyę rozbierając nie mamy nic
[illegible] o tem można — Protag.
oskarżony jak Anaxagoras o bez-
bożność w Atenach, uszedł z
nich [illegible] — (pomimo [illegible] [illegible]
70 utonął w drodze do Sycylji.) Księgi
które nie ocalały [illegible] zaczyna
[illegible] [illegible] słów [illegible] — „Co się
tyczy Bogów nie wiem czy istnieją
„ czy nie istnieją, bo ponadto
„ wiedzę mi przeszkadza, i ciemność rzeczy
„ samej, a zarazem krótkość życia
„ ludzkiego." — ‡

Protagoras pierwszy wyrzekł słowo
ogromnej wagi: „Wszystkich rzeczy
„ miarą jest człowiek, o ich istnieniu,
„ że istnieją jako tak, że nie
„ istnieją, że nie jest" — W tem zdaniu
[illegible] myśl jest [illegible]
[illegible] wyrażającem się w [illegible]
[illegible] że nie [illegible] [illegible]
[illegible], — Znaczy przedmiot że to co jest
[illegible] 3. że myśl daje [illegible]
[illegible] w człowieku je daje — O
[illegible] [illegible] mowa [illegible]
[illegible] rzecz [illegible] — Ta rzecz
[illegible] rzecz [illegible] [illegible]
[illegible] się tem że myśl [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] że tedy
[illegible] rzecz w [illegible]
[illegible] [illegible] się jako
[illegible] myśl [illegible] [illegible]
Sokrates
dowodzi
[illegible] zdaniu Protagorasa
[illegible] mowa [illegible] jego —

‡ Właśnie to były ~~[illegible]~~ spalone na wyrokiem, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

[illegible] które to zdanie [illegible] w [illegible] [illegible] bo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prawda — Znaczy że ~~[illegible]~~ miarą jest rzecz [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] jako reprezentant tego rzecz [illegible]

U niego wszystko jest względne do
czegoś nie do wiadomości ~~mojej~~ nie
do odnoszenia się do innego przedmiotu,
samo przez się jest tylko zjawiskiem
niemającem prawdy przed sobą —
Prot. nie znał [illegible] nie stosunek do innego.

Gorgias —

Urodzony jest pt G. ~~427 p. Chr.~~ — w
a Leontium w Sycylii, uczony bardzo
znaczący się nawet jako uczony.
Około roku 427 przybył do Ateny
około kilku lat przed śmiercią
Peryklesa — Chodził po miastach
w Grecyi, dorabiając się ogromnie
skarbów, i [illegible]
żył bo 100 lat —
Bawił się głęboką [illegible] nie
[illegible] : [illegible] —
Tiedemann [illegible]
[illegible] i G. zapuścił się dalej
niż to uczony o zdrowym rozsądku
[illegible] — ale [illegible]
[illegible] dalej nie to [illegible]
niż zdrowy rozsądek — zdrowy
rozsądek zawsze maxymy [illegible]
[illegible] — [illegible] Kopernika
Kolumba byłe [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] o Naturze [illegible]
się

na trzy części
I że nie jest, że o niczem nie można
mówić że ~~nie~~ istnieje —
II (gdyby to było) że nie można
poznać
III że choćby istniejące było to
poznawane to nie może być
stosowane objęte —

Co się tyczy aż pierw. dyalektyka tu tak jest przez
jest u Eleatów nie jest pozwijająca ~~pozwijająca~~
co do II tutaj powiada: dowodzi że co
innego jest istnienie, a co innego nasze
o niem wyobrażenie, jest tedy wątpię
Gorgiasz, z przeciwnego obozu demonii
mające prawdę przedmiotowej
wolnie —

Co do trzeciego, to mowa udzielamy
to nie jest wyrażeniem to co istnieje
ale pojęcie mowa nas. — Dowód że
tem ~~nie~~ jest ona innym można
jest zawiłym pamiętać że Gorgiasz
to jako istniejące co jest powiada
subjektywne (prawda nie jest twierdzenie
wynika wprost z fenomenu. natomiast
że świadomość subjektowej jest powiada
że nie może być udzielony lub innym albo

prawda u Sofistów — będzie
według stałości myśli —

Przejście ze Sofistów do Sokratesa

Podmiotowość jest wyrażona w Sofistach.
ta jest przeciwna iż wszystko co ma
być uznane przedmiotowo powinno
być okazane jako rozumne, i w tym
względzie Nas. ma stosunek

ale drugiej strony S. w tym mianowicie
stanie, że wiadomości i przypadkowo
osobistej myśli i zachowania zewnętrz-
ne na stronie — Znać tedy jakiś jest
następujący stopień filozofii
chodzi ato albo też rozum osobisty
stał się przedmiotowym, albo
przedmiotowości stała się wolna
c. i. tedy następuje jeśli będzie
osobną, jeśli ona także w
przedmiocie znajdzie się samej siebie,
a zatem że ona będzie wolną
owego drugiego rozumu od siebie
będąca właśnie w sobie — była tedy
wolną — To jest wolna przedmioto-
wość której się dobił Sokrates.
Sam tedy rozum poznawał
że myśl moja, ~~obiektywnie~~ jest
moją osobistą ale że ta myśl
moja przedmiotowa, osobista, jest moją
ale to co innej myśli jest
powszechne osobistym — Że
Sokratesem tedy rozpoczyna
w filozofii myśli przedmiotowej
Sokr. tedy przez stanie był to (mając więc Sofistów)
albo człowiek także zdania
potęgi rozumu wiadomości
rozumowo tak wolną postępo-
wał, czyli wolę był ortodoks-
nie postępował, w ateńskiem
[illegible] Konania, Religii
[illegible] — Ze Sokratesem
rozpoczyna się tedy nowy ~~okr~~
Epoka dla filozofii — Niektóre

Teraz zwracę się do 3 filozof. uczniów Bo Sokr. Plato i Aristoteles którzy się do siebie mają jako nauczyciel do ucznia, a należą do trzech najlepszych po sobie pokoleń —

Sokrates.

Ogromne postaci! One urosły z czasu swojego! Jakby nie było tej wielkiej ogromnej postaci w historii filozofii, nie byłoby tej postaci nie więcej zajmującej w całej starożytności — albo [illegible] znaczeniu historycznym Sokratesa — On jest prawdziwy nowej myśli rodzic ludzkiej —

A Sokrates przyjął myśl ~~Alex~~ Anaxagorasa — myśl rozum jest władcą, jest ogólną jest prawdą — a z Protagorasa zmysł jest istotą [illegible] [illegible] umysł myśli nauka [illegible] [illegible] [illegible] — Gdy [illegible] Sofiści uznawali [illegible] [illegible] tego co jest, a uznawali [illegible] myślenia, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], a wszystko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] przepadała na [illegible] [illegible], który [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ale prawda nie jest tylko pozna-
niem, nie jest jedynie uznawaniem
~~[illegible]~~ w tem co za prawdę
przyjęte jest jedynie jednym [illegible]-
dną, tutaj chodzi o uznanie
tego co jest bezwzględnem, tego co
jest ogółem [illegible] tego, [illegible]
- a raczej tutaj chodzi o to aby
być i stwierdzeniem, - w tem
to ta prawda będzie zawsze czemś
stałem nie zmieniającem się
ale ale przez ten ogółem, a ogółem
odpowiednio wzięte zewnętrznem
ale ogółem który nie w pojedyncze-
[illegible] wciąż od ludzi - a raczej
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] = [illegible] —
[illegible] przez [illegible] do rozbio-
rania jego filozofii - uważamy [illegible]
[illegible] — [illegible]
6. Dobro które ma dla nas być
celem [illegible] być poznane powinno
[illegible] być wolnem, ale o tyle
o ile [illegible] poznawa-
[illegible] wolności jest uznawa-
c. Ze [illegible] stawać się po-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
jest dobrem, a nie [illegible] — ale
[illegible] jest [illegible]
[illegible] — Pierw dobra —
[illegible] —

~~Ludzi~~ Ludzie którzy byli oby-
czajowemi – ludźmi ale nie moral-
nemi – do moralności należy aby [illegible]
miał interes, i nie znał o [illegible]
[illegible] interesy, f. to [illegible]
[illegible] [illegible], – [illegible] [illegible]
ludzie którzy ~~tak~~ podtrzymywali
[illegible] [illegible] ich Religii i [illegible]
prawo obyczajów, prawdziwe
ich było prawo –
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] byli [illegible] i [illegible]
[illegible] filoz. natury, – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Egipt –
Reflexya f. [illegible] [illegible]
[illegible] z obyczajów [illegible] [illegible]
[illegible] –
Ezj [illegible] [illegible] [illegible]
filozofii moralnej, [illegible] metod.
[illegible] [illegible] [illegible] popularn.
[illegible] [illegible] filozofia [illegible] [illegible]
[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filozofia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a to [illegible] więcej [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filozofii [illegible]
[illegible] (a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible])
[illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] ogromnej [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filozofii
[illegible] na [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Otóż ludzie przeczący mu filozofię do-
mowe, to jest miły lekarstwo domowe,
lub sprawki zasad mądrości niezrozumi-
ałych powtarzali słowa Sokratesa –
rozumienie tego pewne
Ale filozofia popularna bodaj praw-
dziwą jest dla umiejętności – ludzie
niechcący umiejętności niechając się nie-
udają do filozofii ani do nadziei nauk.
ani prawdziwa jest, bodaj ani się zdawa-
ła samym sobie, i głową bo jej nie
rozumieją – bo nie mają oleju w głowie
by ją znać mogli – E

Sokrates stoi przed nami wielki
postać platońska, wielka poezja nam,
[illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] i
[illegible] [illegible]. – Podobno postać
[illegible] nie [illegible], oni są
właśnie duchem swojem. – oni [illegible]
[illegible] ten sam [illegible] [illegible] – [illegible] duch
[illegible], [illegible], właśnie na ten
[illegible] [illegible] przeprowadzona [illegible]
[illegible], [illegible] idea, która przez [illegible]
myśl, [illegible] idea, która przez swoje
[illegible] [illegible], poezją [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] poezja – otóż
te wielkie postacie [illegible]
[illegible] w sobie myśl którą prze-
prowadził, przez całe życie swoje
[illegible], [illegible] w [illegible]
ideał ich. [illegible] [illegible] ideału
[illegible], [illegible] tego ideału
[illegible] ich [illegible] – Oni są właśnie
duchem swojem –

E
Sokrates.
Chce popularnej filozofii
[illegible] prawdziwej
filozofii jest [illegible]
[illegible], i [illegible]
ale [illegible] głów –
[illegible] [illegible] się
to właśnie Sokr. [illegible] [illegible]
dla tego [illegible] [illegible] w [illegible]
ducha [illegible]
[illegible] ducha i w umiejętn.
[illegible] poprzednik[illegible]
[illegible] –

pisane d. 19 Stycznia 850.
Lettera d 28 Stycz.

33.

między Platonowemi Dyalogami jeden
znajdziesz, który nosi tytuł „Biesiada". Otóż tam
scena następująca — Agathon daje biesiadę
swoim przyjaciołom, bo tragedya jego odniosła
zwycięstwo — jest to pierwszy dzień biesiady
więc goście [illegible] Sokrates [illegible]
[illegible] — a [illegible] do
towarzystwa Alcibiades ale nie co [illegible]
[illegible] sam jeden [illegible]
[illegible] — wtedy [illegible]
w tem samem [illegible] — [illegible]
w [illegible] biesiady — [illegible]
[illegible] do innych [illegible]
do jego [illegible] — co do Sokratesa [illegible]
[illegible] co [illegible]! bo on [illegible]
[illegible] — Potem Alcibiades [illegible]
w [illegible] towarzy-
stwa — [illegible]
[illegible] Sokratesa [illegible]
[illegible] Aristophane-
sem i Agathonem — o tragedyi — [illegible]
[illegible] jeden i ten sam [illegible]
[illegible] Komików i tragików —
Potem [illegible]
[illegible]
do gymnazyów — i tak [illegible]
[illegible] dzień [illegible] —
[illegible]
[illegible] lubo [illegible]
[illegible] —
[illegible] ale nie [illegible]
[illegible], nie jest [illegible]
[illegible] —
Słowem Sokr. do [illegible] —
[illegible] nie tylko [illegible]
[illegible] i [illegible] ale [illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] dobrze [illegible]
[illegible]

(uwaga o formach [illegible] ma odpo-
wiednie [illegible] uwagę – [illegible])

Sokrates nie napisał dzieła, on też nie
ustalił [illegible] filozofii ani do znaczenia
systematu, ale filozofię jego w ścisłym
[illegible] ~~znaczeniu~~ [illegible] z porównaniem
życia – obcował z ludźmi [illegible]
powołania, wielu – wreszcie [illegible]
mogło się jedynie udać w Atenach w
których [illegible] robotę [illegible]
[illegible] niewolnicy ‡ Rzeczy w prawdzie nie-
mniejsze ale [illegible] nie pra-
cowali, owszem wielu niewolników
[illegible], [illegible] razem [illegible]
robotę – Dziś [illegible] życie, chodzenie
[illegible] filozoficznie nie [illegible] by
[illegible] bo [illegible] nie ma dokt-
[illegible]
[illegible] –

[illegible] Sokrates jest jednym właśnie
pod tym co my mówimy nazywamy mora-
lizowaniem – ale to [illegible] nie
[illegible] zadania moralistów [illegible], każdy
filozofowanie, bo tego nie przewidział
[illegible] – [illegible]
prawa [illegible] – [illegible]
Dialogi Xenofona i Platona w
których Sokrates [illegible] ma
[illegible] najwięcej
[illegible] delikatności –

Metoda. [illegible]
sokratyczna [illegible]

‡ [illegible] Simon, który
obcował w Sokratesem, i napisał
„rozmowy sokratyczne"

mówiąc o Metodzie Sokr. trzeba pamiętać różnicę jaka od tego co dziś metodą zowiemy – ~~Dzisiejsza~~ dziś metoda jest dziełem wyższego rozwinięcia, ~~ale~~ a zatem czemś wyższego abstrakcyjnego, rozumowego, jest formą; – Sokrates nie wydał nawet o Metodologii, jego metoda wynikała z pobudki filozoficznej zapatrywania się jego na formę i zrobienie [illegible] ludzi –

Konwersacja Sokr. ma to właściwe: a) aby każdego prowadzić do myśli [illegible] nad pojęciem samo [illegible] w tym celu wchodził w wszystkie kolei [illegible], do [illegible] do [illegible] zdawał się mniej [illegible] [illegible] mówiąc [illegible] o wychowaniu [illegible] o prawdzie, o umiejętności [illegible] – a rozpoczynając tak od b) pewnego przypadku jednostkowego, oprowadził ich do ogólnych pojęć do [illegible] tego ogólnego jak prawda, [illegible] – ~~a ten [illegible]~~ albo też [illegible] to co [illegible] uważając za prawdę ogólną, co [illegible] zastosowania do jednostkowych przypadków [illegible] tych prawd [illegible] – Już tej mówiąc metoda jego ma dwie [illegible] strony –

A.) strona praktyczna – jak to nazywa Ironia Sokratyczna

Sokr[ates] [illegible] tak [illegible] [illegible] wypytuj

[illegible], nie pytaniami bez [illegible], ale
[illegible] [illegible], [illegible], i nikt
[illegible] [illegible] tak [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible], a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te
[illegible] prawdy nie [illegible] prawdy,
[illegible] [illegible] prawdy nie [illegible] [illegible],
[illegible] pomysłów w [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], nie [illegible] [illegible] to
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tego co [illegible] [illegible], [illegible]-
[illegible] [illegible] — [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Chodzi o to
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
Maeutike (sztuka położnicza) — Sokr[ates] sam [illegible] [illegible] Mäeutika
[illegible] — [illegible] Phanarete - chodzi
[illegible] [illegible] [illegible] wodzit z [illegible]
[illegible] [illegible] drugi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] chodzi [illegible]
[illegible] pytaniami [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ogólnego
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ...
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] —
ogólne [illegible] [illegible] —

34
51

albo odwrotnie ogólniej zaraz odpowiada do szczegółowego zastosowania –

Charakter pytania, odpowiedzi [illegible] jest jeden też i ona pytaniu [illegible] ta [illegible] odpowiedzi [illegible] [illegible] jest [illegible] [illegible] ani ten [illegible] [illegible] ciągania [illegible] w [illegible] nowszych. ([illegible] [illegible])

(Polemiki [illegible] [illegible] i [illegible] dość do [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Treść filozofii Sokratesa.

Który dziś jest dobro, dobro wszelkie – za pomocą myśli, [illegible] [illegible] człowiek [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Sofistów – Oni mówią że człowiek jest miarą wszech rzeczy, ale nie [illegible] prawdy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] człowiek [illegible] miarą ale [illegible] o ile myśl jego jest ogólna, ta myśl ogólna Sokr. nazwał dobrem. –

Widzimy że to jest [illegible] wolność [illegible] człowiek.

że człowiek w sobie ma dobro, w
-cie prawdy, i prawo – [illegible]
[illegible] nie wewnątrz się zwraca, taką
[illegible] prawo wewnętrzne zamienia się
w [illegible] wewnętrzne człowieka w
moralność –
[illegible] greków, jak w ogólności we wszystkich
[illegible] [illegible] by najpierw
[illegible] – obyczaj też rozwinął się
z [illegible] aby stała prawdą [illegible]
[illegible] [illegible] – aby stała
[illegible] w ogólności – od czasów Sokratesa
[illegible] się moralność [illegible]
[illegible] ogólny [illegible] –
[illegible] ku sobie jest najpierw-
[illegible] ducha – on nie
[illegible] w Spartanów
– nie przyszło i więc do ich wew-
[illegible] prawdziwego – nie jest
[illegible] ale wolność
[illegible] przekonanie –
Ale w Atenach dla tego że tu naj-
[illegible] [illegible] [illegible]
sophiści – Ten nawrot ku sobie
był przyczyną zepsucia [illegible]
[illegible] nad ogół – [illegible] co powinno
być całości [illegible] się, [illegible]
Thucydides posiada [illegible] wojny
Pelopon. [illegible] lata się
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] –

Z tego rozumienia Volter i Locke jest
rozumienia to też zdanie Platona
i Aristotel. niczego [illegible] co nie
może, wprawdzie on [illegible]
[illegible], iż one poznanie – człowiek po-
[illegible]
o te potrzebnej przedmioty [illegible]
Co tylko ma wartość dla człowieka
po za nim zamknięte (Kwestie [illegible]
strona) – Ogólne [illegible]
prawdy te jak to [illegible]
[illegible]
te [illegible] – [illegible], co [illegible]
[illegible] –

Jeśli tedy mądry [illegible]
a wielki w mowie, w tym [illegible]
w tedy może mówić że prawdę
najwyższej wartości [illegible]
[illegible] może, a [illegible]
może –

Coś tedy Volter przewrotnie [illegible]
[illegible] do [illegible] nie te
rozumieniu granice w Volterze
mowy że jest [illegible] – rozumienia
[illegible] cel mają [illegible]
[illegible] jest, że tedy [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Natury [illegible]
[illegible] –
Następnie [illegible] wprawdzie [illegible]
[illegible] bez pod-
stawy podpierania
[illegible] –

[illegible] którzy to dobro i nie
[illegible] ogółu i nie ukazują [illegible]
[illegible]towania —
[illegible] zastosowanie ukazują się w tych
[illegible] autorów całej przyszłości [illegible]
[illegible] w owej chwili [illegible]

[illegible] —
[illegible] Sokratesa Aristoteles.
[illegible] Sokr. tem się [illegible]
[illegible] cnoty, dobro, poznanie,
[illegible] a nie [illegible]
[illegible] „pathos.
[illegible] — Arist. powiada
[illegible] się [illegible]
[illegible] poznanie, [illegible]
[illegible] twardo-[illegible]
[illegible] 2 [illegible] —

[illegible] Sokr. [illegible] się [illegible]
[illegible] o dobrem, [illegible]
[illegible] tem [illegible]
[illegible] rozbiorowania, [illegible]
[illegible] to [illegible]
[illegible] publicznem
[illegible]
[illegible]
[illegible] Arystophanesa
[illegible] Atenom —
Komiczne Aristophanesa do Sokr.
[illegible] Sokr. — [illegible] —
[illegible] — [illegible] —
[illegible] — [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible]

Powiedzieliśmy już powyżej
że S. pierwszy [illegible] się Etyki
[illegible] przez
a systemat. — [illegible]
co się [illegible]
[illegible]
[illegible] 1° że cnota [illegible],
2. że tem że cnotę i [illegible].
3 że [illegible]
Arystoteles [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] —
[illegible]
jest —

der Eur. Aeschylus

Altherren — personal alle Volk —

aber auch Volk.

Aristoph. ein altgriechisches Mann —

Aristoph. [illegible]

die Wolken
Strepsiades. an sein Sohn

Trzeci ptaki [illegible] (Stara pio-
senka,)

było powodem na to, których nawet
u Platona znajdujemy. u Xenophonta
nawet — Pewien rodzaj jego uwielbie-
nia [illegible] — nie dziw tedy iż Komi-
czna akcja przemówiła w całej jaskr-
awej postaci — a to ten umiej-
ętno iż Komedji Ar. niej uchodzi-
ło. nie dziwujmy, wiemy, że wprost
dał Ar. Euripidesa, Aeschylesa
twórców [illegible], a nawet [illegible]
[illegible] — nie dziw więc że
[illegible] i Sokratesa mógł takiemu
[illegible] — Aristophanes
trzymał się dawnych czasów,
starych obyczajów, więc tego [illegible]
[illegible], i Komiki pomiędzy
musiał przeciwko obecnie [illegible]
i widział że one są zgubne [illegible]
[illegible] a ten — mimo
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
i [illegible] jak vol [illegible]
postaci, przeciw [illegible]
[illegible] obyczajów
Patryotyzm —
Sztuka w której Aristoph. wyśmiewa
Sokratesa nosi tytuł [illegible]
„Obłoki" — Strepsiades stary,
[illegible], dawniej dzielny
[illegible] ladaco, [illegible],
[illegible], którego
[illegible], [illegible]
[illegible] Strepsiades
udaje się po radę do Sokratesa,
a [illegible] się [illegible]
[illegible] —

kiedy się [illegible] dyalektyki, obalać zasady
prawa, a przedewszystkiem obalać przekonania
[illegible] — [illegible] tedy [illegible]
[illegible] udał na nauki do Sokratesa.
[illegible] po uwożeniu [illegible]
[illegible] — [illegible] się [illegible] ptaki
[illegible] — [illegible] się do Strepsia-
[illegible] — [illegible] ptaki [illegible], [illegible]
[illegible] zadając [illegible] ptaki [illegible],
[illegible] dyalektyki, [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] i
[illegible] potrzebujący ptaki [illegible] —
[illegible] od [illegible] — [illegible]
[illegible] się Scena — [illegible]
[illegible] się [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] polit.
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] Sokratesa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] —
Strepsiades [illegible] [illegible]
[illegible] Sokr. — [illegible] do [illegible]
[illegible] do [illegible] [illegible], [illegible].
dom Sokratesa —
[illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible]
Arystoph. [illegible] [illegible]
[illegible], że [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] komiki prawdzi-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
zasad —

di Dyalektik gegen di
Glaubigen — Strepsiads
erschiellt di [illegible] Sohn in
di Lehre — Nichtachtung
der Gesetze
di Glaub. kommen zum Vater
seine dyalekt. Beweise —

aber di Sohn [illegible] g. d. Vater
grob
Strepsiads [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] auf d. Sohn [illegible]
[illegible] daß er Recht hatte

erinnert des Haus d.
Sokrates an.

[illegible] di [illegible]
Komik.

Arystophanes zaś nie miał słuszności
przed innymi większej — Komikowi
wolno krzyczeć karać, chłostać, ale nie
wolno oczerniać, potwarzać — Otóż
Kiedy Sokr. przypisał Arystophanes
[illegible] przestrzał od Sokratesa [illegible]
[illegible] de [illegible]. Co więcej Arystoph.
[illegible] nie odróżnił Sok
od Sofistów i on tylko [illegible]
[illegible] Sokr. w sofistach
[illegible] przeciw, a rozpoznaniu
[illegible] Sokr. nie tylko
[illegible] przeciw. że prawd
zasady tej prawda ale
co rozum uznaje za prawdę ale
co więcej — powiada jakie to na ten
ten rozum — że ma być osobny a nie
na [illegible] przy [illegible] — że
[illegible] opartą — Tak nie
[illegible] Arystoph. mogł
[illegible] i [illegible]
w prowadzenie [illegible] praktycznie
[illegible] — niby owi [illegible] praktyczne
nie narażając się mowie —

Uważmy atoli bliżej jest zew
[illegible] ducha na którym
[illegible] i wnet wyciągnął
[illegible] Sokr. i wnet wyciągnął
i niewyłożonej zasadowi
[illegible] — Tamże się zasad, [illegible]
[illegible], co f[illegible] wnet
za więcej a wzięta za prawdę ogół
na, i ~~wnet [illegible]~~ wnet się [illegible]
się owe [illegible] zasadowi po-
prawiał te niedostateczne zasady,
bo się przyjdzie do praktyki.

Aber Aristoph. hatte
unrecht es war Verläumdung

Ihr Unrecht daß er Sokr. nicht
von den Sophisten unterschied,
die [illegible] können [illegible] die
Soph. selbst haben aber
nicht [illegible] Sokrates —

einzelne Sätze und Grundsätze
~~[illegible]~~ Einseitigkeit — wenn
es zur Praxis kommt — colision
Pflicht.

wtedy niewzględniejsze zasady ale polepszy
sobie innaczej – dopuszcze się mniej kon
sekwencyj (np. [illegible] ład –) ze
sobie [illegible] –) – Brak nie tutaj
jest dwojaki bo albo brak tejże zasady
ogólnej, prawdziwie ogólnej, albo pra–
ogólnej, tej zasady szczegółowej treści, bo
[illegible]kowania – Otóż aby to szczegół
[illegible], niby szczegółowo ustanowione,
[illegible] do szczegółowych wypadków
[illegible] stanowi najbliższy podziałki,
[illegible] przyczyny, prawidła powody
jest to [illegible] powodów (np. powinność
[illegible] ~~[illegible]~~) tak uzupełnij
[illegible] powinności ~~[illegible]~~ szcze–
[illegible] – [illegible] przychodzi do którego
[illegible] że to powinności
[illegible], co dowodzi [illegible]
[illegible], tworzy się ogra–
[illegible] [illegible]
[illegible], uczucia. ład –
[illegible] tę widzimy [illegible]
tej jednej strony ~~[illegible]~~
[illegible] powinności, praw, przykazań ustaw
a drugiej strony ducha który niby pa–
nuje nad tem szczegółowo tam który
tutaj rozstrzyga – który rozstrzyga?
w przypadku kolizyi – [illegible]
sprawa, a ta powinność, ustawa [illegible]–
[illegible] się [illegible], a [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] się jako prawo [illegible]
wówczas ~~[illegible]~~ ducha własnego *
[illegible] ludzi [illegible]
[illegible] ludzi się trzymać w tem

Brak mniejszej, nauki moralnej –

Jak ludzi się trzyma w tem
natchnienia, ~~[illegible]~~ swojego geniusz
swojego umienia

(Die innere [illegible] / die [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] Kind

Obok [illegible] liczby stanowiącej sobie. — Szczególniej chcemy krótko treści dla prawdy ogólniej klasy [illegible] gdy o drugiej stronę [illegible] szczególne [illegible] treść [illegible] zwadliwy — nie i on wystąpił z przekonaniem [illegible] własnem [illegible] podmiotowym [illegible] [illegible] jego zmniejszeniem.

Das allgem. die Idee als Daemon in Sokrates

W Sokratesie ten genius objawia się atoli w osobnej postaci jako jego Daemon, jego Daemonion — To D. nie jest ani [illegible], ani [illegible], [illegible], ani [illegible], [illegible] ma [illegible] [illegible] [illegible] potęga, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible] potęgą na pół uświadomioną [illegible] — na pół jest [illegible] a nie [illegible] osobliwego i jest osobistym geniuszem [illegible] — D. nie [illegible] co do prawd ogólnych, [illegible] ogólnego, ale [illegible] co do [illegible] i wypadków daje radę co do [illegible] [illegible] przyszłych [illegible]. [illegible] D. [illegible] [illegible] [illegible] przytaczamy [illegible] [illegible] nie [illegible] z katalepsji, [illegible] [illegible] magnetycznym [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] D. [illegible]. — [illegible] Sokrates [illegible] D. [illegible]. [illegible] powrót uświadomości w [illegible] [illegible], ten powrót [illegible] i woli, i [illegible] w woli

als tiefes Bewusstsein

Psychischer Katalepsie / Hellsehen

wichtig.

jest ostatnią scenę przez Sokratesa
jako przez jedno wolnym pisaniem –
nie we swojem – jako Daemon w
Ironii Przyszłej –

Losy Sokratesa

Znane jest oskarżenie tego – powiemy kilka
słów – bo mówiąc o Sokr. mówimy
o Kilku – [illegible] radnym ale zgodziemy
[illegible] Arystoph. oskarżył go – potem
Anytos [illegible] – 30 tyranów
[illegible] [illegible] Sokratesa – a przez
[illegible] oskarżenie miało miejsce
[illegible] [illegible] wolnemu –
[illegible] Ateny mogą

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] procesie – jedna jest
[illegible] Sokr. oskarżenie
[illegible] [illegible] jest racho-
jej, do tego [illegible] – druga jest
[illegible] do lud. – on [illegible]
[illegible] [illegible] oskarżenia
[illegible] – ale [illegible] oskarżony nie [illegible]
to [illegible] prawo sądze-
nia –

Skazan – Oto jest [illegible] [illegible] „
w I księdze – (Rozdział Xenoph. Memor. „
Tyranowie [illegible], [illegible] „
Ateńczyki przekonani przez oskarżenie „
Sokratesa [illegible] oskarżenie „
[illegible] oskarżenie takie: Sokrates jest „
[illegible] bogów „
[illegible] bogów. [illegible] nowe „
bogów – jest [illegible] bo [illegible] „
młodzież –

Schicksal des Sokr.

Die erste Anklage war
die Volke war Aristophanes –
die 30 Tyrannen hatten [illegible]
den [illegible] –

Eine doppelte Seite des
Processes – in Beziehung
1. auf den Inhalt der Klage
2 auf das Volk.
ad 1. Schuldig erklärt
ab. 2 zum Tode, [illegible]
weil die Competenz des Volkes
[illegible] [illegible]
Anytos (gerber. [illegible])
Melitos – Poeta Lagius
„ Lykon – Rhetor. –

die Anklage
2 Punkte –
1. Das Sokr. nicht [illegible] [illegible]
[illegible] welche die
Athener [illegible] [illegible]
2. [illegible] die Jugend
verführen

ad 1. Xenophon

„ Czyż tego pierwszy przykład zakłócić [illegible]
„ dowodzi mówiąc, iż [illegible] [illegible]
„ cześć ofiarą, tak w domu [illegible], jak to
„ w [illegible] [illegible] w [illegible] — Czyż
[illegible] demonium [illegible] — to [illegible]
[illegible] od [illegible] [illegible]
[illegible] w przepowiedni, [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] — że on też nie [illegible]
[illegible] — że nie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] nie to [illegible]
[illegible], bo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] że [illegible] [illegible]
[illegible] bogów" —

Nauka Chrystusa —

Co do nas rozumiemy to [illegible]
[illegible] 1° [illegible] [illegible]
[illegible] Bóg [illegible] [illegible]
w [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] o [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] indywidual-
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] było [illegible]
Religijnemu —

Kiedy [illegible] napisano Delfickiej
było „poznaj siebie samego" Sokrates
tłumaczył tę radę [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] siebie samego

na miejscu tedy wzgórza postawił [illegible]
[illegible] i dał widzieć w otchłani Alcinoo
[illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] w Sokratesa do [illegible]
[illegible] całego — [illegible] tutaj [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
— [illegible] i też [illegible] Xenophon —
[illegible] — Dawne [illegible] porządek [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] przed [illegible] on w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tak na [illegible]
[illegible] on [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i poprowadził na drogę [illegible]
[illegible] —
[illegible] tutaj [illegible] nad
[illegible] Sokratesa — [illegible]
[illegible] [illegible] Sokratesa, [illegible]
[illegible] [illegible] wprowadzając
[illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] —
[illegible] na [illegible] do [illegible] i [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible], [illegible] on [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] prawdy
i [illegible] — Bo i [illegible] [illegible] to
[illegible] [illegible] ~~[illegible] [illegible]~~
[illegible] ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ [illegible]
[illegible] ~~[illegible] [illegible]~~, [illegible] jego powinien
[illegible] [illegible] [illegible] wzrok [illegible] [illegible]
[illegible] —

57 51

nie to cudze przy ciężar — Dla
tego ani nam oskarżonym wolno
przeszkadzać was od którego prze-
nikać, ani też wam wolno prze-
szkadzać was do tego — bo ~~[illegible]~~ ani wyma-
~~[illegible]~~ gając tego ode mnie
o Ateńczycy tym coś uczynił — ale nie
było powodu [illegible] tak
mniej i to właśnie o [illegible]
[illegible] oskarżony od Melitusa tego-
Ale ja wiem o Bogów i [illegible]
nie niepokoją ich mi, wie ten
wam, nie Bogom [illegible]
narzucę —
wzruszony [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] na [illegible] —
[illegible] [illegible]
[illegible] go [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] nie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
mógł [illegible] [illegible] [illegible]
jak [illegible] [illegible]
[illegible], ~~[illegible]~~ co [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] — Aby [illegible] mowa jego
[illegible] [illegible] [illegible]
i [illegible] nie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 100 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] (120 [illegible] — wtedy
[illegible] jego

[illegible]

von viel [illegible] [illegible]

[illegible]

Plato, i Kritobulus, i Apollodorus poręczali
ofiarując złotem za niego 30 minów [illegible]
= 3600 złp – Lecz sędziowie obra-
żeni poprzednią obroną mędrca i 80
z tych co dawniej głosowali za nim prze-
ciw oskarżeniu przeszło, tak iż tym 361.
razem 361 miał głosów za karą 198
a 198 przeciw – skazali go więc 559
większością na śmierć –
Tu uważać należy o tem postępo-
waniu sądu: sędziów tych – zdanie ich
[illegible] rozgniewali się nad nim – oto
powiada iż Sędziowie mieli [illegible]
[illegible] ta mieć Sokrates – jest kara-
lności! – Bo powiada tu, jak
iż by postąpił sobie stosownie do
[illegible] [illegible] przekonaniu o
[illegible] [illegible], i Alcybiadesi
[illegible] [illegible] każdemu, Sokrates
[illegible] za własnem przekonaniu
że własnem sumieniem swojem
nie uznawał tego prawa – Bo jaśnie
iż go sędziowie skazali – że Sokrates
mędrca ofiarował się do zemsty kary
[illegible] i się mędrca [illegible]
żadnym reprezentującym [illegible]
[illegible], że się mędrca [illegible] —
Ale każdy ma swoje własne sumienie
i mówi że tem sumieniem
[illegible] prawa [illegible] się [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — a [illegible]
[illegible] [illegible] publicznego
sumienia —

Ale wracam do początku. — Wychodząc

wzrok mój i cały [illegible], [illegible]

[illegible] pokojem — Zabierzcie [illegible]

odwrot —

Któż zrozumie [illegible] Ateńczycy [illegible]

[illegible] wymowy przekonywającej was?

[illegible] łatwo tak do was [illegible]

[illegible] mowę — [illegible] wymowy ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ — wolności — Mylicie się! —

[illegible] w prawdzie ale mi mocy

[illegible], ale nie mi mocy [illegible],

[illegible] bezczelności, [illegible]

[illegible] woli [illegible] słowa [illegible]

[illegible] wam ~~[illegible]~~ najpotężniej

[illegible] przypadły — [illegible]

[illegible] nie [illegible]

[illegible]

[illegible], [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] błagając [illegible]

[illegible] Ale [illegible]

[illegible] podobni —

[illegible] od was [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible] —! —

Gdzież lepiej powiadać o sądach

[illegible] — [illegible],

[illegible] Minos, Rhada-

mant, Ajakos, [illegible]

[illegible] drogi ~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible], [illegible]

[illegible] Hezjodem, z Homerem,

z Orfeuszem [illegible]

[illegible] Palamedesem —?

y Cobyście dali się uwieść [illegible] Dziejów
mogli wyrzekać się opiekunów [illegible]
o wszelkich bohaterów spod Troi! —
Czego mówić mi [illegible] a przecież to
[illegible] tam wielkiego nie potrzeba —
¡Teraz dzięki wam za wzrok wasz
sprawcy [illegible] radości moich!
[illegible] się [illegible] w oczach się [illegible]
[illegible] doświadczając jak wam
[illegible] się [illegible] bez
[illegible], [illegible] się [illegible] bez
[illegible] więcej [illegible] o bogactwie [illegible]
[illegible] ! — [illegible]
[illegible] się a [illegible]
[illegible], [illegible] tak jak
[illegible] wasz, [illegible]
[illegible] a przecież [illegible]
[illegible] — Przeciw czasu [illegible]
[illegible] — w [illegible]
[illegible] do [illegible]
[illegible] ten Bóg rozstrzygnie! —
[illegible] ale się [illegible]
[illegible] do Delos
[illegible] Delos
[illegible] — a [illegible]
[illegible] do [illegible] — a [illegible]
[illegible] 30 dni
[illegible]
[illegible] Sokr. — [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Appollodor —
[illegible] —
[— Kriton — [illegible] — [illegible] —
Xantyp. — ? — [illegible] — [illegible] —
[illegible] nogi — [illegible] — [illegible]
o [illegible] Phædon. Platono ~~[illegible]~~
[illegible] Celus i [illegible] — Sokrates
[illegible] — Phædon — [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] — [illegible] — [illegible] +0

w śmierci Peryklesa, a 44 lat
przed śm. Aleksandra W., [illegible]
z nowego Świata — Sokrates [illegible]
[illegible] a [illegible],
on [illegible] nachwalić się [illegible], ale
zaraz, poszł już od [illegible]
[illegible] — Dług. po
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] przy pto
[illegible]
[illegible]
† [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] się od [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible], [illegible] się od Ateny
[illegible] — Topolgami na [illegible]
[illegible]
[illegible] — Tak przez [illegible] jak
[illegible], a [illegible]
[illegible]
[illegible] — a [illegible]
[illegible] Sokrates umarł
mając lat 69, w trzy lata po [illegible]
[illegible] 29 lat po śmierci P.
+0 [illegible] !! bogom [illegible]! —
[illegible] — [illegible] — Phædon [illegible]
— [illegible] — nogi — [illegible]
[illegible] — [illegible] —
Kriton [illegible]

Keller ~~III~~ II str. 258.

Sokratejskie szkoły.

[illegible] nie [illegible].—

widzimy dziwnego się ma teraz fra-
[illegible] nawracać w sobie [illegible]
uświadomienia sobie; prawda nie
jest [illegible] ale widzenie [illegible]
[illegible] jest prawdą, a zatem [illegible]
sei [illegible]; myśli, [illegible]
[illegible] się [illegible] nie jest, [illegible]
ma [illegible] o tyle o ile [illegible]
myśli; o ile ma [illegible]
nie swoje — [illegible]
[illegible] — Tak [illegible]
dla nas filozofie Sokratesa [illegible]
[illegible] się ma, [illegible]
jeno dokładnie. — Oni [illegible]
[illegible] tak [illegible]
[illegible]; [illegible] nie
mali cechy swojej, filozofii [illegible]
[illegible] tak jak my ich [illegible] —
[illegible] mieli też [illegible] do [illegible]
[illegible] w formach [illegible] się [illegible]
charakterem najlepszej szkoły.

Sokrates miał [illegible] alumnów
miał szkoły, naukę jego nie
[illegible] się wszystkim, nie może
[illegible] stron, tej strony [illegible]
[illegible] szkoły, [illegible] strony [illegible]
nie [illegible] [illegible], to [illegible]
strony [illegible] [illegible]
[illegible] harmonijnej, [illegible]
[illegible]
[illegible]

Sokrates to uczył co uczniowie każdy nauczyciel mający w stanie wiernym uczyć, tracił, porad, powinien myśli swoji uczeń, rozka wnosząc jemu spełnienie ich owszem.

Oprócz Xenofonta i Platona miał więcej uczniów ~~platon~~ Sokr. pisało dyalogi np. Simon Phado [illegible] tisthenes, Aeschines, —

To trzy szkoły które wspomnimy za najważniejsze a przedewszystkiem Megaryjski których założycielem był Euklides z Megary — Jako on to przed po śmierci Sokratesa uczniowie się jego rozproszyli wielu udało się do szkoły do Euklidesa — Plato do Megary, — tyle uczniów Euklides przyjmował i podejmował w domu swoim —

Megarejska szkoła. I
Euklides

On nie jest owym Matematykiem — o którym to Euklidesie wiemy [illegible] najznakomitszy [illegible] z Megary, gdy [illegible] [illegible] Euklides [illegible] [illegible] przebywał do Aten aby się mógł przebywać u Sokratesa i być dozo[illegible] [illegible]

~~Sokrates~~
Euklides powiada iż dobro jest tylko jedno,

I
Ogólny jej charakter

Oni trzymali się abstrakcyi, abstrakcyi ogólnej, i to uważali za zasadę. — dobro ogólne, jako myśl, stąd ich dyalektyka, jako myśl, charakter zaprzeczający ma charakter zaprzeczający wszystko co ogólne, i [illegible] — ono ogól przeto ~~[illegible]~~ [illegible] przedmiotem [illegible] —.

chce że ludzie sami rozwiązali to
Poganie, to pomnę, myślę też
Dobro że u Euklid. nie [illegible]
jest tedy ogólniej nie niż w Sokr.
ongi nie i tem samym się od Sokr.
że nie przypuszczają jak on
wiele zasad, wiele prawd obok
tej zasady ogólnej; owszem oni do
wodzili nicestwa tych zasad —
[illegible] podobnie jako Euklid i
Meg. do Eleatów którzy dowodzili
[illegible] pozycji istnienia, a obok
[illegible] nie ma — oni
zaś jak E. wykazali że
wszystko o jest nie [illegible]
[illegible] sprzeczności, oni podobnie
[illegible] wykazali działalności
jak E. wykazywali [illegible]
Sprzeczności wykazywali, jak też w
[illegible] ludzkich, jak też w
samej mowie ludzkiej — ale w tem
[illegible] działalności
[illegible] uznawali [illegible] —
że uważali działalność za coś złego
[illegible], powiązanego z [illegible]
[illegible] oni [illegible]
[illegible] sobie, ale [illegible]
[illegible] —
[illegible] działalność
Otóż Ponieważ te działalność [illegible],
[illegible] w to co istniało,
[illegible] formalnie [illegible]
[illegible] — ale wiemy
co, co dojęło treści — ale wiemy
[illegible] probatu [illegible]
pragmatycznie [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] anekdot o nich
[illegible] to [illegible]; [illegible] —

Lubo E. miał [illegible] mawiać dysputo- Słotnie
wanie to przecie był jeszcze weiss-
[illegible] pochodzi – Powiadają że raz przez (wesz)
cumulując jego uczniów gniewem zawołał
niechaj umrę jeśli cię nie zemszczę,
bracie – na co E. – Niechaj umrę jeśli
łagodnością mowy dowodów nie zmuszę
woli twej abyś mnie tak kochał
jak pierwej –

Uważamy że E. uderzał na porównanie analogia –
na wypadki podobieństwa na Analo-
gię) bo powiada E. albo uderzą
porównanie wtedy podobne są
albo niepodobne – jeśli podobne
to trzeba raczej przedmiot
[illegible] przez się nie [illegible] [illegible]
porównywamy, – jeśli niepodo-
bnym to całkiem niedorzecz-
nie jest nie na swojem miejscu –
Uważamy następnie że przy dowodzeniu
E. nie uderzał na sądy zasadnicze
ale na konkluzję z nich wypro-
wadzając mów wypadki. Kłopotem
przeciw niektór –
Zresztą widzimy że dużo jego
przed Arystotelesem zajmowano się
rozbiorem przedmiotów logicznych –

Eubulides i Alexinus

Eub. słowny w sofizmów wymy-
był on uczniem Eukl. – napisał
książkę przeciw Arist. ale takowa
zaginęła – Sofizmaty [illegible]
z prawdziwą wagą mówią badanie
lub łatwo przez [illegible] [illegible]

Zdaje się że Demosthenes był [illegible]
którego się też uczył od Eubl. nau-
czył — 64
Jeden z sofizmów Eubulidesa
był także przykładem podchwycenia [illegible]
np. ów Sorites - od słowa [illegible]
który wiele znaczy - tak jedno
ziarnko nie jest kupą zboża, 3, 4, 5 i 6,
y nie nie, a tak bez końca, aż
zostanie trzeba było przyznać
wprzód jednem ziarnkiem że już kupą
kiedy Eub. iż ostatnie jedno to
ziarnko stanowi kupę — toż
samo kiedy się pytano ile jeden
włosów wyrwać stanowi łysinę?
— tak naturalnie — Tak się [illegible]
sprawa że [illegible] raz że
ziarnko jedno nie stanowi kupy,
(wtenczas jedno łysinę) [illegible]
bo samo przyznawano — Dowo-
dzono że tak ciężkiej [illegible]
[illegible] był Chryzyppus, zabło-
połał się podobnym [illegible],
mając raz z Logiki o [illegible]
[illegible] z teoryi ilości [illegible]
ocenia podobne zarzuty —
Gdy na tem stoi że wprawdzie
jedno nie stanowi kupy
ani łysiny, ale przez dodanie
wbadzić ziarnka jednego, jednostka przecho-
dzi na wielość według ne-
cessarności swojej — że jest
niemożna oznaczyć przy którym
to jednostce ziarnie już kupa
lub łysina się pochodzi stad
iż cały to nie można określić
gdzie ta granica się pochodzi
stąd iż

[illegible] i złość nie tylko i kłótnię ale
[illegible] ciągle więcej umiejętności podział
ną. — Jakto po prostu mamy nam
wnijście złości i jałości — Podobny
dowcip jest Elenchus — kłamca — Jeśli
ktoś przyznaje się że kłamie, czyli ten
kłamie czyli prawdę mówi? jeśli ~~kłamie~~
~~przyznaje że prawdę mówi~~ ~~powinien~~
powiemy że prawdę mówi to nie kłamie
[illegible] ~~kłamie~~ powiemy że kłamie to
nie mówi prawdę bo on prawdę mówi —
[illegible] dowcip, który napisał
[illegible] o tym Elenchusie a drugi,
[illegible] o kłamcy nie uchodzi
[illegible] na to [illegible] — Cały
[illegible] odpowiada tym sposobem
[illegible] gdy [illegible], ale takie
[illegible] ~~da się~~ da mówić
odpowiadania nie [illegible], albo
gdy chodzi o [illegible] — bo o
bo o prawdę lub kłamstwo — bo o
[illegible]

[illegible] Pansa — namiestnik
[illegible] Barataria — most — bogaty
o [illegible] — [illegible] warunek
by prawdę powiedział. Otóż kto
przechodzi, co powiada że [illegible]
[illegible]! Kłopot? co czynić [illegible]
[illegible] Pansa — [illegible] —
powiada że [illegible] dobiec trzeba [illegible]
[illegible] ma być powieszony — [illegible]
[illegible] przyczyna [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] — [illegible]
[illegible] prawda nie [illegible]
nie — jakto [illegible] jak powiedzieć
samobójstwo [illegible] —

Hegel G. der Phil. 136.

nie wdając się przy tem w dalsze
rozbiory wymienimy tu całą ... kilku
filozofów megarejskich jeszcze-

Stilpo.

... najsławniejszym Erystykiem
urodzony w Megarze – Diog. L. powiada
że tak był rozpowszechniony że cała Grecya
zaczęła „megaryzować" ... na cześć
Alex. W. po którego śmierci generałowie
... przywłaszczyli sobie, Ptolo-
meus Soter, Demetrius Polior-
cetes, oddawali mu cześć prawdo-
dziwą. megary – Gdy był w ...
wszyscy wybiegli widzieć go ...
dzi więc, kto do niego ...
łazić ... nikt ... na ...
... ! ... patrzę się ...
jak na ... tego ...

Stilpo
Stilpo brał ogół jako abstrakcyę
... filozofii ...
... to i na ... odwracał ...
tem –
Jest to nikt ... ...
... we ... ...
... ... kategoryi ...
... – tam ... się
... „to" ... bez ...
... , ...
... ... jak ... ...
... , „tutaj" ...
... ...
... ale ... ...

że „widzą" nie to lecz [illegible] albo
to się okaże nieda, tzn. „żuraw" albo każde
„białe jest żuraw" a nim będzie wymówiona już
[illegible] nastąpi inna chwila — otóż te
[illegible] umysłowa, odnosząc się do
[illegible], nie może być nawet wyra-
żona mową — bo mowa jest nazna-
czeniem duchowym, więc tak ogólne
jak duch — otóż one tylko prawdą
oparł się Stilpo mówiąc iż „to nie
[illegible] w jednostki to niczego —
gdy taka jednostka nie jest ogólną
wszystko to i każdy sąd przypisujący
przedmiotowi jakowyś orzeczenie nie
jest prawdziwy — bo wszystko cokolwiek
i przypisuje samo tylko tożsamości
identitatis (ob Log.) —

z Logiki —

2. Szkoła Cyrenajska.

Sokrates wyrzekł ogólnie że zasada
wszystkiego coś jest dobro! — Na tem
ogólnem orzeczeniu nie przestali cyren.
oni — upatrywali to dobro, w przyjemn.
ści w rozkoszy — jako zadowoleniu
mojego podmiotu naturalnym
szkoła ich cyniczna, [illegible] wychodzi
z zadowolenia podmiotu albo
o czym sporów — otóż to szkoła
mająca cel wolności, i nie
zaś tylko individuum —

Lekcya dn. 6 lutego 1880

Jeśli Cyr. powiadają że najwyższym celem są rozkosze, toć to rozumie się lepiej Stoikom, bo [illegible] widzimy że pod tym względem [illegible] wszak każdy co innego pod rozkosz [illegible] rozumieć może — [illegible] Kantu głównym [illegible] — a [illegible] [illegible] ważnym [illegible] punktem owych filozofów — [illegible] i inni mówią o przyjem-[illegible] — wszak [illegible] [illegible] powszechnie uważano [illegible] przyjemności [illegible] [illegible] [illegible]!

1. Aristippus (19)

Pochodził z Cyreny gdzie [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] w Afryce — [illegible] olimpij- [illegible] na igrzyskach [illegible] [illegible] o Sokr., na tych igrzyskach był [illegible] cyrenejskie [illegible] — Ojciec jego był kupcem [illegible] Aristippus [illegible] i tak poznał się z Sokratesem —

Charakter Arystyppa [illegible] przyjemności [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] — [illegible] powinni się starać o przyjemn- [illegible] 2. Trzeba atoli [illegible], nie [illegible] przyjemn

trzeba mieć [illegible] filozofem
będziemy bezpośrednio [illegible] o tem mówić
ani mów coś prawdziwego –

[illegible] jego dla [illegible] [illegible]
[illegible] wiary, że to [illegible] jego [illegible]
[illegible] – On uważał [illegible] trzeba rozumu
[illegible] ani przyjemności bo nie [illegible]
[illegible] ani przyjemności dla [illegible];
[illegible] przyjemności [illegible]
[illegible] nie trzeba mów [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] od [illegible]
[illegible] [illegible] mamy i [illegible]
[illegible] o nim on [illegible] nadawał
[illegible] potocznie, Plato [illegible]
[illegible] że [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] to ~~[illegible]~~ w [illegible]
to w [illegible] – jakoby [illegible]
[illegible] na dworach [illegible] on
[illegible] [illegible] i [illegible] – [illegible]
[illegible] na dworach [illegible] – [illegible]
[illegible] z [illegible] przyjaciel. – mówił wiele od Kapusty [illegible] [illegible]
On [illegible] z [illegible] Sokra- ale na to mówił [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mówi że [illegible] [illegible], [illegible]
a [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tez Sokratesowi, [illegible] że nie [illegible] [illegible] [illegible]
przyjmować – Sokr. [illegible] [illegible] [illegible] –
[illegible] [illegible] tej [illegible] wiele [illegible]
[illegible]? na to [illegible] a [illegible] tej
[illegible] [illegible] na to? – [illegible] ~~[illegible]~~
od ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 30
drachmów tez uważał tej [illegible]
a [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] to
[illegible] [illegible]

a ludziom im mał drach[illegible]
ienu 50 drachm [illegible]
jakże może tak wiele [illegible]
w Ktezyfoncie weszło — Ale za obola
dał? — dałbym — otóż, a 50 drach[illegible]
a obola za jego sobie ważą.

Naukę Ego — Razem musi [illegible]
po wtóre i powiada że istota [illegible]
istnienia każda zależna jest dla [illegible]
doniosłości dla wszech — Otóż mamy
Dwie strony rzeczy — czym istota jest [illegible]
ma w sobie czym ona jest dla umie[illegible]
nienia mojego — ta druga strona
jest *prawdą* — Jak w teoryi istnie-
niu jest prawda, tak jest prawda
celem w praktyce — Tu jest
nie przyjemne — dobro jest przyjemne
Stąd istnienia są *Criteria* dla poznania
i celem dla czynu, strone teo-ryczne
i praktyczne —
Stąd wchodzimy do nowej sfery
w której uczą się pytając — co jest
Criterium rzeczy — jaki cel ostateczny
naszego — to mamy dzieje i najwyższy
wkład fermentu — wyprowadzi Platona i
Arystot. — Sokr. uczył zasady dobra
ale jako abstrakcyi, tyczy się ogólu
czyli że dobro jest rozkosz. — Stąd
pytanie o powinności
w których Kto jest *mędrcem*, i co on
działa — ? — i td. — to są zadania
przyszłe —
W tym atoli widzimy naród
ducha greckiego —!

ków – podług tych prawa, ustawy, religie
[illegible], podług wszech tych individuum
[illegible] one się czują one tych wszech, wtedy
[illegible] pytanie cóż dobrem, co czują
[illegible] pada? – chcesz tylko wyprowadzać
[illegible] cóż dla problemy ustawowej
[illegible] się czują, wtedy ~~ind~~ individuum
[illegible] o sobie radzi –
[illegible] łow rozkoszami tej istoty zmysłowej –
[illegible] jest własnym zaspokojeniem jego
[illegible] uskoczeniem – To fakt! –

Theodorus.

[illegible] jak nas rozumu, tak się nie
[illegible] rozumu – Ztąd czyni że przyjaźni
[illegible] za zasadę żadnych ocen.
[illegible] za zasadę żadnych czynów, a tem samem
przyjmuje jako coś ogólnego, a tem samem
zapewnia wszystko co prowadzi do rozkoszy
cnotliwego – Jakoż co *mędrzec* jest nie
cnotliwego – mniemanie niepewne, co cnotliwe
przyjemne, że dla każdego inaczej jest
nie osobiście – ówcześnie nie probuje
przyjemność, *uroczystość*, *usprawiedliwienie*
trosk ale to są ogólniki powszechne
[illegible] (przyjemność) nie do mędrca
[illegible] –) ale Theodoros nie przyznał
[illegible], ~~aby~~ ostatecznie dopiero
[illegible]-wady,

Hegesias.

on w ostatku że *ogólne* zasady
[illegible] a więcej one gdy nie
[illegible] odpowiednie –

lecz dla tego ducha zapisany
prawda była przyszłości;
~~ka~~ mądrości wedle uwagi prze-
kowości powinien śledzić, rozp-
cz każdy powinien czynić i to co
tu najlepszym być wydaje, nie
niemożna potępiać że to
czyni bo każdy wedle właściwości
a wszystko nie z[illegible]
wszystko tej z kolei czasu;
owocem z obojętnem — jak to
Septycyzm — Posiedziało za
~~w~~ w Aleksandrii Ptolemeusz
zakazano
zakładali nowe uczyli bo [illegible]
obliczeń oddalało —

Amicecis.

od Pitag. upełnie mosi się
cyceroński układ, zasada, osobi-
upełnie gini, filozofia gini
lecz, najpierw się czas dając filo-
zofowanie, moralizowanie popularne — jak
to widzimy za czasu Cicerona —
to wiemy nie pyta co jest
[illegible] nie pyta co by-
narodów świata, ale co czy-
mądrości chodzi — tedy [illegible]
zamiast prawdy ogólnej [illegible]
[illegible] wyłupuje ideał
człowiek, mędrzec — Ta gini
konkluzyja, myśli gini [illegible]
lacya — Tak tedy cyceroński układ
ni [illegible], nie [illegible] traci [illegible]
[illegible], [illegible] wyraża się
w gadaniu popularnie —

pisane d. [illegible] 1850 [illegible]

[illegible] Cyników.

[illegible] podobnie, jak Cyrenaicy ~~uważali~~ przyjęli [illegible] powinno być ~~[illegible]~~ zasadą dla mądro- [illegible] dla cyników [illegible] — Cyrenaicy [illegible] za zasadę uczucie, niby świadomość [illegible] istoty jako jedności ludzkiej; Cynicy [illegible] samo które z własnej świadomości, te [illegible] osobistą zasadę, ale które [illegible] że ona jest wolna, ale jest ogólna [illegible] od [illegible] świata. [illegible] Cyrenaicy uważają że obojętna jest [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible], że raczej [illegible] o [illegible] ona jest [illegible] dla uczucia; jeśli tedy oni uświadomić [illegible] za principium filozofii — [illegible] [illegible]. Cynicy [illegible] to same świadomość — ale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negacya — ale negacya [illegible] [illegible] nie [illegible] wolność [illegible] [illegible], że wolność [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] świata.

Antisthenes.

Pawel [illegible] — [illegible] Sokratesa [illegible] — [illegible] co nie do nas. [illegible] z Tracyi pochodził — co [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] w Atenach [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], np. że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], że [illegible] [illegible] [illegible] potrzeb. [illegible]

[illegible] t. d.

Dawniej — te mowy o mędrcu i t. d.

Antisth. posiada w cnocie nie pot[rzeba] [illegible] rozumowania — ale w tem [illegible] umie [illegible] tylko za pomocą [illegible] cem [illegible] w tym [illegible] był — [illegible] [illegible] rozumowania niezgadzał[illegible], [illegible] Ant., przed Sokr. [illegible] nie to [illegible] cnota [illegible] religia i polemowi [illegible], to [illegible] [illegible], ale [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] — i [illegible] na [illegible] [illegible] potrzeba [illegible] [illegible] był [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], stan [illegible] [illegible] najniższy, który stan [illegible] wartości —

nie [illegible] ma wartości —

[illegible]. Antisth. jest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] granicy, [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible] Cynizm [illegible] [illegible] [illegible] dziś [illegible] słowa. Cynizm [illegible] [illegible] [illegible], cynizm moralny, cynizm [illegible] [illegible] Już o Anth. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — i [illegible] na [illegible] [illegible] [illegible] — ‡

Graczym cynicznym [illegible]

‡ Antisth. uczył w Gymnasium (w [illegible] [illegible]) [illegible] Cynosarges — [illegible] [illegible] przez — [illegible] który jest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

Diogenes.

[illegible] w [illegible] ~~[illegible]~~ — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] wolnym [illegible], wolność prawdziwa w tem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible] wolności [illegible] — ‡

[illegible] cynizm nakłada [illegible] [illegible] [illegible] wielkie [illegible] [illegible] nikt [illegible] [illegible], ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible] [illegible] w [illegible] w [illegible] jest [illegible] jest [illegible] [illegible] i cnoci —

[illegible] to [illegible] [illegible]

[illegible] się zaradzi na [illegible], nie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tego [illegible] [illegible] – Sokrates [illegible]

[illegible] (papirus [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Diogenes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filozofia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filozofie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Diogenes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – Diogenes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – Arystyppus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Laertius Diogenes II 167 – [illegible] do Egeny – [illegible] [illegible] – [illegible] – [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] –

[illegible] [illegible] [illegible] Arystyp [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Arystyp [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dyogenes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – (Diogenes [illegible] [illegible] – Arystyp – [illegible] – [illegible]) [illegible] Platona – [illegible] [illegible] – [illegible] – [illegible] [illegible] Platone, [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] –

[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] – [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Aleksandr [illegible] [illegible] [illegible] – 19. Cyrenajczycy Arystyppus. 20. Theodorus. 21. Hegesias. 22. Annikeris. 23. Diogenes –

Ponięcie Cynik –

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ant. i Dyogenes Krates – [illegible] [illegible] Krates [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] –

Spojrzenie wstecz.

[illegible] [illegible] od Thalesa do Arystotelesa – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Platon [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Arystoteles – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Epoki –

A. [illegible] [illegible] od Thalesa do Anaxagoras. a Jonowie 1. Thales woda 2. Anaximander – [illegible] 3. Anaximenes powietrze dech – [illegible] 4. Pitagoras – liczba. C Eleaci. 5. Xenophanes, 6. Parmenides, 7 Zeno d 8. Heraclitos. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 10. Leucippos [illegible] – E 9 Empedokles [illegible], 11 Demokritos. 12 Anaxagoras [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

B. [illegible] [illegible]. S. Sofiści [illegible] [illegible] 13. Protagoras. 14 Gorgias. 15. Sokrates. 16 Sokratycy. aa. Megara [illegible] 16. Euklides. 17 Eubulides 18 Stilpo

o–o.

C. Oddział Trzeci
Epoki pierwszej
Plato i Aristoteles

Plato.

najsławniejszy uczeń Sokratesa. On to zarazem Sokratesa że istotą prawdy jest w świadomości naszej rozwinął, on wziął od Sokratesa prawdę i swoim [illegible] wszelkiego, a nie swoim jednostronnym [illegible] bity albo uwolniony – Lecz Sokrates wynalazł tę prawdę, ale jej nie rozwinął [illegible] – Plato wyrwał z niej system – umysłowa [illegible] Jeśli Sokrates mówi o swoim geniuszu, jako [illegible] ~~[illegible]~~ woli swojej tak Plato opisuje tę zasadę [illegible] nice [illegible] swoim jako [illegible] [illegible] [illegible] –

On [illegible] [illegible] jej [illegible] formy umysłowej [illegible] –

Hegel [illegible] powiedział iż jedynie najwłaściwszym [illegible] jako [illegible] tworzą [illegible] Platona – [illegible] dzieła

[illegible] rozumieniu tych dzieł [illegible] nie dla tego aby one same przez się były ciemne ale dla tego że [illegible] dotykać się nie [illegible] palcami, i [illegible] [illegible] pełne [illegible] koncepta, a często [illegible] fantazyi [illegible] za filozofią –

Kto ma filozofię rozumieć [illegible] Platona –

aby ducha w nich uchwycić, trzeba
duchem do nich przystąpić —
Uważmy że Plato należy do ulubieńców
świata, on dał światu duchowy, on nawró-
cił do świata nadziemskiego, on wpro-
wadził w świat duchowy, i ten
go osadził niby w owym — wiara Chrześci-
jańska zawarła drogę Religijne ten świat
nie otwierając nam wszystko się nadziemy
—
Plato ustał drogą Religii Chrześ-
cijańskiej — Plato ustał drogę Religii Chr.
Plato urodził się 429 przed J. Ch. w roku
śmierci Peryklesa. był o 40 lat młodszy
od Sokratesa — Ojciec jego Ariston pochodził
od Kodrusa, a matka Peryktioni
pochodziła od Solona, jej stryjem był
Krytiasz, jeden z 30 tyranów, naj-
zdolniejszy najwięcej talentu, ale
[illegible] ale rozumu najwięcej ~~[illegible]~~
stanu, grozy, i nienawiści —
Plato z początku narzucał się wo-
dzem Arystotelesa, ponieważ był nawet
Plato miał niby wielkiego ciała, wzrost
wielkiego, wrogactwa, niektórzy figury
kiedy się wprawiał ad Sofistów,
za młodości jego pisał Tragedye,
i dithyramby — to na kochanki
dla nich przyjaciół mowy piękne
się tak zaczyna.
A ten gwiazdom patrzy drogi wznosi oczy,
Gdybym był niebem gwiazdami to
patrzał bym na ciebie
firmamentem gwiazd —
Powiedział ojciec oddał go do Sokra-
tesa (Plato miał 20 lat), powiadając że w nocy poznał
Dnia świt Sokratesa

w piastuje na kolanach łabędzia isto-
dego ale młode jego — wyrosło skrzydła i
wzleciał a gdy w nocy łabędź wzniósł się
— i tak śpiewał chwałę —! Sokrates zaś
a spotkawszy wiele podobnych przy
Platona dowodzi cześć dla jego wielkiej
uczeni, dla szlachetności jego —

Po śmierci Sokratesa schronił się do
Megary do Eukl[ida], ~~[illegible]~~ który
towarzyszył Sokratesowi — z Megary
udał się do Afryki do Cyreny gdzie
się uczył Matematyki od Theodorosa
stamtąd do Egyptu — stamtąd znów
do Grecji gdzie i ~~[illegible]~~ uczył się Pythagorejskiej
kupując ich księgi za wielkie
pieniądze — podobnie jak i dzieła
Heraklita — wróciwszy do Aten
założył gymnazyum pośród przechadzek
gaju — między [illegible] zatem na-
zwał potocznie Akademią, stąd nazwa-
ła się Akademia — Ale Plato zaczął
potrzeba, i jeszcze sam Akademia nie
mogło własnie nauczanie inne
do Platonowi —

Plato i Dyonizyusz tyrani,

Starszy panował w Syrakuzie Dyo-
nizyus, niżej pod rządami Dyonizosa
[illegible], Dyoniz. był najpierw [illegible]
[illegible] jego ojca, [illegible]
[illegible], Dyon i inni przez
[illegible] w nim pragnie
nie ~~widzenia~~ poznania Platona
[illegible] i on [illegible]
[illegible]
[illegible]
władzy —

Wtedy król obiecał mu że nie wypuści-
[illegible] tamtej wsi bardzo pięknej,
[illegible] z innymi Rzymianów politycznymi,
[illegible] ale ustawicznie dowiadywał się
[illegible] Plato uwiedziony [illegible] nadziejami
[illegible] bardzo się przypatrywał do
[illegible], chciał zarobić [illegible]
[illegible] powrócenia ale [illegible]
Dyonizyusz był to [illegible]
[illegible] charakteru, [illegible]
[illegible] ale nie miał
[illegible] gdyby [illegible] Jak to bywa
[illegible]
[illegible] że [illegible]
[illegible] a to [illegible]
[illegible] Dyonizyus – on chciał być [illegible]
[illegible] ale [illegible] nie był, miał
[illegible] ale [illegible] gdyby –
Dyonizy [illegible] z Dyonem [illegible]
[illegible], Plato nie chciał [illegible] się prze-
[illegible] Dyona, co dla Dyonizyusza było
[illegible]; on [illegible]
Platona, co [illegible] dowodem że [illegible]
[illegible] nie chodziło o [illegible] w
[illegible] z Platonem, ale [illegible]
[illegible] Rozstali się –
[illegible] ten [illegible]
Ale [illegible] obaj [illegible] do [illegible]
Dyonizyus [illegible] króla
[illegible] Platona – [illegible] platoni-
Dyon Archytas i [illegible]
z Platona – [illegible]
[illegible] nie [illegible] – [illegible]
[illegible] Plato ale
[illegible]
[illegible] do
Dyona

przechodził do Sycylii – gdzie już pierwej raz był i tam poznał się był z Dyonem.

[illegible]

były tak napięte iż Plato [illegible]
[illegible] chciał, Dyonizyusz [illegible]
go gwałtem zatrzymać. Wtedy Ar[chytas]
z Tarentu wysłał list, domagając się
[illegible] Platonowi na wolny powrót
do kraju — Dyoniz bojąc się gniewu
i groźby wypuścił go —

Gdy i tej nie udało, Plato się
[illegible] rozumiejąc iż idea jego polity-
czna da się zastosować w rzeczy-
[illegible] przedstawiana.
Od tego też naucza [illegible],
ogromnie wielu, mieszkańcom Cyreny,
Arkadyi napisał im prawo polityczne
— Rzeczywiście nie jest rzeczą łatwą
[illegible], że [illegible] wolna i [illegible]
[illegible], ale wina Platona
[illegible], [illegible] dziełem dla chorych
[illegible] najważniejszym [illegible]
[illegible] [illegible], jako najtrudniejszy
[illegible], jak rzeczy [illegible]
[illegible] nie się nie [illegible]
[illegible] —

[illegible] [illegible] Plato 81.
[illegible] i umarł w Atenach
r. 348 —

Filozofia Platona —
[illegible] trzeba widzieć
[illegible] Platona
1. Jaki [illegible] wypada widzieć [illegible]
a ten sam wypada widzieć [illegible]
się w jego pismach [illegible]
2. a ten samem [illegible]
[illegible] ani [illegible] nie może —
[illegible] niedoskonałości [illegible]
Jest tedy niedoskonałości [illegible]
i Platona [illegible] najważniejsze
doskonałości mądrości ludzkiej
[illegible] do niej, jak to
[illegible] —

jakowe pogadanki o szczęśliwości człowieczego życia, jak to rzadami bez pomocy
o samej niewinności, o ucości (?) [illegible]
i zadowolenia [illegible] cnotliwi nad
[illegible] [illegible] i [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] i [illegible] do swoich
[illegible] — do gospodarstwa naszego
[illegible] tak [illegible] — [illegible]
[illegible] z światem, samego [illegible] coś
[illegible] — po [illegible] sobie, [illegible]
[illegible] siły [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible],
[illegible], ale na stronie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gospodarstwie
[illegible] [illegible] więcej nie
[illegible] [illegible])
[illegible] do Platona — Dziś to
[illegible] ideę na [illegible]
[illegible] [illegible], a [illegible]
[illegible] nad [illegible]
[illegible] — ale oddając [illegible]
[illegible] [illegible], i 2300
[illegible] [illegible] [illegible] lat
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] —

[illegible] [illegible] platonowski —
[illegible] [illegible] [illegible]
„O [illegible]" albo „o Ideach" [illegible]
[illegible] co to [illegible] pisał o Platonie
ale [illegible], dla tego nie mamy
[illegible] [illegible] filozofii
[illegible] —

ale zostały tylko dyalogi (...) a
więc trudniej dojrzeć ducha – to w
pierwsza trudność

<u>Druga trudność</u> – Powiadają że ma
być filozofia ezoteryczna i egzoteryczna
to jest ta której Plat. nie udzie-
lał wszystkim, tylko tę wszystkim którą dla
siebie zachowywał, tego nawet
nam – ale to blachy rozumienie
wszystkich naszych nad nami panuje i
wikłają nas, nie zostawiamy tej
w której uchowaj –! – tak to
niechybnie mamy w dziełach
Platona całego Platona –

<u>Trzecia trudność</u> – Ma być ta że
trudno wiedzieć którego zdania
był mianowicie Plato? – Ale tej
trudności też nie ma – bo tu nie
ma wiele monologów, owszem każdy
zdanie do pewnego to drugiego – i
w których w końcu każdy przez tego
zdanie zostaje – W P. dochodzi
mu zawsze do rezultatu pewnego
ten rezultat ostateczny przedsta-
wiający wszystkich mówiących
jest zdaniem Platona –

4a <u>Czwarta trudność</u> uważają że w
dyalogach najdziemy zdania Sokra-
tesa, Sofistów, Pythagorejczyków
Heraklita, Eleatów, a tej trudno
trudno rozróżnić to co one od
tego co jest Platona – Ale uważmy
że to także istota filozofii jest
ale w całej potędze idealizmu

[illegible] pojmidemi, że jest tuż
pojmuje w ciebie wielę przeświadczeń-
i tor tak Plato potrzebny jest jakko [illegible]
oluosa i jemu ogół, bo ostanie
jest rantiga jego, — Wiemy iż tak
[illegible] swojo [illegible] do [illegible] [illegible]
[illegible] cztewith [illegible], [illegible]
[illegible] filozofii, chuzte, [illegible] [illegible]
[illegible] — to wezyjit Geniusza Platona!
Jego filozofie jest ostanie [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ +pomnożnia! —

Forma dyalogów — Prawdziwiej [illegible]
[illegible] [illegible] i formą [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — to [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], scena [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] filozo[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Sokratesi Phaedrus, to
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] — [illegible]
to [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] iż P. [illegible]
[illegible] [illegible], a to [illegible]
[illegible] [illegible] powagi, [illegible]-
[illegible] — [illegible] [illegible] dogma-
[illegible] powaga mistrza ani [illegible]
[illegible] jego — to [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] on [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Plato [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] jakko Agathon
[illegible] Aristophanes —

Dowcip dyalogów. Charakter [illegible]
[illegible], urbanitas, [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible]; to [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible],

uznanie całej i przedmiotem,
sprzeczności teraz się zapoznajemy z
[illegible], chodzi o mniej [illegible] więcej
nie uważał za wrogiem, a drugiego jako
mającego jedynie osobiste zdanie, które
łatwo, — drugiego uważa i ma prawo do
prawdy przedmiotowej —

Dyalog nie jest rozmową, konwersacyą,
bo ta ma pochód przypadkowy, a nigdy
w [illegible] przedmiotu, nie dochodzi do rozwi-
zania — w Platonie jest dyalektyka, rozw
który przedmiotu, rozwiązanie [illegible]
rozwiązanie [illegible] na [illegible] osoby, osoby
mają się do siebie jak [illegible], jest to
najwyższy wzór dyalektyka [illegible]
[illegible] dyalog ma takie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], a [illegible]
[illegible] go mogłoby nam się zdawać
[illegible] mogłyby być inny [illegible]
obraz —

Charakterem tych dyalogów jest [illegible] to
w filozofii które [illegible] jest
[illegible] nie [illegible] [illegible]
jest — [illegible], w [illegible] nie ma [illegible]
[illegible] dla [illegible] [illegible] // [illegible]
[illegible] — gdzie [illegible] [illegible]
[illegible] — za P. ma [illegible] nie [illegible]
[illegible] — [illegible] nie ma [illegible]
na tem stopniu — [illegible]
[illegible] [illegible] systematycznej — [illegible]
przyjmuje wszystko — a [illegible]
[illegible] [illegible] jest [illegible] [illegible]

Prawdziwa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] P. jest ta, że [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — To po [illegible] [illegible]
jest [illegible] w epoce P. która [illegible]
być [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] P. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] istoty [illegible] nie
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] —

I stąd pochodzą dwa błędy – 1. że nawet tam gdzie ~~[illegible]~~ nas uderzają się jako pojęcia rozumowe ściśle filozoficzne, drugi nas jako wyobrażenia i obie te strony nie jednoczą się z sobą, ale z rozdziałem, i tak rozłażą się, – zamiast co trzeba [illegible] oraz i pojęcia własne jest prawdą przedmiotową np. Pl. stąd pojęcie o bezwzględnej istocie [illegible] – a rozwija się [illegible] Boga wielkiego wyobrażenie – obiektywnej ~~[illegible]~~ i pojęciem najwyższym Boga – 2do że pojęcia rozumowego nie rozwija rozumowo, ale dalszym ciągiem [illegible] woli wyobrażenia mitycznie, ponieważ i to – że rozumowe pojęcia nie są rozumowe –

Te rozumienia Platona

Jedni za wiele widzą w Platonie inni za mało

1. Za wiele – ten należy nowo platońska szkoła.

aa.) ~~bo~~ już to ten, iż mitologię, religijne [illegible] wyobrażenia ideowe, a mitologię uważali za pojęcia filozoficzne co było tylko wyobrażeniem – bb) że co było pojęciem u Platona uważano być obrazem bezwzględnej ~~[illegible]~~ istoty. np. [illegible] i. Parmenidesie Pl. mówi o całości [illegible] to za poznanie Boga –

2. Za mało – Tennemann [illegible] nowsi, oni uważają [illegible] Pl. za [illegible] po [illegible] pojęcia [illegible], to zaś, co jest ~~[illegible]~~ wyobrażeniem, brali za zasady filozoficzne. [illegible] np. Tennemana [illegible] Pla[illegible] Plat. do [illegible] dowodów dawniej [illegible] [illegible] o bytności Boga –

Pla[illegible] chciał [illegible] nie [illegible] obrazowo – [illegible] abstrakcyjnie [illegible] to co jest abstrakcyjne [illegible] [illegible] jest [illegible] – to jest pedagogia to [illegible] nie jest [illegible] ale nie [illegible] to zaniedbane pojęcia rozumowe –

Trudno rzecz, często lepiej rozumowanie [illegible]
(Fenom. - Lutr. - może.) - Kto się opiera
na wyrazach p. może na nich budować
domysły albo wprost tego nie ma, dla [illegible]
np. mowa o demonach które pomagały
Bogu przy stworzeniu świata - ale to
mamy wyprowadzić z Platona wcale
z [illegible], z [illegible] -

Rozłożenie Fil. Platona - [illegible]
1. Ogólne pojęcie P. o Filozofii i o poznaniu
2. Szczegółowe części jego fil. -

I Ogólne pojęcie -

O wartości Fil., Plato ma najwyższe, n[illegible]
najwznioślejsze pojęcie - jeśli wyrażamy
uważając za cnotę rzecz, stanowczo tę co jest do
wiadomości naszej, jeśli za t. cnotę mamy
wyższy wolności albo dobra [illegible] uczucia,
czyli wolności albo dobra [illegible] wiadomość
Lecz Plato uważa za cnotę rzecz wiadomość
myśli i istnienia - [illegible]
myśl i bytności - [illegible] jest najwyższem
dla [illegible] i filozofia jest najwyższem dobrem
[illegible] człowieka, [illegible]
[illegible] jest [illegible] i [illegible] - [illegible]
nem. or. [illegible] o [illegible]
- W Timeusie [illegible]
[illegible]
[illegible], [illegible] natura
[illegible], [illegible] do
[illegible]
[illegible] - [illegible]
Dana [illegible] Bóg [illegible]
[illegible]

[illegible] jest to co może
[illegible] -
Najwięcej [illegible] i [illegible]
w Republice - Tam [illegible] i [illegible]
[illegible] opowiada i [illegible] co to
jest [illegible] jest [illegible]
[illegible] Glaukon i
[illegible] Sokrates [illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible] jako [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~

Sokrates wołając, Słońce się i
[illegible] do niego nie należy – Ale gdy [illegible]
coraz silniej nastaje u tego Sokrates
[illegible], który pojęciem [illegible] wiem się na
[illegible] spać może w ziemicy i nędzarstwo
[illegible] się u tego dopiero będzie dobre
[illegible] mniej piękny albo filozoficzny
[illegible], albo raczej filozofami –! –
[illegible] w tem oznaczeniu ogromne spe-
[illegible] jako przyszłego [illegible] Platon – dziś
[illegible] tego wiele nie umiał powiedzieć – Trzeba
by tego wiele nie umiał [illegible] Platona iż jego
[illegible] zawsze – Jakoż trzeba pamiętać
[illegible] pod [illegible] filozofii – bardzo wiele
[illegible] nie można – 2° iż pasiecie
[illegible] ma [illegible] –
[illegible] pamiętajmy, iż nim [illegible]
[illegible] a innych Pasiecie, pasiecie [illegible]
Filozofii a innych [illegible] – będzie [illegible]
[illegible], [illegible] się [illegible] – [illegible]
[illegible] dopiero [illegible] [illegible] jest [illegible] –
celów, a [illegible] jest [illegible]
[illegible] jest pasiecie [illegible] pojęcia
[illegible], [illegible] ale nie pojęcia
[illegible] – [illegible] się [illegible] zgodnie
pasiecie – [illegible] filozofie, nie
[illegible] to ma [illegible] filozofii [illegible] nie
[illegible] filozof i nie [illegible] [illegible] –
[illegible], albo [illegible] [illegible].
[illegible] słowem [illegible] filozo-
[illegible] to [illegible] P. filozo-
[illegible] [illegible] pod [illegible] [illegible] –
[illegible] – [illegible] [illegible] –
[illegible] jest [illegible] co na-
[illegible] i [illegible] nie [illegible] co na-
– [illegible] i [illegible] nie [illegible] w [illegible] –
[illegible] co nie [illegible] w [illegible] i [illegible]
[illegible] w [illegible], w [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
i filozofii – Teraz dalekło [illegible]
nowe pojęcia pasiecie

i nawet rządzić niemi. Naród
filozofa – zaprzeczanie formy de-
mokratycznej upadnie i wszystkie-
by państwa się rozpadały, nie byłoby
wcale [illegible], byłaby anarchia
bo pojęcia nie byłyby tak ogólne,
prawdy ogólne nie byłyby tak znajo-
me, jak dziś, nie dziw tedy że P.
żąda filozofa na tronie – [illegible] porówna-
wszy z 18 wiekiem widzimy ogromne podo-
[bieństwo] Fryd. II także był nazwany filozofem na tronie
a to wiele dla tego i ogromnie więcej
który [illegible] podda swego [illegible] demo-
kracja, sprawy, że [illegible] [illegible]
[illegible] pojęcia tylko ogólnemi [illegible]
on był jednym z pierwszych który [illegible]
[illegible] organizacyę państwa [illegible]
[illegible] nazwano go filozofem – [illegible]
[illegible] dziś już wiemy [illegible]
ogólna organizacya [illegible], [illegible]
[illegible] o [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], tak się [illegible], [illegible]
[illegible] organizm nie [illegible]
[illegible] [illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] i za to [illegible] wiemy [illegible]
[illegible] nie [illegible]
[illegible] filozofem – [illegible] nie dla
[illegible] Plat. [illegible] [illegible]
[illegible] o potrzebie filozofii
[illegible] –

R. W tej samej Republ. Plato którą
[illegible] a [illegible] mythus [illegible]
[illegible] [illegible] temi co
mają [illegible] filozofiom
a tem którzy jej nie mają –

[illegible] obrazu — „[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] —
[illegible] od [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] mającą [illegible] — i dalekie [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] drogę
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] —
ato [illegible] drogę [illegible] ludzi [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible], [illegible] ludzi — [illegible] to wszystko
o [illegible] — [illegible] tych [illegible] (ale [illegible]
[illegible] [illegible],) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ten [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] się ten [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ten czas
[illegible] i [illegible] [illegible] — od ten czasu [illegible] —
[illegible] to [illegible] [illegible] a [illegible] i [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] ludzi — [illegible] [illegible] tylko się
[illegible] obrócił i prawdę [illegible] [illegible]
[illegible] i to ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] prawdy a [illegible] —
[illegible] [illegible] — a [illegible] [illegible] tylko
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — Oto [illegible]
[illegible] którą [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

Powiada Plato i [illegible] że ten który pra-
wdy prawdę oglądać — [illegible] prawd —
[illegible] [illegible] tylko [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] prawdę, prawdę
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
ale [illegible], ale [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —
Gdy Plato mówi o stołowości i pucharowości
wtedy Dyogenes Cynik mówi [illegible]
[illegible] stół i puchar ale stołowo-
ści pucharowości nie widzę — że [illegible] Pl. [illegible]
[illegible] oczy dla tego do widzenia, ale
ducha którym się widzi pucharowość
Legę i brak —

Co Sokr. naprzód dokazał? – Praw-
dziwy jest ideą, – ogół – Tym sposobem
otworzył świat intellektualny, który
atoli nie jest światem nadświatem, lecz
niezmiennym ale jest światem rzeczy-
wistym to tylko rzeczywiście istnieje
[illegible] co jest ogólne – nieprawdą
jest [illegible] tylko co
ogólne to jest [illegible], bo [illegible]
Prawdziwość jest jedna, równająca
się a nawracająca się do siebie.
Jedyny tedy coś platonowe Idee.
Idea jest ogólna, ale nie własnością
rzeczy ale to co jest nad nie wznie-
sione –

Są tu tedy dwa stanowiska błędne
które uniknąć należy chcąc pojąć
idee platona –

1. Błąd. Jeżeli ludzie uważali
myśl za coś formalnego, te idee
nie mające rzeczywistości – * które
albo powinny się ogółem jest własno-
ścią rzeczy albo też że Plato uważa
ogół – albo też że Plato uważa
ten ogół za substancyą, ale substan-
cyą która jest w nas ale nie zewnętrz-
ną jeżeli tedy mówi plato o ideach
o modłach wedle których są [illegible]
rzeczy jako też przy [illegible]
a te wzory są czemś nadświatowem
[illegible] [illegible] poza nami [illegible]
względem nas –

2 Błąd – Jeżeli uważamy że te
idee są wyłącznie w nas, że one
są światem naszym, które jednak
nie mają rzeczywistości w nich,
Jest to błąd bo plato odrzuca
to co jest w nas prawdą o tyle
o ile w nas jest fantazya.

*
że tedy rzeczywistość jest
pojęcie świata rzeczywistego.

-ny do prawdy takie się przechodzi
-ntazyę, poglądem, drogą bezpośre-
-dnią, ale zapomocą myślenia - dla
Plato [illegible] - Prawda jako Absolut
-dzy od mniemania - obie strony
z sobą zgodne - mniemanie się
jest wiedzą, mniemanie [illegible]
pośrednim między nieświadomością i
umiejętnością -

6. Stosunek poznania jako ogół
do świadomości pojedynczej -
Obaczmy jak prawda, poznanie, prawdz-
-iwe według Platona w pojedynczym podmio-
-cie. - Tutaj istotnie spotykamy pojęcie
samego wyobrażenia i myśli do pojęc-
(?) charakter świadomości tego co bowiem jest
w samem w sobie. - Duch sam jest tym
[illegible] - Tym charakter według P. wyraż-
charakter. - [illegible]
[illegible] jest [illegible], bo [illegible]
jest przyjęcie czegoś co było obecne
poglądem samym, jak to przy byciu
pierwiastków obcych jak w świecie
zewnętrznym. - przy [illegible] [illegible].
Ale Duch jako podmiot [illegible]
w sobie i w sobie [illegible] rozwija.
Chodzi tu o to aby się tem przez siebie
był (für sich) czem jest w sobie, bo
[illegible] - Duch jest [illegible]
[illegible] majacem [illegible]
(rodzącem) [illegible] chodzi tu o to aby
sobie jako [illegible] - Idea Platona
[illegible] prawdziwe jest
[illegible] przypomnienie.
[illegible] przypomnienie jest trochę
[illegible] bo się tyczy rzeczy
[illegible] ale nie pojęcie
wyobrażeń wrażeń [illegible] [illegible]
jak u nas

Ważne!

75

ma znaczeniu głębi, przypomnie-
pomnienie jest mniej po woli. nam
pomnienie, jest to wydobywanie tego co
jest we mnie — Tak w Menonie Sokr.
wydobywa z nieumiejętnego niewolni-
ka twierdzenie o stosunku przekątni kwa-
dratu do boków kwadratu —
Lecz gdy przypomnienie łączy się wy-
łącznie zatem pojedyńczego stosunku
się że nieznany gdy mowa jest o
ogólnej naturze stosunku — ~~w bliż~~
W bliższem więc razie z tem wzglę-
dem mamy że to co Mythus Platoń-
ski wyraża — Posiadać duszę że nieśmiertelną
jest gdy wzgląd się odwraca, w tej woli
przypomina tyle to nas dawno
znane —

b). We Phaedrusie Sursum evolans.
Plato stworzy-
ły ten Mythus — że wszystko z przy-
się stara otwierać się [illegible]
pomnieniu się duch sam sobie [illegible].
ad jest myśl, myśleniem, a że to
posiada Pl. duszę jest nieśmiertelną, że to
to sama przez się się porusza, że to
poruszenia nie idzie zewnątrz, ale
z jej własnej potęgi, że też jest
nieruchoma od niczego, że sam jest
wolna, że sama w woli ma pier-
wiastek w woli, że to przeciwieństwo
co mówi wzgląd że [illegible] nieśmiertel-
[illegible] mówimy o nieśmiertel-
ności duszy, tej woli duszy wzgląd
[illegible] jako rzecz mającą wiek
istoty, a zatem w pewnej stałej
istności, jest myśleniem, ale
wszak nie byłby [illegible] ten
myślenie jest to wewnątrz
[illegible], tak jak

Podobnie i materya ona jest ciałem ale tam
jej ciężkości nie ma własności, ale u [illegible] –
[illegible] nie ma ciała –

Widzimy więc u Plato powiada że dusze
jest nieśmiertelną bo – jest myśląca. –
Potem mythos o [illegible]
[illegible] powiada że [illegible]
[illegible] niebo z jednej idei [illegible]
[illegible] doskonale [illegible]
[illegible] świata. [illegible]
[illegible] u twoj [illegible]
[illegible] przyjmuje
[illegible] naturalnej
[illegible] przyczyn –

Widzimy też że [illegible] przypuszczenie
[illegible] przed urodzeniem
[illegible] potem [illegible]
[illegible] pewno nie
[illegible]
[illegible] rozumowa-
[illegible] duch [illegible]
[illegible] duch sam przez się
[illegible] – Duch i ciało [illegible]
[illegible] potrzebnie
[illegible] –

Żywot nieśmiertelny powiada [illegible]
jest Boga – żywot nieśmiertelny Boga
jest to co ma ducha i ciało [illegible]
[illegible] nie [illegible]
[illegible] ale [illegible] definicya Boga
Jest to [illegible] jest to jedno-
– [illegible] jest to jedno
[illegible] i przedmiotem, jedności
myśli i rzeczywistości –

Dalej [illegible] powiada
u Boga [illegible]
[illegible], a [illegible]
widok nie [illegible] –

że widzi sprawiedliwość samą (nie
czyn pojedynczy sprawiedliwy,) widzi
samą świętość, piękność (nie rzecz piękną
jedną) ona, wraca z tego wpatrywa-
nia się w tedy [illegible] jej wielka
i jedna ambaria, — Jeśli zaś bo-
gów, lecz gdy dusza czysta wina wo-
jej czysta wina [illegible] zbłąkani[illegible]
jej wtedy zbiera się na ziemi, [illegible]
bliższa, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], spra-
na ziemi — Jeśli nie pomija
pełnego wielkiego obacz, jej wolni
[illegible] przypomina, i upada wo-
chrzcenie —

Widzimy tedy w duszy przypomni,
się ogół, pojęcia, cnoty, sprawiedliwo
słowem idea — [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Jeśli [illegible] wypada się to [illegible]
Pza w Phaedonie wszystk. [illegible] dla
tego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] jako [illegible] przed [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — Choć tutaj nie rozdzielone
te pojęcia od wyobrażeń, pojęcia da[illegible]
jest P. i od tej [illegible] [illegible]
Dawne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] tutaj Sokrates mówi, że dążenia
do mądrości [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cielesności, bo nigdy nie
[illegible] w prawdzie [illegible],
bo [illegible] [illegible] [illegible]
owe pojęcia ogólne, owe prawdy

[illegible]ogóły, mogą być tylko w danych widzeniach
Otóż jak myśl głoszona we Phaedonie
Bo naprzód że wszelkie nauczanie się jest jedynie
[illegible] wspomnieniem a potem że dana wartość
[illegible] swojem, staje się tylko tem czem
[illegible] ~~danna~~ ~~będzie~~ [illegible] od przedtem — że się
[illegible] nazwiska rozwija — a potem że do
[illegible] niczego nie przybywa, że ona nie
[illegible] najmniej czemś stronnem, że ona
[illegible] ogólny — że [illegible] przez ten ogólny. że
[illegible] jest [illegible] jako pewność.
[illegible] ogólnym) które wiedzy się nie zmienia nigdy
[illegible] że tylko to ginie co jest [illegible]
[illegible] [illegible] wyrażeniem tego co pewne, co [illegible]
[illegible]

[illegible] również i te pozytywniejsze przedmioty wiedzy —
[illegible], [illegible] nie bierze [illegible] jakiego
[illegible] nie mówimy, w Chemii [illegible] przedmioty.
[illegible] jest [illegible] sama przez się, ale nie
[illegible] [illegible] bo ta jest [illegible]
[illegible] [illegible] nie [illegible]
[illegible] do [illegible] sama przez się —
[illegible] jest ona ale sama przez się —

[illegible] tylko tego wyłożenia [illegible]
[illegible], uważamy się [illegible] Platona [illegible]
[illegible] nie [illegible] tego znaczenia jakoby już
[illegible] nie przebywało przez [illegible]
[illegible] a nie nie przebywało [illegible] — [illegible]
[illegible] przechodziło od [illegible] więcej [illegible]
[illegible] [illegible] nale[illegible] [illegible]
według Platona tez nie inaczej [illegible]
aż do [illegible] to czego [illegible]
było, ale jest to wrócić [illegible] (Kriatko.)
[illegible] tem [illegible] się
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tem co jest [illegible]
[illegible] ten [illegible] [illegible] jest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] się [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Źródła poznania, sposoby poznania.

Prawda zawiera się w myśleniu według Platona. Prawdziwe źródło danego poznania są całkowicie myśli, wiedza, etc. Wiedza wtedy obejmuje w sobie ~~prawdę~~ wszystko, ale nie ma się czemu przypadkowi, wiedza jest to co jest niezależne od człowieka, prawdy rozumowe nawet więcej przyjść potem w wiecu i także się znanę indukcyjnościę, w tej dopiero. Wiedzę nie wiem naszą — ~~Albo inaczej~~ Więc całe — wie się więc nie odejdziemy wcale — Ale zatem nie idzie ciebie wiedza mieć być tej teorii prawdy, wiedza mój i najgorsze. Dla tego Plato powiada że to tylko jest prawdą co z myślenia pochodzi. —

W Rep. Plato pisze bliżej o znaczeniu ks. VI. — Powiada że treść wiadomości jest dwojaka —:

1. Przez zmysły, ta znów jest dwojaka. raz rzeczy zmysłowe samych drugi raz rzeczy mające treść czyste z wielu wspólnie, wyprowadzamy przez nas robione —

2. Przez umysł — ta również jest dwojaka — a. naprzód umysł, opiera się na podstawie na zasadzie nie idzie przy przeświadczeniu, hypotezy. ale które ma dane jak w geometrii i od nich zaczynając rozumie dalej.

b. Druga ● jest jeśli jest czysty myślenie jeśli przeciwnie i myśli zasadę i to rozwija następnie —

II Szczegółowo (ob. art. 44) gałęzi

W Platonie widzimy trzy gałęzie

1. Dyalektyka. – ale nie sofistów którzy [illegible] ale wyobrażenia [illegible] pojęcia [illegible] –
2. Filozofia Natury w Timaeusie, –
3. Filozofia Ducha – w książce o Republ.

1. Dyalektyka.

Formalna str[ona] dyalektyki na [illegible] zbu[rz]enia wyobrażeń, że tedy jest rezultat [illegible] jest negacya – Także w [illegible] u P. zostaje jeszcze mowy o sofistach. Lecz prawdziwa dyalektyka jest właśnie [illegible] odwróceniem czystych pojęć a odwrócenie właśnie zasadza się na pojmowaniu każdej rzeczy według [illegible] pojęć –

Trudność dyalektyki P. na tem się zasadza że właśnie to szczegółowe wyobrażenia [illegible] na pojęcia. – Mogło się zdawać że zaczynając od pojęć wyobrażeń, ~~zaczynamy~~ oddzielamy od rzeczy bo zaczynamy od rzeczy [illegible] – a przechodzimy [illegible] Prócz [illegible] pojęć [illegible] zawsze pojęciami rozumowemi, [illegible] obcym [illegible] wiele nie oglądając się na wyobrażenia które nam tedy nie przekładają [illegible] – i ta droga jest [illegible] fałszywa –

Owszem postępowanie Platona które nie pomija wyobrażenia [illegible] pojęcia [illegible] samem [illegible] dowodzi że same tylko pojęcia są prawdą ale nie wyobrażenia.

mit Begriffen ist [illegible] [illegible]?

[illegible] mit Begriffen [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Otóż wiele dyalogów P. mają ten cel aby ogół wykazać, dla nas co jest to nauki, rozwiście iż P. bywa [illegible] nurzea —

Uważamy i my [illegible] jest rzeczy bezpośrednie, lub oznaczenia pojętnoz. uważamy za prawdziwe i rzeczywiste i odróżniamy je od tego co jest idealne, ale to co idealne istnieje jest najwięcej rzeczywiste — to istnieje jest [illegible] nowsze Platona —

Znak. idealne, ogólne nie jest bez najmniej [illegible] abstrakcyą [illegible] harmonia, rzeczywistość, dobro [illegible] jest [illegible] zawierające w sobie jest ogólne, najrzeczywistsze, —

Realizm jest [illegible] w P. naj- [illegible] ten [illegible] [illegible] tego w [illegible] to nie [illegible], jest [illegible] i to nie ma prawdy w sobie, i [illegible] [illegible] prawdziwie, ten [illegible] prawdziwości nie jest w tych [illegible] [illegible] ma P. [illegible] dialektyka nie [illegible] [illegible] —

[illegible] P. [illegible] ma [illegible] — Jak [illegible] filozofii — [illegible] [illegible] i jest [illegible] w jego [illegible] —

Für Wahrheit — aber das ideelle als vernünftig ist eben das Wahre —

aber das Allgem. ist nicht eine leere Abstraktion

Aber wie wir gereift haben wird das Aufsuchen des Richtigen im Einzelnen nicht d. letzte Resultat bei Plato —

Seine Natur wird nicht entwickelt —

Absolutnie to co jest najwyższego w jest
w całości najważniejszym i ścisłym [illegible] w
[illegible] Platona —
Właściwość [illegible] Platona [illegible]
i to jest w końcu tylko dialektyką [illegible]
— [illegible] jest idea —
Zebrawszy to co wszystko, spotykamy w Plato-
nie a) bezwzględność pojęta jako istnienie Par-
menidesa, lecz jako i jedność niezmienna
jak u Heraklita — stawanie się ustawiczne.
b). Pythagorejską liczbę — jako trzy — bez
jedności [illegible] niezmiennej, jedności [illegible]
[illegible] Plato bierze 1° jako ocal
dobro, piękność, jako razem, ponające,
razem, prawdziwe — 2. oznaczenie, wyrzec,
liczba pitagorejska — 3. Heraklita [illegible]
[illegible] wszystko, a przytem
[illegible] eleatów, z rozumowaniem [illegible] — więc
nie [illegible] pojęcie, ale pojęcie idei
kategorii [illegible] jako pojęcie
[illegible] — 4 Sokrates — myślenie ale nie
myślenie [illegible] do [illegible]
[illegible] dobra, ale [illegible]
[illegible] Sokrates —
Dialektyka Platona stawia się [illegible]
myśli np. istnienie nieistnienie,
[illegible] jedności,
[illegible] że całość nie [illegible]
[illegible] Plato, nie [illegible] pra-
[illegible] obrazowania [illegible]
[illegible] pojmuje się, [illegible]
[illegible] abstrakcyjny — to nie
[illegible], nie [illegible]
nie spotykamy się u Platona
nie [illegible]
Poezji mądrości [illegible]
[illegible] — Jak to przypominać
z Ewangelii —

a) das Absolute ist das eleatische Sein
b.) Pythagoreische Zahl,
c). das Absolute ist als das Werden. —
d. die Idee ist Sokratisches Denken.

Który w pięknie Chrystusa Pana co
ogniem? a cóż Pan nie powiada wodą?
rzeczy niższej ulegać i pojęć za mnie
intuicyjnie i w sumieniu odchodzi. —
zaiste chcąc filozofować trzeba się
pozbyć tego co istotnie uczciwie sobą
wyobrażeń —

Idea jest ogólna ale cała z całej
rzeczy szczególnej treści wziętej, to raz
czystej następnie może jeszcze ogół jest
rzeczy zawierającej w całej absolut-
nej [illegible] – wtedy idea ma treści
[illegible] może, bo idea jest [illegible]
się tych szczególnych – Sokrates
mówi tylko o dobru jako ogóle ale
oznajmując tego ogółu nie [illegible]
a to jest jego wada – Po tamte wadę
ma P. on nie zostawia w prawdzie
ogólne pojęcia, ale nie ostawia [illegible]
[illegible] rzeczy. Układ ich to pojęcia wiecz.
Sokratesa projekcją są sprawiedliwość
dobro prawda, ale [illegible] jako
już gotowe, one nie są [illegible]
[illegible], one nie powstały
przez dyalektykę nad szczególnymi
w P. one są bezpośrednio przyjęte
jako prawdy, owoce wnajgłębszej
[illegible] świadomości —
Dzieło najważniejsze, dogmatyczne
o ideach rozpoczęte, ale są dyalogi
o czystem myśleniu, jako: „Sofista"
„Philebus", „Parmenides". Które to
dla tego są najtrudniejsze —
Ostatecznie myśla jest iż ogólna
i prawda jest jakąś jedną i wielu,
odmienia i nie [illegible], ale [illegible]
[illegible] na tej jedności nie
[illegible] akcentu,
[illegible]

uwedszego rzeczy - chodzi o to aby [illegible] była zachowano, a to uczynił Plato - wszystkie pytania które są, że są i nie są mają ważność na celu -

Plato wraca na owa orlakierm [illegible] [illegible] zapatrywania się - jest przeciwko
1. stanowisku mistycznemu uważającemu że to jest jedynie [illegible] to się cząstką mistycznem [illegible] dojść można.
2. przeciwko stanowisku bo idealnemu, uważającemu jakoby cząstka wszystkie były czemś nieprawdziwem, i do świata mistycznego nalerzących, że prawdą ale idea jest czemś niezmiennem - tak jako mniemanie bez [illegible] Parmenides twierdzący że nieistnienia a ten uważa jest nie istniejąca -

Plato wraca się pod Sofiston. twierdzac że [illegible] tutejszego wykazać że istnienia nie prawdziwe zwrócać się do [illegible] co jest nie prawdziwe i wykazać że to samo takiego, które wykazać że to samo jest wielkiem, np. w coś jest mate w wielkiem, drugiej co jest wielki, albo to wielki jest wielkie. prawa wielki albo mate wyższem trzeciego - Ponieważ jest trzeci

ani madre posiada Plato -

Ale także i prawdziwość jest [illegible] że to Drugie rownie jest czemu ten [illegible] co jest, a to nawet samego [illegible] pod tym samem względem, w [illegible] [illegible] wielka ale, w [illegible] [illegible] tego wyjątku, że pod jednem względem ten [illegible], i nie jest [illegible] -

[illegible] tego w Platonowi chodzi o [illegible] [illegible] tego [illegible] i wiele, odwrotności, jako [illegible] i wiele, tak tego uważa się przeciwko dwom dzyniastrom [illegible] mydlenie.

przeto na dole

-uważa się, bowiem, przeciw tko wyzdaniu
które uważa różnice, ale nie, że różne
nie leży, uważając je jako istniejące
ce z osobna odrębnie — albo przyjść
nie które nie wprowadzi o tej jedno-
ści ale nie o niej: negacyjnie, bo
[illegible] bierze obie różnice jako rodzaj
ce się pod różnemi względami (i powiada
ci jedno i tor como jest różne w całości
pod różnymi względami, i powiem że
i nie powiem — i s.

Powtóre Plato uważa że jako sofistów,
Eleatów, twierdzących że istnienie jedynie
jest i nieistnienia nie ma, i zatem
tu tylko jest prawdziwe w istnieniu — tracz
jest mniej sofiści pozwalali do zdania
i twierdzili że mienia nie fałszu;
bo to co dla nas istnieje nazywamy
mniemaniem, że uważa, że tedy istnieje
w tej prawdzie — wobec tego zdania
sofistów nie ma zdania nie ma całości,
Plato powiada że nie ma istnienia
bez nieistnienia bo negacja-
cja tez we wszystko co jest jest w jedności
z drugim z nieistnienia wobec negacji.

Cała teorja Platona jest najzgodniejsza
z tem co jest jedności absolutnej, wolności
jest powrót do całości — ogólne prawdziwie
jest to co się samo w całości rozumie
a przeciw rodzaj w jedności z całości, —
Po z sumy z tem i P. tego teorii
Plato wie nie — ani Plato-
nie nie rozumiał, kiedy powiada
że jest jedno pod jednym względem
— ale razem, pod innym względem
jest całością — to to nie jest
prawda trzeba pisać jedności
i różnicę pod jednym względem
a nie rozdzielając
i odrębnie.

Trzeba to, któremu ostrożnie sięgać zeły złe, trzeba sporo jeszcze rozwinięcia, co trudno niewiadomości.

We Philebusie P. oznacza wielkość największą niezmierzoną jako nieskończoność — nieskończoność bywa rozmaicie uważaną, więcej za coś ogromnego, wszelkiego bardzo ale uważamy nieskończoność właśnie jeszcze nie ograniczonem nie nieodgraniczonem, nieograniczonem nie nieodgraniczonem, niepewnem nieoznaczonem — Obok tej wyżej nad tą nieskończoność stawia Plato ograniczenie — granicę — a wreszcie to co ma w sobie rozmiar, co już samo ograniczone co ma cel i zawiera w sobie cel — co w sobie zaś nie — nieskończoność nie ma formy — Czyli ograniczenie jest doskonałe, tak wszystko zaś mające w sobie wiele rzeczy zupełnie, niemo, to wszystko jest swoim ograniczeniem jak to rzeczy granicę wszystkich rzeczy, tak harmonia jest ograniczeniem tonów, a miłość — co pierwsze doskonałe [illegible] — to jest jedność a zarazem [illegible] i odgraniczeniem [illegible] wszystkich [illegible] — Tak też są w tej [illegible] na 1° nieograniczoność 2. granica, 3. [illegible] 3. [illegible] — [illegible] to [illegible] — [illegible] ostrożności — Co [illegible], co potem ostrożności, całości [illegible] w sobie to ostrożności, całości [illegible] nie [illegible] dzi. —

Ale [illegible] [illegible] dziełem Platońskiej jest: Parmenides o czem odbywa się w [illegible]

Parm. meister dial. der Platonischen Dial.

jak tam parmenides i Zeno
i Sokrates — Zam. Parm. tak chwali
Sokr. — uważa ten się wiązał w dochodze=
niu zarazem piękności, sprawiedliwości
dobra i *tych wszystkich* idei — bo
przed tem *który jest* piękny i [illegible]
oczem w tem co tam — zamiar naszego
niezakończona gadanina — dyaloge
tego jest w Plato okazuje się
jedno jest i nie jest, [illegible] że jedno
jest i wielością, a całość jedności
jest też [illegible] sprzeczności —
które wiedzie do zakazania — Part.
ideami naszymi, których nie [illegible]
spokój, ruch, poznawanie, [illegible]
[illegible] one wszystkie nawzajem się
[illegible]
[illegible]
tylko jedność [illegible] i [illegible]
sna —

Idea dobrego — bóstwo

Idee [illegible] [illegible] [illegible] tak
[illegible] ma [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] ideje [illegible] organizm
[illegible] — tak [illegible] [illegible]
się [illegible] [illegible] idei [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible]. — Za idea dobro
jest bóstwo — (dobro niekoniecznie
mi moralne!)
Co zaś dobro samo przez się
[illegible] obrazowo Plato porównywa
dobro do słońca, które dla nas oświeca
wszystko, i nam pozwala widzieć, chociaż
nad nami, i nad [illegible] tam
i nas [illegible] oświeca —

Idea dobrego jest ostateczną podstawą
poznania i istnienia, rozumu i przedmiot
współmiernie, idealności i realności —
(Rep. VI) Wszakże Plato nie probował
wywieść inne idee z idei dobrego, lecz
w liczbie ich owej empirycznej brał klassę
istnienia (jestestw) i wyprowadzał [illegible]
ogólne atoli części — oprócz wielu
idei przyjął także już odnoszące
do takich stosunków części Plato już
doszedł do prawdziwych wielkie
idei jak podmiot ten — ogół
tonar ostatni powszechnymi za-
batacji wszelkie ciała, [illegible]
gami idei a ideami [illegible]
a nie ma wszelkiej różnicy [illegible],
a wreszcie tonę — a przecież [illegible]
wyprowadza do f. wielkich. Kiedy więc
tak abstrakcyjnemi ideami jak
istnienie, ponoś, prawda
ciałości a pełności, prawda, obe-
cnej — Choć gdzie w tych abstrakcyj
jest [illegible] tej w f. konkret
np. w Philebusie mowa o zatka-
niu. — Trzeba atoli pamiętać i
tego — [illegible] w filozofowaniu nie umi-
[illegible] celu co ma, nam chodzi aby
o[illegible] [illegible] naszej [illegible], [illegible]
[illegible] uporządkowani [illegible]
[illegible] w [illegible], [illegible]
o czym [illegible] i w tem [illegible]
wolności [illegible] — [illegible]
jak w Philebusie o [illegible] tak

tak w Timeusie widzimy jak [illegible]
a w Republ. (Etyka) – zatem przed-
miotem [illegible] –

Filozofia natury;

Ona zamknięta w Timeusie nie wdając
się w wiele szczegółów, przemawiający w Pl.
[illegible] bardzo przyjął od Pitag. – Timeus
jest raczej przechowaniem [illegible]
Pitagorejskiego – jako on najtrudniejszy
ze wszystkich dzieł Platona. – Trudności te
[illegible] (od nas wspomniane już powie-
[illegible] – 2° że P.
[illegible] wyobrażeń [illegible]
[illegible] nie był wzgląd na jasn-
[illegible] – [illegible] tutaj
[illegible] brak metody, bo Pl. po kilka
razy [illegible] powraca do przedmiotów, których
to powracanie ma, jak obaczymy
głębokie przyczyny swoje – chociaż
[illegible] sam Pl. [illegible]
Bóg jest dobro – ale dobro nie mi-
[illegible] w sobie, dla tego chciał
[illegible] najpodobniej-
szy świat [illegible]
[illegible] – w tych stworach widzimy [illegible]
Pl. nad [illegible] zakładowych [illegible]
[illegible] przez wszystkim bogów,
jest [illegible] od siebie, które
[illegible] stworzenie [illegible]
[illegible] bogów, a [illegible]
[illegible] Bóg [illegible]
[illegible] podobieństwo swoje,
[illegible] w [illegible] obrazu [illegible]
w Bóg w Zeb. [illegible]
chciał [illegible]
Dalej powiada Pl. [illegible] Bóg
[illegible] (Materia)

-ło nie malarh już i wspólnego, i w ludzie
a gdy rozumiał iż lepiej jest tak i spokoj
nie usprawiedliwić ten świat tak —"
Wolno tedy mogłoby uważać w
Pl. uważa Boga li jako potęgę porząd-
kującą, i w materyę jak od niego
odrębną, daną, materyalną, bezpośrednią;
lecz uważmy i ~~pojęcie~~ to co on Bogiem
zowie nie jest jeszcze pojęcie ale wyo-
brażeniem, iż ~~te~~ cała nauka jest do
piero rozpoczęciem filozofii ale nie
filozofemem — Bóg tutaj jest jeszcze
nie oznaczony, beztreściwy —
Dalej powiada Plato iż Bóg znajduje
iż nic nie ma doskonalszego nad rozumny
i nie rozum włożył w duszę, a duszę
w ciało w świat a tak powstała
dusza świata — świat jeden bo
wszystko — "Ale jedno tylko jest świa-
tem takowe bo wszystko jest dwa
nie takowe bo ... tylko
[illegible] tudzież jednego"
[illegible] jedności, jednego = [illegible]
" Tej świat z całości, [illegible] dotykalny "
" a co bez ognia nic widomym być [illegible]
" a bez ziemi dotykalnem nie Bóg
" na wszystko złączył ziemi i ogień "
" raz a z [illegible] [illegible] potrzeba "
" dwa razem nie mogą być potrzebne "
" bez trzeciego [illegible] ich ogniwem "
" najpiękniejszy nam raz w wszystkiem "
ogniwo jest to które tęczą dwa inne
samo siebie mimo zasady w tęczy"(!-)
[illegible] tu tej cała głębia idei: "Ogniwo
jest tutaj pierwiastek, i w nim całość
ona potęga co łączy [illegible]
[illegible] w jedności z nim — "To ogniwo
ogniwa Analogia, to jest jeśli ten
[illegible] to ogniwo tak się ma do drugiego
jak pierwsze do ogniwa, i znajdując
jeśli drugie do średniego tak ... ma jak średnie do pierwszego. $a:b=b:c$.

o całości wieczności, tu zaś o całości
wiemy —

Powiada że świat Boży cały [illegible]
jest wzorem wieczności, jest wzorem wieczności,
według tego wzoru stworzony jest wszechświat [illegible]
[illegible], który posiada jest obrazem wieczności
ale obrazem [illegible], ten obrazem
jest czas — Platonowi [illegible]
[illegible], [illegible] i [illegible]
[illegible] czasu, ale czas [illegible]
nie ma tych [illegible] jest wieczności
bo czas jest obrazem wieczności [illegible]
[illegible] — Ale czas nie [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible]. [illegible]
tego obrazu [illegible]
wieczności [illegible]
[illegible] do [illegible]
[illegible] — ~~Tak nie wiele~~ Jest to [illegible]
Materyi —
Wtem więc czy [illegible]
który powstał? nie, [illegible]
powstało i z wzoru według którego powstało
to — jest to [illegible] —
Jest to tedy świat [illegible] —
Potem jest forma, [illegible]
[illegible] — Z tego jest [illegible]
jest [illegible], [illegible]
jest [illegible] — stąd wyprowadza
[illegible] —
[illegible]
o Geometryi [illegible]
do [illegible] i [illegible], ale [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible] w tedy nie [illegible]
[illegible] tedy [illegible].
[illegible], [illegible] tedy [illegible]
[illegible] idea a nie [illegible]
[illegible] a nie ma idei —

Co iż tyż teryologii uważny co on powiada
o samotności, o wieczności, jak wielkie
bogactwo, zawsze quid magis widziałe
[illegible] w mrocznej ciemności, bo w
[illegible] w nim; między nas, duch mieszka
w głowie –
Wiecz jest uważny co on o katolicki powiada
[illegible] – Co którzy nas uczyli
[illegible]) pamiętać na różnej [illegible]
[illegible], chcieli nas utworzyć jak [illegible]
[illegible] było najlepiej; – bo to [illegible]
[illegible] aż [illegible], w którym [illegible]
[illegible] jakąś potęgę – tak Bóg stworzył
[illegible], do niej [illegible] ducha wrócę
[illegible], a [illegible] się [illegible]
[illegible], [illegible] to [illegible]
[illegible] ku [illegible], [illegible] w niej, widziadło
[illegible] tego [illegible] ta [illegible]
[illegible] mistyczny [illegible]. Patrz tedy
[illegible] na Plato uważa [illegible]
[illegible] pochodzenie od [illegible]
[illegible] natury naszej jest tedy
[illegible] uważać Platona za
[illegible] entuzjastą, on [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible] pochodzenie
[illegible] pierwszy pochodzeni
[illegible], czyli natury naszej –

Filozofia Ducha.

W Platonie nie mając dojrzewa trzeci [illegible]
które nas [illegible] teoretycznym rozumie,
[illegible] tam [illegible] mowy o [illegible]
[illegible] samotności [illegible]
od rozumu, ale to granice nie są dość
[illegible] dostateczne – [illegible]
[illegible] filozofii praktycznej
ducha praktycznej

słowem etyka – Ta ma więcej [illegible]
w Republice – Oto tutaj [illegible] wielkiej
zaczyna od sprawiedliwości, i poszuka
[illegible] z badaniem sprawiedliwości więc
tak się mają jak z literami, jeśli litery
ma dwie literami też samej treści
jedne z lekcji, pisane większemi
pismem zaś mniej wyraźniej – zacząć
od niej, a potem dopiero wrócić się
do dalszej, drobniej pisanej; bo
po tamtej łatwiej nim te przeczyta-
rozumieć [illegible] – Dla tego poszuka
Plato woli przed ewangelicznie zbadać
sprawiedliwość w państwie w rzeczy
publicznej niż się jej przypatrzy
w pojedynczym człowieku –
Jak to przyszło mi [illegible], naczelne
a pracuje jest w niem [illegible].
[illegible] wodzirej [illegible] do
pomału też z prawdziwem.
Jakoż sprawiedliwość dopiero daje
się prawdziwą, rzetelną w państwie
Bo nie dość jest wiedzieć nam coś
on jest w sobie, albo (co więcej) ale cały
jak ona się rozwinie i urzeczywistni –
Sprawiedliwość bez państwa jest do
pomyślenia ale nie urzeczywistni-
[illegible] do rzeczy można
Jak twój [illegible] prawie jego w abstrak-
o człowieku i prawie jego dawniej
[illegible], jak to [illegible]
i prawie natury – natura [illegible]
[illegible] z [illegible] w rzeczy
publicznej, a bez rzeczy publicznej
w [illegible] natury zgoła [illegible],
[illegible] jest [illegible] ma
[illegible] bez państwa [illegible]

ludzi czyli w stanie tak dzikości owe
wojna przez Hobbesa bellum omnium
contra omnes – trzeci a to wielkie przedsię
ale jednostka bez ogółu jest niczem
czy bez on. ani jako jednostka rozumu
jest ogółem, państwo więc jako ogół
jest stanem ad hominem też jego ogól-
nej natury – nowsi pisarze a to wielu
z osobna, biorą jego prawa a po-
tem, posiadając w nich do czterech
z nich tych praw jest wolności,
państwo – Plato zwraca dobro
na grunt ogół ubiegającego, a jednostkom
[illegible] ma w celu niejako tu
[illegible] mego życie, pracuje w niem
[illegible] samego czyna – Tu ogół
[illegible] ogółu jako całości i
[illegible] systematycznej się
[illegible] w wzajemności wobec – [illegible]
celem stanu jest ten ogół –
W prawdzie przez takowe [illegible]
[illegible] w Platonie
[illegible] do ogólnego prze-
[illegible] mego [illegible]
[illegible] tego ogółu –

Plato w swojej Republice [illegible]
ideał j. [illegible] – On ideał [illegible]
[illegible] państwo miły [illegible]
[illegible] – posiadając w prawdziwości
ideał [illegible] jest doskonały [illegible]
[illegible] ludzi [illegible]
[illegible] doskonali a [illegible]
[illegible] do przyjęcia tego ideału –

Menschen

menschliche Gesellschaft –

[illegible]

[illegible] i [illegible]
[illegible] –

Uważmy co o tem powiedzieć wypada.

Nr. 273. a) Wszak w świecie chrześcijańskim każdy
ideał człowieka, ~~jak bóg~~ oni niby doskonali-
ludzie np. Kwakry, mnichy i pobożni
co wiedzą że *ideał swój mają* w sobie
samych pisany, i mimo że są [illegible]
byliby zdolni stworzyć kraj swój
[illegible] na obecny organizm [illegible]
wszy) i gdzieżby mieli klasztor na
[illegible] się [illegible] a [illegible] wszędzie
[illegible] się mogą doskonalości pisać
a [illegible] dziata przez
i [illegible] się ten w ogólności — Ale
z takimi doskonałościami [illegible]
[illegible] nie widzi ideałów [illegible]
[illegible] na świecie — ale [illegible]
to że oni ciągle chcą stało się
[illegible] dowodzi że oni sami nie
[illegible] — kto ma [illegible] to
[illegible] — byliby one nie byłyby [illegible]
[illegible] —

Jak wiemy *[illegible]* [illegible] co
[illegible] nie udaje się na świecie, co
[illegible] [illegible] prawdy
Chodzi byłoby o to [illegible]
a [illegible] nie uważam za prawdy
kto [illegible] w świecie nie [illegible]
[illegible] co jest [illegible]
[illegible] [illegible] jak [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] to [illegible]
ale ten [illegible] nie [illegible] —
Ideał nie [illegible] to co się [illegible] lub
[illegible] wyłącznie, ale to
[illegible],
co jest się stać [illegible]
[illegible] ideał za
[illegible]

Te wszystkości, tam dowodzi z ideał [illegible] wie wart. – Ta wszystkość jest prze-[illegible], a wszystko mająca przeciw [illegible] przed sobą, ~~mówiący to~~ [illegible] trzeba odróżnić od [illegible], [illegible] nam się zdaje wszystkością, która [illegible] czas niejaki trwać narodów [illegible] wiele więcej ale prze-[illegible] najwięcej prawdy – Tak, jak Bóg [illegible] jest przez zaniedbanie, tak nie jest [illegible] Ideał Rzeczy – Plato wziął [illegible] tancyę zamiast greckiej [illegible] rzeczpospolitej – on nie [illegible] człowieka [illegible] abstrakcyami [illegible] – on [illegible] greckie, bo wielu nie [illegible] czas mój –

6.) Zewnętrzne strony trzeba uważać że forma rządu pewnie nie nadaje się dla każdego narodu – a jak zewnętrzne strony są doskonałe w formie rządu tem też więcej udoskonalała swój naród, tak też [illegible] prawdą jest i ona nie może być abstrakcyą ale jest [illegible] duchem swojego narodu – Ale wszyst-[illegible] nad każdy [illegible] się [illegible] doskonałości, – że forma rządu jest jeśli jest w czasie, – że najlepszy jeśli jest w [illegible] – [illegible] anarchia jeśli w [illegible] obrona – [illegible] swoje i przemieniająca się [illegible] jeśli poznanie celu jest narodom, jeśli [illegible] odbywają się [illegible] [illegible] – a to [illegible] jeśli rząd [illegible] poznaje co jest na czasie –

86

Zbiorowy ustęp Platona jest tu
istotnie podstawą filozofii najogól-
niejszej greckiej – że w niej jako w ogóle, jako
w pierwszych wiekach [illegible] nauka
której przedsięwzięciem mój cel, i tej
[illegible] i istnieje – a zatem
indywiduum tenże tutaj w ogóle
strona odwrotna tego stanowiska
jest – moralność –
Moralność zaś ten sam duch ale w biernej
mi [illegible] [illegible]
się tak coby postępował ale
zewnętrzne wyższej i indywidualnego
przekonania – Ten pierwiastek
rozwinął się dopiero w dziejach Chrz-
ześcijańskich – Pojawił on się w praw-
dzie [illegible] Grecji, ale jako zba-
czenie [illegible], bo przeciwny filozo-
fii greckiej, [illegible] greckie [illegible]
[illegible] stanowiska greckiego [illegible]
be [illegible] Platona –
u Platona widzimy w prawdzie
poważnie ale wszystko w
państwie –
Cel Państwa według Platona
systematyzuje się na:
1. Sławy wewnętrznej publicznej –
2. Cnoty, albo pierwiastku obyczaj-
owości –
3. pierwiastku [illegible] [illegible]
[illegible] ...
1. Stany w Państwie Platona.
a. Uczeni, rządzący, świadczący [illegible]
prawodawcy, doradzający [illegible] –
b. wojownicy, – broniący państwa
ze zewnątrz –
c. [illegible] się o zaopatrzenie
potrzeb, [illegible]

Jeszcze Plato [illegible] przecież. Które
mają [illegible] duszy całej
części – a cnoty

2 cnoty – [illegible] tu mowa na
[illegible], ponieważ w każdym [illegible]
[illegible] –

a. pierwsza cnota mądrość, wiedzenie
[illegible] ogólne nie dotyczące się do
[illegible] (np. [illegible])
[illegible] gospodarze) znaczy to cnota
pierwszego stanu –

b. drugą cnotą męstwo, ona zależy
na [illegible] tego co wiedza ustanowiła
potrzebne, sprawiedliwe, ta cnota nie
daje [illegible]
[illegible] stanowi wojowników.

c. Trzecia cnota – umiarkowanie
[illegible] na tem aby nie [illegible]
rządzeni, [illegible], aby [illegible]
[illegible] w ten sposób [illegible]
[illegible] – zgoda [illegible]
[illegible] – umiarkowanie tego nie [illegible]
[illegible] cnota rządnego stanu ale jest
[illegible]
[illegible] stanowi [illegible] –

d. czwarta cnota jest sprawiedliwość –
ona nie jest wyłączną [illegible]
[illegible] stanowi [illegible] [illegible]
ogóle, ona na tem opiera się aby
[illegible] tylko [illegible]
[illegible] do [illegible], o
[illegible]
[illegible] – Sprawiedliwość
[illegible] –
[illegible] tylko [illegible]
Do prawa [illegible] prawa [illegible]
[illegible] tylko [illegible]
[illegible],

ale odnosi się do całego [illegible] 57
człowieka – ona na ten chór aby
każdy według upodobania osobliwe
stanął krajowi, aby niekiedy w tejże
nie przeszkadzał, aby każdy znalazł
pole dla swej indywidualnej
czynności – a tak indywidualność
nabiera piętna ogólnego, bo go
łączy z całością – sprawiedliwość jak [illegible]
to co my nazywamy wolnością prawidłową –

38. <u>Rozróżnienie [illegible] władzy</u>
ma w sobie pierwiastki, jakie
a te odpowiadają trzem stanom.

a.) każdy człowiek ma w sobie
potrzeby własne, stąd pragnienie
i to chce zaspokoić – to jest naczelny
[illegible] stanu –

b) ale prócz tych potrzeb ma po-
trzeby wyższe rozumowe – a te znajdują
zaspokojenie w stanie ~~[illegible]~~ wyższym.

c) człowiek atoli ma w sobie pragnienie
którego pobudza aby się wznosił
wyżej, i to czuł prawo, które go
stworzyło aby przestrzegał porządku po-
wszechnego i oddawał się cały w
[illegible] urządzeniu, i oddawał się cały w
obronie rozumu (ogółu) wszystko posiadał
[illegible]

Tak tedy widzimy [illegible] i
[illegible] pierwiastki.

a) ogół – narodu –
b) negacja – gmin – rozwinięcie swobodne.
c. pośrednio – potrzeby – narzędzie i organ.

~~[illegible]~~ albo
a.) ogół państwo –
b.) jednostka swobodna.
c.) pośrednia – prawo [illegible].

?

O utrzymaniu państwa

Widzieliśmy więc że Republika w Pl. obecnie jakie ma myśli do utrwalenia jej – tradycyi, i wychowanie – Tutaj duch polega na obyczajach, jest to ~~[illegible]~~ w ogólności nie jednostek – ~~a do~~ tembardziej atoli przez wychowanie ich do tego wprowadzić – Tego obyczaj ma być w [illegible] przedewszystkiem w przykładzie narodów i powieści, [illegible] wszelkiej a ponieważ [illegible] niemieckiej [illegible] Pl. z [illegible] dla Państwa [illegible] nowe

w [illegible] [illegible] –

Tradycyj nasza [illegible] kraj przez [illegible] a tem przez umiejętności, filozofiję jak umiejętność ogólną – dalej muzykę, religię

gimnastykę –

[illegible] i [illegible] wypada [illegible] Państwa Pl. bo ich wyobrażenie nie [illegible] Państwa – [illegible] się [illegible] [illegible] w niezawisłości [illegible] [illegible] [illegible] mytologiczne [illegible] [illegible] jak nas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] nas aby [illegible] [illegible] historyczne wypadki, wypadki punkta.

[illegible] ~~własnie~~ wymagają [illegible] że jest [illegible] idealizm, ale [illegible] [illegible] [illegible] idealizm, – że nie [illegible] [illegible] idealizm, – że nie wszystkie [illegible] [illegible] idei – że nie wszystkie [illegible] [illegible] idei [illegible] do [illegible] [illegible] jego, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – Duch Grecyi [illegible] [illegible] na wolności obyczajów, gdy się [illegible] Duch wolności [illegible] (w [illegible])

88

pis tego nowego ducha Grecya uztrzymać nie mogła, Grecya umarła na niego — Plato chciał temu zapobiedz przez zatopienie się i ciemiężenie ducha przez Państwo; —

1. nie wolno individuom, aby ... stan i powołanie — jest to ... kastami wymaganiem, — ... pozwolił woli i wolności ... pomieważ tę nie wolnej ... uważał jej ... najostrzejszego tyrana. ... posada ... naturę i wolności ... im powołanie ... jest ... co jest najpierwszym warunkiem wolności osobistej. —

2. ... własność i pierwotne tworzenie i ... jest osoba, jest przedmiotem mającym woli, jest individuum, ... nie jest ... ale ... czyste jest wolnej, ... własność ... i individuum na własność ... jest to pierwszy ... objawienie ... jest osobowości, jego woli, ... własności, — a na tem ... prawo ... własności ... prawa ... własności jest prawo ... woli, ... do ... woli, ... nie mającej woli, ... woli ... w ... się ... jest ... własności — woli jest ... —

Wolność ...

Burst ...

obrenuej — str. 290.

[illegible] nie ryje w chwili jeniej jest ogólem
[illegible] prostość i przystoi-ramieniem, prze
[illegible] przystoi jako zaspokojenia potrzeba
[illegible], niego własności jest rzadkim własności ≠
[illegible] nie mają własności [illegible]
[illegible], ordes, ordes [illegible] ≠

[illegible] powodów P. [illegible]
[illegible], mowił rodzinne – a to [illegible]
[illegible] mogę zasady – rodzina [illegible]
[illegible] – Jak według zasady powinni
[illegible] prawowolności indywiduum nie
własności. [illegible] nie rodzinne, [illegible]
[illegible] – jak to [illegible]
ogół chciał [illegible] i że
[illegible] pochodzi. – według
[illegible] Kobiety mają rodzinę między rokiem
[illegible] 30 do 55,
[illegible]-40, a mężowie [illegible]
[illegible] oddaje się do [illegible]
[illegible] jednej [illegible]
Kobiety [illegible] pierw [illegible], ale [illegible]
[illegible] matka nie [illegible]
[illegible] – Dalej [illegible]
[illegible], ponieważ [illegible] rodzinne
[illegible] – Kobiety [illegible]
[illegible] – Plato
[illegible] powołanie: do [illegible]
[illegible] nawet do [illegible] twory
[illegible] chociaż [illegible] by nieprzyjaciołom
[illegible] – a [illegible]
[illegible]
[illegible] na [illegible]
[illegible], i Plato [illegible]
ogólnie
[illegible] ideą
[illegible] nie dosięgnął [illegible] idei

[Nie uchodzi ta, że i Plato nie
[illegible] jakiej
[illegible] pracowała
[illegible] pracy nie pojedzie
[illegible] – [illegible]
[illegible] zapomniał o
[illegible] – Plato [illegible]
[illegible]
do pracy –

Jeśli państwo m.a. od posiadań [illegible]
[illegible] powinno zaniechać wszelkiej troski
[illegible] prywatnej w ogóle —
1. Ogół jako zasada wyższego dążyć ma
wszystko —
2. [illegible] że, [illegible] posiadania
[illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] w państwie —
3. [illegible] jako [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] —
Jak atoli z jednej strony Platon [illegible]
indywidualność tak z drugiej strony
[illegible] chrześcijańskich [illegible]
[illegible] [illegible] w Rousseau..
Plato nie umiał jeszcze tych
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] w zgodną harmonię —

Estetyka Platona.

[illegible] jedną naszą stronę a stawmy
jeszcze Estetykę. [illegible]
Platona jest to [illegible]
poznanie piękności — On powiada
że [illegible] piękności jest
[illegible] — Co jest właśnie prawdą!
Powiada że to co nazywamy
przedmiotem jest piękne [illegible]
duchowej — [illegible]
jest [illegible] jednakże do jednakowej
[illegible] przedmiotu ale piękności
[illegible] duchowym.
1. Piękno nie jest [illegible]
[illegible], ale [illegible]
[illegible], nie [illegible] ogółu —

Ale z ogół nie jest ogółem, ale [illegible] filozofia ale ogółem, ale [illegible] przedziwną mnogością — treść filozofii [illegible] samym [illegible] —

Zamknijmy tu charakter filozofii Platona

1. forma przypadkowa — do rozmowy łamanie się [illegible] wolnych i dialektycznych —

2. Gdy rozmowa prowadzi się do głębokiej pomyślności — jednak mimo ogromu prawd (niby klejnoty) droga niektóre [illegible] ustrona —

3. Brak [illegible] system [illegible] nas [illegible] jak jeśli mieć,

4. Nie ma podmiotowości [illegible].

5. substancja ogólne idei —

Platonowa filozofia mogła się rozwijać z przeszłości jeszcze dwoma drogami

1. Sceptycyzm zaraz [illegible] który przeciwnie filozofii Platona będąc wraca się przeciwko temu co jest ogólnem — dając [illegible] negacyjnem — niewolni prawo jedności ogółu i uzasadnienia istnieć —

2. Nowoplatonizm tutaj powrót do ogółu, u nich [illegible] jest uzasadnieniem, niby Bóg najwyższy ogół jest tworzony w Duchu a jest tworzony bezpośrednio

---

Arystoteles

Jemu nie ma równego wśród nas
an-narod — Mamy więc świat jako a
przeciw wierzeniu tego ogólny obraz
jego fiz. — Ograniczymy się przecie
wrażeniem ciała dalej przypowiadając
mnogości — tak co do głów — jako
co do [illegible] obrazu —
Arystoteles ze wszech stron widzący i
umiejący ze wszystkiego wyciągać i
wszakże nie umiejętności pewnych
jemu się winne początek swój —
Wszakże tako spekulacyja, głęboko
i piękna jego tam przecie to samo
umiejętności pewne nie mają
też do wielu organizmów, owszem
wrota empiryzmu, a nie rzadko
ciągnie wstecz.

Prawie bez nam właściwe rozwagi
mowa o Ar. bo mało go który
książki jego czytał, ale co do
Arystotelesa trzymają się prawa
błędnego i przesądnego, jakoby
atoli przesądnie przesądów, jaki
jest Ar. i Platona być zdaje się
przeciwną — Tak przyjętym
przesądem jakoby P. był idealistą
a Ar. trzymał się rzeczywistości,
jakoby i Ar. ani był dalekim
Rasa, i nieraz dopiero o rzeczy
mówi jak trzeba — franc. notatki
i tylko przesada tego powodu
żeby to tak jakoby wyznawało
się Arystotelesowe ——

Lu Ar. wspomina jedynie o jedno-
ści, [illegible], podmiotu i przeczeń
i pojmuje ogólność czasu, o ogólności
miejsca w całej nie mowi.

Arist. urodził się 384 w Stagirze, w
Tracji, kolonii greckiej, t.j. przeto za-
tem urodził się przeto o 46 lat póź-
niej jak Plato, a 16 lat po śmierci So-
kratesa. – Ojciec Nikomachus był
lekarzem króla Amyntasa Macedonii.
Po śmierci rodziców [illegible] uczenie
[illegible] Proxenus
[illegible] Ar. [illegible]
[illegible] – Ar. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] się [illegible]
[illegible] – [illegible] –

[illegible] 17 [illegible] do Ath. i 20
lat był razem z Aristotelesem – [illegible]
[illegible] Aristot. [illegible]
[illegible]
Pl. [illegible]
[illegible] obserwujące.

[illegible] roku 348 Ar. udał się do [illegible]
[illegible] do [illegible] i tam [illegible]
[illegible] Alexandra – [illegible]
[illegible] [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
Aristot. [illegible]
[illegible] Alexandra do [illegible]
i tam [illegible]
[illegible] Delfach

W roku 343 wezwał go Filip p.n.C. 94
aby się podjął wychowania Alex.
który wtedy miał lat 15. – Znany
list Filipa pisany że mniej Bogom dzięk[uje]
za to że mi dali syna jak za to że
się urodził w czasie w którym żyje [illegible]
Spodziewam się po twoim troskliwym
wychowaniu że będzie godnym [illegible]
państwa –

Jak mu się ta rzecz udała wiemy –
Ar. żył wczasie na dworze Filipa
nagrodzony od niego i od Olympias
Poważanie jakie miał dla niego
Alex. dowodzą jak był dobrym wychowa-
wcą tego. —

Plato udał się z Dyonizyuszem chcąc
[illegible], bo mu chodziło o form[ę]
państwa w której [illegible]
[illegible] – Arystotelesowi chodzi-
ło o [illegible] – Ar. był [illegible]
[illegible] zgadzania się o
[illegible] abstrakcyi filo.
[illegible] – Jak wszystko
[illegible] nie było tak
[illegible] i [illegible]
[illegible] Alex. pisane [illegible]
[illegible] do Arist. w którym [illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible] ogłosić [illegible]
Arist. [illegible] i ogłoszenie
[illegible] nie jest –
[illegible] udawał [illegible]
[illegible] się [illegible]
Alex. [illegible] to [illegible]
[illegible] nie [illegible]
[illegible], ale [illegible] to [illegible]
nad [illegible] – [illegible]
[illegible] greckiej [illegible]
[illegible]

co się Alex. przeniosł. Może jedn.
mowę Clitusa przez greckie nauki ro-
zproszona nauczycielowi [illegible] –

Z tego listu Alex. wynika o nau-
kach – Plutarch opowiada że Alex
naśladował doroczne opowieści i men-
torskiej szkole perypatet. ale nie wiedz.
[illegible] i osobliwie wobec polubi.
był tyle lat kiedy tyrana – Tak
też mogł Arist. wobec ojca Aleks.
natchnionej i napisał Bl. W. w
50 tomach –

Gdy Alex. wyprawił się do Azyi Arist.
wrócił do Aten i tam założył pod-
czas szkołę w Lyceum między prze-
chadzkami od peryklesa między drz-
ewami murami Ch. nowo zasadzonemi
kolumnadą – tylko tam przechadz.
publicznie peripatoi stąd szkołę
te nazwano się perypatetyczną –

Po śmierci Alex. wrócił burzą
Ar. którą podniósł stronnictwo przeciw Alex
był dawniej zatrzymał – oskarżony
Arist. o bezbożność – Arist. udał się
nie co się zaraz ukończyło do Eubea
do Chalcis Chalcis ale nie dał [illegible]
Ateny [illegible] przeciw
[illegible] – tam umarł mając
[illegible]
lat 63. w. 322.

Dając się i [illegible]
[illegible] – a według tego
co nam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Historya pism Arist. jest następująca.
Arist. za życia bardzo mało ogłosił
rękopismów swoich - a zapisał je
Teofrastowi wraz ze swoją bi-
blioteką — Jest to pierwsza bibl.
publiczna zebrana w Atenach zamożno-
ści i szczodrością Alexandra W.
biblioteka była zaniesiona do Alexan-
dryi dla Ptolemeuszów i była spalona
podczas oblężenia Juliusza Cezara
Los zaś tych rękopismów Arystote-
lesa [illegible] testamentem [illegible]
spadł na spadkobiercę Neleusa, a dzie-
ci Neleusa chcąc je ochronić od królów
Pergamu zakopali je w piwnicy
gdzie spoczywały przez lat 130 i
mocno się zepsuły i pogniły —
Potem sukcessorowie po Teofraście
[illegible] owe pisma-
[illegible], i dopełnili co było nadgnite
i robakami zepsute - a [illegible]
się tem uczony Appellikon ale
był mądry mało znajomo [illegible]
nauki - Po śmierci tego Apellikona
Rzymianie pod Sullą podbit. Aten
zabrali te manuskrypta do
Rzymu - Ale Rzymianie i tego
[illegible] nie umieli. [illegible]
[illegible] - Grek Tyrannion [illegible]
miał pozwolenie [illegible]
dał nowe wydanie, ten zaś
nie miał dość nauki żadko przy-
pisywano mu i fałszował
rękopisma.
[illegible] mów [illegible] nie co ~~[illegible]~~
[illegible] było [illegible] [illegible]
wydawało —

Prawda że często poznać można jasno z fałszowania – Znać ci wiele pism z tłumaczeń, niektóre miejsca są przekręcane dochowane ich – znać i lekcyj uzupełnienia najczęściej przekła- podobne – Ale większa część wiele z głównych pism są zupełne a to ocalony wystarcza by mieć pojęcie [illegible] o fil. Arystotelesa –

<u>Znaczenie fil. Arystotelesa</u>, takowe jest bardzo rozmaite – naprzód znaczy właściwe fil. Arist. – Potem a) znaczy w greckiej popularnej fil., a nie spekulacyjnej, tego wyobrażenie nie ma o spekulacyi. b) znaczy fil. spekulacyjnej filozofii aleksandryjskiej która zowie nowoplatońskiej szkoły. c) ale przede wszystkiem znaczenie fil. Arist. średniowieczne – scholastyczne ale to nie jest prawdziwa postać fil. Aristot. ta formalna Logika nie jest właściwie Aristot. – to co każdego fil. Arist. – d) Aristoteles jak był pojmowany po odrodzeniu u-nauk od wieku 16 wrócono się do nauk e) pojmowanie Ar.-a przez nas. nowszych. Pierwszy raz nowsi filozofii Arist. częstokroć badania przemożny wiek odrodzenia znaczenia –

Główne tłem jest przekonanie uważanie jakoby Ar. był Empiryki opierał się tylko na doświadczeniu rzeczy których dawał się jakoby on był tylko rozumujący. wszystkich pierwszy, ale to rozumowanie jest wielkim spekulatyzmem

D. 2 Maja 1850

Było na lekcyi Charakter Fil. Aristotelesa.

r. 1852 [illegible]

Chodzi Ar. o to aby wszelkie strony natury i ducha objął pojęciem – tak bogactwo jego treści on niczem nie pogardza ale wszelki objął w swoim systemacie. – Patrząc się na jego postępowanie zdawać by się że postępuje wyłącznie empirycznie że nad danemi przedmiotami myśl i le przeważa – ale przecież rezultat jest zawsze spekulacyjny, bo on z spekulacyi do tego materyału przystępuje – Tak nie zaczyna to od rzeczy danych i empirycznych, ale ciągle znów wraca [illegible] [illegible] albo zaczyna znów zaczyna od ogółu a potem przechodzi całą rzecz powoli w której się ogół rozwija – ale na to on nie [illegible] [illegible] spekulacyjne –

Przytem zaczyna spekulacyi [illegible] myśl jego ścisłą i krótką [illegible] platona –

Aristoteles, jest mistrzem [illegible] [illegible] [illegible] zdania [illegible] Podobnie [illegible] [illegible] – metoda ta [illegible] [illegible] metoda ta ma [illegible] [illegible] [illegible] podług potrzeba.

~~[illegible]~~

Metafizyka Aristotelesa. Logika

Nazwisko Metafizyki utworzone dopiero przez komentatorów Aristotelesa – Plato nazywał ją dyalektyką a Aristoteles „pierwszą fil." a „fil. drugą" jest u niego Fizyka

Moment też 1szy jest do innych tablic
jest Arystot. oznaczył następującego
sposobem powstawania każda inna umiejętnoś:
bierze się pewien tylko istnienia
ale żadna inna nie zajmuje się istnie-
niem samem przez się — Potrzeba
więc umiejętności która by widziała
co jest wspólne we wszystkich przyp.-
ze gatunkach co jest jest przypuszcze-
niem w innych umiejętnościach — tego
dopełnia „pierwsza filoz" gdy zajmuje się
istnieniem samem w sobie, gdy inne
zajmują się istnieniem jako ozna-
czonym rozważanym pod pewnym
przedmiotem —
Ogólny ~~mianem~~ istniały samo tylko
jednego umysłowego jako ono jedna
każde istniejące — jeżeli coś jest istnienie
jako podstawy wszystkiego co jest to ta
umiejętność która by się nim zajmo-
wała —
„Trudno jest oznaczyć stosunek jego do całk.
do metaf.— uważając atoli że Ary.
1. ~~Gdy~~ badania istoty, przedmiotu i
nauki o ideach uważanie jako badania
logicznem uważa
2. Gdy w Metafizyce, zaraz odwrotno-
ści wielko rozważa i nazywa ją jed-
nak wszelkiego myślenia, nowienie
stawia wielkiego myślenia
i filozofowania
3. Gdy teorię dowodu przypisuje też
umiejętności które zajmują się do-
chodzeniem natury istnienia —
4° gdy mowa o kategoriach których
w Organon powinna ocalone będzie
drugi raz umieszcza w Metafizyce
— stawiać się on nie rozdzielał
Metaf. od Logiki, z tylko nie
oznaczał dokładnie stosunku
obu tych umiejętności —
oraz i nie obu tych umiejętności
nie rozdzielił —

Logika

zgromadzenie tej umiejętności (albo
też naturalnego rozumowania jest albo
raczej wniosków wyprowadzania zasady, poczyna-
Pierwszy to ... jest w jego dziele Orga-
non — ... się następujące

1 Kategorye — wielkie formy ogólne poz-
nania istnienia — zarys ontologii —
Arystoteles wylicza 10 kategoryi —
(wykład ... § 193)

1. Istność (substancya)
2 Ilość — 3 Jakość (quale)
3. Stosunek (relatio) 5 Przestrzeń (ubi)
6. czas (quando) 7 Położenie (situm esse)
8 Mienie (habere) 9. Działanie (facere)
10. być narażonym (habere)

2. O mowie jako wyrażeniu myśli (de interpretatione) jest ... i
zdaniach —

3. Księgi analityczne
a. pierwsze dwie księgi — nazwane pierwszemi [illegible] wnioskach ...
... analityka — o wnioskach ... zawierające
... albo apodyktyczne zawierające
... prawdę mające być ... albo
... dialektyczne ... — albo dialektyczne ...
... do prawdopodobieństwa, ... —
albo nakoniec sofistyczne ... pozór
który ... ...
... tych ...
b. drugie analityka zawierające
dwie drugie księgi analityczne —
... właściwie wywody apodyktyczne
w szczególności — tutaj jest teorya
dowodów —
C. dyalektyczne w ... [illegible]
topików
D. sofistyczne wywodzi wybrane
w ... sofistycznej —
Błędy ... Logiki Arystote-
lesowej znana nam ... —
... logica formalna ...
a Kant powiedział ...
... od czasu Arystotelesa
Logika formalna ... ani postępu
nie ... ani cofnięcia
kroku —

Pod owoma względami tylko nowsza
Logika wzniosła się nad arystotelesową — na-
przód do kategorycznego wywodu dodała hiposte-
zowany (hypothet. syll. § 135) i rozjemczy
(disjunctivus § 136.)
Aristoteles zebrał jedynie facta tutaj — jest
to rodzaj historyi naturalnej myślenia —
a jak wiemy jest ważną rzeczą uświadomić
o myśli, tak mów udawa brak podda-
o myśli, tak mów udawa brak podda-
Toż samo kategorycz-
ny umiejętnej — Toż samo kategorycz-
bez rozumowego sprawdze-
nia
Logicznych zasadzie stosuje między, chociaż
nad to że jeszcze niezgłębił — korzenie
~~skąd~~ jego badania są ściślej wprost tylko
badaniem językowym.

Metafizyka.

Elementarne pisma Aristoteles Metaf.
są jest najmniej całością poświęcone
rzeczą — kto rozumie w niej musimy
głównie siedem głównych grup —
1. Krytyka systematów filoz. poprze-
dnich. I Ks.)
2. Aporie czyli badania ~~przy~~ ~~przygotowawcze~~
wstępne — III Ks.
3. Zasada sprzeczności, odwrotności. IV
4. Definicya V.
5. Wyjaśnienie substancyi — i istoty przeczą — VII. VIII
czyli ~~tą~~ materyą i formą — VII. VIII
6° Potencialitas i actualitas. IX
7 Duch Boży władający wszystkimi XII
Tutaj dodać można 8me Polemika
przeciw Ideom Platonowym, że pole-
mikę spotkamy wszędzie, ale

aa. Krytyka arystotelesowa Idei
Platona —
Plato i Arist. system są sobie wzajem
przeciwne, dlatego też Aristot. przy każdej
sposobności występuje przeciw Plato-
nowi — (patrz Metaf. I i XIII) —

Plato rzeczywiście chce widzieć Ideje 57
w tem wszystkiem co istnieje – ale on nie
potrzebuje tej ideji rzeczywistości – Tego
nie też rozumie Arist. – Jakoby nie ma
przejścia między Ideją a rzeczywistością.
stąd ideja a rzeczywistość jako dwie po-
tęgi stoją naprzeciw sobie – dwie potę-
gi odrębne – rzeczy wszystkie są tedy wolne
zatem niezależne od idejów – a ideje zale-
Arystoteles powiada że „wewnętrzne rzeczy
istotowe – Dlatego też Arist. duchowość za-
daje istotnie do rzeczywistego świata – i
istotnie też jest ~~możności~~ a rzeczywistości
do możności – formy do materyi – duch
jest rzeczywistością, a materya jest duchem
ale w sobie jest ideja nie widząca siebie.

Bliższe zarzuty które czyni przed
tym względem Platonowi są nastę-
pujące przedmioty rzeczywiste a
w Platonie
Ideje mało się od siebie różnią – Arystoteles
powiada że ideje te Pl. są jedynie odwz-
orowaniem przedmiotów na-
miają gdy przeciwnie przedmioty na-
zdobne są przemijające – Co jest absurd-
nym zaiście – Powiada tedy Arist.
że te Ideje Pl. są tylko czcze słowa
nie tłomaczą w całej rzeczy – Nie za-
wierają w sobie zasady stawania się
i ruchu – nie mogą być przyczyną
spostrzeżenia żadnego –
Prawda że w Phaedonie powiedzia-
no że ideje są przyczyną stawania się
istnienia – ale ideje jeszcze nie są
ruchem nie są poruszające nie da-
nie stwarzają nie rodzą – Dlatego
wedle Arystotelesa te Ideje są jedynie
potentialitas są możnością – według
wedle Aristot. jest to gruntowności
że nav Ideje są ~~powodzeniem~~ ...
pierwotniejsze ...
ogólnem – Arist. powiada że
P. nie tłomaczy zał.

Idee mają nierzeczywistość [illegible] – więc potrzeba jakiejś ogniwa pośredniego, coby spowodowało to uczestnictwo – Tak by między ideją „człowiek" a rzeczywistym „człowiekiem" trzeba by przypuścić „trzeciego człowieka" jak wyraża Arystoteles "którzyby trzecie były zarazem –

Wypadek atoli Polemiki Aryst. jest też i on nie przypuszcza jak Plato oddzielno się idei od rzeczy istotnej – ale że przyjmuje ideję a rzeczy istotne – więc a pojęcie są za pomocą jej przemijalnymi – ale [illegible] nie mogą być oddzielone –

66. Cztery przyczyny istotnych materyi i formy –

Z tego co się powyżej rzekło wypływa wprost nauka Aryst. o znaczeniu materyi czyli osnowy do formy –

Arystot. wprowadził przywodzenie rzeczy w rzeczywistości mowi cztery przyczyny – czyli zasady, pierwiastki – jako np. rzecz jako materyał którego dom budowany.
1 Osnowa (np. materyał którego dom)
2 Forma (i pojęcie domu)
3° ~~Dom~~ Przyczyna poruszająca (architekt)
4° Cel (rzeczywisty dom)

Zważ wogólności mówiąc te cztery czynniki sprowadzone być mogą do dwumiarki – osnowy a formy –

Bo materyi czyli osnowy a formy pierwiastki, siebie –

Jakoż trzy ostatnie pierwiastki siebie wzajem wyczytywają – jakoż przyczyna poruszająca ma w sobie formę do której dąży (budowniczy jako pierwsza przyczyna jak jest pojęcie domu) ~~a celem~~ a to pojęcie jak jest [illegible] jest rezultatem (rzeczywisty dom) jest także celem –

Zostaje więc jeszcze osnowa i forma –

Materyja nie jest dla Arystotelesa to co zgoła nie jest niczem oznaczone, więc jest owem wszelkiego stawania się – rzecz [illegible] wszystko być może co jest aktualne [illegible] ale zarazem niczem – jest pośrednikiem między tem co jest czemś a niczem – jest potencyalitas –

- Jak materya jest możnością tak forma
jest actualitas — forma czyni że czego
coś ma rzeczy w sobie ~~czemu~~ coś, coś
pewnego oznaczonego — niewątpliwego —
Lecz to co Aristot. nazywa formą nie
jest tym najmniej że co my kształtem
(façon) nazywamy — kształt rzeczy
wedle kształtu jest rzeczą, ale nie wedle
formy, jest co do osnowy co do materyi
~~do~~ rzeczy —
Czysta forma jest czystem pojęciem — ale
czystej formy nie ma wcale — [illegible]
[illegible] — wszystko w [illegible] jest [illegible]
[illegible] formy i materyi. — Tak
[illegible] materya jest przyczyną że istnieje
materya nie może być czystą formą — materya
jest przyczyną przypadkowości, [illegible]
[illegible] żadne nie [illegible]
czysta forma —
Ale [illegible] jako zachodzi między
osnową a formą ~~nie~~ jest wtenczas
bardzo względne i [illegible] — Tak
drzewo [illegible] względem domu
jest osnową, a względem drzewa w sobie
jest formą —
Tak wszystko co jest okaże się być
stopniowaniem [illegible] doskonalszym
[illegible] każde z nich
ma się jako osnowa a do poprzedniego
jako forma — w tym łańcuchu — żeby
ogniwo pierwsze będzie najniższe
osnową to jest osnową samo w sobie
bez formy — a ogniwo najwyższe
jest formą samo w sobie ani osnowy
(bez [illegible]) — jest tyż [illegible]
[illegible] zawsze [illegible] wielkie osno-
wa [illegible] się formą — bez [illegible]
materya nigdy nie obejdzie się
bez formy a forma nie obejdzie
się bez materyi — nie [illegible] i [illegible]
forma czysta — czysta nie I

I
nie może być oczyszczony — [illegible]
[illegible] nigdy materya nie [illegible]
być czystą formą czystą
nigdy — ! —

CC. <u>potencialitas i Actualitas</u> – stosunek
ten jest tu [illegible] przeniesionym, znaczeniem
~~sto~~ formy i materyi – System Arystoteles
jest zatem powodowany [illegible]
Heraklita – stawania.
Jeśli materya jest możnością (potenc.) for-
my, ~~tac~~ to jest ~~możności i rozumu~~ stającemu
i rozumem nie jest [illegible] Idei i
[illegible] jest przemożnie.. bo jest istnie
ani jedno które jest i formą i materya
które jest obecnie w obu tych [illegible]
choć rozwija ad [illegible] stopniem dosko-
nałości i rozwoju. – <u>Potencialnie</u> jest
wszystko to co ma w sobie zarod prze-
kształcenia w sobie stawania się, np. zalo-
żenie w sobie stawania się, np. zalod
jest możnością drzewa, i wodą mającą
więcej talentu ma możność być [illegible]
cym –
Actualitas jest ~~zaś~~ czyli <u>Entelechia</u>
jest dokonaną czynnością, ukończony
rozwój [illegible] – drzewo które jest
wyrośnięte jest Entelechią zołędzi – Po-
tężnym [illegible] Arystoteleso-
wej [illegible] i Platonowej – u Platona
Idea jest spoczywającą, spokojnie
w sobie istniejącem istnieniem
w sobie a zatem istnieniem przeciw-
nem temu wszystkiemu co się staje
i rodzi. – U Arystotelesa Ideą jest
czynnością wszystko które
w ciągłym rodzi, ciągle staje –
<u>Od ducha bezwzględnego wszystko</u>
Arystoteles bardzo chciał wszystko
z jego wszystkiego ducha – wyprowadzić
nie mógł stosunku <u>Potencialitas</u>
<u>actualitas</u> –
Formy bytu następujące.

w r. 1852 d. 26 Lutego

a. Wywód Kosmologiczny –

Czynność (actualitas) poprzedza przed
możności – a to nie tylko przedmiotowo
pojęcia tylko ale nawet i przed względem
czasu – Co do pojęcia – bo możność objęt
umieję o ile umieję czynność – Co do
czasu, bo to co się staje może się stać jedno
rzeczywistym przez to co działa, co jest czyn-
nem – (człowiek ~~uczony~~ nieukształcony
kształci się, staje się ukształconym
mocą ukształconego.) – tak tedy to
nas prowadzi do przypuszczenia że
koniecznie istnieć winna ~~da~~ ad primum
movens – co jest actualitas –
albo – pierwsza przyczyna, dawania
się zaś jest w tedy tylko możliwe
jeśli jest potęgą movens – to przecie
pierwsz. raz jest actualitas – bo to co
tylko jest możne potentialitas mogło
być równie nie stać się rzeczywisto-
mogło by się nie ziścić – nie może
[illegible] być przez [illegible] zacho-
ratum

b. Wywód Ontologiczny

Wszak i pojęcie potentialitas
możność znaczy że ~~actualitas, essentiam~~
to co jest exsistere ~~Działanie nie może~~ i Konieczne
nie może być możnością – Bo to co
jest tylko możne może być albo
nie może być – co zaś może nie
być, nie może być wieczyste, jest
bowiem przemijające – Aeternum
~~to~~ co nie jest przemijające albo jest czynne
może być możliwe albo jest czynne
działające – actualitas –

Albo – gdyby możność była pier-
wszem, nie by być mogło ~~że~~ tak:
aby nic nie istniało co sprzeci-
wia się pojęciu bezwzględności
bo ta nie może nie być –

Schwegler str. 68.

c) Wywód moralny. ~~Możności~~ Potenzialitas
z możnością do ~~[illegible]~~ bytu odwrotnego, takiego
lub wcale nie odwrotnego, lubo z ~~Actuali~~ i wszystkiego
talitas może być tylko jednym rozwojem. —
~~Tylko to co rzeczywistym jest zawiera w sobie~~
~~odwrotność~~. —

urzeczywistnia
jedno rozwija się może istnieć
a ten umiera actualność
wpada w potentialitas

d. Ponieważ potentialitas = osnowie, ~~formie~~,
a Actualitas = formie – więc właściwie
to co się powyżej rzekło może być wy-
wodem istnienia jestestwa będącego
czystą Actualitas —
Jakoż ponieważ osnowa będąca bezwzględ-
nie bez formy — wymaga odwrotnej
ostateczności siebie to formy będą-
cej bezwzględnie bez osnowy bez materyi.
— Dalej ponieważ jak się wyżej rze-
kło forma ma trzy pierwiastki
bo 1º poruszająca przyczyna 2º pojęcie,
3 cel więc to co jest rzeczywiste jest zara-
zem pierwiastkiem (ruchu (bezwzględnym (istotnym)), pojęciem bez-
względnem — i bezwzględnym celem (celem
celów —
Wszystkie przedtem ~~stany~~ pierwszej
przyczyny stan się zaraz przez [illegible]
zaraz wyprowadzone być mogą
Jedno jest jestestwo w którym dzieje się powód
[illegible], rozmaitości istnienia i ma-
całości, ale sam nie jest materyi-
alny — ale sam nie jest materyi-
— Jest sam bez ruchu i bez zmiany
bo by nie mógłby być powodem ru-
chów i zmian [illegible] jest zywotem jako czy-
ność mająca [illegible] za cel (jako Ente-
lechia) — jest [illegible] pojmującym
bo nie ma [illegible] — czysta actualna
— Jest [illegible] myśląca
siebie bo nie ma powody innego
myślenie zewnątrz siebie, bo gdyby
myśląc obcej myśli, musiałby
być [illegible] w przód być ~~[illegible]~~
możnością a potem

actualności —

Nadzwyczaj definicya bezwzględnie
którą mamy dzięki Aristotelesowi i
że jest myśleniem myślenia — osobowo
jedności myślenia i myślanego — poznają-
cego i poznanego — wierzchołkiem Rozumno-
ści i przedmiot (Metaph. XII. 7).

Mimo ogromnych postępów widzi-
my atoli tutaj niedostateczności Arystotelesowe
— Rozumowanie to było przygotowane
poprzednim rozumowaniem przeciw ujęte
przez zmienności — Trudno dopatrzyć się
powodu dla czego ostatnia przyczyna ruchu
sama jest bez ruchu — nie określał też
stosunku w jakim stoi ma poruszająca
przyczyna do poruszanego — również
Arystoteles nie wywiódł dostatecznie
przyczyny między Bogiem a światem
[illegible] powód działania Boga na
świat — Nadto gdy Bóg nie wytworzył
materyi, więc ona staje się od niego
niezawisłą potęgą — rodzi się wnio-
sek Dualizm — zarzuty które czyni
Arystot. Anaxagorasowi tyczą się
prawie jego samego —

Fizyka Arystot.

Fizyka zajmuje wielką część pism
Arystotelesa — ona przypatruje się [illegible]
niższej materyi [illegible], we formie coraz
wyższej, a zjawiska też pochód ma od
swej dążenia indywidualnej — ostatecznym
punktem [illegible] natury jest człowiek
a [illegible] mąż — Co nie dosięga
celu w naturze jest niedokończonem

Opuszczając to co Arist. mówi
o przestrzeni czasie — o budowie
świata — zważmy co mówi o człowieku
Człowiek będąc celem natury jest
zarazem ogniskiem i zebraniem
całej natury wszystkich jej
stopni —

Zatem zasada podniety jest także wyż-
szych jest zarazem zasadą podniety przy-
czynnych władz człowieka —

Rośliny mają działanie a właściwie
(wegetacyą) — zwierzęta czucie — wyższe
zwierzęta ruch — który stopniem mają
odpowiednie władze ~~duchowe~~ duszy — Dusza
więcej jest niemi, ale zjednoczeniem tych
jest ona wypełnieniem całości (Entelechia
organicznego ciała) — Czwarta tylko wła-
dza myślenia nie jest skutkiem nie-
ższych władz duszy — Ona jest od nich
niezawisła, jest od nich oddzielna-
ona nie należy do duszy, jak dusza
do ciała —

Jest wprawdzie mówi Arist. związek
między myśleniem a innemi potęgami
duszy — Bo naprzód czucia zmysłowe
pochodzące od rozmaitych organów
oddzielonych od siebie — zbierają się w
jednem ognisku — tam zamieniają
się w obrazy, we wyobrażenie, a te
znów zamieniają się w myślenie — w myśli-
Mogłoby się wydawać że myślenie
było skutkiem czucia, i że się myślenie
do niego zachowuje biernie — ale owa
ani tak się ma mówi Arist. (Że nie tak
łoć nam dowodzi jak dawno jest znani
Damnijere, mniemające jakoby Arystot.
twierdził że: nihil est in intellectu quod
non fuerit in sensu — nierozumnie to
porównanie do tablicy, duszy do tablicy
nienapisanej, to porównanie znaczy iż
myślenie ma w potencyi a posiada ogólne
wyobrażenie niż wprowadzić umiano —)
stan że jest źródłem wyprowadzić — bo
ale myślenie nie ma się biernie — bo
ale myślenie przypuszcza konieczność na-
le bierności przypuszcza konieczność
czej samodzielności, bo myślenie
ten umu jest samo się rozwijaj
poznanie —

Lekcya 60. 2 Marca 852.

To myślenie jest tedy inteligencyą która sama sobie urzeczywistnia, która lecz niezależna jest od ciała – ale która nie ma nic wspólnego ze światem ciała która przeto jest nieśmiertelną gdy zaś nem wszystkiego –

99

widzimy że i tutaj występuje dualizm Arystot. i tutaj nie ma ściśle oznaczonego stosunku ducha a ciała – bo z jednej strony jest wyrażony do wrażeń ciała a z drugiej jest od niego niezależny –

Szwegler str. 72

Etyka –

I tutaj występuje właściwie wyższości Ar. – Plato powiada iż j[est] rzeczą niepodobną mówić o dobru w sprawach ziemskich nie wyprowadzając ich wywodu z dobra ogólnego i samego przez się – Ar. odwrotnie powiada iż owe dobro samo przez się na nic się nie zda do poznania dobrego które mamy wykonać w świecie – a dobro mogące być wykonane może być przedmiotem Etyki –

Dobro obyczajowe Etyczne jest to ~~które~~ co sama już natura i usposobienie przyrodzone człowieka wskazuje – Arystot. uważa tedy to dobro jako kwiat całości człowieka kwiat uwarunkowany –

Sokrates uważa iż cnota jest ściśle połączona z poznaniem temu się przeciwia Arist. i powiada w Sokr.

(~~[illegible]~~), powinien pierwiastek.
pathologiczny, niemożliwy – bo nie
sam jest pierwszym gruntem cno-
ty ale dalszy skutek, poprzedza które
nawet dąży do cnoty, a z którem do
piero poznaje się jego poznani-
(że cnota pierwej w sercu nie
wzrośnie) – Stąd też przecię
Arist. zaliczy cię cnoty nauczyć
można – posiada i potrzeba
częstego powtarzania, natomiast
się – zatem posiada on cnota
kapłan drogą się ~~[illegible]~~ rodzi
natura, wprawa, poznaniem.

6. <u>Najwyższe dobro</u> – Każda
czynności ma cel, gdy atoli każdy
cel może jest środkiem do wyższe-
go celu – więc jest dobre najwyż-
sze nie będące już środkiem ale naj
wyższym celem – tym celem jest
<u>szczęśliwość</u>, <u>najwyższe dobro</u> –
Najwyższe Dobro jest to, co odpowie-
da naszej istocie – ale istota czło-
wieka nie jest samo ciało, bo
to ma wspólne ze zwierzętami
istota człowieka jest inteligencja
a zatem dobro najwyższe powinno
być względnie inteligencyi czło-
wieka – Inteligencja atoli nie
jest li sama bez istnienia ale
jest zarazem czynnością – Tak,
szczęśliwości zależy ma na działaniu
szczęśliwości które zarazem jest
Działaniem –

Czynności naszej i szczęścia ludzkiej
tem szczęśliwości jest ta doskona-
łym żywotem i całą potrzebne.
Definicja Arist. szczęśliwości: one
jest czynnością doskonałą, wszy-
wości doskonałych.—

Zaraz wtenczas widzimy tutaj
wahanie się Arystotelesa — bo chociaż
co się powyżej mówiło mówi że
on uważa jakoby szczęście zależało
od naszej czynności zależało
a z drugiej strony zaś mówi przy-
znaje iż wiele jest warunków
szczęśliwości które nie od nas
zależą — a które są przypadkowe
np. brak nieszczęść, choroby.

O pojęciu cnoty —

Każdy czyn sprawia dusza — Każdo-
raz dusza jest niedoskonała które
się w niej ~~dzieje~~ się znajdzie coś
za mało lub za wiele — doskonałość
~~za~~ nie zależy na właściwej mia-
rze —

Cnot tych jest szczególnych ile
stosunków wszelkich — liczba cnót
nie da się zatem ograniczyć —
można więc tych tylko cnót pomie-
[illegible] które jest stosownie
[illegible] — a wreszcie
środek jest cechą cnoty, każ-
dy środkiem między wyrządzeniem
krzywdy a cierpieniem krzywdy
jest sprawiedliwość; i umiarko-
wanie środkiem między chciwością
rozkoszy a tęposzą —

d. <u>Rzecz publiczna</u> —

~~Rozróżnienie~~ cnota ~~różni się~~ obywatelska się według Arystotelesa i Platona od cnoty politycznego — Państwo wcześniejsze niż człowiek jak człowiek poprzedzający, a całość wcześniejsza niż części — Cnota polityczna i moralna spływa w jedno, więc w ideale najlepszego państwa cnota obywatela a człowieka jest jedno — Ale w państwach niedoskonałych można być dobrym obywatelem a nie być dobrym człowiekiem — U Arist. indywiduum i rodzina ma większe uprawnienie niż u Platona, Arist. sprzeciwia się społeczności żon i majątku a to nie tylko dla niepraktyczności ale dla zasady bo: państwo nie jest dla abstrakcyjnej jedności, które mieć ochronę w wolności i swej indywidua i rodziny —

Zdaje się niewątpliwie Arystotelesowi stawała przed oczy forma rządu monarchii ograniczonej; wreszcie przestawał na tem i określa różne formy rządu według ich właściwości, rozdzielnie ich — i powiada że nie można oznaczyć która forma jest najlepsza, ale oznacza która forma jest pewna jak jest względem warunków historycznych, klimatu, geografii, ekonomii, duchowego rozwoju, cenie jest. względnie najdoskonalsza —

pag 76.

dochodzenia
On zwalcza się (tego co jest owu celem
doskonale a przestaje na tem co
wygląda dobre i prawdziwe – 101

Uwagi ogólne nad Arystotelesem

Nikt zaiste nie ma większego prawa
nazywać się naczelnym ciałem rzadu
ludzkiego jak Arystoteles – wszystk
jego, jego pojęcie umknęło we wszyst.
kie strony świadomości ludzkiej
Arystoteles przez wiele wieków był
reprezentantem wykształcenia
ludzkiego – Gdy na zachodzie umysł
umknęło z tego Aryst. Arabowie uprawili
Arabowie – i ci je znów oddali zach.
dowi – nakoniec odbyto tryumf
nad tym Arystot. ten tryumf był
dwojaki, naprzód że to nie tylko powrócono się
Arystot. która powrócono ale raczej
to co tak nazywano, bo tak scholastycy iz
to jest formalizm powierzchowny
aplikowany niektórzy z Teologią –
tryumf ten znaczy więc w obu tych
zaś niezupełności to jest też i i Teologii
od siebie oddzielono – i pozwolono
każdej być wolnej w swej wła sferze
sferze – Drugi tryumf był tryumfem
pustotości głupstwa – swawoli które
rozumowała i wielkich rzeczy dokazuje
gdy się uwolni od pojęcia, od rzeczy –
gdy tego myślenia – Tak że aż jest
dawniej słychać wiele o wzniosłości
o spekulacyach – wzniosłości metafi-
zycznej rzeczy, ale nie raz gdy mowa
jest o wzniosłościach w historyi naturalnej
gdy mowa jest o tych rzeczach owad
jakiej, pewny przez ogon, że ów robak
ona mog, napisane to te wzniosło
zaś nie wzniosło
... myśli.

Uczas to nazywają apellacya się
ucieka, niż Aristoteles lub Plato
do mają lęgi niemcy –!– Philosofii może
i Gnosnosi rada malare pierwszych nauk
czasu ty ztąd

<u>Niedostatek filii Arystotelesa</u> — tęż Ar.
postępuje zawsze od zjawisk a te rozumienia
ne pojęcie, ale to pojęcie nie leży w jedności
nie leży w pojęciu bezwzględnem – To bowiem
nie leży w pojęciu przedmiotu – Ta jedno-
wzajemna istota bezwzględna
się jest jednakowo istota bezwzględna
Całej filozofii nie dosyć jeszcze do
świadomości siebie ogólnej której zasady
jest i świadomością (Kanon.) nie
dość do myśli bezwzględnej – Całej
dość do świadomości a świadomości siebie nie
świadomości jedności – Całej nie wy-
chodzi jeszcze w jedności – całej nie wy-
jętnie jeszcze <u>myśl bezwzględna</u> siebie
jest świadomości siebie jest jeszcze podmiotowa
ta świadomość siebie jest jeszcze podmiotowo
ostatnie, wrodzona od samego swego –
bo niedostatek wyrobił moc Epikurejska akademicka
i sceptyczna – !!
Arystotelesa –

Następcy Arystotelesa

Bezpośrednim następcą był Theophrast
ur. 371. ćwiczony ale podług Commentatorów
Arystot. – Dalej Dikäarch z Messyny
Strato z Lampsakus –
Ten Strato ćwiczony podług Fizyk, on jednak
odstąpił Arystot. bo wszystko wyprowadził
do Mechanizmu i przypadku –
Ponieważ jak się wiele pism Arystot.
zaginęło, więc to nie może szkoły
wszystkiej filozofii ale z każdego – stąd nau-
ki jego się łatwo wyradzały, a wiadomo
że przez się łatwo wyradzają się między
pismo które się wiadomy są między
pisma Arist. –

Kart. 419

Wogólności trzeba wyznać iż im głębiéj utoniemy w szczegółach fil. Arist. tem więcéj stają się zajmującym, i tem jaśniéj widzimy wszech poprzedników jego —
Filozofia Ar. nazwano późniéj peri-patetyczną, bo ta rozkoszna za Liceo z ciasów jéj raczéj fil. popularne nie głębokie spekulacye —

Spojrzenie wstecz —

Tak więc ujrzeliśmy pierwszy okres filozofii greckiej, która jak wiemy układała się w trzech częściach od Thalesa do sofistów, druga od sofistów do Platona — trzecia zamknięta Platonem i Arystotelesem — z Aristot. zamyka się pierwsza Epoka, pierwszy okres fil. greckiéj.
Wypadek Platona i Arystotelesa jest taki otrzymano za dno fil. myślenie — u Platona to co jest pojęciem ogólnem, u Aristotelesa jest więcéj niż uchwycone i rozwinięte, nie jest więcéj nieruchome abstrakcya ale staje się rozwijającym się w sobie.
To czego brakowało w tych filozofiach wcześniej musi się teraz wyjaśnić w przyszłości brakowało systematu — Brakowało tego aby ogólna podstawa była uznana za ogólną z któréj szczegóły pochodzą wszystkie, potrzeba aby była zasada która się przeprowadza przez wszystkie gałęzie — u Aristot. tego nie ma, u niego nie ma tego aby jedno principium było przyjęte, obecnie myśl i przyjmowanie — on przechodzi szereg zadań — od poprzedników i te zamienia z przyszłym a tak nabywa szeregu myśli szereg pojęć

Te myśli ów potem jednoczy a tak staje
się spekulacyjny. — W arcydziel. jest wprawdzie
myśl siebie myśląca i pojmująca
we wszystkiem co jest, ale tkwi w tym umyśle
i tej wznioślejszej jeszcze ~~nie~~ przedstawia
jako myśl myśli abstrakcyjnej, myśli
przewodniej przechodzącej z konieczności
przez całą rzecz tę — abstrakcje or-
ganiczne w tym czasie. — Chodzi
więc o to aby teraz uzupełnić przeci-
wnie ogólne przeto w pojęć, jako ogólne
i to jest właśnie który spotkamy w dru-
giej epoce — obaczymy system. — W arcydziele
najwyższa idea, myśl siebie myśląca
sama jest tylko jednem ogniwem ale
nie jest jednem wszystkich ogniw —
Chodzi tobie tedy o to aby idea rozwijająca z siebie
kształt by trzy ~~...~~ świata okazała
się jako urzeczywistnienie tej myśli.
Tego atoli jeszcze dokonać nie można
było — pojmie to się dopiero o tym się uznano
potrzebę jednego principium. — Powtóre
w tej zasadzie zowie jednolitej zabierającej, formę, ogól-
nej nie rozkazuje się jeszcze wszechobu-
się w dopiero rozkazywanie do
ogółu — subsumuje — tym sposobem
filozofia jest teraz dogmatyczna
stawiająca to co szczególne jest
do ogółu abstrakcyjnie — jest zapewne
jasne, twierdzące — filozofii dwa
rodzaje principium od którego za-
czynać się stosowanie ma — jest to
potrzebne do której doszła fila-
zo podobnie zwłaszcza stoicka, epikurejska
i sceptyczna filozofia
~~Uwag. 1123~~

Zatem tu się scharakteryzować da 61.
trzy filozofie one jak się wiedza opierają
się na zasadach abstrakcyjnego pojmowania
1. zasada jest myślenie – myślenie jest tworzenie 103
prawdy – ogół – Stoicyzm
2° zasada jest szczególność, pierwiastek
jedności – Epikureizm –
3. zaprzeczenie obu, z negacyi potrzeba
one pierwiastkowości konkretnej obu wydarzeń
przez ich uprzytomnienie – sceptycyzm –

1. Filozofia Stoików –

Stoicka filozofia wykształciła się z cynicznej – wykształciła go ponad i uczyniła naukowo – podobnie epikureizm umiejętności – przez umiejętną szkołę cyrenajską –

W Stoicyzmie nie ma spekulacyi przez tylko pierwiastkowe zastosowanie pierwiastkowej filozofii.

Założycielem był Zeno (urodzony na Cyprze w mieście Citium 120 Olympiady 300 przed) szkoły. (różni się od Eleaty) – w burzy morskiej stracił majątek [illegible] i za ono oddał się filozofii. ± Do tego pierwiastkowo miał dzielność bo ojciec jego kupiec [illegible] go był posyłał do Aten – on otworzył szkołę w przysionku ozdobionym obrazami Polygnota który nazwano barwnym przysionkiem (Stoa Poikile) stąd imię szkoły – Co do osoby jego warto pamiętać iż surowość jego była tak wielka iż gdy nie przyjmowano od nikogo świadectwa bez przysięgi w Atenach za Zenona jednego uwolniono od niej – Zenon zostawił albo żył [illegible] w jednej [illegible] całości – świat oglądając [illegible] jak [illegible] ale nie [illegible] [illegible]

± był uczniem naprzód cynika Kratesa, później Stilpona pomiędzy z megarejczyków a później akademików Xeno[kratesa] i Polemo –

Tenn. 431.

żeby, iż mu przypisywać – nie miał bo-
gactwa co inni a jednak ani mało potrzeb
żył chlebem, wodą, figami i miodem – Król Anty-
gonus podobnie jak wielu później nie mógł
go uwielbiać dość, bywał u niego, jadał często
u niego a zapraszał go listownie do siebie
na co Zeno odpowiedział: 80 lat mam!
Ateńczycy chcąc uczcić zasługi jego uchwalili
mu uznanie nowe – Ponieważ Zeno syn
Mnaseasa żył wiele lat w naszem mieście
jako filozof i pod każdym względem
okazał się być dobrym człowiekiem, gdy
młodzież swą prowadził drogą cnoty i
umiarkowania, więc obecnie dać przez
[illegible] mu pochwałę publiczną, i wieniec
złoty – Niech mu nadto w Keramikus
pochowany – Co do wieńca i pogrzebu
ma być postanowiona komisya z
pięciu mężów" –

Zeno umarł w porze bardzo wielkiej, podobno
miał lat 98. i sztucznie sam sobie
miał życie odebrać – podobno głod-
Po nim odznaczył się przez Kleanth.
słynny hymnem do Boga – On jedno-
razu był zarwany, że się usprawiedliwił
z [illegible] utrzymujący – tłumaczył dowiadł, że
nocami nosi wodę ogrodnikowi aby we
dnie mógł być w towarzystwie Zenona.
Chciano go zapomogą obdarzyć przez
czego on nie przyjął – on w końcu dożywszy
81. roku – i samowolnie przestał się
głodem –
Chrysippus (ur. 280 p. Chr.) on naj-
więcej się przyczynił do rozwinięcia
filozofii Stoików tak iż mówiono

gdyby Bogowie mieli używać dyalektyki
używaliby dyalektyki Chryzyppa –
Powiadają że napisał 705 dzieł – co
dziennie miał napisać 500 wierszy –
wnet on powiedział uczeń notował co
mu przez głowę przeszło – a przez to
ciągle przywodził zdanie obcych
przepisywał prawie całe księgi
cudze – Tak iż powiadano o nim
iż gdyby mu odebrano wszystko co
od innych wziął zostałyby próżne
papieru karty – Ale to mówi prze-
sadzone zdanie – wszakże wiele ustę-
pów ciągle jego przywodzą jako wielkie
mistrza powagi Stoików – On został
rozwinął Logikę stoicką – Diogenes
Laertius przywodzi dla niej wiele pism
jego których złoty wszystkie dla nas
zaginęły – umarł 212 przed Chr. –
Diogenes ze Seleucyi w Babylo-
nii – Od tego stawny ze swoich
Karneadesem, stawny z akade-
mików i Kritolaosem ~~akade~~
~~mików~~ perypatetykiem byli
posłany jako poseł ateńscy do
Rzymu – to poselstwo zaciera
poznawanie Rzymian z Ateną, dia-
lektyką i szkołą grecką –
Panaetius nauczyciel Cycero-
na, tu według jego dzieła napisał
księgę swoją o powinnościach.
Posidonius także stawny
nauczyciel i razem Cycerona –
Stoicyzm u Rzymian –
powinien uważany że filozofia
ta przychodzi do Rzymian ale
tu nie nic uzyskała, przybrała
Oto zpiekła się

prawdziwą – stała się wstrzemięźliwością jak to widzimy u Seneki, a później u Epicteta lub Antonina –

Epiktet przy końcu 1o stulecia po Chr. był naprzód niewolnikiem Epaphroditus który go później uwolnił – potem Ep. udał się do Rzymu – gdy w r. 94 po Chr. wypędzono z Rzymu filozofów, ~~[illegible]~~ tracimi – [illegible] matematyków, Ep. udał się do Nikopolis do Epiru – i tam uczył publicznie. Uczeń tych wykładów Arrian spisał Dissertationes Epictetae, które nam przekazały i kompendium o Stoicyzmie.

Marcus Aurelius Antoninus Philosophus, cesarz który od 161. do 169 rządził wraz z Luciusem Verusem a od 169 do 180 sam, jeden napisał meditationes ad se ipsum w których wspaniały i uczy i [illegible] wiernie i [illegible] do [illegible] [illegible].

Filozofia

Stoicyzm jest wykształceniem Cynicyzmu. Chodzi głównie o to aby umiejętnie [illegible] się być jednym i to samo [illegible] i [illegible] – w czym [illegible] [illegible] i [illegible]. – To chodzi o [illegible] [illegible] i [illegible] być więcej to o to aby [illegible] [illegible] być [illegible] [illegible] –

1. Fizyka –

My się ograniczymy tylko na ogólnych zasadach.

Λογος (Logos) jest rozumem władcą rządzącym, substancyą, duszą wszystkiej natury przedmiotów – Jest to rozumna dusza natury, która rządzi nią to jest panteizm. Hymn Kleantha w tej myśli ułożony –

„Nic bez ciebie nie dzieje się o Demonie mój! i nic się nie dzieje bez ciebie ani na eterycznym biegunie – ani w morza bezdenności – krom tego co czynią źli przez nierozum swój! –

Lecz ty o demonie rozumiesz to co nienawistnem jest – i to co się nienawi... Tyś zespolił wszystko w jedność, i dobro z złem, by jedno było – tak iż jeden jest Logos który zawsze jest i którego ci unikają co zewsząd śmiertelnych złemi są.

– Nieszczęśliwi którzy wiecznie pragnąc posiadania dobrego, nie poznają powszechnego bożego prawa, ani go słuchają, – nie słuchają a przecież gdyby posłuchali z nim i rozumem używaliby zacnego żywota"! –

Dla tego stoicy uważali poznanie natury za ważne i z niej poznawać ogólne prawo, ogólną ustawę – natura jest przedstawicielem pewnego samego prawa –

Bliżej przypatrując się tej fizyce przekonamy się że tu są pierwiastki z natury do czynności i [illegible]. Pierwszem jest materya, substancya — Czynnem jest ogień w materyi — Bóg — [illegible] mają się oni wśród [illegible] Kiedy ogień jest głównym czynnikiem [illegible]

Jak dotąd Logika nauczająca Logos [illegible] tak przechodzi na szczegółowe ~~[illegible]~~ [illegible] Bogów, że Bóg jest [illegible] do [illegible] ludzi, i bogowie do objaśniania [illegible] [illegible] stawać się [illegible] [illegible] tak [illegible] przyjął się w Rzymian —

2 Logika

Kiedy pytanie jakie jest kryterium tego co prawdziwe i rozumne?
Prawdziwe i rozumne jest to co rozumienie zawiera, rozum więc jest formą pojęcia — Tak więc pojęcie wyobrażenie [illegible] — to jest formą [illegible]
Wyobrażenie zaczyna się od [illegible], następnie [illegible] jest formowanie — jest to przetworzenie [illegible] — Te rozne stopnie [illegible] — [illegible] tym sposobem — [illegible] rozłożona to jest zapatrywanie — [illegible] zrozumienie to jest pojęcie — [illegible] mocą umysłu — jest to [illegible] a [illegible] — jest [illegible] —
[illegible] prawda [illegible] jest umysłowości

Ta gestykulacya odbiła się w Adamie
do wszystkiego pojmowania rzeczy —
Przecież widzimy że tutaj jest wyde-
finiowany stan na określający prawdy
że jest zgodności przedmiotu i świado
mości — Ale uważmy że ta zgodność
nie rozumie się tutaj w [illegible]
znaczeniu tak gdyby zgodnej
która była przedmiotu a wrażeniu
nam wyobrażeniu o nim, tak iżby
trzeba jest jasno czegoś trzeciego
coby uczynił porównanie — nie —
tutaj ta zgodność nie z tego w
znaczeniu, tutaj chodzi aby
świadomość była zadowolnione
w [illegible] wyobrażenia a wyda-
na z całej świadomości — o ile moż-
zgodności — jest to dowód że tutaj
myśleniu uważa się być [illegible]
spaniem —

Widzimy tedy że prawda przedmiotu
w tym znaczeniu że przedmiot oddany
została myślenie ale nie myślenie
przedmiotowi — brak uważmy że
mamy też prawdy względnie w
[illegible] w tym znaczeniu i brak
niedostatek. — Naprzód że tutaj
[illegible] — że coś jest czym potrzeba
alby było przedmiotem myśli
— i znów aby myśl była potrzebie
przedmiotu — otóż te dwa niedosta-
tek —

Co do nas wiemy dobrze że
[illegible] naprzód że zgania na przed-
mioci swoim — ale to jest tak
powiedziane, potrzebie aby
myśleniu [illegible] na prawdę
w [illegible], aby [illegible] samo
a [illegible] [illegible]
[illegible]

aby zaś wtedy wydobyto przedmiot.—
Czego nie uczynił [illegible]—
nawet uważamy że zgodności przedmiotu
z myśli jest tylko formalne, myśle-
nie tutaj nie ma żadnego bliższego znacze-
nia — tutaj też wszystko by nic to
a może myślenie być w rzeczy [illegible]
nie będzie samo [illegible] [illegible] — myśle-
nie tutaj jest dopiero czas ogólne bez
oznaczenia bliższego — myślenie jest
proste bez oznaczenia, przedmiot
przyjęty w myśleniu takowo ogólne
nie nie [illegible] w [illegible] bo myśle-
nie jest ogólne, ograniczenia tego
nie ma oznaczenie formalne przedmiot—

moralności

Etyka jest najdzielniejszą stroną
[illegible] — ona w niebym związku z
Logiką, jak w naturze Logos myśl
[illegible], jak w [illegible] tak te same
[illegible] w [illegible] Etyki. — bo naj
[illegible] w [illegible] Etyki. [illegible] tem się ma
[illegible] zasada Etyki [illegible]
aby [illegible] życie do ogólnego [illegible]
[illegible] natury, aby się [illegible]
do harmonii świata " [illegible] natury
[illegible] — [illegible] mówiąc „się
[illegible] do natury rozumnej, to
[illegible] jest takowa nie jest [illegible]
[illegible] natury naturalną [illegible]

[illegible]—
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]—
A. d. [illegible] [illegible], jest [illegible]
jest [illegible] ogólności [illegible] jest
[illegible] natury, [illegible] [illegible]
jest [illegible] — [illegible]. [illegible]

Rozkosz nie ma przeto żadnej warto-
ści, że ona nie jest czynnością ale stanem,
biernym duszy – Co osobowe więc zaś uznane
~~nie~~ jest stąd też zewnętrzne dobra nie mają
znaczenia nie mogą być być celem naszych
czynności – bo tylko może być dobrym
albo nie od którego zależy czyn, cała te
jako zewnętrzne są obojętne – 107

Przypuszczają atoli Stoicy – ulegając
nie co ze surowości swych zasad – że między
zewnętrznemi przedmiotami mówią są rożne
ich takowe przyczyniają się do życia
stosownego do natury – Tak mędrzec
woli zdrowie niż ~~[illegible]~~ chorobę, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ bogactwo niż ubóstwo –
Surowość zasad Stoików najwięcej
występuje z pewności w której dusza-
ją cnotę i niecnotę, rozum i występności
albo posiada – ~~cnota~~ rozum – oczyści się
[illegible] a wtedy [illegible] wła-
[illegible] nie
Odda – albo [illegible] rozum się za bezrozumnym
oczyści a wtedy pójdzie za bezrozumnym
popędem występności, w pierwszym razie
jest dobrym człowiekiem w drugim złym –
[illegible] tutaj nie ma – nie ma też nadto
zadka tutaj nie ma – nie ma też
między cnotą i niecnotą – Cnota nie
może w nas być na poły, nie człowiek
albo jest całkowicie cnotliwym albo nim
wcale nie jest, nie ma tutaj średniej jak
go nie ma między prawdą a fałszem –
Lecz ta surowość i postawienie
obok siebie jest przyczyną że ich zasady
moralności za czysto abstrakcyjne
że nie wchodzą w szczegóły szczególnie. zasada
moralne nie rozwiją się systematem
i [illegible] nie da się zastosować do szczegó-
łowych wypadków – Ta filozofia prze-
[illegible] na tym że sprawy stosowne
do natury [illegible] widzieli mędrzec.
mędrzec jest wolny chociaż we więzach
on sam jeden nie jest niewolnikiem pracami
on [illegible] [illegible] sprawy, on
jest sam bogaczem [illegible]
[illegible]

Człowieka stoicy opisują mędrca, jak Zewsa, jak Boga. – Ale ten ideał mędrca według stoików jest niezupełnie ideałem do którego dążyć potrzeba ale którego zupełnie w życiu nie napotkamy – †

† Tak widzimy, że stoa pod każdym względem trzyma się ogółu, abstrakcyi –

2. Epikureizm.

Gdy Grecya upadła, gdy świat rzymski nie zadawalniał więcej człowieka wtedy duch cofnął się w siebie i szukał w sobie tego dobrego co już nikt w świecie zewnętrznym [illegible]. Ale Epikura odwrotnie jest z stoikami, stoicy kładą działanie, jako myśl, potem jako prawo działania – Epikur nie uważa działania jako działania ale jako czucie – wiadomości jako ~~[illegible]~~ pomocnikowe – Jest to egoizm we formie wyższej umiejętnej – Ale z tego i tutaj wszelka nauka ugruntowana znać i tutaj nie ma konieczności pojęcia – a tutaj wszystko zapada bez spekulacyi – tu tak wszystko jest zdrowym rozsądkiem –

Jak stoicy zasadę cyników w myśl [namiętności] – Cynicy każą że człowiek winien się ograniczać naturalnie, stoicy powiadają że naturą owładnąć – ne być winna rozumem –

Podobnie gdy Cyrenaicy powiadają że rozkosz zasada, tak Epikur ~~[illegible]~~ daje tę rozkosz rozumnie a tak nadaje jej charakter ogólny – tutaj rozumnej zasady filozofii chcąc rozumnie tę fizę Ep- trzeba się znać wszystkich spraw i przyczyn oznaczających o tej fi-

Żywot Epikura.

ur. 342 przed JChr. w Gargettos wiosce ateńskiej – ojciec jego był biednym nauczycielem wiejskim – a matka czarownicą zarabiała sobie pieniądze wróżbiarstwem zaklęciem itd.

Ojciec jego wyniósł się jako osadnik do Colo-
fon i tutaj grunt przeznaczony był do
wyżywienia rodziny jego, nie i tutaj trawił
się wczesnem dzieci. — mając więc lat 18 wrócił
do Aten, było to właśnie w tedy gdy Aryst.
uszedł w Chalcis, i badał pod ówczesnym filo-
Leucypa i Demokryta i obcował z Xeno-
kratesem Platonikiem i Teofrastem
uczniem Arystotelesa. — Epikur dawniej
jeszcze mając lat 12 czytał zna-
jomu swoim Hezioda księgi o
chaosie którego wnętrze się nudził
on sam nazywa się autodidaktos
lecz nie rozumiejąc on sam z nikim
rozwinął całą filoz. i jakoby takowa
byłaby zupełnie oryginalną —
uczył właściwej filozofii najprzód
na Lesbos w Mitylenie, potem w
Lampsaku w Małej Azyi lecz nie
miał wielu słuchaczy. — i tak przeniósł
się z miejsca na miejsce — mając
lat 36 wrócił do Aten do ogródka
filozofii — był drugi choć sekta-
chorowity zatem, lecz że przez wiele
lat nie mógł się z łóżka podnieś-
ć słabością i cierpiąc nie umie-
rał wcale pocieszając się całą umysło-
wością — Cicero który po imieniu
dość jedynie o nim powiada
o to lepiej, bonum, comem et huma-
num — Diogenes Laert. chwali
osobliwie jego łagodność ewi-
dla rodziców, umarł mając lat
71. — na kamień i pod mękami
kazał się wsadzić do letniej ką-
pieli, wypił puchar wina i
polecił przyjaciołom by zachowali
w pamięci naukę jego

Trzeba raczej zaznaczyć nie był dla-
uwielbiany przez uczniów mistrz jak
Epikur - żaden nauczyciel tak się tkliwie
i [illegible] [illegible] [illegible]
innych szkół - przeciw zdradził[?] to Epikur
[illegible] to zdradzał by nie [illegible] [illegible]
zakonem - Po śmierci pamięć jego była
bardzo czczona od uczniów jego - nawet
obraz jego na pierścieniach się przechował
a uważali jego przedmiotem [illegible] coś
z nauki nauczyciela - tak tedy była do-
trzymana [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
przeczytane tego kto w [illegible] ta nauka jest
zakończeniem - Filozofia szkoły Ep. nie
rozwinęła się, ani też się nie wyradziło
i nie ma stanowczo filozofii - jeden
tylko Metrodoxas mówił nieco
szczegóły rozwinął -
Epikur wiele bardzo pisał wspominają
o 300 dziełach, jeśli odejmiemy to co
[illegible] wypisał z innych [illegible]
Ep. [illegible] [illegible] - Chryzippus pisał
a nie [illegible] - Pisma Epikura
nie dochowały, nie spadły na nas - część
zapewne nie ~~ma~~ potrzeba ratować
owym jakoś [illegible] do Filologii.
Znamy go tak dokładnie z Diogenesa
Laertiusa i gdy niedawno w Herkula-
num [illegible] [illegible] jego pismo
Epicuri fragmenta librorum II et XI de
natura - Lipsiae 1818. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - [illegible]
[illegible] [illegible] z Cicerona, u
Sexta Emp. i Lukrecjusza -

Widzieliśmy już powyżej że Epikur
uważał za zasadę że oświeceniu umysłowe-
że ten co [illegible] nie chodzi o [illegible] ale o
czucia o wyobrażeniu, o zapatrywaniu
się [illegible]- 169

Że Kryteria odnoszą się do Teorji do praktyki. II

Kanonika

Tak nazwał Ep. swoją Logikę - w niej
zabiera Kryterium prawdy I (o Kryterium) którędy
poznania - trzy są - 1sze czucie -
2gie wyobrażenie - 3 zdanie -

I Czucie. - Czucie jest bo jest nie może [illegible].
- ani od czucia coś więcej ani dodać można.
Dla tego czucie nie może krytykować czu-
cia, bo jedno czucie jednakie nie
[illegible], bo jedno czucie samo [illegible]
[illegible] samej siły, [illegible] - [illegible]
[illegible] od drugiego jest [illegible] - [illegible]
[illegible] - i w ten Ep. [illegible]
czucie jest [illegible], nie
[illegible] nie [illegible] od
[illegible] nie [illegible]
[illegible] - Ale czucie może się mylić
nie w tedy dopiero [illegible]
nie [illegible] - w tedy czucie jest [illegible]
[illegible] w nas i jest zasadą tego wszystkiego
co [illegible] lepiej prawdę -
Po co jest pisać nie znam, co było lepiej
czucia, [illegible] może lepiej poznanem ztego
co już jest znanem, może lepiej [illegible]
wyobrażenie. - Co nie znam może
lepiej [illegible] tego co już znane.
[illegible] że Epikur [illegible] jak
[illegible] wszystkim [illegible], " [illegible]
[illegible] że prawdą
[illegible]

II Wyobrażenie, [illegible], [illegible]
[illegible] w tedy [illegible]
wyobrażenie [illegible] - [illegible]
[illegible] - ~~prawda~~ - [illegible] to co [illegible]

f jak znamy wyobrażenia a nie pojęcia.
wtedy też gdy wobec coś już wyobrażamy to
wnet mu postać stałą nieznaną, wtedy
nadajemy mu nazwę, imię; tak jest
u Stoików zadowolenie się z przedmiotem jest
zgoda przedmiotu z myślą [struck] albo tj. jakby
brak sprzeczności w przedmiocie. Tak u
Epikurea zadowolenie się pokazuje się ~~prze~~
przedmiot z myślą i wrażeniem między zgod
znanym wyobrażeniem o nim.
Nazwa czyli nie ma u Epikura pojęcia ale
wyobrażenie wznoszące się do wyższej
ogólności — a tak rodzi się zdanie.

III Zdanie — zdanie jest niczem więcej jak
wznoszenie wyobrażeń ogólnych do przedmiotów
— jest żaden. Ta wbudowana więc lepiej praw-
dziwa lub myślowa — prawdziwość zależy od
tego jak w to zdanie potwierdza a wskaz-
[illegible] — jeśli jest prawdziwe mów kłam-
stwo ~~[illegible]~~ porównanie, trzeba wszystko
tak jak dawniej mówili, [illegible] o tem
[illegible] mogli. —

III Criterium ich praktyczności — to
[illegible], to co dwojakie nie to, nie nie to
[illegible] co właściwe, wtedy [illegible]
nie nie to co obce — [illegible] co [illegible]
nie nie to co obce — [illegible]
[illegible] wiedzieć możemy czy to co jest
~~[illegible]~~ [illegible] lub nie — [illegible]
sam od przedmiotów —
Otóż cała kanonika Ep. jest prawdziwie
ale [illegible], tak. [illegible] można
[illegible] filozofować — jest prawdziwie
ale nie posiada wyższej sfery [illegible]
[illegible] nie u- [illegible] —

Z Metafizyki

Obaczmy co powiada Epikur o istocie duszy –

„z powierzchni rzeczy płynie ruch ciągle nie znane z imion, ruch to bardzo cienko i misterna (emanacya) płynie szybko i wpada do duszy stąd rodzą się ~~wyobrażenia nam~~ wrażenia w nas" – Jest to sposób arcy cielesny wyobrażenia sobie wrażeń – Criterium jego zdające się nie sama sobie nie wyjaśnia-[?] wszak na tutaj wyjaśnieniu[?] – Błąd zaś tak tłumaczy – Tem wszystko z przedmiotów powinniby wprawdzie iby były same tylko prawdy w nas a nie powinnoby być błędu, ale cóż kiedy to duszy nawet te wszystko mających przyczyny które go mocą wstrzymują i przerywają – lecz za te przyczyny zostaną przekonanie o tem Epikur nie mówi – tutaj [illegible] otwarcie [illegible] [illegible] ani słowa –

Co się zaś tyczy samych atomów gdy tym Euklides twierdzenia się Leucippe nie rozwija w całe dzie- jego systemate –

Atomy nie mają żadnej własności wyjąwszy ciężkości, wielkości i kształtu co jest niekonsekwencyą – bo atomy mają być bez własności a zwolna atomy przypisuje im własności – własności przedmiotów są „skutek własności atomów do- minują[?] – ale to są owe słowa nic nie tłumaczące, tak jako molecules nic nie

w chemii —

nie przeszły może porządnie wszystkie atomów [illegible] — Bardzo dalej [illegible] te wyprowadzo[illegible] tak płaskie i mdłe — [illegible] [illegible] atomy według przypadkowego [illegible] [illegible] ten lub owe przedmioty [illegible] przedmioty, jak [illegible] [illegible] [illegible] przypadkowego całe [illegible] [illegible] —

A najwyższe [illegible] jest ta i [illegible] myśl, abstrakcja ona [illegible] [illegible] a [illegible] przeciw [illegible] [illegible] abstrakcja —

Fizyka.

Nasz metafizyczny zbudowana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wszystko z przypadku — Jak [illegible] znajomych [illegible] nie-znajome ~~[illegible]~~ [illegible] wyżej, [illegible] [illegible] Epikura analogii — [illegible] [illegible] jak [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] z analogii [illegible] jakiś ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] — [illegible] jak [illegible] [illegible] [illegible] to jest te [illegible] Epikura — [illegible] analogii [illegible] [illegible] — i to [illegible] Epikur — Jak i w naukach przyrodzonych naukach tak też i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — tylko analogii [illegible] — [illegible] Epikur [illegible] [illegible] analogii [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

na potrzeby —

całością z zaznaczeniem przyjęcia 65

nam się szczątkowo -

Ale właśnie te strona mistyczna Epikurejskiej nauki miała to do siebie iż trzymając się zmysłowo szczegółu i wielkim zakładom, nie opierała się mistycznym greckim zakładom - wzdychaliśmy i on padołem więzi duch do pewnych stron takich z których tak, jak dziś mówią materyaliści przypadają do duszy przez sploty nerwów stron, Kabał i tp. zamotły - z podobnemi wyobrażeniami ducha o pewności!

4. Moralność -

Etyka Epikura jest najwięcej oskarżana ale może najlepiej zalecona z niego - uważmy jak wiele mamy czynów naszych jak też nam się zdaje być niczem dla tego ale prawem i pociągiem, a to co nie wiemy nie będzie moralnością, nie wie także jest zasadą moralności - Ale to słowo przez zdanie Ep. - i - on słowo rozumie przez przyjemność to co jest także rozkoszą, jako rezultat jej - jako skutek wyłącznie i zasadę tęczy rozumiejąc uważać za Epik. - tak go nie trzeba uważać za zmysłowca. Ep. żąda refleksyi, rady rozumowania a najpierwszą zasadą jest szczęśliwość którą zdaniem mamy być szczęśliwości duchowa zasadzająca się na uwolnieniu się od wszelkiej przypadkowości zewnętrznej, zmysłowej - Co jest zgoła oraz i Diog. L. powiada „w wodzie Ep. lepiej być rozumnym nieszczęśliwym niż szczęśliwym bez rozumu. A lepiej aby czyny były za główne osądzone, a rzeczy za nieistotne

pisane d. 9 Maja 850.

Lepiej jeszcze wstawia się za rzeczą Seneka, który
sam z Stoików twardszych i ograniczonych
on powiada „De vita beata c. 13. Mea quidem
ista sententia est, (invitis haec nostris
popularibus dicam), sancta Epicurum et
recta praecipere, et si propius accesseris
tristia – voluptas enim illa ad parvum Nesel 504.)
et exile revocatur – Et quam nos virtuti
legem dicimus, eam ille dicit voluptati –
Jubet illam parere naturae – Parum est
autem luxuriae, quod naturae satis est.
Quid ergo est? Ille quisquis desidiosum
otium et gulae ac libidinis felicitatem
vocat, bonum malae rei quaerit auctorem,
et cum illo venit, blando nomine inductus
~~sequit~~ sequitur voluptatem, non quam
audit (Epicuream) sed quam attulit"
mai i Seneka mówi o tych rozpustnikach 505:
co się pokrywają hultajstwo pod [illegible]

Epikura –

Cyrenaicy uważają za przyjemność raczej
tylko jednostkowość – a Epikur jest raczej
radością – Diog. L. czyni między niemi taką
różnicę: Cyr. zasadzają mądrość na przy-
jemnościach [illegible] na tem co tworzące
szczęśliwość, Epikur toż samo ale dobiera
drugi przeciwnie! tj spokój, spokój duszy
a zatem brak trosków, zgryzoty, itd. a celem
żeby się do niczego nie wiązać coby mu
szkodzić mogło –

Główne zasady Epikura –

1º Bóg jest nieśmiertelny, szczęśliwy, jednemi
oni twierdzą to wszystko iż [illegible]. Pobożny
nie jest ten który zaprzecza Bogów tłumu, ale
ten który im ~~przypisuje~~ przyznaje osobne wyobrażenia tłumu –
Kto szczęśliwy jest i nieśmiertelny sam nie
ma kłopotów ani ich drugiemu [illegible] – Bogów
poznać możemy przez rozum – stąd mają [illegible]

my mówimy „najwyższa istota" najwyższe-
ne istności lecz nam się zdaje że my 112
nie równie wyżej stawili nad Epikura
ale stojimy o nim [illegible] na równi —

Ep. Bogi są ideałami szczęśliwego żywota.
bo oni sami siebie używają. około nich nie
ma obcej potęgi, więc nie ma trudowanie
ma pracowania się —

Bogowie są złożeni z najcieńszych ato-
mów, nie ma w nich gwałtownych atomów
oni nie troszczą się o los ludzi — nie powinniśmy
im oddawać czci bo są doskonalemi
istotami, ale w tym celu byśmy od nich
otrzymali łaski —

Bogowie mieszkają w próżni świata —
Z promienia zapewne mamy „myśl" — tam
mi ma zaniechać się [illegible] —

2. O Śmierci — Powiada Ep. „najwyższy do
myśli o śmierci, najwyższy do myśli że
~~śmierć~~ nam nic do śmierci, bo wszystko co
dobre co złe jest w czuciu, a śmierć jest nie-
czuciem [illegible] więc jest obojętna — Przyszłość
ani jest nasza ani nie nasza — więc nie
ma się czem trapić —

Popędy — Trzeba odróżnić te które mają
treści w sobie od tych które są zewn—
my wszystko czynimy coby oddalić
od nas nie pokój, coby uczucie i dusza
mogła być nie poruszona przez cielo-
[illegible]

Pokój jest najwyższem szczęściem, do pokoju
trzeba rozumu który wszystko bada co do
niego prowadzi — jest to [illegible]
do do spokojności [illegible] wtedy [illegible]
od [illegible] nie [illegible]
ma spokojny — nie ma rozumu [illegible]
szczęścia prawdziwe —

[illegible] tak [illegible] wypadkiem [illegible]
[illegible] jest naj podobny do [illegible]
~~ich~~ ideały [illegible]
[illegible] do [illegible] podobne.

[illegible] mędrca Epikurejskiego i nie równie
łagodniejszy i mniej surowy. — Spokojność
Epikurea więcej łagodniejsza, tęższa, gdy chodzi
o spokój ducha, Mędrzec [illegible]

Uwaga. Widzimy iż dzielność Epikurea
opierająca się na zmysłach, i [illegible]
jako wzór dla nauk, ~~nie opartą na~~
~~rozumie tylko~~ i jest o tyle tylko oparta
na rozumie aby wielkie zasady rozumowe
[illegible] i wesprzeć się na nauce, [illegible]
[illegible] negacyjna. Wynika stąd i nie
[illegible] aby dalej rozumiała, boby musiała
być rozumować, coby było przeciwne jej

zasadom.

Stoicyzm i Epik. są [illegible] a obie
jednostronne, dogmatyczne. a) Stoicy
[illegible] treść myśli istotnością, i uznają, [illegible] od myślenia a kończą na
ale myślenie było myśleniem tego co istnieje. [illegible] bo na zmysłowe elementy
b. Ep. [illegible] rozpoczynają ~~od~~ zmysłowości, bo zaczynają
a przychodzą w ogół w myśleniu, bo zaczynają
od zmysłowych przedmiotów a kończą na atomach
które są abstrakcyjne myślenia — podobnie zaczynają
[illegible] zmysłowości [illegible] a kończą
na ogólnych zasadach przyjemności, [illegible]
w przyjemności ~~[illegible]~~ duchowej, w spo-
kojności, w obojętności na śmierć —

Obie te jednostronności Ep. i Stoi. [illegible]
się w negacji a to właśnie w Stoicyzmie w
[illegible] w nowej akademii — W Stoicyzmie
są szczegółowe ale abstrakcyjne one się [illegible]
na ogólną przyjemność [illegible] nie
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] a tem zasadami
ogólnemi, [illegible] ale nie
może jeszcze tej szczegółowości którą by [illegible]
[illegible] ogólnie sprowadzała sprawie-
dliwość [illegible] jako [illegible]
[illegible] miejsce [illegible]
[illegible] się [illegible]
jako przeciw wojnie —

3 Nowa Akademia –

jest to dalszy ciąg akademii Platona następców Platona dzielą się na starą, średnią i nową akademię – średnia akademia jest ~~ob~~ przypisywana Arkesilausowi a nowa Karneadesowi – lecz te odróżnienie nie mają wagi obie te akad. bo średn. i nowa są spokrewnione ze sceptycyzmem –

Spólna zasada akademików jest ta iż uważają prawdę za podmiotowe przekonanie, zaś nowi akademicy tę prawdę nazywają prawdopodobieństwem – oni są rozwojem dalszym Platona – w Platona ideje nie tęgo iż u akademików a w filozofii właśnie chodzi o to aby umiej[illegible] [illegible] się z [illegible] tego Plato nie dokonał – tego chcieli dokonać Stoicy i Epikurejczycy, uważając zasady mogącej powszechnie ~~ogólnie~~ się na[illegible] [illegible] ale gdy ta zasada nie jest sama prawdziwą, dogmatyzm a więc nie dziw że nowa akademia wystąpiła przeciw nim, zwłaszcza przeciw Stoikom –

1. Arkesilaus.

Jako założyciel średniej akademii urodzony 318 przed Chr. słuchacz Zenona i Epikura Mając znaczny majątek poświęcał się i metodom uczonym, poezji, muzyce matematyce – Przybył do Aten oddał się w [illegible] – Arkesilaus uczony [illegible], [illegible] nauczał chętnie [illegible] – On uczył filozofii w Akademii um. 244. mając lat 74.

Źródło ~~–~~ Cicero academicae quaestiones i Sextus Empirikus –

Filozofia Arkezylausa. Tak to zaczęła się Akademia przeciwko Stoikom — zasada jest ta — Mędrzec powinien wstrzymać się od wszelkiego zadowolenia o rzeczy —

Jeśli więc Stoicy powiadają że tej prawdzie co nas zadowalnia, że zatem przedmiot staje w treści dla myśli która uznaje ten przedmiot za wzór — jeśli tedy w tej zasadzie Stoicyzmu zmieniona jest abstrakcya bezwzględnych idei Platona i odrębnych od wszelkiej rzeczywistości — ~~Ark~~ Arkezylaus uznał niedostateczność tej zasady bo uznał że ta treść nie jest myślą ale wyobrażenia — że tedy nie właściwie pojmowane jest wyobrażeniem o rzeczy i pojęciem — że rzecz nam się pozwala, że wierzymy tedy zjawisko rzeczy nam wyobrażeniem a rzecz sama — a zatem zgodzeniem zjawiska z naszą myślą daje nam tylko powody do uznania rzeczy ale nie daje nam pewnej prawdy — myśl jest ~~ogółem~~ wyobrażeniem zaś rzecz jest w człowieku.

— Znać jednak bliżej różnicę między tą nową akademią a Platonem — Plato utworzył z pojęcia abstrakcyjnego, ale takowe nie może być kryterium, nie tu powiada Ark. że się wstrzymać należy z zadowoleniem z przedmiotu — bo nie ma kryterium — być nie przecz. Sceptycyzmowi który zada kryterium — Ark. powiada że wyobrażenie o rzeczy tak jest zgodne tak wiedzy jako mniemaniu tak mędrcowi jako i głupcowi — bo ~~jest~~ wiedza ma być osnowana wedle Stoików na powodach, ale te powody same są wyobrażeniem — Wyobrażenie zawarte w myśli może być prawdziwem i fałszywem a nie wiemy między ~~prawdą~~ pewnością czyli co prawdziwe czyli fałszywe — słowem, nie wiemy z wiedzą pewności —

wiedzimy że co do rzeczy samej Arke-
zylaus nie wzniósł się nad Stoików —
Arkezilaus to samo posiada co Stoicy.
tylko co Stoicy nazywają prawdą to
Ark. nazywa mającem powody za sobą —
a zatem nie mającem jedynie prawdę
wedle naszej świadomości, prawdę wzglę-
dną —

Karneades.

Ur. 217 w Cyrenie, um. 132. mając lat
90. — On historycznie stoi w e[illegible]
był posłany od Aten w poselstwie
do Rzymu 156 wraz z Diogenesem Stoikiem
i Kritolausem Perypatetykiem — a to w czasie
starszego Catona — Rzymianie już byli
obznajmieni więcej z filozofią grecką
Ci filozofowie mieli mówić w Rzymie.
— Rzecz o Karneadesie, że mówił dla
sprostania dowodów uczonemu go wszystkie
miał mowę za sprawiedliwością a drugą
przeciw sprawiedliwości. — Rozumie się
jak sobie pochlebił bo raz wziął sp.
jak sobie pochlebił bo raz wziął jednakowo
ogół ac raz do drugiej raz jednakowo
słuchała — To nie umieściło w nim
uczonym Rzymskim, — ale nie podobało
się starszym — ci właściwie stanowili Catonowi
Censorinus — którzy wystawali przeciw
temu — naklonił Cajus Acilius wniósł
w senacie aby wszystkich filozofów
wypędzić z Rzymu — a zatem też tych
wieku greckich choć ich nie wymieniano
— Cato raz radził aby naj-
szybciej nas uwolnić z poselstwa, aby
zechcieli powrócić, i uczyć młodzież grecką
i właściwie młodzież Rzymską ona-
walczyła ... "[illegible]" jest wiedzą
doświadczenie, ... jest jak w
nie wytrzymane, ...
cięży, ... dalszego
... — Taki wrażeń szybko ...
... wszystkich Kardeadesa ...—

Karneades twierdzi wrodzonymi [illegible]
wiadomość na niej, co czyni wykład jego
zajmującym dla nas – to Arkesilausa zdaniem
powody uzasadniane – Karneades powiada iż
nie ma kryterium prawdy ani w czuciu, ani w wyo-
brażeniu ani w myśleniu – Bo
jak wszystko to nas wprawia w błąd –
2do Gdyby było takowe Kryterium to by nie
mogło być inaczej jak wewnątrz wiadomo-
ści które patrzy przedmiot – a potem [illegible]
ciem wyobrażeniem myśleniem – Zwiado-
mości więc pośredniczące nam przedmiotowo-
[illegible] następujące

Co się tyczy Ep. tej zasady czuje przedmiot
[illegible] – bowiem nie tylko czuje przedmiot
ale i siebie czuje w czuciu tem – bowiem nie jest czuciem
[illegible] dla tego nie jest kryterium
że się mieni czując nie jest kryterium –

Co się tyczy ~~sceptyków~~ [illegible], tych zasady – Powiada
w wyobrażeniu jest trzecie myśli a co się wo-
bec wyobrażenia nie tylko przedmiot jest
ale w wyobrażeniu czynnikiem jest
[illegible], drugim przedmiotowości –
samo wyobrażenie, przedmiotowości
w to wszystko jest trafne i [illegible]
dobrze czucie wiadomości – choć ono dalej,
nie równając naturę wiadomości – Powiada
lecz iż nie ma wyobrażenia które by
[illegible] nie mogło być czuje i fałszywe
dla tego też żadne nie może być kry-
terium – jako można mieć wyobrażenie
nie jest co w całe nie istnieje –

Podobnie też powiada i myśleniowie nie
jest kryterium, bo myślenie wypływa
z owego wyobrażenia a te myśli [illegible]
którymi na tem się powiada iż [illegible]
sprawdzić może kryterium albo to
może być tylko przedmiotowym orzeczeniem
pośredniczącem [illegible] prawdy absolutnej
[illegible] powiedzieć nie mo-
gły mówiąc nie ma –

Jeśli tedy skoro osadzają prawdę na
wypełnieniu a Ep. na uczuciu tak składa.
nowa powiada że my prawdy wiedzieć 115
nie możemy, ale że co wiemy to jest prakty-
cznie prawdą dla nas – tak tedy oni
mieli świadomość tego co jest świadomością:
Ta zasada Kant. rozwinięta do ostatecznej
teorii, na ten cel wszystko jest dla [illegible]
[illegible] – a nic nie jest dla [illegible] –
a tak Kant nie miała trwania tylko
zamienił się na Sceptycyzm –

4. Sceptycyzm

Od dotknąć owej [illegible] i
[illegible] – [illegible] w [illegible] –
[illegible] respekt dla sceptycyzmu
[illegible] filozofia [illegible]
[illegible] ten a ten [illegible]
[illegible] –
[illegible] sceptycyzm [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] którą [illegible]
[illegible] niewiary [illegible] – i
[illegible] [illegible] jest.
[illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] tak potęga [illegible] należy do
wybrać [illegible] [illegible] wybrać [illegible]
Sceptycyzm, [illegible] wybrać [illegible]
i dogmatycznych filozofii –
Prawda [illegible] [illegible] –
[illegible], ale tylko [illegible]
[illegible] – to może [illegible]
głęboko na [illegible] a [illegible]
w tej negacji [illegible] –
Sceptycyzm [illegible] potęga [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] się w
[illegible], a ~~[illegible]~~ ~~do tem~~ któryż to [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] jest wolny od [illegible]
[illegible] [illegible] wszelkiej filozofii.

Tak się zdaje że w najlepszym razie można jedy-
nie rzec: sceptycyzm mówi ale nie może go
przeprowadzić – zdaje się jak gdyby sceptycyzm
mógł przeprowadzić się, lecz w fil. nie zdoła
przeprowadzić sceptycyzmu –

Rzeczywiście jeśli ktoś na prawdziwie chce być
sceptykiem nie może być przeprowadzonym
[illegible] jak paralityk nie może być [illegible]
[illegible] albo stał na nogach – Taka para-
lityka [illegible] jest rzeczywiście sceptycyzm, nie może
prawdy, tak w ogólnym, nie może [illegible]
[illegible] się z pojedynczą świadomością [illegible]
nie można nikomu bronić tego, co też powodzi
[illegible] przypadał, nie można nikogo ze [illegible]
[illegible] – Co innego jest
[illegible] sceptyczna negacja każdej filozofii [illegible]
[illegible], takowa negacja okazuje [illegible]
[illegible] co [illegible]
nem jest – [illegible] sceptycyzm [illegible]
się w każdej prawdziwej filozofii ale [illegible]
się przezwyciężona –

<u>Bliższy stosunek sceptycyzmu</u> do każdej
filozofii jest ten że on jest <u>dyalektyki</u>
[illegible] –
[illegible]
[illegible] negacja w sobie [illegible]
[illegible] każde twierdzenie ma
[illegible] negacyą a ten [illegible]
jest w sobie –

Pr. filozofia tak ma negacyą w sobie
jak [illegible] sceptycyzm – a to [illegible]
w negacyi jest <u>celem sceptycyzmu</u>
że on na <u>niej poprzestaje</u> – a tak [illegible]
w twierdzeniu, [illegible] w [illegible]
[illegible] – ale sceptycyzm [illegible]
że ta negacya jako negacya [illegible]
pewnego oznaczonego

sama jest twierdzeniem czegoś oznaczon-
i określonego – Tak sceptycyzm chwyt-
[illegible] [illegible] którą jedyni [illegible]
jest też prawdziwe –
Autorytet nas odwołuje na to negacje
w całości ale uważając jako nowy początek
ta negacja jest w niej. [illegible] od rzeczy
do pochodu – ona jest ciemna, jest dzielną
ku prawdzie –
Taka wątpliwość jest ostatnie [illegible]-
cyi sceptycyzmu do wszelkiej filo –
Trzeba nam odróżnić stary sceptycyzm
od nowego, tamten jest głębokim – ten
płytki. – Nowy który stawia w wielk
głowach i kiedykolwiek posada się te
jest pewno w myślowi, oraz
trzeba powstrzymać – co nam się
zdaje to jest faktem niezawodn-
ym to jest pewne – lecz wolimy to przekła-
dać [illegible] na [illegible] najwyższym, i nawo-
[illegible] na [illegible] [illegible] – to [illegible]
[illegible] jest [illegible] przychy, ~~do uniesienia~~ do
i [illegible] uniesienie, jest przyczyną
bo [illegible] [illegible] [illegible] ze
[illegible] ogromnej wagi, a jest podobny
uniesieniu [illegible] [illegible] w ich [illegible]
[illegible] dojść do prawdy, ale tylko
do [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible]
– a [illegible] [illegible] i te przyczyny iło
[illegible] okazuje się być głupstwem

Historya sceptycyzmu ta jest
bardzo dawna –
Że rzeczy umysłowe nie mają prawdy
w sobie, że to co jest teraz będzie zachwia-
ne, że w tak odmienne opinie
[illegible], że nas też [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] jest nas [illegible] [illegible]
[illegible], lecz sceptycyzm nie tylko
[illegible] do bytności umysłowej
albo nawet do myślenia, i wydawał
[illegible] tego co jest prawdą [illegible],

Uważmy że Sceptycyzm nie jest powątpie-
waniem – Bo kto wątpi zajmuje się głęboko
przedmiotem, jest zapytaniem aby treść
dowiedzieć się ustalić albo tak lub inak-
czej powątpiewanie uchodzi za lekkości
lub głębokości, ale niczem nie jest prze-
pronosić, fanfaronadą, niemocą – Za
dni naszych powątpiewanie było cnotą
przedmiotem poezyi – ma ktoś nikt zaj-
mujecem -- Sceptycyzm niewątpi, on
jest pewny że prawdy nie ma, że nie
uważa wewnętrznie [illegible] – Jest spo-
kojny wolny i chłodny i nie umieści

wcale –

Właściwa krytyka – Trzeba odróżnić
właściwy sceptyc. świadomy siebie, od
niewłaściwego który nie może jeszcze
widzi siebie, swej negacyi – Sextus
Empiricus najważniejszy autor scepty-
cyzmu powiada że już Homer był
sceptykiem bo o jednej i tej samej rzeczy
sposobem odwrotnym wspomina – że
[illegible] Bias [illegible] który [illegible] pro-
[illegible] – „nie wszystko za wiarę?" – [illegible]
który uważał [illegible] wszystkie w
jest – Lecz to nie jest negacya siebie
świadoma nie jest prawdziwem
sceptycyzmem – Wreszcie tak zwany
sceptycyzm – [illegible] bardzo blisko że Scep. – mówiący
powiedzieć iż się zawsze [illegible]
nastąpi bo wyrażeniem, tak wypo-
wiada że wszystko twierdzenie jest
złém, a wstrzymanie się od zdania
jest dobrem – Ale to sceptycyzm
tak nie podniosło się do scepty-
sceptycyzmu

bo mówię że ja nie z nią zdaję być-

Pyrrho, Timon
Aenesidemus i Sextus Empir.

Pyrrho uchodzi za założyciela sceptycyzmu, bo on wedle Sextusa wprost wcielił sceptycyzm i pełniej niż wszyscy poprzednicy - ... w Elis ... mało wiemy o życiu jego - był ... malarzem, ... poważaniu ... współczesnych, miasto zrobiło mu ... go arcykapłanem, a Ateny ... go prawem obywatelstwa ... on miał około 70 lat gdy umarł ... z Alex. W. do Azyi, powiadają że ... Alex. kazał stracić za to ... jednego z perskich satrapów. ... go sceptycy nazywają się Pyrrhonistami ... Petro ... anekdotami - ... powiadając że ... ni ... nie mają prawa ... wpadł w ... wpadał w wodę, i wprost ... przyjaciele jego nie ratowali, ... ochronili od nieszczęścia. Te anekdoty są nieprawdziwe, bo ... lat ... nie byłby się doczekał 90 roku. - te anekdoty umyślnie ... filozofii ... wymyśli -

Charakterem fil. Pyrrhona jest ... zaprzeczenie bytności rzeczywistej; on nie ... myśli ze sceptycyzmem -

Potem Timon stawia, epigramat. ... nad całą filozofią -

Potem Pyrrhonianie zwykają w
sceptycyzm nowszy przez Aenesi de=
musa – dawny pyrrhonizm zwraca-
jący się li przeciw moralności nie mogąc
nic więcej zajść jak tak wykształcenie
przy nim – Aenesidemus wykształcił filo-
zoficznie sceptycyzm –
Z nich najważniejszym jest Sextus Empi-
ricus – o życiu jego prawie nic nie
wiemy – Empiricus znaczy że był lekarzem
empirycznym – trzymającym się nie teo-
rii co się zjawiało a nie teoryi – żył około środk.
2go wieku po Chr. – Dzieła jego są na-
stępujące 1. Hypotyposes Pyrrho-
nianae w 3 księgach ogólne zastoso-
sceptycyzmu – 2o adversus Mathematicos
~~w~~ w 11 księg tych 6 są zwróconemi
zwrócone przeciw matematyce a 5 prze-
fii: –
Cel sceptycyzmu jest zniweczenie wiado-
mości wszelkiej a tylko jest istnieniem
ogólnym, oznaczonym, twierdzącym, czyst.
ludzi myślowym czyli do myśli należącym
Bez istotności ta: świadomość odnosi
się do przedmiotu, lecz przedmiot nie ma
świadomości – jeśli ani przedmiot świa-
chwieje i okaże się niestałym, nie i
świadomość jest się zachwieje i znika – bo
bo świadomość traci swoje celu
wraca do celu, do czystej myśli – w którym
każdy przedmiot znika –
Tak sceptycyzm jest negacyą wszelkiej
co ma formę ogólnej prawdy – czyli to
ludzi w myśli jak u stoików, czyli jest
ono myślowym jak u Epikura –

Lekcya w 5 Marca
850.
Lekcya 25 Marca
852.

I przed tym względem ma rację, bo jedno i drugie jest nie prawdą, bo myśl także jako abstrakcya sama przez niedoliwość mająca negacyą zewnątrz [uwagi], a pewności [illegible] także – Ale Scept. nie ma słusznej prawdy – Ale Scept. nie ma słuszności gdy się zwraca przeciw samej idei, przeciw prawdziwej filozofii bo ta sama przez się ma negacyą w sobie, a tym samem w sceptycyzm tego Scep. nie poznaje – jeśli się wydaje ze filozofia która uznaje to wszystko prawdą to wystarcza to co nie przeciw uczuciu, a przeciw uczuciu albo myśl, a przeciw myśli inną myśl [illegible] – Ale to nie rozumienie rzeczy – bo przeciw [illegible] [illegible] wej, bo ta nie [illegible] istnienie uczuć, i od myśli ale [illegible] je uznaje, i sama przeznaje że [illegible] ich [illegible] bytu [illegible], przeciwnie też wyraz w [illegible] uczuciu i każda myśl ma negacyą swoje – więc zarazem sceptycyzm ale że sceptycyzm nie [illegible] scept. trzeba [illegible] zarazem [illegible] [illegible] a potem że obie negacye obie [illegible] dopiero w [illegible] [illegible] [illegible] prawd –

<u>Bliższe oznaczenie Sceptycyzmu.</u>

Sceptycy używają tropów, nie co to zasady ale zwroty określające to co inny jest, przez ich odniesienie się do czegoś innego, i to inne w sobie idei, wzajemności że wszystko [illegible] odaje się –

…im Sextus wymieniając w tych tropach nowe
i dane – 10 należy do starszych sceptyków
a 5 do nowszych – Każdy z nich gładki, ale
więcej myśl mniej wyrobiona – one zwracają
się przeciw temu co wszystkie rozumowanie
dogmatyczne wiary w ważność prawdy rozu-
mowe mogą więcej zarzucić –

I Każdy tropus –

1. Różność organizacji myślowej – kto
w żółtaczce widzi wszystko w żółtej barwie
co dla innych biało dla niego żółte co dla
innych niebieskie widzi zielono itd.

2. Różność ludzi. Każdy rzecz to inna
ocenia – dla jednego zimno dla dru-
giego ciepło – co ponieważ trzeciemu dla
drugiego zdrowie – Stąd ta różn. ludzie
mają różne przekonania – Podobnie
jak i u nas mówią że ponieważ każdy
człowiek jest inny więc każdemu trzeba
osobnej jego własnej wiary, to naucz. reli-
gijnej nie było ogólnej prawdy i jak
gdyby najważniejsze kryterium było prze-
ciwne – Podobnie ten sceptycyzm jeśli
... filozofii tak jak i ...
... – i tym dowodzą
... samej filozofii – ale jeśli
... o tem ...

... –

3ci Tropus. – różna organizacja rzeczy
samej przedmiotów w ogóle nie obraca uwagi
... wypadkiem ... jest
gładki – Ten tropus ma też naukę
dowodzi że wobec jasno iż wszystko
nie własności żadnej rzeczy nie wyjmu-
jemy ...–

4ty Tropus – Różnice w usposobieniu
w ... i tym samym ...

wedle tego czyli spotkaniu lub wzbu.
drugiej namiętności. czyli metody lub
stanu, albo czyli w ten lub w owym nastro-
jeniu.

5 Tropus – równe położenie i oddalanie
przedmiotu – przedmioty mogące oddalenia
– insice jasne w nocy widać w ciemności. Z-
czyli którzy zdają się obejrzeć wewnątrz, tego nie ±

± inaczej

6 Tropus – wszystko w ciele się pomieszane
pomieszano zdrajcom – tak np. zapach
dobry – między w wielkim ciepłem
i to i wedle tego rozmaitego się tego
używają – Lokacja

7. Tropus Lokacja wedle rozmaitego pozna-
nia, wtedy cało przeznaczyć przeciwnie
we przecież nieprzeznaczyć.

8. Wszystko co jest cen. jest ten cen
jest w relacji. ze inne, nie mówi
tego samo w sobie, a raczej nie jest prawdy
ani przez się ale relacyjne,
ponieważ zaś nie możemy odłączyć
przedmiot od tego do czego się odnosi nie
nie wiemy czem jest sam w sobie –

9. Tropus – wedle tego od tego zależy,
czyli co jest rzadkie lub częste, wedle
tego jeśli rzadkie zdaje się tego nie-
zwykłe – przyczyną niezwykłe
spostrzeż np. czyli tego nie króla
Ktoś zdawnie nie bo tam ...
go nie ma a jest dobrze – Republik.
nie bo tam jest źle –

10 Tropus zwraca się do Etyki i jest
tym względem trudno coś prawdziwego
powiedzieć – bo co w jednym narodzie
jest przyjęte nie ÷ przyjęte w innym
uwagi Równie także 4 pierw-
tropus odnosi się do każdego przedmiotu
tak co do przedmiotu jak 7 i 10. –
5, 6, 8, 9 Tropus ma na celu pozna-
nie obejścia –

II <u>Nowe Tropus</u> mają więcej wartości.

1º Tropus Różnica zdań. Że <u>filozofowie</u> uważają się za pewnych a przeciw każdemu się między sobą – Tropus ten i dziś jest dowodem wielkim przeciw filozofii –

2º Przepadanie – Progres w <u>nieskończoności</u> – Sceptycy odwołują się powód na którym się ma opierać <u>zasada, ona zaś</u> wymaga <u>zasady</u>, i tak bez końca – tak że dziś nie ma nic stałego na czym by się wesprzeć mogła –

3. <u>Stosunek</u>, <u>względność</u>, bo to jest pierwszy a przedmiot odnosi się zmieniając według stosunku swego przedmiotu do przedmiotu [illegible] swego stosunku do innego przedmiotu –

4º <u>Przypuszczenie</u>. Gdy dogmatycy widzą że przepadają w nieskończoność (jak pod 2) wtedy udają się stawiać <u>za zasadę pewnik</u> owe <u>pewnik axioma</u> – więc też i Sceptycy mają równe prawo stawiać za axioma, i <u>owe axioma</u> nie jest dowiedzione –

5º Tropus – Koło Diallelus – dowód <u>Kołem dowodzi</u> – Gdy to co ma dowodzić [illegible] opiera się na czemś zasadnie, a to znów na tamtem –

<u>Uwaga</u>. Widzimy że Sceptycyzm musi w całości wyjść [illegible] Kategorji – i w [illegible] w tem co czym [illegible] najlepszy opierające się na demonstracyach nieskończoności, to opierając się na przypuszczeniu na [illegible] przedtem –

D. Uchaye—

widzimy więc się w sceptycyzmie
zgodnie z morem— On zwraca się 139
stronnie przeciw dogmatyzmowi, prze-
ciw wszelkiej filozofii rozsądkowej, która
stawia własne przeciwieństwa, zasada a-
dno— i tego się trzyma ale to jest
fałszem, albowiem wie że w tej
formie wypowiadają te twory i biegą
ku dogmatyzm— Lecz wtem scepty-
cyzm ma stronność że uważa jedno-
tę każda jest była także dogma-
tyzmem— Filozofia prawdziwa
sama w sobie mieści ten dogmatyzm
i wykazuje że każde takowe przeci-
wieństwo—
przeto jest jednostronne—
jest strone uwidocznić w tym sceptycyzmie
to a) że uwidocznić ma to stanowi-
sko nadrzędne, niższe czyni przedmioty
się nadrzędne, niższe czyni przedmiot
stwierdzić się — b). że nie wiem się
ponad wytworów przedmiotu, że
nie tworzy umysł, ale wszystkie
ad niego do innego przedmiotu — ale
do odnoszenia własności jest najważniej-
szym wskazaniem i warunkiem —
Sextus Empiricus jest takiej po-
legał prawdziwie —
Jak zaś sceptycyzm jest potężny
przeciw dogmatyzmowi— tak nie ulega
przeciw spekulacyi— bo ta wstanie
nie jest jednostronna, ona ma w
sobie negacyą ale już przezwyciężoną—
ze spekulacyą
sceptycyzm postępuje więc tak że chwy-
ta jedno z wielu pojęć idei, bierze ją osobno
wyłącza jej negacyą i na tej poprzestaje
zamiast uważania ei i spekulacya
o tej negacyi i mocą tej negacyi
zwraca następne pojęcie

Niedziela d. 12 Maja.

Duch obba wstecz — t.j. od Stoików
Widzieliśmy w tej drugiej perjodzie historyą
świadomości siebie – i dążenie jej do usamowol-
nienia swojego – W końcu w Sceptycyzmie wszystko
wychłonął i zamknął się w czczości w pustej
świadomości siebie, w beztreściwości –
ale sceptycyzm jest właśnie powinszowaniem
wszystkiego, on się nie pyta jakiej treści ale
niweczy wszystko co treścią jest – on
trzyma się prawideł które ~~nie mające prawa~~ sam uznaje za
nieprawdziwe, on sam posługuje się niemi
przypadkowym trybem (bez systematyczno-
kowo a sam wszystko zaś jako przypad-
kowe i czcze –

Nie dziw więc iż najwyższy kwiat tej
filozofii padł na czas Rzymu który sam
był abstrakcyą, który wyludził ~~to~~ duch
człowieka niweczył wszystko i z prze-
czył – duch tylko schronił się w siebie bo
świat zewnętrzny nie zaspokoił go
nie zadawalniał go – było to rozdwojenie
świata, nieszczęście – świat zewnętrzny nie
odpowiadał rozumowi –

Najwyższym stopniem jest teraz że duch dosięga
wiedzy tego czem się stał, ~~widzi~~ widzi że
niema nic dla świadomości siebie zewnętrz-
nego – świadomość siebie sama się staje praw-
dziwą – Jak tedy dostała wtórna świadomość
przedmiotem swoim – Jak tedy dostała [illegible] świadomości
siebie już nie jest więcej dla niej obcym przed-
miotem – a) Jak świadomość siebie nie jest pośrednim
zwrotem – ale pośrednią bezpośrednią
bezpośrednią, ale pośrednią [illegible]
na zawrotem do siebie ze świata zewnętrznego.
b.) Ta świadomość siebie ma siebie za przed-
miot który jej tego nie zwiedza ale tworzy
nie widać jak u sceptyków – Ta wewnętrzna
ducha jest przedstawiona dla świata który
siebie buduje – Państwo i stan wyższy
w urządzeniach; jest to nowożytna aleksan-
dryjskiej filozofii —

~~A~~ Trzecia Peryoda
Szkoła,
Nowa nowo platońska.

Widzieliśmy jak sceptycyzm zaprzeczył dogmatyzmowi Stoiczny w Epikureizmie i Stoicyzmie — Sceptycyzm był negacyą wszelkiego świata przedmiotowego, wszelkiej co z nim Sofizm oznaczonem prawdziwem, jest ucieczką wgłąb ducha własnej abstrakcyi — otóż do tej pierwszej wewnętrznej wstąpił teraz ~~[illegible]~~ wiedza że w nim jest rozmaicie, treść, w owej jest abstrakcya ogółem — i to stanowi tu w filozofii ~~owa abstrakt~~ nowe odrodzenie się świata — Zważ owa abstrakcya była pustą starego Rzymu, stąd wyłamało się prawo, stąd ponadto wszelkie poezyi fantazyi sztuki, a nawet filozofii — takiej stoicyzm. Ep. i scept. był na wojen [illegible] i przeciw — Despotyzm. Ta filozofia której początek treść w duchu jest w czystym świetle a wiarą Chrześcijańską — Człowiek w sobie znajduje pierwiastek Boży, nie o tem że treść ducha, jest treścią wszystkiego świata, nie wraca się znów ku światu i w nim widzi myśl Bożą — Tak nie widzimy że duch sam sobie się zjawia —

Teraz świat doszedł do wiedzy i świadomości siebie jest istotą bezwzględną. nawzajem że w nim jest treść wszelka, ale widzi to dopiero bezpośrednio, drogą wiary widzi tę prawdę czczącą się w osobie Chr. Pana — Takie pierwszy poznaje siebie bezwzględny ~~[illegible]~~ oddziela się świata i ze świata znów do siebie wraca, aż świata uważa a duch za twórczą [illegible] —

Lecz to wszystko ponaje w poglądzie wiary nt osoby J.Chr. B. - stąd zjawia dwoisty Bóg stworzyciel odwiecznie syn Boży - i ziemia wiecznie na którą i w której jest duch Boży - Ta ziemia już oddzielona od Boga, ale ma wiarę - zewnętrzności a łączy się z Bogiem -

Tak jest stanowisko chrześcijan -

Obok nich stanęli żydzi filozofowie - uczeni nauce Platońskiej którzy nie mogąc pl. ... lub oni - wszystko pogodzić i pełni się nauki Arystot. nie ... ... nowe Arystot. - Czyż ... ~~Stanowisko to oba~~ li że Bóg nie ... od świata i ale że do jego istoty należy to cząstka udzielenia się - i wszystko to wcielenie - oba te stanowiska stworzyły szkoły aleksandryjskie, ... szkoła wschodu i zachodu, ogólny i ... [illegible] ... się podzieliły się na ... wschodu i zachodu ... w Alexandryi -

Philo -

Bóg ... się w Alex., ... przed przyjściem ... cesarzami - choć urodzony był 20 lat przed J.Chr. - Pod Kaligulą który ... bardzo ... wyobrażeń o żydach był ... do Rzymu aby Rzymian przekonać że nie ... żydzi na to ... o ... - Napisał cały szereg ... De mundi opificio, de victimas ... De somniis, do ... ... tłumaczą ...

Philo przede wszystkiem z platońskiem chodziło mu ... o to aby wywieść prawdy platońskie ... pisma ... ... nie wiedzie ... w Biblii ... ... alegorycznie, i tłumaczy się ... -

... dobrze ... postępowanie ... ... potępiać nie można

ba wcale co *innego są myśli* które świat [illegible]
cy, a wcale co innego są myśli które wzno-
grają bez widzenia jego, a te można i potrzeba
wytłomaczyć i zrozumieć z ziemi. – Był to duch
Filo, który się tak wzniósł że umiał ~~[illegible] Philona są następujące~~
21. zdołał filozoficznie pojmować prawdy 122
religijne i pojmować w całej głębi –
Główne zasady Philona są następujące
1º Zasada węgielna j. „*poznanie Boga*"
a. Bóg może tylko być widzianym w
oczyma duszy, jest to stan zachwycenia
zachwyt – (wszak to i dziś tak często bywa)
więc by dusza widziała Boga winna się oder-
wać od świata, wznieść się ponad słowo i [illegible] wo-
jej i wznieść się do myśli (: jest to więc *zapatrywa-*
nie myśli :) – Istota Boża j. światłem pierwotnym
jest abstrakcyą (obraz w słońcu) – O Bogu można tylko widzieć
że j. ale nie można widzieć czem jest –
b) Odbiciem i obrazem bożym j. Logos, rozum
[illegible] pierworodny – (to jest zrozumie-
[illegible], [illegible] jest Logos zatem
[illegible] bo jeśli obraz Boży jest Logos zatem
[illegible] rozumem, [illegible] i Bóg jako
[illegible] obrazu tego będzie również, rozumiała
[illegible] pełen, a zatem nie będzie abstrak-
cyą –) Logos obejmuje wszystkie idee
w sobie – ale Bóg sam jest jeden, jest to [illegible]
[illegible] (Plato.) dlatego też Bóg tylko
[illegible] tylko że j. poznany być nie
[illegible] Bóg ma być [illegible]
[illegible] jak to [illegible] nie
[illegible] być poznanym do [illegible] jest
[illegible] abstrakcyą – poznać można to
tylko co j. [illegible] – Bóg sam sobie wy-
[illegible] obejmuje wszystko co jest – (ale przecież
[illegible] Boga nie przestaje być abstrak-
cyą mimo napełnienia [illegible] –
2. Ale w Bogu są rzeczy (to j. [illegible]
[illegible]) te rzeczy stanowią rozum Logos
on jest władającym aniołem, on jest pier-
wotnym człowiekiem – on jest Sophia, Adam
Kadmon, wzorem [illegible] – [illegible]
do nich są czyste myśli postaci w obrazy
[illegible] się z niemi –

262 / 25
25 10.
12

Ten Logos jest myślą światem, spoczywający spokojnie, — drugi Logos jest stwarzający czynny jako mowa, jako słowo — (mowa sama wzięta jest tutaj jako [illegible] materyalności bo co w niej materyalnego — głos — przemija. Bóg mową stwarzał bezpośrednio nie w całe nie [illegible] [illegible] pośrednio — Ten Logos jest uświadomieniem siebie [illegible] Logos jest [illegible] madrości — Logos ten jest arcykapłanem pośredniczącym między Bogiem i człowiekiem — 3.ci jest (myśl jako) negacya — Po owemu [illegible] odwrotny jest świat zmysłowy — jak Bóg jest istnieniem tak materya jest nieistnieniem — To nieistnienie jest tak [illegible] jak nieistnienie (jest tak [illegible] co prawda [illegible] [illegible] myśli, jaki istnieniu co prawda [illegible] nie ma we Philonie bliższego rozwoju [illegible] odwrotności — [illegible] człowiek jest potrzeba — Jeżeli ten cały [illegible] jest [illegible] [illegible] myśli [illegible] ducha w [illegible], jak raczej [illegible] myśli [illegible] myśleniu — tutaj idee i myśli [illegible] tutaj jako samodzielne postacie.

„Słowo Boże stworzyło najpierw niebo [illegible] myślenie, w niebo składa się z czystego myślenia [illegible] jest [illegible] wszystkich [illegible], [illegible] [illegible] się one objawiają się zmysłom [illegible] się [illegible] myśli [illegible] to — idee — objawiają się [illegible] myśli [illegible] [illegible] Philo [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible] [illegible] ze go oddalił i [illegible] —

B. Kabała i Gnostycyzm.

Obie te filozofie stoją mniej więcej na tym gruncie, na którym [illegible] Philo — 1.o [illegible], absolutny [illegible] nieznany 2. Contract. — odkrycie, [illegible] — emanacya — 3 Powrót to [illegible] [illegible] [illegible] od [illegible] chrześcijańskiej [illegible] [illegible] obie te [illegible]

1. Filozofia Kabalistyczna

Kabbała jest mądrością tajemniczą żydów. wiele rzeczy mistycznych oniej powiedziano ona nie przerwanie jest tajemniczą, mistyczną i mistyczną. – One ona była zawarta to we dwóch Księgach
1. Księga Jezirah (stworzenie)
2 — Sohar (blask.)
Pierwsza jest przypisana Rabbinowi Akibie. – Czciciele Kabały twierdzą że ta księga była dana Adamowi by go po[cieszyć] po utracie Raju – zawiera mistyczną z astronomii, magii, medycyny, i proroctw. zdaje się i to wszystko było uprawiane w Egipcie – ten Akibha żył w krótce po zburzeniu Jerozolimy –
Wiadomo że żydzi pod władzą jego uczniów pozostali z 200,000 ludzi – Ba Cohebas Rabbi był czynny, [miecz] został używany jego dano –
Druga Księga Sohar miała być napisana przez Rabina Szymona Ben Johai on się nazywał wielkiem światłem i iskrą –
Obie Księgi w 17 wieku były przetłumaczone na łacińskie –
Przez pisma Rabina Abraham Cohen Irira, który napisał książkę w 15 wieku Porta coelorum, zawiera zasady i stosunek do Arabów i Scholastyków –
Otóż to są źródła mądrości Kabalistycznej! Jest to mieszanina zamętna, co łączy jest pomimo do wyobraźni Philona, jednak w ogólności mówiąc, przedstawiają te Księgi zawiera wiele zasad wielce godnych uwagi, ze Ebolii, ale potem zostały zamącone i zbałamucone –

Uważmy że wcześniej żydzi nie mieli żadnego wyobrażeń o Bogu, jako wcielonej światłości, ani o grzechu jego która z ciemności w złej części światłości — ani o dobrych i złych aniołach — ani o ich upadku od dobra o potępieniu i przebywaniu w piekle, ani o przyszłym sądzie ostatecznym, ani o zepsuciu ciała — znać więc wyznajmy potem gdy żydzi wychodzili poza obręb pierwotnych swych wyobrażeń, poza obręb mistycznej rzeczywistości, [illegible] gdy się wznoszą do sfery duchowej pośstwa — opuszczają tedy ciemnoty, i zarozumiałości, a propagacyję ich szczupłej przedstawiają tym dla nich najważniejsze sprawy —

<u>Bliższe oznaczenie Kabalistyczności</u> —

<u>Jedno</u> jest pierwotne wszechrzeczy, i jest pierwiastkiem wszelkiej bytu, bóg jest pewnie zasadą wszelkiego stworzenia — pierwotne (Ensoph) — <u>Emanacya</u> z ograniczenia onego pierwszego nieskończonego pierwiastku — owa pierwsza przyczyna zawiera wszystko w sobie, <u>eminenter</u>, <u>causaliter</u>, w zarodku ale nie <u>formaliter</u>, nie<u>rozwinięte</u> —

Drugim pierwiastkiem z którym emanacyjny świat jest w związku, jest Adam Kadmon pierwszy utworzony, <u>Keter</u>, nazywany korona Mikrokosmos, — Potem wszystkie emanacyje pośredniczą następne sfery jako ich dziesięć, ~~Kata[illegible]~~ — te emanacyi ze wszech stron światłości — Te wszystkie stanowią świat czysty azilutyczny — który się nie zmienia nigdy — potem świat wymiaru — świat Kabałów i Lo —

Z Gnostycy —

I tutaj spotykamy podobne podziały Prof. Neander w Berlinie uważa je — Jednym najwięcej oznaczających się gnostyków jest Basilides — Pierwszem u niego jest Bóg niewypowiedziany (Ensoph w Kabale, i jw. u Philona) — Drugiemi jest νους, pierworodny, Λογος, Σοφια, działające, sprawiedliwości, pokój. Z tego płyną inne pierwiastki wodze w państwie ciemności — Główna rzecz jest powrót, oczyszczenie dusz, a tym sposobem one wracają do Sofii, do spokoju —

Jestestwo pierwotne ma wszystkie doskonałości w sobie zamknięte, ale w stanie — in potentia, duch, rozum (νους) pierworodności dopiero w jedności z Bogiem mającą, spokój i sprawiedliwości —

Owo pierwsze nazywają gnostycy np. Marcus, to co nie może być pomyślane, nieistniejące, niby nieistniejące jakoś szczegół nieistniejący, nazywają także [illegible] ciszą; drugie zaś to anioły,

Innemi np. Valentinus nazywa pierwszem to co jest niezbadane, bezwzględne bezdno, bezdennie, w którem wszystko tonie — co było przed początkiem przed ojcem — Przyjście bywa nazwane przemieniona w to co może być pojęte —

Tak wreszcie widzimy prawie jedną i tę samą myśl, która się atoli przyciemnia mocą, a jest głównie także miennie było to co jest w sobie i przez się uchwycić jako coś oznaczonego pewnego, aby uchwycić wyjawienie się rozumu —

Kościół odrzucił gnostycyzm, bo on [illegible] wogóle, albo trzyma się wyobraźni, bo podobna nauka była odwrotną wierze w przytomności Boga w człowieku, w osobie [illegible] wistej

C. Filozofia Alexandryjska.

Po powyższej potrzebie tem stało się w Alex. szkole [illegible] filozofię — Tu w Alex. zeszły się i przemknęły się nawzajem wszystkie Religie i Mytologie wschodu i zachodu, to przemieszanie się [illegible] wyradziło się w potworne pomieszanie, czyste i wzajemnie oddało się pomieszanie różnych filozofów — Bo gdy filozofii stanowią [illegible] <u>jedną</u> ideję, ani nie dziw i potem nawzajem [illegible] i przeciwności swojej; <u>w sceptycyzmie</u> [illegible] widzieliśmy już przeło- [illegible] do tego potrzebne —

W Alexandryi powstała więc tu filozofia która niesprawiedliwie eklektyczną nazywają — Ale eklektyzmu niesprawiedliwie, jeżeli eklekt. wziąć jest [illegible] zebranie tego co ma [illegible] najlepszego we wszystkich filozofiach — Ale to jest złe bo [illegible] nie ma całości — [illegible] [illegible] dowodzi tylko że myśl nie [illegible] nad tę zbieraniną — i jest dowodem [illegible] a braku wszelkiego wzoru [illegible] o filozofii —

Filozofia Alexandryjska, [illegible] Platona za zasadę, ale korzystali z [illegible] które wszystkie po Platonie przez Arystotel. i następne filozofii [illegible] przez Stoików — [illegible] [illegible] Platonizm —

Tak Plotin bynajmniej nie jest
polemiczny – ale w nim jest to przekonanie,
i głęboko przejęcie że Bóg jest wszech-
mocności celem, że choć nie jest on celem
jedyn na świecie ale że przytomny jest
wszędzie i w nim wszechmocność celem ma –
Tak więc Platona ogół wznoszący myśli
jest tutaj wzięty jako bezwzględność –

Ze tą dążnością powstała w Alexandryi
cała szkoła, bo tutaj Ptolomeusz uczynili
ją stolicą nauk – tutaj była ta sławna
Biblioteka dla której przetłumaczono
N. Test. – Gdy przed czasem wielka ~~Bibl~~ alex Biblioteka
przez Cezara Bibliot. spalona została
się nanowo ją założono – Tutaj było
Museum – rodzaj Towarz. Akademie
sztuk i nauk, których członkowie niektórzy
ze jedynym obowiązkiem pracowali naukowo –
W Alexandryi uważano od czasu nad
pismami Platona Arystot. –
Filozofia Alex. nazywa się jednak prze-
jeni więcej powiedziano nowo platoń-
ska –

1. Ammonius Sakkas.
um. 243. po Chr. był jednym z najsław-
niejszych nauczycieli tej szkoły, wszak-
że nie pozostały po nim pisma, nie znamy
jego właściwej filozofii – Mamy
bardzo wiele komentarzy nad dawnemi
filozofami które w większej części są
wyborne – Tak Arystotelesa komentowali
Alexander Aphrodisiensis, Andronikus
Rhodius, Nikolaus Damascenus i Por-
phyrius, Platona Numenius i Maxi-
mus Tyrius –
Ci komentowali Platona w ten
sposób że razem znali razem i
innych filozofów, i wybierali znal.
punkta tylko ich –

Między uczniami swojemi byli Ammonius Sakkas wielu ludzi sławnych, jak Longinus, Origenes, a może i ojciec Kościoła. ale to niepewne — Najważniejszym raz uczniem jego był Plotinus a jego to pismami najlepiej znamy filozofię nowoplatońską, jakoż później mu przypisują całość systemu zbudowaną tej filozofii.

2 Plotinus

Uczniowie Ammonius a słowie do życzenia nauczyciela dali słowo iżtowo nie wydadzą pism filozofii jego w pismach, lecz Plotinus pierwszy dopiero zabrał się do pisania czyli raczej dzieła jego wydał dopiero uczeń jego Porphyrius — który przed nim wszystkiem i dokładne oznaczenia okoliczności życia jego powiesić i zwierzeniem wypadkami — w tem dziwne nie mają czyste filozofowaniu nie fantastycznie ciekawe tego, pojawienie można skąd się te cuda wzięły —

Plotinus jest Egipcyaninem urodził się około 205 r. po Chr. pod Septimiusem Seweruswem w Lykopolis — studiował był wiele szkół, ale nie wśród innych zadowolnionym wpadł w melancholię, dopiero w 28 roku życia poznawszy szkoła, dopiero w 28 roku życia poznany się z Ammoniusem był zaspokojony —

Gdy w owym czasie wszystkie wyobrażenia o wszystkiej i braminskiej filozofii zalane były w wodzie więc i Pl. chciał tej mądrości wyjechać z cesarzem Gordianem na wyprawę Persji, lecz wojna ta była nieszczęśliwa, a Plotinus ledwie życiem uszedł — Mając lat 40 udał się do Rzymu tam 10 lat lat 26 aż do śmierci — W Rzymie uchwał wszystkich sposobem życia swojego.

ryt wedle przepisów dawniej pytagorej-
skiej szkoły i pościł, i ubierał się wedle
przepisów Pitag. — wszak jako naucza
przebiera dopiéro wielkiej starości i rozp-
[illegible] —

Galienus owczesny panujący cesarz, który
również jak i małżonka jego wysoko
cenił Plotinusa, chciał mu oddać miasto
w Kampanii aby je mógł urządzić Plo-
tinus wedle myśli Republ. platona-
wszak ministrowie oparli się temu
i w ten [illegible] --a
[illegible] wiele bystrości
Plotinusa że mógł mieć tę myśl, prze-
ciw [illegible] czyli on nie miał
myśli [illegible] platona — [illegible]
[illegible] — bo Republ. Plat.
[illegible]
[illegible] Romana
[illegible] — Plotinus
[illegible] nie mogło — Plotinus
um. 270 po Chr. mając lat 66 —

Pisma jego są odpowiedziami na
zapytania [illegible] uczniów, redagował
je Porphyrius — on kommentował
[illegible] filozofów — Pisma Plotin.
nazywają się Enneady jest ich 6, każda
zawiera 9 rozpraw, których każda ma
wiele rozdziałów — Tych rozpraw więc jest
54 — [illegible]
[illegible] — o dyalektyce, o cnotach
[illegible] — o pięknie
[illegible]

Wykładanie jego filii jest trudne — Pojęcie
wanie ma to piękno że [illegible]
go [illegible] i to [illegible]
do ogólnej [illegible] do jednej idei. Tak
więcej [illegible] myśli [illegible]
[illegible] wiele razy powtarzane —

przeczytawszy kilka ksiąg jego
wydawałoby się mi o zasadach jego komple-
tne ~~wyrażenie~~ wyobrażenie – ~~Posługuje~~ Panuje w nim
język i wyrażenia Platonowe – ale razem
w nim przebija się Aristoteles, dla tego
równym prawem można go nazwać filo-
zofem nowo aristotelicznym jak nowo
Platonikiem –

Plotin nie ujmuje przedmiotów w ich owe
ścisłym systemie, ale jak to czyni Aristote-
les ale jest mu wszystko sprowadza to wszy-
stkie objawienie do jednej głównej panu-
jącej idei – Wnet głównym charakterem
Plotyna jest zachwycenie jego, i zapał
dla dobra, dla prawdy – On trzyma się
pojmowania myśli tego co jest idealne, ale myśli którą
nie jest gładka, zimna, zamknięta lecz która
jest żywotem – Jego filozofia jest meta-
fizyką ale nie w tym sposób aby w niej
okazywała się dzielność do wyjaśnienia
wyprowadzenia czegoś co z szczególnych
ale jest raczej nawróceniem duszy od
rzeczy szczególnych, do wpatrywania się
temu co jest jednem, co prawdziwem a
wszystkiem – Widzimy tedy że dzielność
nie jest ta aby zrozumieć i poznać to w co
rzeczywistości okazuje, jest raczej chodzi
ało aby to rzeczywistości zważać jako duch
punkt zaczęcia, i od niej oderwa-
ci, i sprowadzać do ogniska jedno-
czystej idei – Dzielność główna jego jest ta
sprowadzić ducha do cnoty i do zapadania
nania się w to co jej jest nad tem, to jest
w prawdy wszystkości – W tym sposo-
bem aby ducha oczyścić z namiętności
z wyobrażeń kłopoczących o ztem, o przeszłe
ciem – aby ją uwolnić

od zabobonu, Astrologii, magii —
Plotinus zajmuje się więc gnostykami
mówi o nich i gani ich.. że o całe nie
mówią o cnocie i dobrém, o tem jak
go dostąpić, ani o tem jak duszę kształ-
cić i oczyścić można — On czci bogów
Pogańskich gdyż mu i przyjście głębo-
kie znaczenie — Po posiada kto coś
kocha, kocha zarazem to co z niem
jest pokrewnem, kto kocha ojca
kocha i dzieci jego —

Tutaj nie ma już mowy o historii
jest to rzecz już odbyta i przebyta, bo
chodzi o to aby utworzył porządek w
ogólności wszystkiego — aby to urze-
czywistnić w sobie trzeba zachwytu

Cała wyższa szkoła Alexandryjska mię-
szanina jest marzeniem — Lecz u-
ważmy że ona wtedy jest mniej więcej
marzeniem, jeżeli tak nazwiemy stara-
niem nad rzeczywistością, nad ide-
ałem i umiejętną pomocnie, a
oddanie się temu co Boże, wszystkie
i całkowite — On posiada co trzeba
mi cofnąć w sobie myśli, do myśli
prostej, [illegible] — wtedy to my
czynimy wznosimy się do wszystkich ka-
tegoryj — więc z nami [illegible]
marzeniem — Prawda że Plot..i
Plotyn i nowoplatonicy stawia za-
stosujemy sobie na innem marzeniu
i w ich szczęściu (wyznaniu Plotyna)
najdziwniejsze opowiadania o cudach
i czarach jak to najdziwniejszy
w Pitagoraizmie — Lecz wszak nauce

nic tego nie ma, jak czytał filozofem
naukę – On nazywa wprawdzie stan
swój extazą w którym widzi prawdę, ale
to przecie naówczas to co on extazą zowie
są myśli filozoficzne, spekulacyjne
przecz. – idee – a jeśli ma być to nazy-
wam i Plotin uważa że extaza bezwzględ-
nym myśleniem nie jest myśleniem, ale, w
myśleniu bezwzględnej istoty, ona sama
jest obecna – bo i my jesteśmy naczy-
niami –

Obaczmy teraz filozofią jego.

1– Istota pierwsza, absolutna, jest w
Plotina jak u Philona czyste istnienie,
niezmienne, pierwsza i przyczyna, w
niem możność nie jest oddzielna od
skutku swego – To istnienie jest pierwsze
wszystkich jestestw – ale nie jest wszystkiem
[illegible] – bo wszystko jest rezulta-
tem wszystkich pośrednich rzeczy, zbiór
ich, taka jedność byłaby obca dla tych
rzeczy – nie jest także to istnienie przed-
wszystkiem, bo wtedy nie byłoby ono
cząstką siebie ale należałoby do myśl-
[illegible] –
Ta jedność nie [illegible] –

To istnienie jest tak jak wierzymy jedno-
ści Parmenidesa i Zenona – jest to w
Plato i Arystoteles rozróżniali –
Bo Plotin posiada i [illegible] to co
wszystko trzyma, do którego wszystko
[illegible] – To istnienie posiada Plo-
tinus, z niego nie potrzebuje, co
rodzi z całej istoty, i i Nous – rozum
i duszy – i zostawia wolno, jak niby
„Królem" w państwie myśli –

Lebiega 17 Czerwca 850

ciem to dobro niczem nie jest z tego, czego
jest przyczyną, gdy dobro tak pojmem
w lożu uchwyci się przedmiotem.

To istnienie tkwi w sobie, nie może
być poznanem, ni czuje siebie nie myśli
siebie bo to wszystko byłoby już oznacze-
niem – a istnienie to nie ma oznacze-
nia – nie ma sił i woli – absolutna
to jedność bowiem i która myśl wszech
rzeczy, jest pierwszeniem wszystkich tych
rzeczy, i przenika wszystko – z niej
wszystkie kategorye rozpoczęte –
jest ogniskiem i w niem wszelkiej
[illegible]

2. „Pierwsze co owa jedność rodzi z siebie
jest jej syn, jest rozum (nous), drugie
Boże jestestwo" – Takiej twórczości całe
stworzenie jakiem ze sobiem owe
być może przyszło do tego się mogło
jej wsze przyjęło do tego się mogło
orzeć i z siebie to drugie, jakiż bez
powód tego rodzenia – ? prawdziwe
stawy nie wezwali sobie z prawie
pytania tego, ale je czuli – „Jak,
„ras to rodzenie się stało, jak z onej
„jedności utworzyła się dwoistość
„był to ciężki trudu Boga wezwał
„ale głosem głośnym, lecz trzeba się
„modlić modlitwą się rozumieć; a
„to zdolanie jest samotne wdaną
„się do samotnego – Trzeba bowiem
„być silnym w wewnętrznej w sobie
„spokojności, i wznieść się nad wszystko
„[illegible] jest." –

„Rozum powstaje z istoty bezwzględnej
„Bog jest nie! jako istota bezwzględna
„a jego stworzenie jest zniszczeniem się
„Bo wszystkie rzeczy mające tworzenie

otoczone j. i które ten co z niego się wziął,
tak jak ogień otoczony jest ciepłem, a
śnieg rozsiewa zimno, tak świeci w koło
siebie nous – "Anti ten wyraz Plo-
tinus obraz, wezbranie, tłupianie „ale
to co się rodzi wraca do źródła, naucz
z tego z czego się zrodziło –"
Widzimy tedy iż tutaj mamy wszystkie
trzy momenta idei – to ogromnie ważne
trzeba to uważać zważać – tak tutaj
sposób rozpatrzenia się i powrotu wszędzie
nie j. jeszcze do skończone –
Także też widzimy że Bóg jest skończone
nieskończoność tej idei – że myśl
jest myśleniem silnym niż także nauczo-
ceniem – Także też wyznawał Plotinus
liczby Pythagorasa – bo liczbę pozwala
nie jest pierwszym, ale jeno, a to nie j.
liczby –
3. Świat zmienny – Rozum ma troistość.
1. Dla niego jest nieruchomość, jedności
te jedności jest mu przedmiotem –
2 Myśli zrozumienie silnie od całości, tam
rozmaitości jest, silniej jest dla niego
przedmiotem – jest to świat stworzenia
3 ale wiecznym rozumie silnie nie, jest to przy-
siei wrócić, jest to odmiana, bo roz-
maitości ma jeno i tożsamo Sta-
Takiej to troistości zawiązek w
myśleniu –
Dusza jest to ruch do Nous, zakochanie
zwrót do niego –
Potem mówi o Materyi i o tem złem
jest wiele tym zło z Materyi –
Materya jest nieistnieniem bezwzględnem
obrazem istnienia

ogół w mej negacyi jest materya,
materya nie ma żadnego oznaczenia same
jest myślą ale nie oznaczoną — jest możno-
ścią tylko bycia oznaczoną ale wtedy prze-
staje być materyą — tak jak kłamstwo
przestaje istnieć skoro przestanie być 131
prawdą —

Złe — Jak materya jest negacyą
względem myśli, tak złe jest negacyą
w duchu samem — jedność zawsze jedność
jest dobrem, a owe istnienie jest dobrem
— a pogrążenie ~~[illegible]~~ w nieistnieniu
jest złem — Jeśli myślenie odwróci
od siebie wzrok się materyi — materya
jest jeśli idei odebraną, [illegible]
— a wtedy właśnie tworzy się złe —
to jest ~~[illegible]~~ brak myśli — Skąd: gdy
myślenie przestaje być myślą aby
się zwróci do czegoś obcego sobie, do
materyi i wtedy staje się złem —

brak pojęcia

Niedostatki Plotina. —

1° Często mówi o wystąpieniu o emana-
cyi za to wyrażenia obrazami i w
najrozmaitszych obrazach, ale nie ma dya-
lektyka — wiele stoi wyżej od dogma-
tyzmu który nie zdała sprawy ze swej pod-
stawy i przed [illegible] — Plotin miał
[illegible] do rozdzielenia i wznosi się wysoko do
najwyższego [illegible] choć nie jest bynaj-
mniej dyalektycznym —

2° Zjednoczenia swego ponosi i Nous
do [illegible] do natury jest [illegible]
samowolne — i zamiast dyalektyki
rzuca wyobraźnię i zapełnienie
np. poziale w duszę, [illegible] na
[illegible] przez niebieskie drogi,
przez planety a w każdej bierze nowe
cechy i przymiotki np. w Saturnie
bierze [illegible]

w Jonii woli, w Azii Mniejszéj etc, pisano 15 Maja 850.

3 Porphyrius i Jamblichus.

Sławni uczniowie Plotina pierwszy umarł w Syryi um. 304. drugi także w Syryi umarł 33. — Porphyrius zostawił nam wśród innych dzieł swoich Wstęp do Organonu Aristotelesa o rozbiorach Sądów — Pismo to było po wszystkie czasy zasadą wykładów Logiki Aristotelesowéj — a nawet już czujne Księgi o Logice mało coś więcéj zawierają niż to co Porph. napisał — Jest to rzecz uderzająca jak u N Platoników widzimy z jednéj strony empiryczną Logikę pełną zasad, i z drugiéj, ideję spekulacyjną i z trzeciéj strony wiarę w cudowność i nadzwyczajność.

Jamblich jest zawsze lżejszy i ciemniejszy — on jak wiemy był biografem Pytagory, i wiele znaczenia przywiązywał do ksiąg Pyth. podobnie jak wtenczas Plotin. — On jako nauczyciel był wielkiéj sławy, i miał przydomek boskiego nauczyciela — Lecz jego pisma są kompilacyą nie mającą wiele wartości — A żywot Pythagoras nie dowodzi wiele rozumu, w nim mnóstwo przedstawia demonów i aniołów — a spekulacyę zamienia na Magię — To nazwano Theologią — Zdaje się pismo: De mysteriis Aegyptiorum od niego pochodzi. —

4 Proklus.

On ważniejszy jest, urodził się w Konstantynopolu r. 412 i um. w Atenach 485. Lecz był wychowany w Atenach z Plutarchem — rodzina jego była z Xanthus w Lycyi, a gdy apostoła [illegible]

nie te bóstwa miał w osobliwej czci-
ani jak jego biograf Marinus powiada
od tych bóstw doznawał wiele łask- 130
Apollo np. uzdrowił go-
Naprzód uczył się w Alexandryi
Rhetoryki i Filozofii - potem do Aten.
gdzie się uczył fil. platon. i Arist. - osobli-
wie uczyła go Asklepigenia córka
Plutarcha - Proklus wszystkiego się
uczył, tak dalece iż orzekł lepiej zna
tajemnice pogańskich mythologii
niż sami kapłani - on obchodził
religijnie wszystkie święta na-
rodów i powiada że filozof nie powinien
się trzymać wyłącznie tych lub owych
obrzędów ale owszem być ogólnym
hierofantem świata-
Był to człowiek bardzo czynny - napisał
wiele dzieł w których nawet nie ma
śladu tych cudów które mu przypisują
- Cousin wydał dzieła jego najkom-
pletniej - one złożone są z komenta-
rzami nad dyalogami Platona-
On jest nierównie niżej co systema-
tyczny niż Plotinus, i ma tenże
nierównie więcej wykształcenia - jest
bystry i głęboki, a dyalektyka wyborna-
Proklus w Parmenidesie Platona
widzi istotę bezwzględną - Tutaj
jedności, wielości, co tu nie ma takie
bywa przez nas uważane jak nam
myśli. Proklus bierze za wyraz bez-
względnej istoty-
I Proklus zaczyna od jedności ale
od niej (nie jak Plotynus) przechodzi
wprost do nous, ale przechodzi
do niego przez ogniwa bezpośrednie
wyborne i oznaczanie idei

trzech formach – troistości, trojca (Trias)
m. o niej naprzód mówi jako o trzech
Bogach – Ta trias jest [illegible]
[illegible] w N plat. – Proklus nie
zostawił tę troistość jako trzy momenta
~~[illegible]~~ abstrakcyjne, ale każdy znów
jest napełniony jest pełen treści, każdy
z nich znów jest troistością – i tworzy jedność.
[illegible] prawdziwe stanowisko – Każda
[illegible] znów całością dla siebie
[illegible] jest – Tak Proklus się rozumie
[illegible] nie Plotinus –

u Kratko –

Następcy Proklusa.

Następcą Proklusa był Marinus
jego [illegible], Izydorus Gaza i Damascius
w 529 r. Cesarz Justynian kazał zamknąć
te szkoły i wypędził pogańskich filozofów.
Ci [illegible] schronili się do Persyi [illegible]
u Cozroesa znaleźli opieki, później mogli
wrócić do Byzancium ale nie wolno im [illegible] nie [illegible]
było otworzyć szkoły w Atenach – a tak
pogańska sfera zginęła nawet wraz
z ostatnim traktatem swoim – Ten
[illegible] ideje neoPlatońskie, [illegible] Pro-
klusa długi czas trwały jeszcze w kościele
– Scholastycy mistycy nie zachowali
te ideje, i [illegible] [illegible]
mędrców <u>są te ideje</u> Proklusa

Teraz [illegible] pojęcie na [illegible]
filozofia grecka – Principium greckiej
jest wolność jako pewność [illegible]
w Aleksandryi – mistyczna ideja w
mistycznej postaci – Filozofia [illegible]
[illegible] chce się odrywać od tego
co mistycznym jest –

Myśl chce się rozwijać w całości [illegible]
drugiej stronie Tendencyi rozwijało
[illegible] otwarcie za siebie – widzimy
że już grecka zaczynając od abstr[illegible]
we formie materyalnej dochodzi do
myśl stając się bezwzględnością [illegible]
albo to nas [illegible] w [illegible]
jest pełne treści tak przeciw [illegible]
niedziś Sokrates – ani Plato –
został przy ideach, on zapo[illegible]
od rzeczywistości i przechodzi [illegible]
czynu. – w [illegible] myśli [illegible]
samo jest przedmiotem myśleni[illegible]
przecież lecz abstrakcya [illegible]
[illegible]
[illegible] grun[illegible]
ogólnym [illegible]
zone na myśl, – ale [illegible]
dogmatyczna szkoła (~~scep.~~ stoik. Ep. scept.)
ogólna abstrakcyjna zasada ma się
nacechowane treścią. – W stoicyzmie jest
pewnem zasadami być musiał pojąć tak
myślenie – ale sceptycyzm to wszystko
niszczy, bo to co niszczy jest przeciwnym
i dogmatyzmem –

~~[illegible]~~ Po trzecie zdaje się widzieć że
to co jest konkret treściowo jest bezwzględn[illegible]
stał ~~[illegible]~~ wymagania aby się ogół
[illegible] konkret realnie rzeczą, aby wy-
[illegible] [illegible] mógł, ale do tego
[illegible] myśl to się nie udało-
nie udało się okazać że ta treść niem.
u, w ogóle który [illegible] nie [illegible]
abstrakcya –

Dopiero nowoplatonicy [illegible]
widzieli w osób ma [illegible]
woli akcya kiedy [illegible] ma
[illegible], ale oni nie poznali że ta treść
jest w przedmiocie – że jest w naszem
[illegible]

; abstrakcye według świata. Który był
dacji, ale nowi poznali to co nader
ka, tutaj nie widzimy żadnej jednej
[illegible] nich. To było oraz pomysłu którego
Koncept około świata, tak co tak
[illegible] – Filozofowie znajdują się
[illegible] Parisiens, czyli chlubą bożej
[illegible]. Tajemnica tej świętej nie
[illegible] ludzi [illegible], że bogactwo
[illegible] zrobili lub wieku [illegible] – to
[illegible] Dawid [illegible] przebieg,
[illegible] lat 1000, i nic [illegible]
[illegible] mamy do czynienia
[illegible] nic [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Kościołem –

Skrypta pisane w r. 1850
Historya Filozofii Greckiej

133

Ogólna charakterystyka ducha greckiego a czasów chrze-
ściańskich? Na czem zależy różnica tych dwóch światów?
Jakim sposobem objawia się ta różnica w różnych gałęziach
sztuki? Co to jest świat klasyczny? Jego istota objawia
się we formie? –
Co jest cechą – Charakterystyka ducha greckiego w której epoce się naj-
wtenczas objawia? Ileż jest epok filozofii greckiej?
Jaka jest cecha każdej z tych epok co do treści
i co do metody –

~~Jak się ma Pl~~
Życie Platona, jak ono się dzieli? rok urodzenia – 1 lata
Nauki 20 2. lata wędrówki 10 lat – 3. lata nauczycielstwa – w Atenach
aż przez ciągłe życie wyjąwszy dwóch wycieczek do Sycylii
Charakter jego dzieł – jest rozmownym słownowem a nie systema-
tem – ~~Trzy peryody jego piśmiennictwa 1º sokratyczny~~
co do treści – jaki stosunek jego filozofii do Sokratesa – a Sokratesa
do Sofistów – Idealizm Platona czem się różni od idealizmu
nowoczesnego np. od Idealizmu Fichtego – Charakter idei
Platońskich – 1º peryod jego piśmiennictwa jest Sokra-
tyczny – treść sokratyczna bo badania pytań etycznych
– i metoda indukcyjna – dowodzi że badania każdego
przedmiotu zależy od oznaczenia pojęcia jego – polemika
ich nie odnosi się do innych odzywających się nauk
filozoficznych, jak raczej odnosi się do niewiedzy
i powierzchowności – tu należą Laches, Lysis, Charmides
Meno (o nauczalności cnoty) Kriton, ~~Gorgi~~ Gorgias, Protagoras
2gi peryod. Tu dzieła w których Plato z fil. sokratycznej
wysnuwa naukę o ideach – w tych dialogach pra-
gnie dotrzeć do drugiej pewnych rzeczywistych
prawd – te rzeczywistości prawdziwe są pojęcia
rozumowe czyli idee – ten peryod dla tego zowie
się zwykle dialektycznym – niezawodnie w tym pery-
odzie Plato odwraca się od nauki Protagorasa
i Eleatów – Do tej peryody należy ~~Teatet~~ Theaetetos, Sophistes
Politicus i Parmenides –
3ci Peryodzie – Plato uważa że w peryodzie drugiej już
~~wykon~~ dokonana i gotowa ~~ob~~ nauka ideałów – więc ze
stanowiska tych ideów obrabia już Etykę i Fizykę,
i pracuje nad tem aby rozpowszechniane i rozdzielone
nauki jego tacy i zwiąrai systematycznie – Do tego 3go Peryodu
należy Phädrus i Symposion, które są jakby wprowadzeniem
Do tego peryodu należy następnie Philebus, Phädo
Republika, Timaeus, ustawy

